ASIMOV

Calea marțiană

SF 33

Teora

Internet: www.teora.ro

Isaac Asimov
Calea Marţiană (Povestiri)

Volumul - 1 –

Traducere: Mihai Bădescu şi Mihai-Dan Pavelescu
Editura [Editura], [AnPublicare]

Isaac Asimov
The Martian Way and Other Stories
[EdituraOrig], [AnOrig]

Versiune ebook: [0.9] menssana; [1.0] hunyade

Teora
Isaac Asimov
The Martian Way

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României:
ISBN 973-601-743-5

Titlul original: MARTIAN WAY

Distribuţie
Bucureşti: B-dul Al. I. Cuza nr. 39; telefax: 222.45.33
Sibiu: Şos. Alba Iulia nr. 40; tel.: 069/21.04.72; fax: 069/23.51.27

Teora - Cartea prin poştă
CP 79-30, cod 72450 Bucureşti, România
Telefax: 252.14.31
e-mail: cpp@teora.kappa.ro

Teora
CP 79-30, cod 72450 Bucureşti, România Fax: 210.38.28
e-mail: teora.flceora.kappa.ro

Şef de redacţie: Mihaela Ştefan
Responsabil de colecţie: Marius Dinescu

Redactare: Constantina Paligora
Tehnoredactare: Techno Media
Coperta: Valentin Tănase
Director general: Teodor Răducanu

NOT 2739 SF CALEA MARTIANA, ASIMOV

ISBN 973-601-743-5

Printed in Romania

Isaac Asimov

CALEA MARŢIANĂ

Traducere de MIHAI BĂDESCU[1] şi MIHAI-DAN PAVELESCU[2]

Editura TEORA

[1] *Calea Marţiană* şi *Tinereţe*.
[2] *Adâncul* şi *Momeala fraierului*.

1999

CALEA MARŢIANĂ

UNU

Din pragul coridorului scurt ce lega singurele două camere ale habitaclului navei spaţiale, Mario Esteban Rioz privea încruntat cum Ted Long învârtea de zor butoanele televizorului. Long încercă mai întâi o rotire în sens orar, pentru ca apoi să revină în sens invers. Imaginea era, însă, destul de slabă.

Rioz ştia că va rămâne aşa. Erau mult prea departe de Pământ şi într-o poziţie nefavorabilă, de partea cealaltă a Soarelui. În acelaşi timp, însă, nu era de aşteptat ca Long să ştie acest lucru. Rioz mai rămase un timp în prag, în picioare. Ţinea capul aplecat, pentru a nu se izbi de pragul de sus, iar corpul îi era răsucit, pentru a încăpea în deschizătura îngustă. Apoi, ţâşni în încăpere precum dopul unei sticle de şampanie.

– Ce cauţi? întrebă el.

– Cred ca-l pot prinde pe Hilder, răspunse Long.

Rioz îşi rezemă fundul de marginea unei mese de colţ şi apucă o conservă de lapte de formă tronconică de pe etajera de deasupra capului. Capacul sări sub presiunea palmelor. Începu să învârtă cutia uşor, aşteptând parcă să se încălzească.

– Dar de ce?

Ridică recipientul şi sorbi cu zgomot.

– Mă gândeam să-l ascult.

– Eu cred că irosim energia.

Long îl privi încruntat.

– Ştiu că se obişnuieşte să se permită libera utilizare a televizoarelor personale.

– Dacă există un motiv rezonabil, răspunse Rioz.

Privirile li se încrucişară provocator. Rioz, un tip deşirat, avea obrajii supţi şi o figură trasă - într-un cuvînt, era aproape prototipul Gunoierilor marţieni, acei piloţi ce patrulau răbdători spaţiul circummarţian pe rutete de sosire de pe Pământ. Ochii, de un albastru-deschis, luminau pătrunzător chipul său întunecat şi sever ce contrasta puternic cu fundalul alb al gulerului din blană sintetică cu care era tivită gluga jachetei spaţiale.

Figura lui Long era cu mult mai deschisă şi mai blajină. Moştenea încă unele dintre trăsăturile sedentarului, deşi, la drept vorbind, nici un marţian din generaţia a doua nu mai putea fi considerat sedentar în sensul terestru al termenului. Gluga jachetei sale era dată pe spate, lăsându-i liber părul negru închis.

– Şi ce înţelegi tu prin motive rezonabile? vru să ştie el. Buzele subţiri ale lui Rioz se subţiaseră parcă şi mai mult.

– Având în vedere că n-am plecat în această cursă să facem cheltuieli suplimentare, orice scurgere inutilă de energie nu are nici un rost.

– Atunci, replică Long, dacă tot nu ne-am propus să ieşim în pierdere, n-ar fi mai bine să te întorci la postul de observaţie? Oricum, e rândul tău.

Rioz bolborosi ceva drept răspuns şi, prinzându-şi bărbia între degetul mare şi arătător, începu s-o frece. Apoi, se ridică şi se îndreptă spre uşă, bocanci săi greoi, dar elastici, reuşind să-i amortizeze destul de bine zgomotul paşilor. Se opri o clipă să privească termostatul şi se întoarse brusc cu o flacără de furie în priviri.

– Credeam că era destul de cald. Unde crezi că te afli?

– Cinci grade, răspunse Long, nu mi se pare o căldură excesivă.

– Pentru tine, poate că n-o fi. Dar nu uita că aici suntem în spaţiu, nu într-un birou din minele de fier. Soarele încălzeşte suficient.

Printr-o mişcare rapidă a degetului, Rioz coborî maneta termostatului la minimum.

– Încăperea nu este pe partea Soarelui.

– La dracu! Trece şi prin pereţi.

Rioz ieşi, şi Long privi o vreme după el, apoi se întoarse la televizorul său. Termostatul, însă, nu-l potrivi în poziţia iniţială.

Imaginea pâlpâia destul de tare, dar n-avea ce să-i facă. Trase un scaun din perete şi se aplecă în faţă, aşteptând să treacă anunţul oficial şi pauza de-o clipă; apoi cortina se dizolvă într-un spot de lumină ce luă treptat forma binecunoscutei figuri bărboase, care creştea pe măsură ce era adusă în prim-plan şi umplea întregul ecran.

Vocea, impresionantă chiar şi prin fâsâiturile şi pârâituriie induse de furtuna de electroni ce se întindea pe o distanţă de aproape treizeci de milioane de kilometri, începu:

– Prieteni! Concetăţeni ai Pământului...

DOI

Ochii lui Rioz prinseră spotul semnalului radio chiar în momentul în care păşea în cabina de pilotaj. Într-o clipă, palmele i se acoperiră de transpiraţie pentru că înţelesese că avea de-a face cu un semnal radar. Şi era numai şi numai vina lui. Fiind de serviciu, n-ar fi trebuit să părăsească nici o clipă cabina de pilotaj. Asta, cel puţin teoretic, pentru că, de fapt, toţi Gunoierii o făceau. Iar chestia cu lovitura cea mare care trebuie să se întâmple întotdeauna numai în timpul acelor cinci minute cât ai ieşit pentru o cafea, deoarece tocmai atunci ţi se păruse că spaţiul este

cu desăvârşire pustiu, făcea de acum parte din coşmarul obişnuit. Dar, de multe ori, coşmarurile deveneau realitate.

Rioz activă multi-scanerul. Asta însemna o risipă de energie, dar trebuia să se convingă.

Spaţiul era pustiu, cu excepţia ecourilor îndepărtate ale navei vecine de pe orbita ei de curăţare.

Acţionă circuitul de comunicaţie şi figura blondă, cu nasul acela lung, a lui Richard Swenson, copilotul navei vecine dinspre Marte, umplu întregul ecran.

– Bună, Mario, spuse Swenson.

– Bună. Ce e nou?

Între întrebare şi răspuns urmă o pauză de peste o secundă, deoarece viteza radiaţiei electromagnetice nu era, desigur, infinită.

– Am avut o zi...

– S-a-ntâmplat ceva? întrebă Rioz.

– Am dat o lovitură.

– Ei, bravo!

– Toate ar fi fost bune, dacă aş fi apucat şi s-o leg, răspunse Swenson posomorât.

– Cum aşa?

– La dracu! M-am îndreptat în direcţie greşită.

Rioz îşi dădea seama despre ce fusese vorba, aşa că nu-i venea să râdă.

– Şi cum ai făcut-o? întrebă el.

– N-a fost vina mea. Carcasa nu se mişca în planul eclipticii. Îţi imaginezi cât de prost trebuie să fi fost pilotul acela dacă n-a fost în stare să execute cum trebuie manevra de degajare. De unde să ştiu eu asta? Am stabilit distanţa faţă de carcasă şi am început manevrele de apropiere. Pur şi simplu, am presupus că orbita era pe traiectoria obişnuită. Corect, nu? Am pornit pe traiectoria care mi s-a părut cea mai bună pentru intersecţie şi, abia peste cinci minute, mi-am dat seama că distanţa continua

să crească. Semnalul de îndepărtare era din ce în ce mai clar. Am determinat imediat proiecţia unghiulară a obiectului, dar era mult prea târziu pentru a mai putea face ceva.

– Au prins-o cumva ceilalţi băieţi?

– Nu. E în afara eclipticii şi o va ţine aşa o veşnicie. De fapt, asta nu prea mă preocupă. Era doar o carcasă de categoria a doua. Dar mă-ngrozesc să-ţi spun câte tone de combustibil am irosit pentru acceleraţie şi apoi pentru frânare şi revenire pe traiectoria de supraveghere. Trebuia să-l fi auzit pe Canute.

Canute era fratele şi, în acelaşi timp, partenerul lui Richard Swenson.

– A fost furios, nu? se interesă Rioz.

– Furios? Mai că nu m-a omorât! Am împlinit deja cinci luni pe orbită şi probabil se manifestă astenia. Ştii tu...

– Ştiu, ştiu.

– Ţie cum îţi merge, Mario?

Rioz făcu un gest a lehamite.

– Nu prea bine în turul ăsta. Două carcase în ultimele două săptămâni, şi pe fiecare a trebuit s-o vânez aproape şase ore.

– Erau mari?

– Glumeşti! Cred că le-aş fi putut trimite pe Phobos cu mâna. Ăsta e turul cel mai prost pe care l-am avut.

– Cât mai staţi?

– În ce mă priveşte, aş pleca şi mâine. Suntem în spaţiu de numai două luni şi am ajuns să mă dondănesc cu Long aproape tot timpul.

Urmă o pauză prelungită şi datorită inerentei viteze finite a undelor electromagnetice.

– De fapt, ce vrea? Mă refer la Long, rupse tăcerea Swenson.

Rioz aruncă o privire în spate. Putea auzi un murmur uşor, întrerupt de paraziţi, ce venea de la televizorul din cealaltă încăpere.

– Nu-l înţeleg deloc. După o săptămână de la începerea turului, mă pomenesc că-mi zice: „Mario, de ce te-ai făcut tu Gunoier?” M-am uitat lung la el şi i-am răspuns: „Să-mi câştig existenţa. Tu ce-ţi închipui?” Stau şi mă gândesc, ce dracu' de întrebare a mai fost şi asta? Cum adică, de ce se face cineva Gunoier! „Oricum nu numai de asta, Mario” mi-a mai spus el. Auzi, el îmi spunea *mie*. „Eşti Gunoier”, a mai zis, „pentru că asta este o parte din Calea Marţiană.”

– Şi ce înţelege el prin asta?

Rioz ridică din umeri.

– Nu l-am întrebat niciodată. Chiar acum stă în camera de alături şi ascultă Pământul pe ultra-microunde. Ascultă la ce zice un Sedentar, unul pe care-l cheamă Hilder.

– Hilder? Parcă e un politician Sedentar, sau un deputat, în fine, ceva de felul ăsta, nu-i aşa?

– Exact. Sau cel puţin aşa ştiu şi eu. Întotdeauna, Long este în stare să facă astfel de lucruri. A luat, de pildă, cu el aproape opt kile de cărţi, şi toate despre Pământ. O greutate suplimentară inutilă, îţi dai seama.

– N-ai ce să-i faci, e partenerul tău! Dar, pentru că veni vorba de parteneri, cred că trebuie să-ntrerupem şi să-mi văd de treabă. Dacă mai ratez vreo lovitură, va fi moarte de om pe aici pe undeva.

Legătura se întrerupse şi Rioz se lasă pe spate sprijinindu-se de speteaza scaunului. Privi linia verde care marca nivelul zero al scanerului. Porni pentru o clipă şi multiscanerul. Spaţiul era la fel de curat.

Se simţea un pic mai bine acum. Necazul ar fi fost şi mai mare dacă ceilalţi Gunoieri ar fi capturat carcasă după carcasă şi dacă aceste carcase s-ar fi îndreptat în spirală spre Phobos, marcate cu toate însemnele, numai cu al lor

nu. Apoi, simţea că, într-un fel sau altul, unele din resentimentele lui faţă de Long deveneau mai puţin întemeiate.

Fusese o greşeală să facă echipă cu Long. Întotdeauna era o greşeală să faci echipă cu un novice. Ei cred că ceea ce te interesează este conversaţia, mai ales Long cu eternele lui teorii despre Marte şi măreţul ei rol în noul progres uman. Astea erau chiar expresiile lui. Progres Uman, Calea Marţiană, Noua Minoritate Creativă. În schimb, ceea ce el, Rioz, dorea, nu erau vorbele, ci o lovitură, câteva carcase cu care să se poată şi el mândri.

De fapt, nu avusese de ales. Long era destul de bine cunoscut acolo jos, pe Marte, şi bine plătit ca inginer minier. Era prietenul Împuternicitului Sankov şi mai fusese şi înainte în spaţiu, o dată sau de două ori, pentru scurte misiuni de curăţare. Nu poţi respinge un tip înainte de a-l pune la treabă, chiar dacă nu-ţi place mutra lui. De ce voise un inginer minier, cu o meserie confortabilă şi bine plătită, să asude în spaţiu?

Rioz nu-i pusese niciodată întrebări pe această temă. Ca parteneri, Gunoierii erau nevoiţi să stea aproape unul de altul, pentru a încuraja sau chiar a justifica curiozitatea. Long vorbea, însă, mult prea mult pentru a nu-i fi răspuns şi singur la întrebare.

„Trebuia să vin aici, Mario”, spusese ei. „Viitorul lui Marte nu e în mine, ci în spaţiu.”

Rioz se întrebase adesea cum ar fi fost o călătorie de unul singur. Toţi pretindeau că era imposibilă. Chiar lăsând la o parte şansele pierdute când trebuia să părăsească postul de observaţie pentru somn sau alte activităţi, era bine cunoscut faptul că un om singur în spaţiu devenea intolerabil de deprimat într-un timp foarte scurt.

Alături de un partener, un tur de şase luni devenea posibil. Desigur, un echipaj normal ar fi reprezentat idealul, dar nici

un Gunoier nu putea scoate atâţia bani dintr-un tur, încât să-şi poată permite acest lux. Capitalul şi-l investea numai şi numai în combustibil.

Chiar şi în doi, nu era o fericire prea mare în spaţiu. De regulă, erai nevoit să schimbi partenerii la fiecare tur şi puteai rămâne în spaţiu cu unii mai mult, cu alţii mai puţin. Iată-i, de pildă, pe Richard şi Canute Swenson. Ei făceau echipă de câte cinci, şase ori din cauză că erau fraţi. Şi cu toate acestea, după primele săptămâni apăreau, în mod constant, tensiuni şi fricţiuni.

Prea bine. Spaţiul era liber. Rioz îşi dădea seama că s-ar fi simţit un pic mai bine dacă s-ar fi întors în camera de alături şi ar fi aplanat în vreun fel neînţelegerile cu Long. Putea să demonstreze, în felul ăsta, că e un vechi lup de spaţiu care ia neplăcerile acestuia aşa cum sunt.

Se ridică şi începu să urce cele trei trepte, pentru a ajunge în coridorul scurt şi îngust care legaîntre ele cele două camere ale navei.

TREI

Pentru o clipă, se opri din nou să privească din prag. Long era absorbit de licăritul ecranului.

Rioz începu, pe un ton puţin supărat:

– Am ridicat termostatul. E-n regulă, ne putem permite să cheltuim puţină energie.

Long aprobă din cap.

– Dacă zici tu…

Rioz făcu un pas ezitant înainte. Spaţiul era curat, aşa că ducă-se la dracu statul şi privitul în gol la spotul acela verde! Întrebă:

– Despre ce vorbeşte Sedentarul?

– În principal, despre istoria zborurilor cosmice. O treabă arhicunoscută, dar bine prezentată. Are tot tacâmul:

fotografii color, desene animate, secvenţe din filmele de epocă, totul.

Şi, ca pentru a ilustra remarcile lui Long, figura bărboasă dispăru, iar o secţiune printr-o navă cosmică umplu întregul ecran. Vocea lui Hilder continua să se audă, punctând elementele de interes care apăreau în schemele colorate. Sistemul de comunicaţie al navei se colora în roşu, pe măsură ce vorbea despre el, la fel depozitele, sistemul de propulsie, circuitele cibernetice...

Figura lui Hilder apăru din nou pe ecran.

„Acesta a fost numai etajul principal al navei”, rosti el. „Ce o mişcă, însă? Cum se poate ridica de pe Pământ?”

Toată lumea ştia ce pune în mişcare o navă cosmică, dar vocea lui Hilder era ca un narcotic. Prezenta propulsia navelor cosmice ca pe secretul secretelor, ca pe o ultimă revelaţie. Chiar şi Rioz simţi o uşoară furnicătură de suspans, deşi îşi petrecuse cea mai mare parte a vieţii la bordul navelor spaţiale.

Hilder continua.

„Oamenii de ştiinţă o numesc în diferite feluri. Legea acţiunii şi reacţiunii, sau a treia lege a lui Newton, sau, uneori legea conservării momentului. Noi, însă, n-o vom numi în nici un fel. Ne este suficient bunul simţ. Când înotăm, împingem apa în spate, pentru a ne propulsa înainte. Când mergem, împingem înapoi Pământul, pentru a înainta. Când zburăm cu un giroflier, împingem aerul în spate şi înaintăm. Nimic nu se poate mişca înainte fără ca, în acelaşi timp, ceva să se mişte înapoi. Este vechiul principiu al lui „nu poţi obţine ceva din nimic”. Acum, imaginaţi-vă o navă care cântăreşte o sută de mii de tone la decolarea de pe Pământ. Pentru a se ridica, ceva trebuie să coboare. Deoarece o navă cosmică este extrem de grea, o mare cantitate de material trebuie coborâtă. De fapt, atât de mult material încât nu există spaţiu pentru el la bord. În

consecinţă, trebuie construit un compartiment special, în spatele navei, pentru a-l depozita.”

Din nou, Hilder dispăru de pe ecran şi în locul lui reveni schema navei cosmice. Aceasta se micşoră şi un trunchi de con apăru în spatele ei. Dedesubt, cu litere galbene, strălucitoare, apăru precizarea: MATERIAL DE ARUNCAT.

„Acum, însă”, continuă Hilder, „greutatea totală a navei este şi mai mare. Este nevoie, deci, de şi mai mult combustibil pentru propulsie, şi tot aşa...”

Nava de pe ecran se micşoră enorm pentru a permite adăugarea unei alte carcase tronconice, mai mari, şi a încă uneia, imense. Nava propriu-zisă, etajul principal, devenise un punct minuscul pe ecran, un punct roşu strălucitor.

Rioz nu se mai putu abţine:

– La dracu, astea sunt de nivelul grădiniţei.

– Nu şi pentru oamenii cărora le vorbeşte, Mario! Pământul nu este Marte. Probabil că există miliarde de pământeni care n-au văzut niciodată o navă cosmică; nu ştiu nici lucrurile cele mai elementare despre ea.

Între timp, Hilder tocmai ajunsese la precizarea: „..Când combustibilul din interiorul celei mai mari carcase se epuizează, aceasta se detaşează. E pur şi simplu aruncată.”

Carcasa exterioară începu să tremure şi se desprinse.

„Apoi îi vine rândul celei de a doua carcase”, spuse Hilder, „şi apoi, dacă zborul este de lungă durată, este aruncată şi ultima.”

Nava cosmică de pe ecran era acum doar un punct roşu, iar cele trei carcase se depărtau de aceasta şi se pierdeau în spaţiu.

Hilder continuă:

„Aceste carcase reprezintă o sută de mii de tone de tungsten, magneziu, aluminiu şi oţel. Ele au părăsit pentru totdeauna Pământul. Marte, în schimb, este înconjurat de Gunoieri, care, de-a lungul rutelor spaţiale, sunt în

aşteptarea carcaselor noastre, pentru a le prinde şi a le însemna, în folosul lui Marte. Nici un cent din valoarea lor nu se întoarce pe Pământ. Sunt considerate obiecte salvate şi aparţin, deci, navei care le găseşte.

– Dar noi ne riscăm vieţile şi banii! izbucni Rioz. Şi oricum, dacă nu le prindem noi, nimeni nu le mai poate recupera. Ce pierdere e atunci pentru Pământ?

– Vezi, spuse Long, nu vorbeşte decât despre pierderile pe care Marte, Venus şi Luna le cauzează Pământului. Sunt, însă, atâtea alte pierderi.

– O să primească totul înapoi. Am reuşit să scoatem, în fiecare an, din ce în ce mai mult fier.

– Da, dar cea mai mare parte din el rămâne aici, pe Marte. Dacă ar fi să dăm crezare cifrelor lui, Pământul a investit două sute de miliarde de dolari în Marte şi n-a primit înapoi decât cinci miliarde în fier. A investit cinci sute de miliarde de dolari în Lună şi a primit înapoi puţin peste douăzeci şi trei de miliarde în magneziu, titan şi alte metale uşoare. A investit cincizeci de miliarde de dolari în Venus şi n-a primit înapoi nimic. De fapt, asta-i interesează pe contribuabilii de pe Pământ - creşterea impozitelor în exterior, nimic mai mult.

Pe măsură ce Hilder continua să vorbească, ecranul se acoperea cu rutele Gunoierilor în jurul lui Marte; verzui şi mici, navele lor caricaturale întindeau braţe subţiri şi flexibile care bâjbâiau după carcasele ce se rostogoleau, le prindeau şi le fixau, le ştampilau PROPRIETAR MARTE cu litere strălucitoare, apoi le îndreptau în jos spre Phobos.

Hilder apăru din nou pe ecran.

„Ne spun că, până la urmă, ne vor plăti totul. Până la urmă! O dată ce vor pune pe picioare o afacere rentabilă! Nu ştim, însă, când se va întâmpla asta. Peste un secol? Peste o mie de ani? Peste un milion? Până la urmă! Hai să-i credem pe cuvânt. Într-o zi, ne vor înapoia metalele. Într-o

bună zi, o să-şi obţină singuri alimentele, îşi vor produce singuri energia necesară, vor trăi pe propriile lor picioare. Un singur lucru, însă, nu ne vor putea da înapoi, niciodată. Nici într-o sută de milioane de ani. *Apa*! Pentru că este o planetă prea mică, Marte are numai câteva picăturele de apă. Venus n-are deloc, pentru că este prea încinsă. Iar Luna, la fel, pentru că e prea încinsă şi prea mică. Aşa că Pământul trebuie să asigure nu numai apa de băut şi de spălat pentru toţi coloniştii, apa pentru industriile lor, apa pentru uzinele hidroponice pe care pretind să le înfiinţeze - dar chiar şi apa care să fie aruncată cu milioanele de tone. Care este combustibilul ce propulsează navele cosmice? Ce aruncă aceste nave în urma lor pentru a putea accelera înainte? Pe vremuri, era gazul generat din explozii, şi acesta era foarte costisitor. Apoi a fost inventată micropila protonică - o sursă ieftină de energie ce poate încălzi orice lichid, până ce-l transformă înr-un gaz sub presiuni imense. Şi care este cel mai ieftin şi cel mai răspândit lichid disponibil? Care, dacă nu apa? Fiecare navă cosmică părăseşte Pământul ducând cu ea aproape un milion de tone - nu kilograme, tone de apă, pentru singurul scop de a o propulsa în spaţiu, de a o accelera sau de a o frâna. Cu nesăbuinţă şi îndărătnicie, strămoşii noştri au ars petrolul Pământului, l-au distrus nepăsători rezervele de cărbune. Acum, noi îi dispreţuim şi îi condamnăm pentru asta. Dar ei, cel puţin, îşi aveau scuza lor - gândeau că, până la urmă, vor fi găsiţi înlocuitori. Şi au avut dreptate. Acum, avem fermele de plancton şi micropilele protonice. Pentru apă, însă, nu mai există nici un substitut. Nici unul! Şi nu va fi niciodată. Iar când urmaşii noştri vor vedea deşertul în care vom fi transformat Pământul, ce scuză vom găsi? Când zonele deşertice vor spori an...”

Long se aplecă şi opri aparatul, apoi spuse:

– Lucrurile astea mă calcă pe nervi. Tipul o face înadins. Mă întreb ce urmăreşte?

Rioz se ridică stânjenit în picioare.

– Cred c-ar fi cazul să-mi văd de supraveghere.

– La dracu' cu supravegherea asta! - Long se ridicase şi el şi îl urma pe Rioz prin culoarul îngust, spre camera de pilotaj. - Dacă, însă, Hilder îşi pune în aplicare planurile, dacă are forţa necesară să scoată ceva din asta... *Hei*...

O văzuse şi el. Semnalul era corespunzător celor din clasa A şi urmărea ţinta ca un ogar.

– Spaţiul era curat, îţi spun eu, curat! se bâlbâi Rioz. Pentru numele lui Marte, Ted, nu te mai holba atâta la mine! Vezi dac-o poţi repera vizual.

Rioz lucra rapid şi eficient, ca rezultat, desigur, al celor aproape douăzeci de ani de meserie. Obţinu distanţa în două minute, apoi, reamintindu-şi experienţa lui Swenson, măsură şi unghiul declinaţiei, precum şi viteza radială. După aceea, strigă către Long:

– Unu virgulă şapte şase radiani. Nu poţi să nu-l vezi, omule!

În timp ce regla ocularul, Long îşi ţinea răsuflarea.

– E numai la o jumătate de radian de Soare, o semilună în creştere, mai ţinu să precizeze Rioz.

Long spori brusc puterea de mărire, în căutarea unei „stele” care să-şi schimbe poziţia rapid, să crească şi să prindă formă şi astfel să se dovedească a nu fi stea.

– Oricum am pornit, spuse Rioz. Nu mai putem aştepta.

– Am prins-o! Am prins-o!

Mărirea nu era suficientă pentru a-i revela o formă definită, dar punctul pe care-l privea Long strălucea ritmic, mai intens sau mai slab, pe măsură ce, rotindu-se, carcasa reflecta lumina Soarelui de pe suprafeţe de mărimi diferite.

– Ţine-o aşa!

Primul dintre numeroasele jeturi fine de abur ţâşni prin duza potrivită, lăsând o trenă lungă, ceţoasă, de microcristale scânteietoare în lumina domoală a Soarelui îndepărtat, o dâră ce se subţia mereu pe mai bine de câteva sute de kilometri. Un jet, apoi altul, apoi altul, şi în acest timp nava Gunoier se desprinse de pe traiectoria ei stabilă şi se înscrise pe una tangentă la traiectoria carcasei.

– Se deplasează precum o cometă la periheliu! ţipă Rioz. Nenorociţii ăştia de piloţi Sedentari aruncă înadins carcasele în felul ăsta! Să le...

Îşi descarcă nervii printr-o înjurătură vârtoasă, dar nu se opri nici o clipă din acceleraţie. Perna hidraulică a scaunului său se comprimase aproape un sfert de metru, iar Long abia se mai putea ţine de bara de protecţie.

– Mai ai o inimă de rezervă! bolborosi el.

Rioz, însă, îşi ţinea ochii aţintiţi pe semnal.

– Omule, dacă nu-ţi convine, rămâi pe Marte!

Zgomotul jetului de abur continua să răsune înfundat. Sistemul de comunicaţie prinse viaţă. Long se strădui să se aplece în faţă, ca şi cum ar fi înaintat printr-o melasă, şi să deschidă contactul vizual. Era Swenson şi ochii îi străluceau de mânie.

– Unde dracu' vă duceţi, băieţi? În zece secunde o să intraţi în sectorul meu.

– Urmăresc o carcasă, răspunse Rioz.

– În sectorul *meu*?

– Am pornit din al meu şi, oricum, nu eşti într-o poziţie favorabilă ca s-o poţi prinde. Închide contactul, Ted!

Nava bubuia prin spaţiu, un bubuit ce se putea auzi numai în interiorul ei. Brusc, Rioz opri motoarele atât de rapid încât Long nu se putu împiedica să nu cadă în faţă. Liniştea nefirească ce se instala parcă zgâria şi mai mult urechile decât zgomotul care o precedase.

– Buuun! exclamă Rioz. Să vedem ce spune vizorul optic.

Priveau amândoi. Carcasa se vedea acum clar, un troncon ce se rotea cu încetineală solemnă, aşa cum se profila pe fundalul stelelor.

– Perfect! adăugă Rioz cu satisfacţie. „E o carcasă din clasa A, un gigant printre carcase”, îşi continuă aprecierile în gând. „Trebuie s-o înhăţăm neapărat.”

– Încă un semnal pe scaner, spuse Long. Cred că este Swenson, care vine după noi.

Rioz abia că-l învrednici cu o privire.

– N-o să ne prindă.

Carcasa devenea din ce în ce mai mare şi umplea acum întregul ecran. Mâinile lui Rioz se odihneau pe manetele harponului. Aşteptă puţin, pentru a regla mai precis unghiul şi distanţa. După aceea, icni şi apăsă trăgaciul.

Pentru o clipă, nu se întâmplă nimic. Apoi, un cablu metalic flexibil îşi făcu apariţia pe ecran, mişcându-se spre carcasă precum o cobră dezlănţuită. Realiză contactul, dar nu se prinse. Dacă ar fi făcut-o, s-ar fi rupt instantaneu, ca un fir de păianjen, pentru că impulsul de rotaţie al carcasei era de aproape o mie de tone. Ceea ce realiza, de fapt, cablul era să genereze un câmp magnetic puternic în jurul carcasei, care urma să acţioneze asupra ei ca o frână.

Cablurile ţâşneau unul după altul. Rioz le trimitea parcă fără a ţine deloc seama de energia cheltuită.

„Trebuie să pun mâna pe ea”, îşi repeta el întruna. „Pe Marte! Trebuie.” Când ajunse la o duzină de cabluri, ce se întindeau între navă şi carcasă, Rioz se opri. Energia de rotaţie a carcasei, transformată de frânare în căldură, îi ridicase temperatura într-atât încât radiaţia sa putea fi captată pe receptoarele termice ale navei.

– Vrei să mă laşi pe mine s-o imprim cu însemnele noastre? întrebă Long.

– M-ar avantaja. Dar poţi să n-o faci, dacă nu vrei. Este, oricum, schimbul meu.

– Nu mă deranjează deloc.

Long îşi puse costumul şi ieşi în spaţiu. Cea mai sigură indicaţie că era nou în branşă o constituia faptul că putea număra pe degete de câte ori îmbrăcase costumul şi ieşise în spaţiu. Acum era a cincea oară.

Se îndepărtă de navă, de-a lungul celui mai apropiat cablu, punând mână după mână, simţindu-i vibraţia prin mănuşa metalică. În cele din urmă, imprimă fără probleme numărul lor de serie pe suprafaţa netedă a carcasei. În imensitatea spaţiului, nimic nu avea să oxideze metalul. Oţelul se topi şi se vaporiză, apoi se condensa câţiva metri mai încolo de raza energetică, iar suprafaţa atinsă căpătă imediat o nuanţă cenuşie şi prăfoasă.

Long îşi făcu vânt spre navă. După ce ajunse din nou înăuntru, îşi scoase casca acoperită cu un strat gros şi alb de brumă, pe care îl dobândise la intrare, şi primul lucru ce-l auzi fu vocea lui Swenson care invadase încăperea într-o furie de nerecunoscut.

– ... direct la împuternicit. Pe toţi dracii, există reguli în treaba asta!

Rioz stătea rezemat de spetează, impasibil.

– Ascultă, mi-a atins sectorul. Am reperat-o şi am urmărit-o până am ajuns aici. Oricum, tu n-ai fi putut-o detecta pentru că-l aveai pe Marte drept paravan. Asta e tot.

Apoi, în timp ce întrerupea contactul, întrebă:

– Te-ai întors Long?

Soneria receptorului suna încontinuu, dar nu-i dădu nici o atenţie.

– Se duce la Împuternicit? întrebă la rândul lui Long.

– Nici o grijă. A făcut tot tapajul ăsta numai pentru a mai ieşi puţin din monotonie. N-o să urmeze nimic. Ştie că e carcasa noastră. Dar, apropo, cum ţi se pare marfa, Ted?

– Destul de bună.

– Destul de bună? Grozav! Ţin-te bine. Începem dansul.

Duzele laterale începură să scuipe abur şi nava prinse să se rotească uşor în jurul carcasei. La rândul ei, carcasa o urmă îndeaproape. După treizeci de minute, deveniseră un gigantic bol ce se rotea în spaţiu. Long verifică Efemeridele pentru a afla poziţia lui Phobos.

La un moment precis calculat, câmpul magnetic transmis prin cabluri fu întrerupt brusc şi carcasa începu să se îndepărteze pe o traiectorie tangenţială la mişcarea de rotaţie precedentă, traiectorie care, într-o zi sau două, urma s-o conducă cu precizie deplină în depozitul de carcase de pe satelitul marţian.

Rioz o privea cum se îndepărtează. Se simţea bine. Apoi se întoarse spre Long.

– A fost o zi grozavă pentru noi.

– Ce zici, însă, de cuvântarea lui Hilder? îl întrebă preocupat Long.

– Ce? Cine? A, ăla! Ascultă, dac-ar fi fost să mă sperii de orice prostie spusă de vreun nenorocit de Sedentar, n-aş mai fi dormit niciodată. Aşa că te sfătuiesc să-l uiţi.

– Eu unul nu cred c-ar trebui să-l dăm uitării.

– Prostii! Dar te rog să nu mă plictiseşti şi pe mine cu ele, de acord? Hai, mai bine, să tragem un pui de somn!

PATRU

Ted Long găsea că pulsul oraşului este cât se poate de satisfăcător. Trecuseră doar două luni de când Împuternicitul declarase un moratoriu în activitatea Gunoierilor şi coborâse toate navele din spaţiu, dar simţământul că durata respectivă avea să fie prelungită nu încetase să-l terorizeze. Chiar şi faptul că moratoriul fusese impus ca urmare a unor presiuni din partea Pământului, hotărât să-şi întărească noua lui pretenţie de economisire a

apei prin raţionalizarea activităţii Gunoierilor, nu-l deranja peste măsură.

Acoperişul străzii era vopsit într-un albastru deschis, luminos, probabil o imitaţie de modă veche a cerului pământesc. Ted nu mai era sigur în privinţa acestui amănunt. Pereţii erau luminaţi de vitrinele magazinelor împrăştiate ici şi colo. În depărtare, peste zgomotul traficului şi paşii pietonilor care treceau pe lângă el, putea auzi exploziile înfundate de la noile tunele ce erau săpate sub crusta marţiană. De când se ştia, îşi amintea de asemenea explozii. Locul pe unde mergea acum nu fusese amenajat pe vremea copilăriei lui. Oraşul crescuse şi, dacă Pământul i-ar fi permis, avea s-o ţină tot aşa.

Dădu colţul unei străzi înguste, mai puţin luminate, pentru că aici vitrinele magazinelor făceau loc apartamentelor, fiecare cu luminiţa sa mică la faţadă. Cumpărătorii şi traficul făcuseră loc trecătorilor mai puţin grăbiţi şi tinerilor gălăgioşi care ignoraseră convocarea maternă pentru masa de seară.

În ultima clipă, Long îşi aminti de convenţiile sociale şi se opri la o mică prăvălie ce vindea apă. Îşi întinse gamela.

– Plină.

Vânzătorul rotofei deşurubă capacul şi îşi aruncă privirea prin deschizătură. O clătină un pic şi o ascultă cum clipoceşte.

– N-a mai rămas prea multă, spuse amuzat.

– Nu, îi dădu dreptate Long.

Vânzătorul începu să-i toarne apa ţinând gura gamelei cât mai aproape de robinet, pentru a elimina orice risipă. Debitmetrul se opri. Înşuruba capacul la loc.

Long plăti şi îşi luă gamela înapoi. Acum, îi bătea din nou şoldul cu o greutate reconfortantă. Nu puteai face o vizită unei familii fără o gamelă plină. Între burlaci, nu conta; oricum, nu atât de mult.

Intră pe culoarul numărul 27, sui câteva trepte şi se opri, cu degetul deasupra butonului soneriei.

Vocile dinăuntru se auzeau foarte distinct. Una dintre ele, un pic mai stridentă, era a unei femei.

– Grozav din partea ta, nu-i aşa? Ţi-ai invitat aici prietenii Gunoieri, iar eu, se-nţelege, ar trebui să fiu mulţumită că te-ai aranjat să stai acasă două luni pe an. Şi e şi aşa prea destul că ai catadicsit să-ţi petreci o zi sau două cu mine. La urma urmei, din nou, e vorba despre Gunoierii tăi.

– Acum sunt acasă de foarte multă vreme, spuse o voce de bărbat şi, de fapt, ne-ntâlnim să discutăm afaceri. Pentru numele lui Marte, Dora, încetează! Trebuiau deja să sosească.

Long se hotărî să mai aştepte puţin, înainte de a suna. Le dădea astfel posibilitatea să ajungă la un ton mai moderat.

– Şi ce-mi pasă mie că pot veni dintr-o clipă-ntr-alta? replică Dora. Lasă-i să m-audă! Află că m-aş bucura dacă Împuternicitul ar menţine moratoriul ăsta la nesfârşit. Mă auzi tu?

– Şi din ce o să trăim? se auzi, înfierbântată, vocea bărbătească. Poţi să-mi spui?

– Am să-ţi spun, am să-ţi spun. Află că poţi să-ţi câştigi existenţa, decent şi onorabil, chiar aici pe Marte, ca toată lumea. În blocul ăsta sunt singura văduvă de Gunoier. Pentru că, de fapt, asta sunt - o văduvă. Ba, chiar mai rău decât o văduvă, pentru că, dacă aş fi văduvă, cel puţin aş avea posibilitatea să mă mărit cu altcineva... Ce-ai spus?

– Nimic. N-am zis nimic.

– Las' că ştiu eu ce vrei să spui! Dar ascultă la mine, Dick Swenson...

– Am spus, pur şi simplu, strigă Swenson, că acum ştiu de ce, de obicei, nu se însoară Gunoierii.

– Nici tu nu trebuia să te-nsori. M-am săturat de compătimirile vecinilor şi de întrebările lor prefăcute. Alţii

pot fi mineri, administratori sau chiar perforatori de tunele. Cel puţin, nevestele perforatorilor au o viaţă de familie decentă şi copiii lor nu cresc ca nişte derbedei. Peter parcă nici n-ar avea tată...

O voce subţire de soprană se făcu auzită prin uşă. Era, cumva, mai îndepărtată, ca şi cum ar fi venit din altă cameră.

– Hei, mamă, ce înseamnă derbedeu?

Vocea Dorei se ridică cu un semiton.

– Peter, vezi-ţi de lecţiile tale!

– Nu e frumos să vorbeşti astfel în faţa unui copil! interveni Swenson cu o voce scăzută. Ce părere o să-şi facă despre mine?

– Stai atunci acasă şi ocupă-te de educaţia lui!

Vocea lui Peter se auzi din nou.

– Hei, mamă, când o să fiu mare am să mă fac şi eu Gunoier! Se auziră paşi ce trădau un mers rapid. Urmă o pauză de o clipă în propagarea sunetelor, apoi răzbătu un ţipăt prelung.

– Mami! Mami! Hei, mami! Lasă-mi urechea în pace! Ce-am făcut?

Se aşternu tăcerea.

Long profită de ocazie şi apăsă hotărât butonul soneriei, în timp ce-şi aranja părul cu mâna, Swenson îi deschise uşa.

– Bună, Ted, spuse el cu o voce scăzută. Apoi tare: A venit Ted, Dora. Ce ştii de Mario, Ted?

– Vine şi el imediat, îi răspunse Long.

Dora apăru, agitându-se, din camera alăturată. Era o femeie scundă, negricioasă, cu un nas ascuţit şi părul puţin înspicat, pieptănat peste frunte.

– Bună, Ted. Ai mâncat?

– Chiar foarte bine, mulţumesc. V-am deranjat cumva?

– Deloc. Am terminat şi noi de mult. Poate o cafea?

– Asta da, mulţumesc.

Ted îşi desprinse gamela şi i-o oferi.

– Vai de mine, mulţumesc. Avem încă destulă apă.

– Şi totuşi, insist.

– Atunci...

Dora se îndreptă spre bucătărie. Prin uşa batantă, Long zări pentru o clipă farfuriile aşezate pe Secoterg, spălătorul fără apă ce înmuia şi absorbea grăsimile şi murdăria. Cu o jumătate de litru de apă putea curăţa perfect aproape un metru pătrat de farfurii. Cumpăraţi deci Secoterg - Secoterg curăţă-ndată şi face farfuria curată cu economie de apă...

Melodia reclamei începuse să-i răsune în cap, dar o elimină imediat şi spuse:

– Ce mai face Pete?

– Bine, bine, mulţumesc. Puştiul e într-a patra acum. Cum ştii, eu n-am prea avut timp de el. Ei bine, când m-am întors ultima oară, s-a uitat la mine şi mi-a zis...

Continuară astfel, pentru o vreme, să depene genul de întâmplări cu puşti isteţi şi părinţi cicălitori.

Soneria uşii bâzâi din nou şi Mario Rioz îşi făcu apariţia îmbujorat şi furios.

Swenson îi ieşi rapid în întâmpinare.

– Ascultă, nu aduce vorba despre vânătoarea de carcase! îi spuse el. Dora şi-ar putea aminti că mi-aţi şterpelit una de clasa A din zona mea şi nu prea e în apele ei acum.

– Cine dracu' vrea să vorbească despre carcase?

Rioz îşi dezbrăcă jacheta îmblănită, o aruncă pe spătarul scaunului şi se aşeză.

Dora pătrunsese prin uşa batantă a bucătăriei şi îl întâmpinase pe noul venit cu un zâmbet sintetic.

– Bună, Mario. Vrei şi tu o cafea?

– Aha, îi răspunse Mario şi îşi duse automat mâna după gamelă.

– Utilizează din apa mea, Dora, interveni Long rapid. Îi sunt dator.

– În regulă, acceptă Rioz.

– Ce s-a-ntâmplat, Mario? întrebă Long.

– Spune-i mai bine tu, vorbi Rioz, pe un ton ezitant. Spune-i ce mi-ai spus şi mie atunci, cu un an în urmă, când Hilder a ţinut discursul ăla. Spune-i şi lui.

Long ridică din umeri, aşa că Rioz trebui să continue:

– Au stabilit norma. Ştirea a venit acum un sfert de oră.

– Şi cum stăm?

– Cincizeci de mii de tone pe cursă.

– Ceee? strigă Swenson ca ars. Cu cincizeci de mii, nici nu poţi decola de pe Marte.

– Astea-s cifrele. E o chestie intenţionată. Adio, vânătoare de carcase!

Dora îşi făcu din nou apariţia cu o ceaşcă de cafea pe care o aşeză lângă celelalte.

– Cum adică, adio vânătoare?

Se aşeză ostentativ şi Swenson o privi neputincios.

– Se pare, spuse Long, că ne-au stabilit norma la cincizeci de mii de tone, şi asta înseamnă că nu mai putem face nici o cursă.

– Ei, şi ce-i cu asta? - Dora îşi sorbea cafeaua şi zâmbea bine dispusă. - Iar dacă vreţi să-mi ştiţi părerea, continuă ea, aflaţi că e o treabă grozavă. Era timpul ca şi voi, voi toţi Gunoierii ăştia, să vă găsiţi o slujbuliţă sigură pe aici, pe Marte. Vreau să spun că asta nu e viaţă, să tot rătăceşti prin spaţiu...

– Dora, te rog! interveni Swenson.

Rioz abia se abţinea să nu izbucnească.

Dora îşi ridică sprâncenele.

– Dar ce, mi-am spus şi eu părerea...

– Te rog, nu te opreşte nimeni! spuse Long. Eu însă aş vrea să subliniez altceva. Cincizeci de mii reprezintă doar un amănunt. Ştim că Pământul - sau cel puţin partidul lui Hilder - doreşte să facă din campania de economisire a apei

un capital politic, aşa că situaţia e mult mai gravă decât pare. Va trebui, într-un fel sau altul, să obţinem apă. Altfel, ne vor doborî. Nu credeţi?

– Păi... sigur, spuse Swenson.

– Întrebarea este, însă, cum?

– Dacă e vorba numai de luat apa, spuse Rioz într-un şuvoi rapid de vorbe, un singur lucru e de făcut şi ştiţi despre ce vorbesc. Dacă Sedentarii nu ne mai dau apă, ne-o vom lua singuri. Apa nu le aparţine lor numai pentru simplul fapt că taţii şi bunicii lor au fost prea fricoşi pentru a-şi părăsi planeta lor umflată. Apa aparţine oamenilor, oriunde s-ar afla ei. Iar noi suntem oameni, şi deci apa ne aparţine şi nouă. Avem şi noi drepturi asupra ei.

– Şi cum propui s-o luăm? întrebă Long.

– Simplu! Au oceane cu apă pe Pământ şi nu pot posta câte o santinelă la fiecare kilometru pătrat. Putem coborî pe partea întunecată a planetei oricând dorim, ne putem umple tancurile şi pe-aci ţi-e drumul. Cum ar putea să ne oprească?

– Într-o mie de feluri, Mario. Cum detectezi tu, de pildă, carcasele în spaţiu, de la distanţe de sute de mii de kilometri? O bucăţică minusculă de metal într-un spaţiu atât de vast? Cum? Cu radarul, nu? Şi crezi că ei, pe Pământ, n-au radare? Crezi tu că dacă Pământul află că ne-am hotărât să şterpelim apa nu va instala o reţea de radare care să le semnalizeze navele care se apropie din spaţiu?

– Vreau să-ţi spun un singur lucru, Mario Rioz! izbucni Dora indignată. Bărbatul meu nu va lua parte la nici un raid de obţinere a apei pe care, apoi, s-o consume cu Gunoierii lui.

– Nu este vorba numai de vânătoarea de carcase, spuse Mario. Data viitoare ne vor reduce raţia şi în alte domenii. Trebuie să-i oprim acum.

– Oricum, n-avem nevoie de apa lor, continuă Dora. Nu suntem pe Lună sau pe Venus. Pentru cât avem nevoie, extragem suficientă apă aici, din calota polară. Chiar aici, în apartament, avem un robinet de apă şi există câte unul în fiecare apartament din acest bloc.

– Consumul casnic e o nimica toată, interveni Long. Apa e folosită în mine. Şi ce ne facem cu rezervoarele hidroponice?

– Ai dreptate! aprobă Swenson. Ce ne facem cu rezervoarele hidroponice, Dora? Acolo e nevoie de apă, nu glumă, şi cred că a venit vremea să ne producem şi noi hrană proaspătă şi să nu mai depindem de conservăraia pe care ne-o trimit cei de pe Pământ.

– Ascultaţi-l cum vorbeşte! spuse Dora dispreţuitoare. Ce ştii tu despre hrana proaspătă? N-ai mâncat niciodată aşa ceva.

– Ba am mâncat mai multă decât crezi tu. Ţi-aduci aminte de morcovii ăia pe care i-am sădit atunci?

– Ei şi, ce mare scofală cu ei? Află că, pentru mine, protohrana bine coaptă e mult mai bună şi mai sănătoasă. Şi cred că, mai degrabă, e o modă acum să se vorbească de hrană proaspătă, deoarece au sporit impozitul pentru aceste culturi hidroponice. Oricum, toate astea or să dea faliment.

– Nu cred, interveni Long. În orice caz, nu din vina lor. Hilder va fi, probabil, următorul Coordonator, şi atunci lucrurile vor lua într-adevăr o întorsătură proastă. Dacă ne taie şi aprovizionarea cu alimente...

– Bine, bine, strigă Rioz, atunci ce ne facem? Eu rămân la părerea mea cu autoservirea. Să ne luăm singuri apa.

– Iar eu repet că nu putem, Mario. Nu-ţi dai seama că ceea ce propui tu este Calea Pământeană? Calea Sedentarilor? Tu încerci să te agăţi de cordonul ombilical ce leagă planeta

Marte de Pământ. Nu poţi renunţa la asta? Nu poţi întrezări o Cale Marţiană?

– Nu, nu pot! Dar presupun c-ai să mi-o arăţi tu.

– Fără-ndoială, dacă ai să mă asculţi. Când ne referim la Sistemul Solar, la ce crezi că ne gândim, de fapt? Cu siguranţă, numai la Mercur, Venus, Pământ, Lună, Marte, Phobos şi Deimos. Atâta tot - şapte corpuri cereşti. Dar ele nu reprezintă decât 1 % din Sistemul Solar. Noi, marţienii, suntem chiar la marginea celorlalte 99 de procente. Dincolo de noi, departe de Soare, există incredibile cantităţi de apă!

Ceilalţi făcuseră ochii mari.

– Te referi la stratul de gheaţă de pe Jupiter sau Saturn? întrebă Swenson şovăielnic.

– Nu neapărat la ele, deşi e vorba tot de apă şi acolo, trebuie să recunoşti. Există straturi de câteva mii de kilometri de apă.

– Dar toate sunt acoperite cu alte straturi, de amoniac, de pildă, sau, în fine, cu altceva, nu-i aşa? întrebă Swenson. În plus, nu putem asoliza pe Marile Planete.

– Ştiu, ştiu, răspunse grăbit Long, dar n-am spus că asta este soluţia. Planetele Mari nu sunt singurele corpuri din această parte a Sistemului Solar. Ce părere aveţi de asteroizi şi de sateliţi? Vesta e un asteroid cu un diametru de trei sute de kilometri, o bucată bunicică de gheaţă. Iar unul dintre sateliţii lui Saturn este aproape în întregime din gheaţă. Ce ziceţi de asta?

– Tu ai fost în spaţiu, Ted? întrebă Rioz.

– Ştii că am fost. De ce întrebi?

– Sigur că ştiu, dar încă vorbeşti ca un Sedentar. Te-ai gândit la distanţele care sunt implicate? Cel mai apropiat asteroid este la aproape două sute de milioane de kilometri de Marte, adică dublul distanţei Venus-Marte, şi ştii bine că orice navă de linie o parcurge în cel puţin două salturi, pentru că, de obicei, se face escală pe Lună sau pe Pământ.

Dar, oricum, cât crezi că poate cineva rezista în spaţiu, omule?

– Nu ştiu. Care e limita ta?

– O cunoşti prea bine, aşa că nu prea văd de ce ai nevoie să mă întrebi pe mine. Şase luni. Date luate din manual. După şase luni, dacă mai rămâi în spaţiu, devii client al psihoterapiei. Am dreptate, Dick?

Swenson îl aprobă dând din cap.

– Şi ăştia-s doar asteroizii, continuă Rioz. De la Marte la Jupiter sunt peste patru sute de milioane de kilometri, iar până la Saturn, peste un miliard. Cum poate cineva parcurge asemenea distanţe? Să presupunem că atingi viteza standard, sau hai chiar să admitem că ai atins trei sute de mii de kilometri pe oră. Ţi-ar trebui - ia să vedem, ţinând seama de timpul de acceleraţie şi deceleraţie - aproape şase sau şapte luni să ajungi la Jupiter şi aproape un an să ajungi la Saturn. Desigur, teoretic, poţi accelera până la o viteză de un milion de kilometri pe oră, dar de unde iei apa pentru aşa ceva?

– Uliuliu! exclamă o voce delicată, ataşată unui nas murdar şi unor ochii rotunzi. Saturn!

Dora se răsuci în scaun ca arsă.

– Peter, marş la loc în camera ta!

– Te rog, mami!

– Nici un te rog mami cu mine!

Dădu să se ridice din scaun şi Peter dispăru imediat.

– Ascultă, Dora, interveni Swenson, de ce nu-i ţii tu companie pentru o vreme? Îi e greu să se concentreze asupra lecţiilor atât timp cât noi stăm aici şi discutăm.

Dora pufni cu îndărătnicie şi se instala mai bine în scaun.

– Am să rămân aici, până o să aflu ce-i trece prin cap lui Ted Long. Ţi-o spun de pe acum că nu-mi miroase a bine.

– Bine, bine, să nu ne gândim la Jupiter şi Saturn! vorbi din nou soţul ei, vădit nervos. Sunt sigur că Ted nu s-a referit la

ele. Ce părere aveţi, însă, de Vesta? O putem aborda în zece până la douăsprezece săptămâni, plus cam tot atât pentru întoarcere. Şi aveţi în vedere că are trei sute de kilometri în diametru, adică peste un milion şi jumătate de kilometri cubi de gheaţă!

– Ei şi? interveni Rioz. Ce-o să facem pe Vesta? O să spargem gheaţă sau o să instalăm utilaj minier? Îţi imaginezi cât timp ne-ar lua toate astea?

– De fapt, eu mă refeream la Saturn, nu la Vesta, interveni Long.

– Asta-i culmea! izbucni Rioz, adresându-se, parcă, unui auditoriu invizibil. Eu îi vorbesc de peste un miliard de kilometri şi el o ţine una şi bună.

– Foarte bine, continuă Long. Să presupunem, însă, că reuşeşti să-mi explici de unde ştii tu că putem sta în spaţiu doar şase luni?

– La dracu', sunt lucruri arhicunoscute!

– Aşa e, sunt trecute în *Manualul zborurilor cosmice*. Dar astea sunt date compilate de oamenii de ştiinţă de pe Pământ din experienţa piloţilor şi astronauţilor pământeni. Încă mai gândeşti în maniera Sedentarilor, Mario. Nu întrevezi Calea Marţiană.

– Marţianul poate fi el marţian, dar tot om rămâne.

– Cum poţi fi atât de orb? De câte ori au depăşit colegii tăi cele şase luni, fără să li se întâmple nimic?

– Asta-i altceva! se grăbi Rioz să răspundă.

– De ce? Pentru că eşti marţian? Sau Gunoier profesionist?

– Nu, nu pentru astea. Pur şi simplu, pentru că nu eram într-un zbor propriu-zis. Puteam să ne întoarcem pe Marte oricând am fi dorit acest lucru.

– Şi totuşi, n-aţi dorit. Aici este esenţa. Pământenii au nave uriaşe cu biblioteci ce conţin filme, cu echipaje de câte cincispezece oameni plus pasagerii. Şi cu toate astea, nu pot rămâne în spaţiu mai mult de şase luni. În schimb,

Gunoierii marţieni au nave cu numai două încăperi şi un singur partener. Dar noi putem rămâne în spaţiu mai mult de şase luni.

– Să presupun că vrei să stai într-o navă un an ca să ajungi la Saturn? interveni şi Dora.

– De ce nu? răspunse Long. Putem s-o facem. Nu-ţi dai seama că putem? Pământenii nu pot. Ei au o lume adevărată. Au cerul şi hrană proaspătă, tot aerul şi apa de care au nevoie. Pentru ei, viaţa pe o navă reprezintă o schimbare teribilă. Şi din această cauză, şase luni sunt mult prea mult pentru ei. Marţienii sunt altfel. Noi ne trăim aproape întreaga viaţă pe o navă. Pentru că, de fapt, asta şi este Marte, o navă. Doar o navă uriaşă, cu un diametru de şase mii opt sute de kilometri, având o singură încăpere ocupată de cincizeci de mii de oameni. Aproape o navă cosmică. Respirăm aer din conserve, bem apă din conserve şi le reciclăm la nesfârşit. Mâncăm aceeaşi mâncare ca şi la bordul navelor cosmice. Iar viaţa pe o navă, în spaţiu, e cam acelaşi lucru pe care-l cunoaştem de acasă. Iată de ce noi putem rămâne chiar mai mult de un an, dacă trebuie.

– Şi vrei să spui că şi Dick poate? vru să ştie Dora.

– Desigur, cu toţii putem.

– Atunci, vă spun eu că Dick nu poate. Pentru tine, Ted Long, ca şi pentru acest hoţ de carcase, Mario, este foarte simplu să vorbiţi despre plimbări de un an. Voi nu sunteţi însuraţi. Dick este. El are o nevastă şi un copil, şi astea îi sunt de ajuns. Poate să-şi ia foarte bine o slujbă chiar aici, pe Marte. Dar pentru numele lui Dumnezeu, Ted, presupunând că ajungeţi la Saturn şi descoperiţi că nu e apă acolo, ce vă faceţi? Cum vă mai întoarceţi? Şi chiar dacă o să vă mai rămână ceva apă, tot o să rămâneţi fără mâncare. Oricum, e lucrul cel mai ridicol pe care l-am auzit vreodată.

– Nu, nu, n-o luaţi aşa, interveni Long, puţin încordat, ascultaţi-mă pe mine! M-am gândit bine la treaba asta. Am discutat şi cu Împuternicitul Sankov şi el ne va susţine. Noi, însă, trebuie să facem rost de nave şi oameni. Eu unul nu le pot cere. Oamenii n-or să mă asculte, pentru că sunt un novice. Voi doi sunteţi cunoscuţi şi respectaţi. Sunteţi veterani. Dacă o să mă susţineţi, chiar dacă n-o să mergeţi voi înşivă, dacă mă ajutaţi să explic lucrurile astea celorlalţi şi să găsesc voluntari...

– Mai întâi, spuse Rioz arţăgos, va trebui să ne dai mai multe detalii. O dată ajunşi pe Saturn, unde găsim apă?

– Păi aici e partea interesantă, spuse Long. Şi de asta m-am oprit la Saturn. Acolo, apa pluteşte, pur şi simplu, în spaţiu şi nu va trebui decât să întindem mâna şi s-o luăm.

CINCI

Când Hamish Sankov venise pe Marte, nu existau locuitori care să se fi născut aici. Acum, erau două sute de copii ai căror bunici se născuseră pe Marte - marţieni la a treia generaţie, deci.

Când venise, aşadar, aici, în copilăria sa, colonia de pe Marte nu era mai mult decât o îngrămădire de nave cosmice pământene conectate între ele prin tuneluri subterane etanşe. De-a lungul anilor, văzuse ridicându-se clădiri şi adăposturi încăpătoare ce scoteau, în atmosfera rarefiată de la suprafaţă, boturi turtite. Văzuse ridicându-se depozite uriaşe în care navele cosmice şi încărcăturile lor puteau intra cu totul. Văzuse cum minele cresc din nimic şi se transformă în uriaşe scobituri în scoarţa marţiană, în timp ce populaţia planetei creştea de la cincizeci la cincizeci de mii de locuitori.

Aceste amintiri îl făceau să se simtă bătrân - ele şi altele mult mai vechi, induse de prezenţa pământeanului din faţa

lui. Oaspetele său răscolise aceste frânturi de memorie de mult uitate despre o lume blândă şi caldă, la fel de bună şi generoasă cu omenirea ca şi pântecul unei mame.

Pământeanul era proaspăt ieşit din acest pântec. Nici prea înalt, nici prea slab, aproape grăsuţ. Avea părul negru şi puţin ondulat, o mustaţă discretă şi o piele întinsă, bine îngrijită. Îmbrăcămintea era croită după ultima modă, curată şi bine întreţinută, aşa cum numai plasticul poate fi.

Hainele lui Sankov erau fabricate pe Marte, curate şi funcţionale, dar cu mulţi ani în urma modei. Faţa îi era ridată şi ascuţită, părul alb complet, iar mărul lui Adam i se mişca ori de câte ori vorbea.

Pământeanul era Myron Digby, membru în Adunarea Generală a Pământului. Sankov era Împuternicitul pe Marte.

– Astea toate ne lovesc foarte tare, Deputatule spuse Sankov.

– Ne lovesc şi pe noi destul, Împuternicitule.

– Ei, da! Acum n-o să pretinzi că noi avem vreun amestec! Desigur, îţi dai seama, nu pretind că înţeleg intenţiile Pământului numai pentru că m-am născut acolo. Pe Marte viaţa e grea, Deputatule, şi trebuie înţeles bine acest lucru. Sunt necesare o mulţime de nave numai pentru a ne aduce hrana, apa şi materiile prime de care avem nevoie pentru a supravieţui. Nu mai rămâne prea mult spaţiu pentru cărţi şi filme noi. Chiar şi programele video nu pot ajunge pe Marte decât o lună pe an, atunci când Pământul se găseşte în conjuncţie, dar şi aşa nimeni nu are prea mult timp ca să le urmărească. Biroul meu primeşte săptămânal un sumar filmat al Presei Planetare. De obicei, n-am timp să-i dau atenţia cuvenită. Poate că ne consideraţi provinciali şi cred că aveţi dreptate. Când astfel de evenimente se întâmplă, tot ceea ce putem face este să ne uităm unii la alţii neajutoraţi.

– Sper că nu vrei să spui că oamenii tăi de pe Marte n-au auzit de campania împotriva risipei iniţiată de Hilder, interveni calm Digby.

– Nu, nu pot afirma exact acest lucru. Există un tânăr Gunoier, băiatul unui bun prieten de-al meu, care a murit în spaţiu - Sankov îşi frecă nehotărât bărbia -, ce şi-a făcut un hobby din studierea Istoriei Pământului. Atunci când este în spaţiu, el captează emisiunile video, aşa că l-a ascultat şi pe acest tip, Hilder. După câte ştiu, a fost vorba de primul discurs al lui Hilder pe tema risipei. Tânărul a venit la mine cu vestea asta. Desigur, nu l-am prea luat în serios. M-am ţinut apoi, pentru o vreme, la curent cu rezumatele din Presa Planetară, dar n-am găsit prea multe menţiuni despre Hilder. Iar ceea ce am găsit nu-l prezintă într-o lumină prea serioasă.

– Aşa e, Împuternicitule, aprobă Digby. Când a început, totul părea o glumă.

Sankov îşi scoase de sub birou o pereche de picioare lungi şi le aşeză unul peste altul.

– Mie mi se pare că a rămas o glumă proastă. Care sunt argumentele lui? Consumăm multă apă. A încercat măcar să vadă ce spun cifrele? Eu le am pe toate aici. Mi-au fost aduse cu ocazia sosirii comitetului vostru. Se pare că, în oceanele sale, Pământul are un miliard şase sute de milioane de kilometri cubi de apă şi că fiecare kilometru cub de apă cântăreşte aproape un miliard de tone. E ceva apă, aşadar. Acum, noi utilizăm o părticică din această cantitate în zborurile cosmice. Cea mai mare forţă propulsivă este necesară în interiorul câmpului gravitaţional terestru, şi asta înseamnă că apa ejectată îşi găseşte drumul înapoi în ocean. Hilder nu ţine seama de asta, iar când spune că un milion de tone de apă sunt utilizate pentru decolare, e un mincinos. De fapt, e vorba de mai puţin decât o sută de mii de tone. Să presupunem acum că

am avea cincizeci de mii de zboruri pe an. N-avem, desigur, nici chiar o mie cinci sute. Dar hai să admitem că ar fi cincizeci de mii. Presupun că, oricum, va avea loc o expansiune considerabilă, pe măsură ce va trece timpul. Cu aceste cincizeci de mii de zboruri, patru kilometri cubi de apă vor fi pierduţi în spaţiu în fiecare an. Asta înseamnă că într-un milion de ani, Pământul va fi pierdut doar *un sfert de procent* din rezerva sa totală de apă!

Digby îşi deschise braţele apoi le lăsă să cadă la loc.

– Împuternicitule, cei de la Aliajul Interplanetar au folosit şi ei astfel de cifre în campania lor împotriva lui Hilder, dar nu poţi combate un întreg comportament dominat de teamă, alimentat de emoţii, cu matematică seacă. Individul ăsta, Hilder, a inventat un nume - Risipingii. Treptat, a ataşat acest nume de ideea unei gigantice conspiraţii, o bandă brutală de ticăloşi profitori care răpesc Pământului beneficiile imediate. A acuzat guvernul că ar fi călăuzit de ei, presa că ar fi proprietatea lor. Din nefericire, nimic din toate astea nu par ridicole oamenilor obişnuiţi. Ei ştiu prea bine ce-au putut face înaintaşii lor egoişti cu resursele Pământului în timpul Epocii de Suferinţă şi felul în care solul a fost distrus. Când un fermier e confruntat cu seceta, nu-i pasă că apa pierdută în zborurile cosmice nu reprezintă decât o picătură în raport cu resursele. Hilder le-a oferit ceva pe care să dea vina, şi asta e cea mai puternică consolare posibilă în faţa dezastrului. Şi n-o să renunţe la acest lucru numai printr-o dietă de cifre.

– Aici m-am încurcat şi eu, spuse Sankov. Poate din cauză că nu ştiu cum merg lucrurile pe Pământ. Totuşi, îmi pare că aici nu e vorba numai despre fermieri ameninţaţi de secetă. Pe cât îmi pot da eu seama din sumarele ziarelor, oamenii lui Hilder reprezintă doar o minoritate. De ce, atunci, împărtăşeşte Pământul părerile câtorva fermieri şi acceptă gogoşile pe care le vând ei?

– Pentru că, Împuternicitule, există acele chestii care se cheamă fiinţe umane îngrijorate. Industria oţelului a înţeles că Era Spaţiului Cosmic favorizează din ce în ce mai mult aliajele neferoase uşoare. Diferite sindicate miniere se tem de competiţia extraterestră. Orice pământean care nu poate obţine aluminiu pentru a-şi construi ceva e sigur că asta se-ntâmplă din cauză că aluminiul se duce pe Marte. Cunosc un profesor de arheologie care este anti-Risipingii deoarece nu poate face rost de fonduri guvernamentale pentru a-şi continua săpăturile. E convins că toţi banii Guvernului se duc pe cercetări în domeniul rachetelor şi al medicinei spaţiale, şi din această cauză se simte frustrat.

– Nu s-ar zice că pământenii sunt prea diferiţi de noi, cei de aici, de pe Marte, remarcă Sankov. Ce face, însă, Adunarea Generală? De ce trebuie să păşească ea alături de Hilder?

Digby zâmbi amar.

– Nu e prea plăcut să explici politica. Hilder a introdus proiectul de înfiinţare a unui comitet care să investigheze risipa în zborurile cosmice. Aproape trei sferturi, sau mai mult, din Adunarea Generală era împotriva unei asemenea investigaţii, considerând-o intolerabilă şi o extensie inutilă a birocraţiei - ceea ce, de fapt, şi este. În acelaşi timp, însă, în mod normal, nici un legislator nu s-ar fi putut împotrivi unei investigaţii în problema risipei. În plus, Hilder e genul de om care nu se dă în lături să facă asemenea afirmaţii, adevărate sau nu, dacă ele se dovedesc a fi un factor puternic faţă de alegători la proximele alegeri. Şi proiectul a fost adoptat. Apoi, s-a pus problema numirii membrilor comitetului. Cei care erau împotriva lui Hilder s-au dat la o parte, pentru a nu fi nevoiţi să ia decizii stânjenitoare. Rămânând astfel pe de lături, n-ar mai fi fost o ţintă pentru Hilder. Rezultatul e că eu sunt singurul membru al

Comitetului care se împotriveşte pe faţă lui Hilder, şi lucrul ăsta mă poate costa realegerea.

– Îmi pare rău că aud toate astea, Deputatule! spuse Sankov. Se pare că Marte nu are prea mulţi prieteni, aşa cum ne-am fi aşteptat. Şi nu ne-ar plăcea să mai pierdem unul. Dar dacă Hilder câştigă, ce urmăreşte de fapt?

– Cred că lucrul e destul de evident. Vrea să devină următorul Coordonator Global.

– Şi crede c-o să reuşească?

– Dacă nimic nu-l va opri, va reuşi.

– Şi atunci, ce-o să se întâmple? O să-şi înmormânteze propria sa campanie împotriva Risipingiilor?

– N-aş putea spune. Nu ştiu dacă şi-a pus la punct planurile pentru Coordonare. Totuşi, dacă vrei să-mi cunoşti părerea, nu cred că poate să-şi abandoneze campania şi să-şi menţină, în acelaşi timp, popularitatea. Merg mână-n mână.

Sankov îşi freca bărbia.

– În fine, spuse. În cazul ăsta, am să-ţi cer câteva sfaturi. Ce putem face noi, ăştia de pe Marte? Ştii Pământul. Cunoşti situaţia. Noi, nu. Spune-ne ce putem face.

Digby se ridică şi se îndreptă spe fereastră. Privi peste domurile joase ale celorlalte clădiri, privi câmpia roşie, pietroasă, complet dezolantă, dintre ele, cerul purpuriu şi Soarele micşorat. Fără să se întoarcă, întrebă:

– Vouă vă place într-adevăr pe Marte?

Sankov zâmbi.

– Cei mai mulţi, de fapt, nici nu cunosc o altă lume, Deputatule. Se pare că Pământul ar fi pentru ei ceva ciudat şi inconfortabil.

– Nu s-ar putea obişnui, însă, marţienii cu el? Oricum, nu e greu să te obişnuieşti cu Pământul. N-ar vrea oare oamenii tăi să înveţe să se bucure de privilegiul de a respira sub

cerul liber? Odată ai trăit pe Pământ. Ţi-aduci aminte cum era.

– Eu îmi triez amintirile. Totuşi, nu-mi este greu să-ţi explic. Pământul a rămas acolo. El se potriveşte oamenilor şi oamenii se potrivesc lui. Ei iau Pământul aşa cum îl găsesc. Marte e diferit. E un fel de sălbăticie care nu se potriveşte oamenilor. Oamenii, însă, trebuie să facă ceva din această sălbăticie. Ei trebuie să construiască o lume, şi nu să ia ceea ce găsesc. Marte nu e încă gata, dar construim, şi când vom termina, vom avea exact ceea ce dorim. E un simţământ măreţ să fii conştient că participi la construirea unei lumi. După asta, Pământul va deveni ceva cu adevărat neinteresant.

– Îmi închipui, totuşi, că marţianul obişnuit nu e un astfel de filosof mulţumit atunci când luptă pentru această existenţă teribil de dură, şi asta de dragul unui viitor ce ar putea veni abia după sute de generaţii.

– Nu, desigur, nici chiar aşa! - Sankov îşi aşeză glezna dreaptă peste genunchiul stâng şi începu să se legene în timp ce vorbea. - Aş vrea să spun că marţienii sunt cam ca şi pământenii, adică sunt fiinţe umane şi fiinţele umane nu prea se dau în vânt după filosofie. În acelaşi timp, însă, înseamnă ceva să trăieşti într-o lume în creştere, chiar dacă nu te gândeşti la acest lucru. Când am venit prima oară pe Marte, tatăl meu obişnuia să-mi trimită scrisori. Era expert contabil şi se comporta ca atare. Când a murit, Pământul nu diferea cu mult de ceea ce fusese atunci când se născuse el. N-a văzut întâmplându-se nimic deosebit. Fiecare zi era asemănătoare celeilalte zile şi viaţa nu era decât un fel de a-ţi trece timpul până la moarte. Pe Marte e altceva. În fiecare zi există ceva nou - oraşul devine mai mare, sistemul de ventilaţie capătă un nou dispozitiv, conductele de apă de la poli sunt mai sigure. Chiar acum plănuim să înfiinţăm un studio de film în întregime al nostru. O să-l

numim Mars Pres. Dacă n-ai trăit în mijlocul lucrurilor care cresc în jurul tău n-o să înţelegi cât de minunat este acest simţământ. Ai dreptate, Deputatule, Marte e aspru şi dificil, iar Pământul este cu mult mai confortabil, dar am impresia că dacă o să-i duceţi pe copii pe Pământ, vor fi nefericiţi. Probabil că majoritatea nu vor reuşi să înţeleagă de ce, dar se vor simţi pierduţi, pierduţi şi inutili. Cred că mulţi dintre ei nu vor reuşi să se adapteze niciodată.

Digby se întoarse cu spatele la fereastră; pielea trandafirie a frunţii lui se încreţise a supărare.

– În cazul ăsta, Împuternicitule, îmi pare rău pentru tine, pentru voi toţi!

– Poftim?

– Pentru că nu cred să existe ceva pe care voi, cei de pe Marte, să-l puteţi întreprinde. Sau cei de pe Lună sau Venus. Nu se va întâmpla acum; poate nu se va întâmpla într-un an sau doi, sau nici chiar în cinci ani. Dar cât de curând voi toţi va trebui să vă întoarceţi pe Pământ, dacă nu...

Sprâncenele albe ale lui Sankov se ridicaseră brusc.

– Adică?

– Dacă nu găsiţi o altă sursă de apă, în afara planetei Pământ.

Sankov îşi clătină capul.

– Nu prea pare posibil.

– Nu prea.

– Şi, făcând abstracţie de asta, chiar nu mai avem nici o şansă?

– Nici una.

Digby spuse asta şi plecă, iar Sankov rămase privind în gol multă vreme, înainte de a forma o combinaţie în sistemul local de comunicaţii. După o clipă, Ted Long îl privea de pe ecran.

– Ai avut dreptate, fiule, spuse Sankov. Ei nu pot face nimic. Chiar şi aceia care ne susţin nu văd o cale de ieşire. Cum de ai ghicit?

– Împuternicitule, spuse Long, când ai citit tot ce ţi-a căzut în mână despre Perioada Epocii Suferinţelor, în special despre secolul douăzeci, nimic politic nu te mai poate surprinde.

– Bine, probabil aşa e. Oricum, fiule, Deputatului Digby îi pare rău de noi - o umbră de regret, ai putea spune -, dar asta-i totul. Spunea că va trebui să părăsim planeta - sau să găsim apă în altă parte. Numai că el crede că n-o să găsim nicăieri.

– Dar tu crezi că putem, nu-i aşa, Împuternicitule?

– Cred că am putea, fiule. E un risc formidabil.

– Numai să găsesc suficienţi voluntari, pentru că riscul este meseria noastră.

– Şi cum merge?

– Nu prea rău. Unii dintre băieţi sunt de partea mea încă de pe acum. De exemplu, l-am implicat pe Mario Rioz în asta, şi ştii că este unul dintre cei mai buni.

– Aşa şi trebuie să fie - voluntarii vor fi cei mai buni oameni pe care-i avem. Altfel mi-ar fi foarte greu să-mi dau consimţământul.

– Dacă ne-ntoarcem, n-o să regreţi.

– Dacă! E un cuvânt mare, fiule.

– Dar şi un lucru uriaş încercăm să înfăptuim.

– Ei bine, atunci ai cuvântul meu că, dacă nu primim ajutor din partea Pământului, am să veghez ca din rezervorul de pe Phobos să vi se dea toată apa de care aveţi nevoie. Succes!

ŞASE

La aproape un milion de kilometri deasupra lui Saturn, Mario Rioz se legăna în imponderabilitate şi somnul era delicios. Se trezi treptat şi, pentru o vreme, singur în costumul său, numără stelele şi le uni cu linii imaginare una de alta.

La început, pe măsură ce se scurgeau săptămânile, devenise din nou Gunoier, exceptând poate simţământul neliniştitor că fiecare minut înseamnă un număr în plus de mii de kilometri mai departe de omenire. Iar ăsta era cel mai neplăcut lucru.

N-ar fi dorit să treacă pe deasupra eclipticii în zona Centurii de Asteroizi. Această manevră ar fi presupus mai multă apă consumată şi, probabil, până la urmă s-ar fi dovedit inutilă. Deşi, privite pe o placă fotografică, zecile de mii de corpuri cereşti semănau cu o colcăială de viermi, totuşi ele erau atât de difuz împrăştiate prin cvadrilioanele de kilometri cubi ai orbitelor lor încât numai o coincidenţă ridicolă ar fi condus la o coliziune.

Şi, totuşi, trecuseră pe deasupra Centurii, iar cineva avusese curiozitatea să calculeze şansele coliziunii cu un fragment de materie suficient de mare pentru a provoca daune. Valoarea era atât de mică, atât de incredibil de mică, încât apăruseră în mod inevitabil noţiunea şi obiceiul de „plutire în spaţiu”.

La început, fusese o îndrăzneală nemaipomenită din partea cuiva care se aventurase afară timp de cincisprezece minute, sau cam atât. Apoi, altul încercase acelaşi lucru timp de o jumătate de oră. În cele din urmă, înainte ca asteroizii să rămână cu totul în urmă, fiecare navă, în mod regulat, îşi avea propriul său supraveghetor suspendat în spaţiu la capătul unui cablu.

Era o chestie destul de simplă. Cablul, unul dintre cele ce urmau să fie folosite la sfârşitul călătoriei, era ataşabil magnetic la ambele capete. Mai întâi, se ataşa de costumul spaţial, apoi ieşeai pe carcasa navei şi ataşai celălalt capăt acolo. Făceai o mică pauză de adaptare, tropăind pe suprafaţa metalică cu bocancii magnetici. Apoi neutralizai câmpul magnetic şi făceai un infim efort muscular.

Încet, exasperant de încet, te ridicai de pe suprafaţa navei, în timp ce şi mai încet masa mult mai mare a navei se mişca în jos, cu o distanţă echivalent mai scurtă. Pluteai în mod incredibil, fără greutate, într-un solid negru cu pete albe. Când nava se îndepărta suficient de tine, mâna înmănuşată, care menţinuse tot timpul contactul cu cablul, întărea strânsoarea. Prea strâns, şi începeai să te mişti înapoi către navă şi nava către tine. Suficient de strâns, şi frecarea doar te oprea. Deoarece mişcarea ta era echivalentă cu cea a navei, aceasta părea nemişcată sub tine, ca şi cum ar fi fost pictată pe un fundal imposibil, iar cablul dintre tine şi navă atârna în spirale ce nu aveau nici un motiv să se întindă vreodată.

În faţa ochilor, îţi apărea numai o jumătate de navă. Jumătatea iluminată de un Soare micşorat, dar destul de strălucitor pentru a nu-l putea privi direct fără vizorul polarizant al costumului spaţial. Cealaltă jumătate era neagră pe fond negru, deci invizibilă.

Spaţiul se închidea şi te simţeai ca şi în somn. Costumul spaţial era călduţ, îşi regenera aerul automat, conţinea alimente şi lichide în containere speciale, din care puteau fi supte printr-o minimă întoarcere a capului, având totodată grijă în mod corespunzător de sistemul excretor. Dar, cel mai grozav lucru era euforia delicioasă a imponderabilităţii.

Niciodată nu te-ai simţit astfel în viaţa ta. Zilele nu mai păreau atât de lungi, nu mai erau suficient de lungi şi parcă numărul lor scădea.

Trecuseră de orbita lui Jupiter, aflat acum cam la 30 de grade de poziţia lor. Luni de zile, fusese obiectul cel mai strălucitor al firmamentului, exceptând, desigur, perla albă şi strălucitoare care era Soarele. Când se afla în faza lui maximă, unii dintre Gunoieri pretindeau că-l văd pe Jupiter ca pe o sferă străvezie tăiată în două de umbra nopţii.

Apoi, timp de alte câteva luni, lumina lui scăzuse, pe când un alt punct de lumină creştea tot mai mult, devenind chiar mai luminos decât Jupiter. Era Saturn. Mai întâi un punct strălucitor, apoi o pată ovală strălucitoare.

„De ce oval?” întrebase cineva; după o vreme, altcineva răspunsese: „Inelele, desigur”, şi lucrul devenise evident.

Toată lumea încerca „plutirea spaţială” în toate poziţiile, privindu-l fără încetare pe Saturn.

(„Hei, băieţică, vino-napoi, fir-ar să fie! Eşti de serviciu. Cine e de serviciu? Mai am cincisprezece minute după ceasul meu.” „Atunci poţi să ţi-l arunci. În plus, ţi-am mai făcut şi ieri douăzeci de minute.” „Tu nici lui bunică-ta nu i-ai fi dat nici măcar două minute”. „Hai o dată, fir-ar să fie, altfel vin după tine!” „Bine, bine, vin, gură mare! Cât scandal pentru câteva minute nenorocite!” Dar nici o ceartă nu putea fi serioasă, cel puţin în spaţiu. Se simţeau mult prea bine.)

Saturn crescuse până când, în sfârşit, rivalizase, apoi depăşise Soarele. Văzute din unghiul mare pe care-l făcea traiectoria lor de apropiere, inelele se curbau grandios în jurul planetei, şi numai o porţiune mică din ea era eclipsată. Apoi, pe măsură ce se apropiau, distanţa dintre inele devenea şi mai mare, în ciuda faptului că, în acelaşi timp, unghiul de apropiere scădea continuu.

Sateliţii lui mari îşi făcuseră apariţia în jurul lui, ca nişte licurici tăcuţi.

Mario Rioz se bucura că era treaz şi putea să privească din nou.

Saturn umplea acum jumătate din firmament; striat cu portocaliu, umbra nopţii îl tăia difuz la aproape un sfert de distanţă în dreapta. Două pete mici şi rotunde în partea luminată a planetei erau umbrele a două dintre luni. În stânga şi în spatele lui (îşi întoarse capul să privească peste umărul stâng, şi restul corpului se roti puţin spre dreapta, pentru a-şi conserva momentul unghiular), strălucea diamantul alb care era Soarele.

Dar cel mai mult îi plăcea să privească inelele. Din stânga şi din spatele lui Saturn izvora o bandă triplă şi îngustă de lumină portocalie, în dreapta, originea ei era ascunsă de umbra nopţii, iar pe măsură ce se apropiau banda se lărgea şi devenea mai înceţoşată, până când, în timp ce ochii o urmăreau, părea că umple tot firmamentul şi se pierde în el.

Din poziţia în care se găsea, chiar în interiorul ultimului strat al celui mai exterior inel, Gunoierul observă că inelele se fragmentaseră, asumându-şi astfel adevărata identitate - o aglomerare fenomenală de fragmente solide, şi nu o bandă îngustă şi solidă de lumină, cum păreau.

Sub el, sau mai precis în direcţia piciorului lui, la aproape treizeci de kilometri, se găsea unul din fragmentele inelului. Semăna cu o pată mare, neregulată, supusă simetriei spaţiului - trei sferturi în lumină şi tăiat de umbra nopţii ca de un cuţit. Celelalte fragmente erau mai îndepărtate, scânteind ca o pulbere de stele, din ce în ce mai mici şi mai subţiri, până ce - dacă le urmăreai cu privirea în profunzime - deveneau din nou un inel.

Fragmentele păreau nemişcate, dar asta numai din cauză că nava se înscrisese, în jurul lui Saturn, pe o orbită echivalentă cu cea a inelelor exterioare.

Cu o zi înainte, se gândea Rioz, fusese pe acest fragment apropiat şi lucrase împreună cu alţi vreo douăzeci de colegi pentru a-i da o formă adecvată. Mâine vor fi din nou acolo.

Astăzi, astăzi însă, avea program de plutire spaţială.

– Mario?

Vocea care izbucnise din difuzorul căştii era insistentă. Pe loc, Rioz fu invadat de o evidentă stânjeneală. Pe toţi dracii, nu se simţea în apele lui pentru a întreţine o conversaţie.

– Aud, răspunse el.

– Ţi-am recunoscut nava. Ce mai faci?

– Bine. Tu eşti, Ted?

– Eu, spuse Long.

– Ceva probleme cu fragmentul?

– Nici una. Plutesc şi eu afară.

– Tu?

– Uneori, mi se întâmplă şi mie. E minunat, nu?

– Nostim, aprobă Rioz.

– Ştiu, am citit cărţi de pe Pământ...

– Cărţile Sedentarilor, vrei să zici.

Rioz căscă şi descoperi că nu poate, în aceste circumstanţe, să utilizeze expresia cu întreaga-i semnificaţie peiorativă.

– ... şi uneori am citit descrieri despre oameni care stau întinşi pe iarbă, continuă Long. Ştii, materia aceea ce seamănă cu nişte bucăţele subţiri şi lungi de hârtie, pe care o au pretutindeni pe sol, şi privesc la cerul albastru brăzdat de nori. Ai văzut vreodată vreun film în genul acesta?

– Desigur, dar nu m-au atras. Par prea reci.

– Cred, totuşi, că aici nu e cazul. Oricum, Pământul este mult mai aproape de Soare şi ei pretind că atmosfera lor este suficient de densă pentru a reţine căldura. Trebuie să recunosc că, personal, nu mi-ar plăcea să mă aflu sub cerul deschis, acoperit doar de haine. Lor, probabil, le place.

– Sedentarii sunt nişte proşti.

– Ştii, ei vorbesc despre arbori, un fel de tije mari şi cafenii, şi despre vânturi, adică mişcări ale aerului.

– Vrei să spui curenţi de aer. Au şi din ăştia.

– Nu contează... Esenţialul este că descriu asemenea lucruri frumos, aproape cu pasiune. De multe ori m-am întrebat cum arată în realitate. Aş putea oare şi eu încerca aceleaşi sentimente, sau este ceva specific pe care numai pământenii îl pot simţi? Adesea, am fost conştient de faptul că îmi lipseşte ceva vital. Acum ştiu ce-ar putea fi. E asta. Relaxarea completă în mijlocul unui univers îmbibat de frumuseţe.

– Lor nu le-ar plăcea, spuse Rioz. Sedentarilor, vreau să zic. Sunt prea obişnuiţi cu lumea lor mizerabilă ca să mai poată aprecia ce înseamnă să pluteşti în spaţiu şi să priveşti în jos spre Saturn.

Îşi scuturase uşor capul şi începuse să se balanseze încolo şi-ncoace în jurul centrului său de greutate, încet, alinător.

– Da, şi eu cred la fel, spuse Long. Sunt sclavii propriei lor planete. Chiar dacă vor veni pe Marte, abia copiii lor vor putea fi liberi, iar într-o zi vor exista nave interstelare măreţe, uriaşe structuri capabile să poarte mii de oameni şi capabile să se autoîntreţină vreme de decade, poate chiar secole. Omenirea se va împrăştia în toată Galaxia. Şi până ce nu vor fi dezvoltate noi metode de călătorie interstelară, oamenii vor trebui să-şi trăiască vieţile lor la bordul acestor nave. Aşa că marţienii, nu pământenii, vor fi cei care vor coloniza Universul. Acest lucru este inevitabil. Aşa trebuie să fie. Este Calea Marţiană.

Rioz nu-i răspunse. Aţipise din nou, legănat uşor, la aproape un milion de kilometri deasupra lui Saturn.

ŞAPTE

Lucrul în schimburi la fragmentul de inel reprezenta cealaltă faţă a medaliei. Singurătatea, liniştea şi imponderabilitatea plutirii libere în spaţiu erau înlocuite de ceva ce nu avea nimic în comun cu liniştea sau

singurătatea. Chiar şi imponderabilitatea, care se păstra, era acum, în noile condiţii, mai degrabă un purgatoriu decât un paradis.

Încearcă să manipulezi un proiector caloric obişnuit, neportabil. Fireşte, el poate fi ridicat, pentru că în ciuda faptului că are doi metri înălţime, cam tot atât în lăţime şi este, în principal, realizat din metal, aici cântăreşte mai puţin de o fracţiune de kilogram. Dar inerţia îi rămâne întreagă, aşa cum a fost dintotdeauna, ceea ce înseamnă că dacă nu e deplasat foarte încet spre o poziţie, va continua să se mişte şi te va trage după el. În acest caz, trebuie să acţionezi câmpul pseudo-gravific al costumului, şi astfel să cazi înspre sol.

Keralski acţionase câmpul la o valoare prea mare şi venise jos puţin cam brusc, împreună cu proiectorul înclinat într-o poziţie foarte periculoasă. Glezna lui scrântită fusese primul accident al expediţiei.

Rioz asuda din belşug şi aproape în permanenţă. Şi continua să aibă obiceiul de a duce, destul de des, dosul mâinii peste frunte, în scopul de a înlătura transpiraţia acumulată. De cele câteva ori când, involuntar, nu reuşise să-şi controleze impulsul, metalul întâlnise siliconul căştii cu un zgomot ce rezonase puternic în interiorul costumului, dar nu servise la nimic. Desigur, desicatoarele funcţionau la capacitatea maximă, absorbind şi recuperând apa în surplus.

– La dracu', Dick, înjură el, ce-ar fi să aştepţi până-ţi spun eu?

Vocea lui Swenson îi răsună în urechi:

– Bine, bine, dar cât crezi tu că pot sta aici?

– Până-ţi spun eu, replică Rioz.

Întări câmpul pseudogavitaţional şi ridică puţin proiectorul. Închise apoi câmpul gravitaţional, asigurându-se că va rămâne în acea poziţie câteva minute,

chiar dacă nu-l mai sprijinea. Dădu cablul la o parte din drum (se întindea dincolo de orizontul foarte apropiat, spre o sursă de energie care nu se zărea) şi porni proiectorul.

Materialul din care era compus fragmentul se băşică şi dispăru la atingerea fasciculului. O porţiune din baza imensei cavităţi pe care tocmai o săpase se topi şi ea, şi o dată cu aceasta dispăru orice urmă de asperitate a conturului.

– Încearcă acum, strigă Rioz.

Swenson era în nava care plutea aproape deasupra capului său.

– E degajat totul? întrebă Swenson.

– Ţi-am spus să-i dai drumul!

Mai întâi apăru scăpărarea unui jet subţire de abur care ieşi dintr-una din duzele frontale ale navei. Aceasta se îndreptă în jos spre fragmentul de inel. O altă scăpărare corectă tendinţa de deplasare laterală. Acum venea drept în jos.

O a treia scăpărare, de data aceasta la duzele din spate, reduse viteza de coborâre la aceea a unui fulg.

Rioz privea încordat.

– Ţine-o aşa! O să meargă, o să meargă...

Spatele navei intră în gaură, aproape umplând-o. Pereţii se apropiau din ce în ce mai mult de margine. Apoi urmă o vibraţie ascuţită şi mişcarea navei încetă.

Era rândul lui Swenson să înjure.

– Nu se potriveşte, spuse el ca încheiere.

Rioz îşi trânti furios proiectorul de sol, dar în aceeaşi clipă se trezi proiectat în spaţiu. La locul impactului, proiectorul stârni o ceaţă albă de cristale, iar când Rioz reveni jos cu ajutorul pseudogravitaţiei, realiză aceeaşi performanţă.

– Ai intrat în ea oblic, Sedentar nenorocit ce eşti!

– Ba m-am oprit în pereţii fasonaţi de tine, fermier jegos!

Duzele inferioare ale navei scăpărară mai puternic decât înainte, şi Rioz abia avu timp să se dea la o parte. Nava se ridică din groapă în spaţiu aproape un kilometru, până ce duzele frontale reuşiră să-i frâneze impulsul iniţial.

– Dacă mai facem aşa încă o dată, se duc dracului jumătate din protecţii, rosti Swenson pe un ton încordat. N-ai vrea, totuşi, să-ţi faci treaba cum trebuie?

– Am făcut-o cum trebuie, fii liniştit! Numai că tu trebuie să vii drept.

Rioz sări în sus la aproape o sută de metri, pentru a-şi face o imagine de ansamblu asupra găurii. Urmele lăsate de navă erau suficient de clare. Şi ele se concentrau în jurul unei zone restrânse, undeva pe la jumătatea gropii. Acolo trebuia să insiste.

Sub fluxul caloric al proiectorului, materialul începu să se topească din nou.

După o jumătate de oră, nava se aşezase perfect în locaşul ei, iar Swenson, îmbrăcat în costumul spaţial, se grăbi să i se alăture lui Rioz.

– Dacă vrei să intri şi să-ţi laşi costumul, spuse el, o să am eu grijă de îngheţare.

– În regulă, îi răspunse Rioz. Am să rămân, totuşi, aici şi am să mă uit la Saturn.

Se aşeză pe marginea găurii. Aici, între navă şi pereţii acesteia rămăsese un joc de aproape doi metri, iar în câteva puncte chiar de câţiva centimetri. Nu se putea aştepta nimeni la o precizie mai mare. Retuşul urma să se facă la urmă, topind uşor gheaţa şi lăsînd-o apoi să îngheţe în spaţiile rămase goale dintre pereţii navei şi cei ai gropii.

Saturn se deplasa vizibil pe firmament, masa lui imensă umplând întreg orizontul.

– Câte nave au mai rămas de aranjat? întrebă Rioz.

– Ultima oară, am auzit că mai erau unsprezece, răspunse Swenson. Una am pus-o acum, asta înseamnă că mai sunt

zece. Şapte din cele amplasate sunt deja şi îngheţate. Două sau trei au fost demontate.

– Se pare că ne-am descurcat destul de bine.

– Mai sunt încă multe de făcut. Nu uita duzele principale de la celălalt capăt. Şi cablurile, şi reţeaua de energie. Uneori, mă întreb dacă într-adevăr o să reuşim. Nu că aş fi din cale-afară de pesimist, dar iată, chiar adineauri stăteam la manete şi mă gândeam: „N-o să reuşim. O să rămânem aici şi o să murim de foame. Cu Saturn deasupra noastră. Asta mă face să mă simt...”

Nu explică, însă, cum îl făcea să se simtă. Rămase numai tăcut.

– La dracu', spuse Rioz. Te gândeşti prea mult!

– Cu tine e altceva, replică prompt Swenson. Eu unul mă tot gândesc la Pete... şi la Dora.

– Şi la ce-ţi foloseşte? A spus că poţi să mergi cu noi? Împuternicitul i-a ţinut lecţia aia de patriotism şi i-a explicat cum o să devii tu un erou, aranjat pe viaţă o dată întors, iar ea a zis că poţi pleca. Tu n-ai şters-o, aşa cum a făcut-o Adam.

– Cu Adam e altceva. Nevasta asta a lui trebuia împuşcată de cum s-a născut. Unele femei te pot nenoroci pe toată viaţa, nu-i aşa? Nu voia să-l lase să plece - deşi acum, probabil, n-ar mai vrea să se întoarcă, dacă prin aceasta şi-ar putea plăti datoriile.

– Atunci, de ce cârteşti? Dora te vrea înapoi, nu?

Swenson oftă.

– Nu am tratat-o niciodată cum trebuie.

– Totuşi, i-ai dat toţi banii pe care i-ai câştigat. Eu unul n-am să fac asta pentru nici o femeie. Bani doar pentru întreţinere. Nici un cent mai mult.

– Banii nu-s totul. Am meditat mult la asta. O femeie are nevoie şi de companie. Iar un copil are nevoie de tatăl său. Ce dracu' caut eu aici?

– Le asiguri un cămin.
– Ah, dar nu înţelegi chiar nimic!

OPT

Ted Long hoinărea pe suprafaţa rigidă a fragmentului de inel, iar spiritul îi era la fel de îngheţat ca şi solul pe care călca. Acolo, pe Marte, toate păruseră perfect logice, dar asta se întâmplase pe Marte. Analizase totul în amănunt, pe etape perfect rezonabile. Îşi putea încă aminti cum procedase.

Nu-ţi trebuie o tonă de apă pentru a deplasa o tonă de navă. Nu masa egal cu masa, ci masa înmulţită cu viteza egalează masa înmulţită cu viteza. Nu contează, cu alte cuvinte, dacă evacuezi o tonă de apă cu un kilometru pe secundă sau o sută de kilograme de apă cu zece kilometri pe secundă. Vei obţine, în final, aceeaşi viteză de deplasare a navei.

Asta înseamnă că duzele trebuie să fie cât mai mici şi aburul cât mai fierbinte. În schimb, apar efecte nedorite. Cu cât duza este mai îngustă, cu atât se pierde mai multă energie prin frecare şi turbulenţă. Cu cât aburul este mai fierbinte, cu atât duza trebuie să fie mai rezistentă şi durata ei de funcţionare mai mică. Iar limita în această direcţie a fost atinsă rapid.

Deci, de vreme ce o cantitate de apă poate deplasa o cantitate considerabil mai mare decât cea iniţială, prin intermediul unor duze mai mari, sistemul este eficient. Cu cât rezervoarele de apă sunt mai mari, cu atât vor trebui să fie mai mari dimensiunile dispozitivelor propulsive, chiar proporţionale. Aşa că s-a trecut la nave de linie tot mai mari şi mai grele. În schimb, carcasele au devenit mai mari şi mai greu de întărit, gradul de prelucrare şi inginerie mai complicat. Curând, a fost atinsă şi limita în această direcţie.

Atunci, Long descoperise ceea ce i s-a părut a fi hiba principală a sistemului - concepţia de neclintit că *în interiorul* navei trebuie să fie plasat combustibilul şi, în consecinţă, nevoia de a prelucra foarte mult metal pentru a cuprinde un milion de tone de apă.

Dar dacă apa n-ar fi lichidă? Ar putea fi gheaţă, şi gheaţa poate fi fasonată. Ar putea fi topite găuri în ea şi fixate grupuri propulsive şi duze în ele. Iar cabluri speciale ar putea ţine aceste grupuri şi duze bine fixate între ele, sub influenţa strângerii câmpului magnetic.

Long simţi că solul îi tremură sub paşi. Se găsea la capătul fragmentului. O duzină de nave îşi căutau locul în substanţa lui şi fragmentul de inel vibra sub impactul continuu.

Gheaţa nu trebuise să fie extrasă. Exista în bucăţi potrivite în inelele lui Saturn. De fapt, din ea erau formate toate inelele - bucăţi de gheaţă aproape pură ce înconjurau planeta. Cel puţin, aşa pretindea examenul spectroscopie şi aşa s-a şi dovedit a fi. Stătea acum pe o asemenea bucată de peste trei kilometri lungime şi un kilometru grosime, reprezentând aproape o jumătate de miliard de tone de apă. Şi toată într-o singură bucată, aici, sub picioarele lui.

Acum, însă, se confrunta cu realităţile. Nu le spusese niciodată oamenilor în cât timp estima el că vor reuşi să transforme fragmentul acela într-o navă cosmică, dar în sinea lui apreciase că acest lucru avea să se întâmple în numai două zile. Numai că se împlinise deja o săptămână şi nici nu îndrăznea să estimeze cât urma să mai dureze. Acum, începuse chiar să se întrebe dacă lucrarea mai era posibilă. Vor fi ei în stare, până la urmă, să controleze jeturile cu suficientă delicateţe pentru a urni bucata aceea de peste trei kilometri din acaparatoarea gravitaţie a lui Saturn?

Nivelul apei de băut scăzuse, dar cel puţin puteau distila din gheaţă, în acelaşi timp, însă, nici la capitolul rezervelor de alimente nu stăteau mai bine.

Se opri şi privi încordat firmamentul. Devenise cumva obiectul acela mai mare? S-ar fi cuvenit să-i măsoare distanţa. De fapt, nu mai voise să adauge la celelalte griji şi această problemă. Gândurile îi reveniră la necazurile imediate.

Cel puţin, moralul era ridicat. Se părea că oamenilor lui le plăcuse călătoria. Erau, oricum, primii oameni care ajunseseră atât de departe, primii care trecuseră de asteroizi, primii care-l văzuseră cu ochiul liber pe Jupiter ca pe o piatră strălucitoare, primii care-l vedeau astfel şi pe Saturn. Nu-şi închipuise niciodată că cincizeci de Gunoieri înăspriţi şi pragmatici ar fi fost în stare să-şi piardă timpul cu astfel de emoţii. Dar ei o făceau şi erau mândri de acest lucru.

În timp ce înainta, doi oameni şi o navă pe jumătate îngheţată se iviră de după orizontul în rapidă schimbare.

– Hei, voi de colo! chemă el nervos.

– Tu eşti, Ted? răspunse Rioz.

– Ai nimerit. Dick este cu tine?

– Exact. Hai, vino şi ia loc. Tocmai ne pregăteam să turnăm gheaţă în jurul navei şi căutam un motiv să mai tragem de timp.

– Eu nu, interveni Swenson prompt. Când vom pleca, Ted?

– De îndată ce vom termina. Nu prea e un răspuns, nu?

– Presupun că nu mai există şi un altul, spuse Swenson descurajat.

Long îşi ridică privirea spre pata neregulată şi strălucitoare ce se detaşa pe firmament. Rioz îi urmări privirea.

– Ce te frământă?

Pentru o vreme, tânărul rămase tăcut. Firmamentul era negru şi fragmentele de inel se profilau ca o pulbere

portocalie pe acest fundal. Saturn răsărise de sub linia orizontului mai mult de trei sferturi, la fel şi inelele lui. La un kilometru depărtare, o navă apăru peste marginea îngheţată a planetoidului, fu luminată pentru o vreme de lumina portocalie a lui Saturn, apoi dispăru din nou.

Solul vibra uşor.

– Te deranjează ceva în legătură cu umbra? întrebă din nou Rioz.

Aşa o numeau ei. Era vorba de cel mai apropiat fragment de inel - destul de apropiat, dacă se lua în considerare faptul că se găseau în zona celui mai exterior inel, unde bucăţile erau relativ mai rare. La aproape treizeci de kilometri se profila clar vârful zimţat al unui munte.

– Cum ţi se pare? întrebă la rândul său Long.

Rioz ridică din umeri.

– Presupun că este O.K. Nu văd nimic în neregulă.

– Nu ţi se pare că a devenit mai mare?

– De ce să-mi pară?

– Aşa, nu ţi se pare? insistă Long.

Rioz şi Swenson îl priviră intrigaţi.

– Într-adevăr, pare mai mare, spuse Swenson...

– Cred că, mai degrabă, ne-ai influenţat tu aprecierea, argumentă Rioz. Dacă s-ar vedea mai mare, ar însemna că s-a apropiat mai mult.

– Şi ce e imposibil în asta?

– Chestiile astea sunt pe o orbită stabilă.

– Au fost, până când am venit noi aici, spuse Long. Atenţie, aţi simţit?

Solul vibrase din nou.

– Găurim chestia asta de aproape o săptămână, reluă Long. La început, douăzeci şi cinci de nave au aterizat pe ea, ceea ce i-a schimbat un pic impulsul. Desigur, nu cu mult. Apoi am vaporizat părţi din ea şi navele noastre au intrat şi au ieşit din găurile forate, şi asta la un singur

capăt. Într-o săptămână, trebuie să-i fi schimbat un pic orbita. Iar acum, traiectoriile celor două fragmente, al nostru şi Umbra, pot să conveargă.

– Are prea mult spaţiu la dispoziţie ca să ne nimerească tocmai pe noi! - Rioz privi din nou, gânditor. -Totuşi, dacă tot nu putem fi siguri că a devenit mai mare, cel puţin să vedem cât de repede se deplasează. În raport cu noi, desigur.

– Nu pare a se mişca prea repede. Dar, oricum, momentul său de inerţie este la fel de mare ca şi al nostru, aşa că, oricât de slab ne-ar lovi, vom fi azvârliţi complet de pe orbita noastră, poate chiar în direcţia lui Saturn, unde n-o să fie prea plăcut. Cum ştim, gheaţa este foarte fragilă, aşa că s-ar putea ca ambele planetoide să se transforme în fărâme.

Swenson se ridică în picioare.

– La dracu', dacă pot spune cum se mişcă o carcasă la o mie de kilometri depărtare, pot spune şi ce face un munte la treizeci de kilometri, zise el şi o porni hotărât spre navă.

Long nu-l opri.

– E un tip nervos, spuse Rioz.

Planetoidul vecin se ridică la orizont, trecu pe deasupra lor şi-ncepu să dispară în partea opusă. Douăzeci de minute mai târziu, în partea opusă orizontului unde dispăruse Saturn izbucni o flamă portocalie, pe măsură ce planeta se pregătea să răsară din nou.

– Hei, Dick, ai murit acolo? interveni Rioz prin radio.

– Verific, veni răspunsul puţin iritat.

– Se mişcă? întrebă Long.

– Da.

– Spre noi?

Urmă o pauză. Când se auzi din nou, vocea lui Swenson părea complet pierită.

– Spre vârf, Ted. Orbitele urmează să se intersecteze peste trei zile.

– Eşti nebun! strigă Rioz.

– Am verificat de patru ori, răspunse Swenson.

Ce ne facem?”, se întrebă în gând Long.

NOUĂ

O parte din oamenii lui Long întâmpinau greutăţi serioase la montatul cablurilor. Ele trebuiau poziţionate precis, geometria lor trebuia să fie aproape perfectă, pentru că numai astfel câmpul magnetic atingea valoarea maximă. În spaţiu, sau chiar în aer, n-ar fi apărut nici o problemă. Cablurile s-ar fi aranjat automat, o dată ce ar fi fost parcurse de curentul electric.

Aici, însă, lucrurile stăteau altfel. Trebuia săpat un şanţ de-a lungul suprafeţei planetoidului şi fixat cablul în el. Dacă ar fi fost aliniat cu o eroare mai mare de câteva minute de arc faţă de direcţia calculată, ar fi apărut un cuplu de torsiune ce s-ar fi aplicat întregului planetoid şi, în consecinţă, s-ar fi produs o pierdere de energie. În acest caz, şănţuleţele trebuiau trasate din nou iar cablurile poziţionate şi fixate cu gheaţă topită în noua poziţie.

Oamenii, însă, erau marcaţi de oboseală şi de atâtea încercări.

Atunci i-a ajuns ordinul.

– Toată lumea la posturi!

Nu s-ar putea spune că Gunoierii fac parte din categoria oamenilor ce pun mare preţ pe disciplină. Formau mai degrabă un grup de indivizi ce bombăneau şi care tocmai demontau duzele navei ce mai rămăsese încă intactă, le cărau spre coada planetoidului, le îngropau şi le lipeau cu gheaţă topită.

În urmă cu aproape douăzeci şi patru de ore, unul dintre ei îşi ridicase privirile şi exclamase:

– Fir-ar să fie!

Vecinul ridicase şi el privirile şi exclamase la rândul său:

– Să mă ia dracu'!

Apoi toţi remarcaseră elementul ce devenise lucrul cel mai important al Universului.

– Priviţi la Umbră!

Aceasta se răspândise pe întreg firmamentul, ca o rană infectată. Oamenii o priveau, observau că îşi dublase dimensiunile şi se întrebau de ce nu remarcaseră faptul mai devreme.

Practic, lucrul încetase complet. Toţi îl înconjuraseră pe Ted Long.

– Nu putem pleca, spusese el. Nu avem combustibil suficient pentru a ajunge înapoi pe Marte şi nici nu avem echipamentul necesar pentru a captura un alt planetoid. Aşa că trebuie să rămânem. Umbra ne urmăreşte atât de strâns pentru că activitatea noastră ne-a deviat un pic orbita. Şi vom continua s-o deviem, pe măsură ce vom continua lucrul. Dar pentru că nu mai putem lucra la partea din faţă, fără să avariem nava pe care am construit-o, haideţi să încercăm o altă soluţie!

Se întorseseră la lucru, la proiectoarele lor, cu o energie sporită ce se alimenta cu noi impulsuri la fiecare jumătate de oră, când Umbra se ridica din nou deasupra orizontului, mai mare şi mai ameninţătoare ca oricând.

Long nu era sigur de reuşită. Chiar dacă duzele urmau să răspundă comenzilor date de la distanţă, chiar dacă rezerva de apă, care depindea de camera rezervor ce se deschidea direct în corpul îngheţat al planetoidului şi obţinea fluidul propulsiv prin intermediul unor proiectoare calorice auxiliare, ar fi fost adecvată, nu era deloc sigur că, fără

strânsoarea unui cablu magnetic, sub enorma tensiune disruptivă, copul planetoidului avea să rămână întreg.

– Gata! sosi semnalul în receptorul lui Long.

Long spuse „Gata” şi apăsă contactul.

Vibraţiile începură să crească rapid. Panorama stelelor din vizor se porni să tremure. În spate, apăru o spumă strălucitoare de cristale de gheaţă care se îndepărta rapid.

– Mergeee! se auziră strigăte.

Long o ţinea tot aşa. Nu îndrăznea să se oprească. Timp de şase ore, încontinuu, expulza în spaţiu vapori de apă obţinuţi din marele rezervor care era corpul planetoidului.

Umbra ajunsese atât de aproape încât oamenii rămăseseră pironiţi cu privirea la muntele din cer ce-l depăşea în spectaculozitate până şi pe măreţul Saturn. Fiecare făgaş sau vale semăna cu ridurile de pe faţa unui bătrân. Dar când traversară orbita planetoidului erau deja cu aproape un kilometru mai în urmă.

Jeturile de vapori încetară.

Long se lăsă pe spate în scaun şi închise ochii. Nu mâncase de două zile. Acum, însă, putea mânca liniştit. Nici un alt planetoid nu era suficient de aproape pentru a-l întrerupe, chiar dacă ar fi început în acel moment să se apropie.

Din nou pe suprafaţa planetoidului, Swenson spuse:

– Tot timpul cât am privit apropierea stâncii aceleia, mi-am tot repetat: Asta nu se poate întâmpla. Nu trebuie să lăsăm să se-ntâmple!

– La dracu', eram cu toţii nervoşi! adăugă Rioz. L-ai văzut pe Jim Davis? Era verde la faţă. Şi mie mi-a fost un pic de teamă.

– Nu era, n-ar fi fost drept... să murim, ştii, aşa mă gândeam. Îmi dau seama că par caraghios, dar asta e situaţia - mă gândeam că Dora mă avertizase că, dacă mă las omorât, nici nu vrea să mai audă de mine. Nu-i aşa că

erau nişte gânduri destul de simpatice pentru o asemenea ocazie?

– Ascultă, ai vrut să te însori şi te-ai însurat! îl repezi Rioz. Dar nu înţeleg de ce îmi împuiezi şi mie capul cu toate necazurile tale!

ZECE

Flotila, modelată acum într-o singură unitate, se întorcea spre Marte din temerara expediţie spre Saturn. În fiecare zi, străbăteau o distanţă care la dus le luase nouă zile...

Ted Long ţinea întregul echipaj în stare de alertă. Cu douăzeci şi cinci de nave înfipte în planetoidul smuls din inelele lui Saturn şi incapabile de manevre independente, coordonarea forţelor lor reactive într-un impuls unitar nu se dovedea a fi o sarcină uşoară. Şocurile care se produseră în prima zi de călătorie aproape că-l scoseseră din minţi.

Totuşi, în cele din urmă, pe măsură ce viteza sporea sub influenţa puternicei împingeri a propulsoarelor, mişcarea se mai uniformizase. Trecuseră de o sută cincizeci de mii de kilometri pe oră încă din a doua zi, şi urcau vertiginos spre un milion sau chiar mai mult.

Nava lui Long, care forma vârful ascuţit al acestei flotile de gheaţă, era singura cu vedere liberă asupra spaţiului în cinci direcţii. În circumstanţele date, însă, era o poziţie cât se poate de incomodă. Long se pomeni că priveşte încordat, imaginându-şi că stelele vor începe să alunece uşor în spate, să treacă peste ei, sub influenţa uriaşului impuls propulsiv al navelor.

Nu se mişcaseră, desigur. Rămăseseră înfipte în fundalul negru, pentru că, de la distanţa la care se găseau, puteau dispreţui printr-o suverană imobilitate orice viteză ar fi putut să obţină omul.

După primele zile, oamenii se plângeau amarnic. Nu numai pentru faptul de a fi fost privaţi de plutirea în spaţiu. Erau împovăraţi acum nu doar de obişnuitul câmp pseudogravitaţional al navelor, dar şi de efectul puternicei acceleraţii cu care trebuiau să trăiască. Long însuşi se săturase până peste cap de continua împingere în pernele hidraulice.

Se hotărâseră să închidă propulsoarele o oră din patru şi Long era nemulţumit din această cauză.

Trecuse mai mult de un an de când văzuse pentru ultima oară cum Marte se micşorează în hubloul de observaţie al navei sale, navă care pe atunci era o entitate independentă. Ce se mai întâmplase între timp? Mai exista colonia acolo?

Long trimitea zilnic semnale radio spre Marte - gest ce semăna întrucâtva cu o panică în creştere -, conectând puterea tuturor navelor. Dar nu primea nici un răspuns. De fapt, nici nu aştepta vreunul. Marte şi Saturn se aflau atunci în poziţie diametral opusă faţă de Soare şi până nu se ridicau suficient de sus deasupra planului eclipticii, pentru ca linia imaginară care-i unea de Marte să nu mai intersecteze Soarele, interferenţele acestuia ar fi oprit orice semnal să treacă mai departe.

Sus, deasupra inelului exterior al Centurii de Asteroizi, obţinuseră viteza maximă. Prin jeturi fine de aburi, ejectate prin duzele laterale ale navelor, mai întâi pe o parte apoi pe cealaltă, imensa navă fusese întoarsă cu 180 de grade. Jeturile din spate îşi începuseră din nou mugetul puternic, dar acum rezultatul era deceleraţia.

Trecuseră la peste o sută cincizeci de milioane de kilometri deasupra Soarelui şi curbaseră traiectoria navei, pentru a intersecta orbita lui Marte.

La o săptămână de Marte, semnalele de răspuns se auziseră pentru prima oară fragmentar, parazitate şi de neînţeles, dar ele veneau de pe Marte. Pământul şi Venus se aflau la unghiuri suficient de diferite pentru a nu mai lăsa nici un dubiu.

Long se mai liniştise. Oricum, mai existau încă oameni pe Marte.

La două zile de casă, semnalul deveni puternic şi clar. Sankov se afla pe recepţie.

– Bună, fiule, spuse Sankov. Aici este trei dimineaţa. Şi se pare că oamenii nu mai au pic de consideraţie pentru un om în vârstă. Pur şi simplu, m-au smuls din pat.

– Îmi pare rău, domnule!

– Să nu-ţi pară. Mi-au respectat dispoziţiile. Acum... mi-e teamă să te întreb, fiule. E cineva rănit? Sunt ceva morţi?

– Nici un mort, domnule. Nici unul.

– Şi... şi apă? Aveţi ceva?

Long se strădui să răspundă pe un ton cât se poate de indiferent.

– Suficientă.

– Atunci, veniţi cât mai repede acasă! Dar, bineînţeles, vă rog să nu vă pripiţi şi să riscaţi ceva.

– Asta înseamnă că aveţi necazuri.

– Aşa şi aşa. Când urmează să ajungeţi?

– Peste două zile. Mai puteţi rezista două zile?

– Mă descurc eu.

Patruzeci de ore mai târziu, Marte crescu la dimensiunile unei mingi roşii-portocalii, care umplea hubloul, iar ei se însoriseră pe traiectoria spirală de asolizare.

„Uşor”, îşi spunea Long, „uşor, uşor”. În condiţiile date, chiar şi rarefiata atmosferă marţiană ar fi putut provoca pagube înspăimântătoare dacă s-ar fi mişcat prin ea un pic mai repede.

Deoarece se apropiau de planetă cu mult deasupra planului eclipticii, traiectoria lor în spirală survola nordul şi sudul planetei. Calota polară nordică izbucni într-un alb strălucitor sub ei, apoi calota mai mică a Polului Sud, apoi din nou cea mare şi apoi cea mică, la intervale tot mai mari. Planeta era din ce în ce mai aproape; se distingeau formele de relief.

– Pregătiţi-vă pentru asolizare! ordonă Long.

UNSPREZECE

Sankov încerca din răsputeri să-şi păstreze calmul, lucru cam dificil dacă se avea în vedere cât de la limită îl salvaseră băieţii. Dar se descurcaseră cât se poate de bine.

Numai cu câteva zile în urmă, nici măcar nu era sigur că ei ar mai fi trăit. Se părea, mai degrabă, aproape inevitabil, că nu mai erau decât cadavre îngheţate plutind undeva între Marte şi Saturn, noi planetoide care odinioară fuseseră fiinţe vii.

Până primise vestea, săptămâni întregi se târguise Comitetul cu el. Insistau în a-i obţine semnătura pe documente pentru a salva astfel aparenţele. Totul trebuia să arate ca o înţelegere la care se ajunsese de comun acord. Dar Sankov ştia prea bine că, refuzând cu încăpăţânare orice înţelegere, cei din Comitet ar fi fost în stare să acţioneze şi unilateral şi să lase la o parte nevoia de aparenţe. Alegerea lui Hilder era aproape sigură acum şi îşi puteau asuma riscul trezirii unei reacţii de simpatie pentru Marte.

Aşa că se fofilase de la negocieri, dar lăsase o portiţă deschisă, fluturându-le pe dinainte posibilitatea capitulării.

Apoi îl auzise pe Long şi grăbise încheierea înţelegerii.

Hârtiile oficiale îi stăteau acum în faţă, pe birou, şi nu urma decât să mai facă o ultimă declaraţie în faţa reporterilor prezenţi la eveniment.

– Importul total de apă de pe Pământ, îşi începu el declaraţia, este de douăzeci de milioane de tone anual. Această valoare scade mereu, pe măsură ce ne dezvoltăm propriile noastre sisteme de extragere. Dacă aş semna aceste hârtii, dându-mi astfel acordul asupra embargoului, industria noastră ar fi paralizată şi orice posibilitate de dezvoltare blocată. Presupun că nu asta este intenţia Pământului, nu-i aşa?

Ochii celor din Comitet îi căutară privirea, dar nu întâlniră decât o sclipire dură. Congresmanul Digby fusese înlocuit deja şi acum erau în unanimitate împotriva lui.

– Aţi mai spus asta şi înainte, interveni preşedintele Comitetului, dând semne de nelinişte.

– Ştiu, dar chiar acum, când mă pregătesc să semnez, aş vrea să-mi precizez bine unele lucruri. Este Pământul pornit şi hotărât să ne desfiinţeze?

– În nici un caz. Pământul este interesat doar în conservarea rezervelor sale de apă, nimic mai mult.

– Aveţi, totuşi, pe Pământ aproape un quintilion şi jumătate de tone de apă.

– Dar nu ne putem permite s-o risipim, îi răspunse sec preşedintele.

Sankov oftă.

Era exact nota finală pe care o dorea. Pământul avea un quintilion şi jumătate de tone de apă şi nu-şi putea permite să risipească nimic din ea.

Două zile şi jumătate mai târziu, Comitetul şi reporterii aşteptau în domul astroportului. Prin ferestrele groase şi curbe, puteau vedea solul sterp şi gol din împrejurimi.

– Cât mai trebuie să aşteptăm? întrebă plictisit preşedintele Comitetului. Şi dacă nu vă supăraţi, de fapt ce aşteptăm?

– Câţiva dintre băieţii noştri, începu Sankov, au fost în spaţiu, dincolo de asteroizi.

Preşedintele Comitetului îşi scoase ochelarii şi începu să-i cureţe cu o batistă albă ca neaua.

– Şi se întorc acum?

– Da, se întorc.

Preşedintele ridică din umeri şi îşi înălţă sprâncenele în direcţia reporterilor. În mica încăpere alăturată, o mână de femei şi de copii stăteau îngrămădiţi în jurul altei ferestre. Sankov făcu câţiva paşi, pentru a le arunca o privire mai de aproape, l-ar fi plăcut mult mai mult să se afle alături de ei, să le împărtăşească entuziasmul şi neliniştea. Ca şi ei, aşteptase aproape un an de zile. Ca şi ei, se gândise de multe ori că poate băieţii aceia muriseră deja de mult.

– Aţi văzut-o? spuse Sankov, indicând cu mâna.

– Hei! strigă un reporter. E o navă!

Strigăte confuze răzbăteau şi din camera alăturată.

Un punct atât de strălucitor, învăluit într-un nor albicios, nu putea fi desigur o navă. Norul deveni mai mare şi începu să capete formă. Semăna cu o dungă groasă profilată pe cer, o dungă ce se îngroşa în partea de jos şi, pe măsură ce cobora, acest punct strălucitor căpăta o formă aproximativ cilindrică.

Forma cilindrică era neregulată şi stâncoasă, dar acolo unde loveau razele Soarelui, reflexii puternice erau aruncate înapoi.

Cilindrul cobora spre sol cu acea încetineală greoaie, caracteristică navelor spaţiale, suspendat pe acele jeturi tunătoare; în cele din urmă, se aşeză pe sol ca un om obosit ce se afundă într-un fotoliu.

În acel moment linişte a se aşternu peste întregul dom. Femeile şi copiii într-o cameră, politicienii şi reporterii în cealaltă, rămăseseră încremeniţi, ţineau capetele ridicate şi priveau neîncrezători.

Bordura inferioară a cilindrului, care se prelungea mult în jurul celor două duze posterioare, atinse solul afânat şi se afundă în el. Atunci nava rămase nemişcată şi jeturile îşi încetară acţiunea.

În dom, însă, continua să domnească liniştea. Şi ea se prelungi multă vreme.

Oamenii începură să coboare, agăţaţi de pereţii imensei nave, avansând puţin câte puţin, spre solul care-i aştepta la peste trei kilometri. Aveau crampoane ataşate la bocanci şi în mâini purtau pioleţi. Păreau nişte ţânţari profilaţi pe o suprafaţă strălucitoare.

– Ce-i asta? bolborosi unul dintre reporteri.

– Asta, spuse calm Sankov, se întâmplă să fie o bucată de materie care îşi trecea timpul dând ocol lui Saturn, ca parte a inelelor sale. Băieţii noştri au dichisit-o cu grupuri propulsoare şi au cărat-o acasă. Şi s-a mai întâmplat ca fragmentele din care se compun inelele lui Saturn să fie din gheaţă.

Cuvintele lui răsunau într-o linişte mormântală.

– Chestia asta, care seamănă cu o navă spaţială este, aşadar, un munte de apă pură, continuă el. Dacă s-ar găsi acum pe Pământ, s-ar transforma imediat într-un lac, sau poate s-ar sfărâma sub propria-i greutate. Marte este, însă, mai rece şi are o gravitaţie mai mică, aşa că n-o paşte asemenea pericole aici. Desigur, atunci când vom organiza toate astea, vom putea avea staţii de apă pe sateliţii lui Saturn şi ai lui Jupiter, sau pe asteroizi. Vom excava în inelele lui Saturn şi vom trimite materialul obţinut acestor staţiuni. În privinţa asta, Gunoierii noştri au deja experienţă. Vom avea astfel toată apa de care ducem lipsă.

Numai bucata asta pe care o vedeţi aici are peste doi kilometri cubi de apă -sau aproape cât ne-ar fi trimis Pământul în două sute de ani. Echipajul nostru a utilizat doar o mică parte din el pentru a se întoarce de la Saturn. Drumul a durat cinci săptămâni, mi s-a spus, şi au fost folosite aproape o sută de milioane de tone. Dar, pe Spaţiu, asta nici nu se cunoaşte în acest munte! V-aţi notat totul, băieţi?

Se întoarse spre reporteri. De fapt, nu avea nici o îndoială că-şi notaseră totul.

– Atunci mai notaţi şi asta, continuă el. Pământul e îngrijorat în privinţa rezervei sale de apă. Are numai un quintilion şi jumătate de tone. Şi nu mai poate cheltui cu noi nici măcar o tonă. Notaţi că noi, tipii ăştia de pe Marte, suntem la rândul nostru îngrijoraţi de soarta Pământului şi că nu vrem să li se întâmple ceva rău oamenilor care trăiesc pe Pământ. Notaţi că vom vinde apă Pământului. Notaţi că le putem oferi milioane de tone la preţuri rezonabile. Notaţi că în zece ani ne propunem să ridicăm rata livrărilor la nivelul kilometrilor cubi. Notaţi că Pământul nu mai are de ce se teme, pentru că Marte îi poate furniza toată apa de care are nevoie.

Preşedintele Comitetului nu-l mai auzea. Simţea cum viitorul se prăbuşeşte. Ca prin ceaţă, îi vedea pe reporteri zâmbind în timp ce-şi notau grijulii totul.

Zâmbete.

Parcă vedea aievea cum zâmbetul se transformă pe Pământ în hohot de râs datorită acestei lovituri de teatru cu care cei de pe Marte îi combăteau atât de eficient pe anti-Risipingii. Auzea parcă hohotele de râs întinzându-se de la un continent la altul atunci când cuvântul fiasco se va fi răspândit. Şi îşi putea imagina abisul, adânc şi negru ca spaţiul, în care vor cădea până la urmă speranţele politice

ale lui John Hilder şi ale oricărui individ înţepenit pe Pământ care s-ar fi opus zborurilor cosmice - inclusiv ale lui însuşi.

În camera alăturată, Dora Swenson plângea de bucurie, iar Peter, mai înalt cu câţiva centimetri acum, sărea în sus şi striga: „Tata! Tata!”

Richard Swenson tocmai păşise peste bordura de aterizare, figura i se vedea clar prin vizorul căştii siliconice, şi acum se îndrepta spre dom.

– Ai mai văzut un tip atât de fericit? întrebă Ted Long. Poate că e ceva şi în chestia asta numită căsătorie.

– Asta-i bună! Mai degrabă, cred că tu ai stat cam mult în spaţiu! îi răspunse Rioz.

Traducerea: Mihai Bădescu

TINEREŢE

UNU

Mai întâi, se auzise o răpăială de pietricele în fereastră, după care tânărul tresări prin somn. Cea de-a doua avu darul să-l trezească de-a binelea.

Se ridică buimac în pat. Secunde la rând, încercă să desluşească mediul înconjurător. Desigur, nu era la el acasă. Probabil se afla undeva la ţară. Era mai frig decât ar fi trebuit, deşi încă nu venise iarna.

– Slim!

Fusese o chemare, o şoaptă urgentă şi răguşită, şi tânărul sări direct la fereastra deschisă.

Slim[3] nu era numele lui adevărat, dar noului său prieten îi fusese de ajuns să arunce o singură privire spre figura lui subţirică pentru a i-l pune. „Tu eşti Slim.” Apoi adăugase: „Eu sunt Red.” Nici Red[4] nu era numele lui adevărat, dar potrivirea era mai mult decât evidentă. Deveniseră prieteni aproape instantaneu, prietenia rapidă şi neprihănită a tinerilor ce nu au intrat încă în adolescenţă, cu mult înainte ca primele întinări ale vârstei adulte să-şi facă apariţia.

– Bună, Red! strigă Slim şi flutură bucuros din mână în timp ce încă se mai străduia să gonească somnul.

Red continuă cu aceeaşi şoaptă răguşită:

– Mai încet! Vrei să trezeşti pe cineva?

Slim remarcă abia atunci că Soarele abia apăruse de după dealurile joase din est, că umbrele erau lungi şi neconturate, iar iarba era încă plină de rouă.

– Care este problema? întrebă Slim cu voce mai scăzută.

---

[3] Adjectiv, având sensul de subţire, zvelt (n. trad.).

[4] Adjectiv care desemnează culoarea roşie. (n. trad.)

Red se mulţumi doar să-i facă semn cu mâna să coboare.

Slim se îmbrăcă la repezeală, reducând cu plăcere spălatul de dimineaţă la o scurtă clătire cu apa stătută. Lăsă apoi aerul să zvânte acele porţiuni ale pielii pe care le atinsese apa, în timp ce se grăbea afară; în acelaşi timp, pielea picioarelor i se udă din plin de roua de pe iarbă.

– Trebuia să nu faci atâta tărăboi, îl întâmpină Red cu un reproş. Dacă se trezeşte mama, sau tata, sau tatăl tău, sau altcineva din casă, atunci precis ai să auzi: „Vino-napoi imediat, dacă nu vrei să răceşti de moarte cu picioarele alea goale în rouă!”

Imitase cu fidelitate vocea şi intonaţia, astfel încât Slim izbucni în râs gândindu-se şi la faptul că Red era cel mai simpatic prieten al lui.

– Aşa vii în fiecare dimineaţă aici, Red? Atât de devreme? Parcă toată lumea este doar a ta, nu-i aşa? Nimeni nu mai este primprejur şi chestii de genul ăsta...

Se simţea măgulit că-i fusese permisă intrarea în această lume privată.

Red îl privi un pic chiorâş.

– Sunt aici de câteva ore. N-ai auzit noaptea trecută?

– Ce să aud?

– Tunetul.

– A fost un tunet de furtună?

Slim era uimit. Niciodată nu dormise în timpul unei furtuni cu tunete.

– Nu cred. Dar a fost un tunet. L-am auzit eu, apoi am alergat la fereastră dar nu ploua. Erau numai stele, iar cerul devenise aproape cenuşiu. Înţelegi ce vreau să spun?

Slim nu-l văzuse niciodată astfel, dar îl aprobă.

– Aşa că m-am gândit imediat să ies puţin, continuă Red.

Păşeau pe iarba crescută din abundenţă de-a lungul drumului din beton ce împărţea peisajul chiar prin mijloc, pe tot parcursul, până se pierdea printre dealuri. Drumul

era atât de vechi încât nici tatăl lui Red nu-i putuse spune acestuia când anume fusese construit. Nu avea, însă, nici o crăpătură, nici măcar o gropiţă cât de mică.

– Poţi să ţii un secret?

– Sigur, Red. Ce fel de secret?

– Doar un secret. Poate că o să ţi-l spun, sau poate că nu. Încă nu ştiu.

Red rupse o ramură lungă şi suplă dintr-o ferigă pe lângă care trecuseră, îi desprinse cu meticulozitate frunzuliţele, apoi pocni din ceea ce mai rămăsese ca dintr-un bici. Pentru o clipă, se afla pe un cal sălbatic ce se ridica şi fremăta sub controlul său de fier. Apoi, obosind, puse biciuşca alături şi legă bidiviul mai departe, în imaginaţia sa, pentru o utilizare viitoare.

– O să vină circul şi pe la noi, spuse el în cele din urmă.

– Nu e nici un secret, răspunse prompt Slim. Ştiam deja de asta. Tatăl meu mi-a spus chiar înainte de a veni aici...

– Nu ăsta este secretul. Grozav secret! Ai văzut vreodată vreun circ?

– Oh, desigur! Cred şi eu!

– Ţi-a plăcut?

– Aş spune că nu există ceva care să-mi placă mai mult.

Red îl privi din nou chiorâş.

– Te-ai gândit dacă ţi-ar plăcea să trăieşti într-un circ? Pe bune?

Slim se gândi o clipă.

– Cred că nu. O să fiu astronom, ca şi tatăl meu. Cred că el asta îşi doreşte..

– Of, astronom! replică fără entuziasm Red.

Slim simţi cum i se închid în faţă porţile noii lumi private, şi astronomia deveni doar o chestiune de stele moarte.

– Un circ ar fi mult mai nostim, spuse el pe un ton concesiv.

– Eh, spui şi tu aşa!

– Nu, deloc. Sunt convins. Red îşi spori argumentele.

– Presupunând că ai avea şansa să te angajezi la circ acum, ce-ai face?

– Păi...

– Vezi! - Red izbucni într-un râs dispreţuitor.

Slim prinse curaj.

– M-aş angaja.

– Chiar aşa?

– Pune-mă la încercare... Red se răsuci spre el şi îl privi cu o intensitate stranie.

– Vorbeşti serios? Vrei să vii alături de mine?

Slim făcu un pas înapoi.

– Ce vrei să spui?

– Am ceva cu care o să ne primească. Poate că, într-o zi, am putea avea chiar propriul nostru circ. Am putea fi cei mai grozavi circari din întreaga lume. Asta dacă ai vrea să mergi cu mine. Altfel... În fine, cred că n-aş putea s-o fac singur. Pur şi simplu, m-am gândit că trebuie să-i dau şi bătrânului Slim o şansă.

Lumea devenise stranie şi fascinantă, iar Slim se grăbi să-i iasă în întâmpinare.

– Desigur, Red. Sunt cu tine. Ce este, Red? Spune-mi despre ce e vorba.

– Ia gândeşte-te. Care este cel mai important lucru la circuri? Slim căzu pe gânduri. Dorea să dea răspunsul cel mai potrivit. În cele din urmă, spuse:

– Acrobaţii?

– Fumuri sfinte! Nu m-aş apropia nici cinci paşi ca să mă uit la acrobaţi.

– Atunci, nu ştiu.

– Animalele, ce altceva?! Care este partea cea mai bună a spectacolului? Unde se îngrămădesc cei mai mulţi? Chiar şi la inelele principale, cele mai bune sunt scenele cu animale.

– Chiar aşa?

– Toată lumea e de acord cu asta. Poţi să întrebi pe oricine. Oricum, am găsit animalele azi-dimineaţă. Două dintre ele.

– Şi acum sunt la tine?

– Desigur. Ăsta este secretul. O să-l spui?

– Bine-nţeles că nu.

– Perfect. Le-am închis în hambar. Vrei să le vezi şi tu? Aproape că ajunseseră lângă hambar; uşa era deschisă şi dincolo de pragul ei se căsca un hău întunecat. Prea întunecat. De fapt, într-acolo se îndreptaseră de la bun început. Slim se opri în spatele prietenului său.

– Sunt mari? întrebă el, încercând să articuleze cuvintele cât mai apăsat.

– M-aş fi încurcat cu ele dacă ar fi fost mari? Nu-ţi pot face nici un rău. Sunt doar atât de lungi. Le-am băgat într-o cuşcă.

Ajunseseră deja în interiorul hambarului şi Slim remarcă imensa cuşcă atârnată într-un cârlig prins de acoperiş. Era acoperită cu o pânză destul de rigidă.

– În mod obişnuit, ţineam aici păsări sau ceva de felul ăsta, preciza Red. Oricum, nu pot scăpa de acolo. Acum, hai să ne urcăm în pod.

Suiră scările de lemn şi Red trase cuşca lângă ei.

Slim remarcă ceva şi îi arătă cu degetul.

– Este un fel de gaură în pânză.

Red se încruntă.

– Cum au reuşit s-o facă?

Ridică pânza, privi câteva momente şi adăugă uşurat.

– Sunt încă aici.

– Pânza pare arsă, se îngrijoră Slim.

– Vrei să te uiţi, sau nu?

Slim aprobă alene din cap. Nu mai era sigur că dorea. Puteau fi...

Dar pânza fusese dată la o parte. Erau două, aşa cum spusese şi Red. Erau mici şi, într-un fel, păreau dezgustătoare. Animalele se mişcaseră rapid din clipa când fusese ridicată pânza şi se apropiaseră de partea lor. Red îndreptă un deget şovăitor spre ele.

– Fii atent, strigă Slim stupefiat.

– Nu fac nici un rău, îl asigură din nou Red. Ai mai văzut aşa ceva?

– Nu.

– Nu-ţi dai sema cum o să înhaţe un circ şansa de a-i avea?

– Poate că sunt prea mici pentru un circ.

Red îl fixă cu o privire supărată. Dădu drumul cuştii, care continuă să se balanseze ca un pendul.

– Deci, mă laşi baltă...

– Nu, nici gând. Doar că...

– Nu sunt prea mici, nu-ţi face griji. Pe mine mă preocupă doar un singur lucru.

– Care?

– Trebuie să-i ţin până vine circul, nu-i aşa? Între timp, trebuie să aflu cu ce se hrănesc.

Colivia continua să penduleze, iar micile creaturi prizoniere se agăţaseră de zăbrele şi gesticulau spre tineri cu mişcări bruşte, cârâind - ca şi cum ar fi dat semne de inteligenţă.

DOI

Astronomul intră în sufragerie cu o oarecare reticenţă. Se simţea că este musafir.

– Unde sunt tinerii? întrebă el. Fiul meu nu este în camera lui.

Industriaşul zâmbi.

– Au ieşit de câteva ore bune. Oricum, au fost îndopaţi cu micul dejun de către menajeră cu câtva timp în urmă şi nu este nici un motiv de îngrijorare. Tinereţea, Doctore, tinereţea!

– Tinereţea!

Cuvântul părea să-l deprime pe astronom.

Mâncară micul dejun în linişte. Industriaşul remarcă la un moment dat:

– Credeţi că or să vină? Ziua pare atât de... normală.

– Or să vină, îi răspunse sec Astronomul. Asta a fost totul.

La sfârşit, Industriaşul adăugă:

– Vă rog să mă scuzaţi. Nu pot să-mi închipui că aţi putea pune la cale o farsă atât de elaborată. Aţi vorbit cu adevărat cu ei?

– Aşa cum v-am spus. Cel puţin, într-un anume sens. Ei sunt capabili să-şi proiecteze gândurile.

– Este concluzia pe care am tras-o şi eu din scrisoarea dumneavoastră. Mă întreb, însă, cum este posibil.

– Nici eu nu ştiu. I-am întrebat, desigur, dar au fost destul de vagi. Sau poate este exact ceea ce n-am înţeles eu. Asta implică un proiector pentru concentrarea gândirii şi, chiar mai mult decât atât, o atenţie conştientă atât din partea proiectorului, cât şi din partea receptorului. Abia după un timp, am înţeles că încercau să se gândească la mine. Asemenea proiectoare de gânduri pot fi o parte din ştiinţa pe care ne-o vor oferi.

– E posibil, consimţi Industriaşul. Dar gândiţi-vă la schimbările pe care le-ar putea aduce în societate. Un proiector de gânduri!

– De ce nu? O schimbare ne-ar prinde bine.

– Eu nu sunt convins.

– Numai în vremurile de demult schimbările nu erau binevenite, insistă Astronomul, iar rasele pot îmbătrâni la fel ca şi indivizii.

Industriaşul îndreptă un deget spre fereastră.

– Vedeţi drumul ăla? A fost construit înainte de războaie. Nu ştiu exact când. Este la fel de bun astăzi ca şi în prima zi. Acum, n-am mai fi în stare să facem unul la fel. Rasa era tânără pe când a fost construit, nu?

– Atunci? Desigur! Cel puţin, nu erau speriaţi de lucrurile noi.

– Nu. Dar aş fi vrut să fi fost. Unde este societatea ce existase înaintedérăzboaie? Distrusă, Doctore! La ce au ajutat tinerii şi lucrurile noi? Acum, noi stăm mai bine. Lumea este pacificată şi merge mai departe. Rasa nu merge nicăieri, dar nici nu are unde să se ducă. Ei au dovedit asta. Oamenii care au construit drumul. Am să vorbesc cu vizitatorii dumneavoastră aşa cum ne-am înţeles, dacă vor veni. Cred, însă, că doar am să le cer să plece.

– Eu nu cred că rasa nu merge nicăieri, spuse Astronomul pe un ton foarte serios. Ea se îndreaptă, pur şi simplu, spre distrugere. La mine la Universitate, cu fiecare an care trece, sunt tot mai puţini studenţi. Tot mai puţine cărţi sunt scrise. Este depusă mai puţină muncă. Un bătrân dormitează la Soare, iar zilele lui sunt liniştite şi neschimbate, dar, în acelaşi timp, fiecare zi îl poartă tot mai aproape de moarte.

– Ei, să nu exagerăm!

– Nu, nu încercaţi să abandonaţi subiectul. Ştiţi, înainte de a vă scrie, am analizat poziţia dumneavoastră în economia planetară.

– Şi m-aţi găsit solvabil? îl întrerupse Industriaşul zâmbind.

– Sigur. Ah, îmi dau seama că glumiţi. Şi, oricum, s-ar putea ca gluma să nu fie chiar atât de deplasată. Sunteţi mai puţin solvabil decât tatăl dumneavoastră, iar dânsul la fel, în raport cu tatăl său. Fiul dumneavoastră s-ar putea să nu mai fie deloc solvabil. A devenit mult prea problematic pentru planetă să mai suporte chiar şi industriile care încă

există, deşi ele reprezintă doar o rămurică din stejarul existent înaintederăzboaie. Ne vom întoarce la economia rurală, apoi la ce? La peşteri?

– Şi credeţi că o infuzie de cunoştinţe tehnologice proaspete ar schimba lucrurile?

– Nu numai noile cunoştinţe. Mai degrabă, întregul efect al schimbării, al lărgirii orizonturilor. Oricum, domnule, v-am ales pe dumneavoastră pentru a vă apropia de această problemă nu doar pentru că sunteţi bogat şi aveţi trecere pe lângă oficialităţile guvernamentale, ci şi pentru că aveţi o reputaţie neobişnuită pentru aceste zile - aceea că îndrăzniţi să treceţi peste tradiţie. Poporul nostru se va opune schimbărilor, dar dumneavoastră veţi şti cum să-l influenţaţi, cum să-l faceţi să înţeleagă că... că...

– Că tinereţea rasei reînvie?

– Întocmai.

– Cu toate bombele atomice?

– Bombele atomice nu înseamnă neapărat sfârşitul civilizaţiei, replică Astronomul. Aceşti vizitatori ai mei au şi ei bombele lor atomice, sau ceea ce reprezintă echivalentul acestora pe lumea lor, şi totuşi au supravieţuit, pentru că nu s-au dat bătuţi. Nu vă daţi seama? Nu bomba ne-a înfrânt pe noi, ci propria noastră cochilie. Asta s-ar putea să fie ultima şansă pentru inversarea procesului.

– Spuneţi-mi, interveni Industriaşul, ce doresc în schimb aceşti prieteni din spaţiu?

Astronomul ezită o clipă, înainte de a răspunde.

– O să fiu sincer cu dumneavoastră. Ei vin de pe o planetă mai densă. A noastră este mai bogată în elemente mai uşoare.

– Vor magneziu, aluminiu?

– Nu, domnule. Doar carbon şi hidrogen. Doresc cărbune şi petrol.

– Adevărat?

– O să vă întrebaţi, probabil, de ce creaturi care stăpânesc călătoriile spaţiale şi în plus puterea atomică ar dori cărbune şi petrol, se grăbi să adauge Astronomul. Nici eu nu ştiu.

Industriaşul zâmbi.

– Eu, însă, ştiu. Şi acest lucru este cea mai bună dovadă a adevărului din povestea dumneavoastră. La prima vedere, puterea atomică pare a urma după utilizarea cărbunelui şi petrolului. Totuşi, dincolo de energia câştigată prin arderea lor, acestea rămân şi vor rămâne pe veci materiile prime de bază pentru întreaga chimie organică. Plasticul, vopselele, medicamentele, solvenţii. Industria n-ar putea exista fără ele, chiar şi într-o epocă atomică. Totuşi, dacă petrolul şi cărbunele reprezintă preţul foarte mic pe care ni-l vor cere pentru necazurile şi chinurile tinereţii rasiale, răspunsul meu este că marfa n-ar fi avut valoare dacă ar fi fost oferită gratis.

Astronomul oftă uşurat.

– Iată-i şi pe băieţi!

Se vedeau prin fereastra deschisă, aşezaţi alături pe câmpul acoperit de iarbă şi cufundaţi într-o conversaţie foarte animată. Fiul Industriaşului arătase ceva insistent, iar fiul Astronomului aprobase şi pornise în fugă spre casă.

– Iată tinereţea de care vorbeai, spuse Industriaşul. Rasa noastră este la fel de tânără ca şi înainte.

– Da, dar o îmbătrânim rapid şi o aşezăm într-un tipar.

Slim dădu buzna în casă şi uşa se închise cu zgomot în spatele lui.

– Ce se-ntâmplă? îl întrebă Astronomul, cu un uşor reproş în glas.

Slim îşi ridică surprins privirile şi se opri.

– Îmi cer scuze. N-am ştiut că este cineva înăuntru. Îmi pare rău că v-am întrerupt.

Scuzele lui erau aproape dureros de sincere.

– Nici o problemă, tinere! interveni Industriaşul.

Astronomul, însă, dorea să continue.

– Fiule, chiar dacă ai fi intrat într-o cameră goală, nu s-ar justifica trântirea uşii.

– Fleacuri! insistă Industriaşul. Tânărul n-a deranjat pe nimeni. Pur şi simplu, vina lui este cea de a fi tânăr. Sunt numai propriile dumneavoastră concepţii învechite!

Apoi, i se adresă lui Slim:

– Vino aici, flăcăule!

Slim avansa încet.

– Cum îţi place la ţară, îm?

– Foarte mult, domnule, mulţumesc.

– Fiul meu ţi-a arătat împrejurimile, îm?

– Da, domnule. Red... adică...

– Nu, nu. Spune-i Red. Aşa îi spun şi eu. Acum, ia povesteşte-mi, ce puneţi la cale voi doi, îm?

Slim îşi întoarse privirea într-o parte.

– De ce... doar exploram, domnule...

Industriaşul se răsuci spre Astronom.

– Aţi văzut, curiozitatea tinereţii şi plăcerea aventurii... Rasa încă nu le-a pierdut.

– Domnule... interveni Slim.

– Spune, flăcăule.

Băiatul ezită puţin, înainte să înceapă.

– Red m-a trimis aici să caut ceva bun de mâncat, dar nu am înţeles prea bine ce voia să spună. Şi nici nu-mi place să recunosc asta.

– Atunci, pur şi simplu, întreab-o pe bucătăreasă. Precis ea are ceva bun de mâncare pentru tineri.

– A, nu domnule. Eu mă refeream la animale.

– Pentru animale?

– Da, domnule. Ce mănâncă animalele?

– Mă tem că fiul meu este doar un copil crescut la oraş! interveni prompt Astronomul.

– Vai, răspunse Industriaşul, dar nu este nici o vină în asta! Ce fel de animal, flăcăule?
– Unul mic, domnule.
– Atunci, încearcă să le dai iarbă sau frunze şi, dacă nu vor aşa ceva, nucile sau căpşunile ar fi probabil numai bune.
– Mulţumesc, domnule!
Slim o zbughi din nou afară, dar de data aceasta avu grijă să închidă uşa cu blândeţe.
– Este de presupus, interveni Astronomul, că au prins un animal viu?
Arăta serios preocupat.
– Ăsta este un lucru obişnuit, răspunse Industriaşul. Nu s-a auzit nici o împuşcătură pe domeniul meu. Ne aflăm într-un ţinut paşnic, plin de rozătoare şi de creaturi mărunte. De fiecare dată, Red vine acasă cu câte ceva. Dar rareori interesul pentru prada lui i se menţine pentru o perioadă mai lungă.
Îşi ridică privirea spre ceasul de pe perete, apoi continuă:
– De acum, ar fi trebuit să sosească prietenii dumneavoastră, nu-i aşa?

TREI

Clătinatul încetase şi acum era întuneric. Exploratorul nu se simţea prea confortabil în aerul străin. Acesta părea la fel de dens ca o supă şi el era nevoit să respire prin înghiţituri. Chiar şi aşa...
Se întinse brusc, având nevoie de compania cuiva. Negustorul era cald la atingere. Avea răsuflarea sacadată, mişcări ocazionale spasmodice şi era evident că dormea. Exploratorul ezită şi decise să nu-l trezească. Nu i-ar fi fost de nici un folos.
Evident, nu exista nici o salvare. Acesta era preţul plătit pentru profiturile ridicate la care poate duce orice

competiţie nelimitată. Negustorul care descindea pe o planetă nouă putea să se aştepte la un monopol al comerţului său de până la zece ani şi nu ar fi depins decât de el să şi-l însuşească sau, mai probabil, să-l închirieze noilor veniţi la un preţ destul de piperat. Asta însemna că planetele erau cercetate în secret şi, preferabil, cât mai departe de rutele obişnuite de comerţ. În consecinţă, într-un caz ca al lor, existau şanse mici, sau chiar nici una, cu excepţia, desigur, a celor maf improbabile coincidenţe, ca o altă navă să ajungă în raza de bătaie a subetericilor lor. Dar măcar să fi fost în navă, şi nu în felul ăsta de... *cuşcă*.

Exploratorul se agăţă de barele groase. Chiar dacă le-ar fi distrus, ceea ce le-ar fi fost în puteri, erau agăţaţi, mult prea sus pentru a supravieţui unui salt.

Situaţia era desperată. Mai aterizaseră până atunci de două ori cu nava lor cercetaş. Stabiliseră contacte cu nativii, care se dovediseră grotesc de înalţi, dar blânzi şi neagresivi. Era evident că odinioară stăpâniseră o tehnologie înfloritoare, dar nu supravieţuiseră consecinţelor ei. Lumea asta putea, aşadar, deveni o piaţă minunată.

În plus, era vorba de o lume gigantică. Negustorul, cel puţin, rămăsese siderat. Ştiau cifrele ce exprimau diametrul planetei, dar de la o distanţă de două secunde-lumină, se ridicase în faţa hubloului principal şi murmurase:

– Incredibil!

– Oh, există şi lumi mai mari! spusese Exploratorul.

Nu se făcea ca un Explorator să fie impresionat prea uşor.

– O fi nelocuită?

– Păi, cred că nu.

– De ce, ai putea arunca planeta noastră în oceanul lor cel mare şi s-ar scufunda toată.

Exploratorul zâmbise. Îşi amintise de o remarcă blândă de pe lumea lui Arcturiană[5], care era mai mică decât majoritatea planetelor, şi spusese:

– Nu-i chiar aşa.

Negustorul încercase să-i urmeze gândul.

– Iar locuitorii sunt mari, proporţional cu lumea lor? Rostise asta pe un ton care lăsa să se ghicească faptul că nu ar fi fost încântat de această deducţie.

– Au aproape de zece ori înălţimea noastră.

– Eşti sigur că sunt prietenoşi?

– Asta e greu de spus. Prietenia între rasele inteligente, dar total diferite, este un fapt imponderabil. Cred, doar, că nu sunt periculoşi. Am dat şi peste alte rase care n-au putut menţine echilibrul după episodul războiului atomic şi cunoşti rezultatele. Introvertire. Retragere. Decadenţă treptată şi amabilitate sporită.

– Chiar dacă sunt astfel de monştri??

– Principiile rămân.

Abia în acea clipă, Exploratorul auzise pulsaţia neobişnuită a motoarelor.

– Coborâm un pic prea repede, spusese el încruntându-se.

Existaseră unele speculaţii cu privire la pericolul aterizării cu câteva ore mai devreme. Ţinta planetară era una uriaşă, o lume din categoria oxigen-apă. Deşi nu avea dimensiunile planetelor nelocuite de tipul hidrogen-amoniac, iar densitatea sa scăzută determina ca gravitaţia la nivelul solului să fie destul de normală, forţele gravitaţionale se diminuau destul de încet, o dată cu distanţa. Pe scurt, potenţialul ei gravitaţional era ridicat, iar calculatorul navei făcea parte dintr-o generaţie străveche ce nu ştia să proiecteze traiectorii de aterizare la un asemenea nivel.

[5] Arcturus - a patra dintre cele mai strălucitoare stele ale firmamentului şi cea mai strălucitoare din constelaţia Bourul, situată la aproximativ 36 de ani lumină de Pământ (n. trad.).

Asta însemna că Pilotul ar fi trebuit să utilizeze comenzile manuale.

Ar fi fost, desigur, mai înţelept să fi instalat un model mai performant, dar asta ar fi implicat o călătorie la vreun avanpost al civilizaţiei, ceea ce ar fi însemnat pierdere de timp şi, poate, mai rău, pierderea secretului. Negustorul ceruse o aterizare imediată.

Acum, acesta găsise de cuviinţă să-şi justifice poziţia şi se adresase supărat Exploratorului:

– Crezi că Pilotul nu-şi cunoaşte meseria? A aterizat de două ori în siguranţă.

„Aşa e”, gândise Exploratorul, „dar pe o navă cercetaş, nu pe acel mărfar incontrolabil.” Nu rostise însă nimic, cu voce tare.

Continua să fixeze cu privirea hubloul principal. Coborau mult prea repede, nu exista nici o îndoială, mult prea repede.

– De ce ai ţinut-o doar pentru tine? intervenise Negustorul pe un ton morocănos.

– Atunci, dacă tot voiai să vorbesc, ţi-aş sugera să-ţi legi flotorul şi să mă ajuţi să pregătesc ejectorul.

Pilotul ducea o luptă nobilă. Nu era un începător. Atmosfera, anormal de înaltă şi de densă în potenţialul gravitaţional al acestei lumi, şfichiuia şi ardea în jurul navei, dar până la urmă, în ciuda acestor anormalităţi, se părea că avea să reuşească s-o controleze.

Chiar reuşise să menţină cursul, urmând extrapolarea liniei ce îi lega de punctul continentului nordic spre care se îndreptau. În alte circumstanţe, cu o umbră mai mare de noroc, păţania ar fi putut fi povestită şi repovestită ca o răsturnare eroică, de maestru, a unei situaţii considerate pierdută. Dar în perspectiva victoriei, corpul obosit şi nervii întinşi la maximum apăsaseră o manetă de control cu o

idee mai mult decât trebuia. Nava, care aproape se redresase, îşi reluase căderea.

Nu mai era timp de îndreptat această eroare finală. Mai rămăsese doar un kilometru până la impact. Din postul lui, pilotul menţinea traiectoria de asolizare, singurul lui gând fiind să diminueze forţa impactului şi să salveze cât de cât integritatea navei. Era conştient că nu avea să supravieţuiască. În timp ce nava se afunda nebuneşte în atmosfera densă ca o supă, puţine ejectoare puteau fi pregătite, şi numai unul la timp.

Când, după aceea, Exploratorul îşi revenise din leşin şi se ridicase în picioare, avusese clar sentimentul că, în afară de el şi de Negustor, nu mai existau supravieţuitori. Cel puţin, la prima vedere. Flotorul său se oprise la o distanţă apreciabilă faţă de suprafaţă, fapt care justificase inconştienţa de mai târziu. Era posibil ca Negustorul să fi avut chiar şi mai puţin noroc decât atât.

Era înconjurat de o lume alcătuită din tulpini groase şi vâscoase de iarbă, iar în depărtare se vedeau arbori ce-i aminteau vag de structuri similare de pe lumea lui natală, cu excepţia faptului că ramurile cele mai de jos erau mult prea înalte faţă de ceea ce puteau fi considerate vârfuri normale de arbori.

Strigase, şi vocea sa răsunase destul de grav în aerul foarte dens, iar Negustorul îi răspunsese imediat. Exploratorul îşi făcuse loc spre el, dând violent la o parte tulpinile grosolane care-i barau calea.

– Eşti rănit, întrebase el preocupat.

– Mi-am luxat ceva, răspunsese Negustorul cu o grimasă. Mă doare când merg.

Exploratorul îl pipăise cu grijă.

– Nu cred că este ceva rupt. Va trebui să mergi, în ciuda durerii.

– Dar ne putem odihni, mai întâi.

– Este important să încercăm să găsim nava. Dacă nu este avariată prea mult şi poate fi reparată, vom reuşi să supravieţuim. Altfel, nu avem nici o şansă.

– Doar câteva minute. Dă-mi voie să-mi trag sufletul.

Exploratorul se bucurase şi el de aceste câteva minute. Ochii Negustorului se închiseseră deja şi îşi permisese şi el să facă la fel.

Apoi auzise tropotul şi deschisese brusc ochii. „Niciodată să nu adormi pe o planetă străină”, îşi spusese el, inutil şi tardiv.

Negustorul se trezise şi el, iar ţipetele lui se transformaseră în răcnete de teroare.

– Este doar un băştinaş de pe această planetă, îi strigase Exploratorul. N-o să-ţi facă nici un rău.

Dar, chiar în timp ce îi dădea aceste asigurări, gigantul se năpustise asupra lor şi, după o clipă, amândoi erau prinşi şi ridicaţi spre faţa monstruoasă.

Negustorul se zbătea violent, dar, bineînţeles, degeaba.

– Poţi să-i vorbeşti? întrebase el printre ţipete.

Exploratorul îşi clătinase capul.

– Nu pot să-l ating cu proiectorul. Nu va asculta.

– Atunci, trage. Doboară-l!

– N-o putem face.

Voise să continue fraza cu „nebunule”. Reuşise, însă, să se stăpânească, înghiţeau pur şi simplu spaţiul pe măsură ce monstrul se deplasa spre o ţintă a lui.

– De ce nu? strigase din nou Negustorul. Poţi ajunge la blaster fără probleme. Eu îl văd la locul lui. Nu-ţi fie teamă că n-o să-l ţinteşti!

– Este mult mai simplu decât atât. Dacă ucidem monstrul, n-ai să mai faci niciodată comerţ cu această planetă. Nici măcar n-o s-o mai poţi părăsi. Probabil, nu vei mai trăi nici măcar o zi.

– De ce? De ce?

– Pentru că acesta este unul dintre tinerii speciei. Ar trebui să ştii ce se întâmplă când un negustor ucide un tânăr nativ, chiar şi accidental. Mai mult, dacă am rămas pe traiectoie, atunci ne aflăm pe proprietatea unui băştinaş foarte influent. Iar ăsta ar putea fi unul din puişorii lui.

Aşa intraseră în închisoarea în care se aflau acum. Arseseră cu grijă o porţiune din pânza groasă ce-i acoperea, dar le devenise clar faptul că înălţimea la care erau suspendaţi era una mortală.

Acum, încă o dată, cuşca închisoare se clătină şi urcă după o curbă largă. Negustorul se rostogoli în partea cea mai de jos a ei şi se trezi. Acoperământul fu ridicat şi lumina inundă totul. Aşa cum se mai întâmplase şi mai înainte, erau două specimene de tineri. În aparenţă, nu difereau foarte mult de adulţii speciei, remarcă Exploratorul, deşi, totuşi, se dovedeau considerabil mai mici.

O legătură de tulpini verzi-roşcate fu introdusă printre zăbrele. Mirosul lor nu era neplăcut, dar acestea erau pline de pământ la o extremitate.

Negustorul se trase înapoi şi întrebă răguşit:

– Ce încearcă să facă?

– Presupun că vor să ne hrănească, răspunse Exploratorul. Cel puţin asta pare a fi echivalentul local al ierbii.

Pânza fu pusă la loc şi se treziră din nou clătinaţi şi ridicaţi. Erau singuri, împreună cu furajul lor.

PATRU

Slim tresări la auzul paşilor şi se lumină la faţă numai după ce îşi dăduse seama că este doar Red.

– Nu e nimeni primprejur, spuse el. Poţi să fii sigur că m-am uitat bine.

– Ssst, îl întrerupse brusc Red. Fii atent, la chestia asta şi introdu-o în cuşcă. Eu trebuie să mă întorc repede acasă.

Slim întinse o mână, fără tragere de inimă.

– Ce-i asta?

– Carne tocată. Fumuri sfinte, n-ai văzut niciodată carne tocată? Asta trebuia să fi adus, când te-am trimis acasă, în loc să fi venit înapoi cu iarba aia stupidă.

Slim se simţea rănit.

– De unde să ştiu că ei nu mănâncă iarbă? În plus, carnea tocată nu se găseşte aşa. Ea vine în celofan şi nu are culoarea asta.

– Evident - dar asta la oraş. Aici, noi o tocăm singuri şi are tot timpul aceeaşi culoare până este gătită.

– Vrei să spui că nu este friptă? icni Slim, retrăgându-se brusc.

Red părea dezgustat.

– Crezi că animalele mănâncă hrană gătită? Hai o dată, ia-o! Nu-ţi face nici un rău. Ţi-am spus că nu mai avem prea mult timp.

– De ce? S-a întâmplat ceva acasă?

– Nu ştiu. Părinţii noştrii se plimbă prin împrejurimi. Probabil mă caută pe mine. Poate că bucătăreasa le-a spus că am luat carnea. Oricum, n-aş vrea să vină aici după mine.

– Nu i-ai cerut bucătăresei chestia asta?

– Ce, carnea? Nu m-ar mira dacă nu mi-ar da voie să iau nici un pahar cu apă, deşi tata n-ar fi certat-o. Hai o dată, ia-o!

Slim luă borcanul imens cu carne, dar pielea i se încreţi la atingerea lui. Se îndreptă spre hambar, iar Red se grăbi să se întoarcă în direcţia din care venise.

Când se apropie de cei doi adulţi, încetini pasul, inspiră de două trei ori adânc, pentru a-şi linişti respiraţia, apoi, cu grijă şi nonşalanţă, trecu pe lângă ei. (Remarcă, totuşi, că se îndreptau şi ei spre hambar, dar nu în mod intenţionat.)

– Bună, tată! Bună ziua, domnule!

– O clipă, Red, interveni Industriaşul. Vreau să te întreb ceva.

Red întoarse precaut o figură neutră spre tatăl său.

– Da, tată?

– Mi-a spus mama că în dimineaţa asta ai ieşit foarte devreme.

– Nu chiar devreme, tată. Doar cu puţin înainte de micul dejun.

– Zicea că i-ai spus că din cauză că ai fost trezit în timpul nopţii.

Red ezită o clipă, înainte de a răspunde. Trebuia să-i fi spus asta mamei?

– Da, domnule, răspunse el după un timp.

– Şi ce te-a trezit?

Red nu remarcă nici o primejdie în întrebare, aşa că răspunse pe loc:

– Nu ştiu, tată. A răsunat ceva ca un trăznet, sau un fel de tunet, ca şi cum s-ar fi produs o coliziune.

– Poţi să-mi spui de unde venea?

– A răsunat ca şi cum ar fi venit dinspre deal.

Era nu numai adevărat, dar şi folositor, de vreme ce direcţia era aproape opusă celei în care se găsea hambarul. Industriaşul se întoarse spre oaspetele său.

– Presupun că nu vă deranjează dacă o să ne plimbăm spre deal.

– Sunt pregătit, răspunse Astronomul.

Red îi privi cum se îndepărtează, iar când se întoarse îl zări pe Slim cum se iţeşte curios printre mărăcinii unui gard natural. Îi făcu semn cu mâna.

– Vino!

Slim ieşi de după ascunzătoare şi se apropie rapid.

– Au spus ceva legat de lipsa cărnii?

– Nu. Presupun că nici n-au aflat. Acum s-au îndreptat spre deal.

– Pentru ce?
– Cercetează. M-au întrebat despre zgomotul pe care i-am auzit azi-noapte. Ascultă, au mâncat animalele carnea?
– Păi, începu Slim ezitant, mai degrabă au examinat-o şi au mirosit-o, sau ceva de genul ăsta.
– Foarte bine, răspunse Red, presupun că o s-o mănânce. Fumuri sfinte, până la urmă trebuie să mănânce ceva! Hai să mergem şi noi spre deal, să vedem ce au de gând să facă părinţii noştri.
– Şi animalele?
– Or să fie bine. Nu-şi poate pierde nimeni tot timpul cu ele. Le-ai dat şi apă?
– Sigur. Pe aia au băut-o.
– Vezi? Hai. O să mai trecem pe la ele după prânz. Şi îţi spun şi de ce. O să le aducem fructe. Toate animalele mănâncă fructe.
Porniră amândoi grăbiţi, Red, ca de obicei, fiind în faţă.

CINCI

Astronomul rupse primul tăcerea.
– Credeţi că zgomotul s-a datorat asolizării navei lor?
– Nu vă gândiţi că ar putea fi şi asta?
– Dacă este aşa, înseamnă că sunt morţi cu toţii.
– Poate că nu.
Industriaşul se încruntă.
– Dacă au asolizat şi încă trăiesc, unde sunt acum?
– Gândiţi-vă puţin la asta!
Industriaşul continua să fie încruntat.
– Nu vă înţeleg, spuse Astronomul.
– S-ar putea să nu fie prietenoşi.
– Asta nu! Am vorbit cu ei. Aveau…
– Aţi vorbit cu ei. Să-i spunem recunoaşterea. Care ar putea fi următorul lor pas? Invazia?

– Dar, domnule, au o singură navă!

– Ştiţi asta pentru că aşa v-au spus. S-ar putea să aibă o întreagă flotă.

– V-am spus despre mărimea lor. Au...

– Mărimea nu contează, dacă armele lor de mână sunt superioare artileriei noastre.

– Nu asta voiam să spun.

– M-am gândit la varianta asta încă de la început, insistă Industriaşul. Din acest motiv m-am hotărât să-i văd, după ce am primit scrisoarea dumneavoastră. Nu pentru a-mi da consimţământul asupra unui comerţ nesigur şi imposibil, ci ca să judec scopurile lor adevărate. N-am bănuit că ei vor evita întâlnirea.

Făcu o pauză, oftă, apoi continuă:

– Presupun că nu este vina noastră. În orice caz, cred că aveţi dreptate într-o privinţă. Lumea a trăit în pace prea multă vreme. Suntem pe cale de a ne pierde sănătosul sens al suspiciunii.

Vocea blândă a Astronomului crescu până la o intensitate neobişnuită atunci când încercă să-i răspundă:

– Am să le vorbesc eu. V-am spus că nu este nici un motiv să presupunem că ei ar putea fi ostili. Sunt, într-adevăr, mici, dar asta este important numai pentru că reflectă faptul că lumile lor natale sunt mici. Lumea noastră are, din perspectiva lor, o gravitaţie normală, dar din cauza potenţialului gravitaţional mai mare, atmosfera noastră este mult prea densă pentru a se simţi confortabil o perioadă mai îndelungată. Pentru un motiv similar, utilizarea lumii noastre ca bază pentru călătoriile interstelare, cu excepţia comerţului cu anumite articole, este neeconomică. Apoi, există importante diferenţe în chimia vieţii, cauzate de diferitele feluri de soluri. Ei nu pot mânca hrana noastră şi nici noi pe a lor.

– Dar toate astea pot fi surmontate. Pot să-şi aducă propria hrană, pot să-şi construiască incinte cu presiune scăzută, pot să-şi proiecteze nave special adaptate.

– Pot, într-adevăr. Descrieţi destul de plastic isprăvile de care este capabilă o rasă în tinereţea ei. Dar s-ar putea să fie mult mai simplu să nu trebuiască să facă nimic din toate astea. În Galaxie, există milioane de lumi mai potrivite pentru ei. N-au nevoie de una ce nu este.

– De unde ştiţi? Din nou, informaţiile provin de la ei.

– Nu, pe astea am reuşit să le verific în mod independent. Oricum, sunt totuşi astronom.

– Asta e adevărat. Haideţi să ne continuăm plimbarea şi să vedem ce mai aveţi să-mi spuneţi.

– Ei bine, domnule, gândiţi-vă că mult timp astronomii noştri credeau că există doar două clase generale de corpuri planetare. Mai întâi, planetele formate la distanţe suficient de mari de nucleul stelar pentru a deveni destul de reci şi a capta hidrogenul. Acestea ar putea fi planete mari, bogate în hidrogen, amoniac şi metan. Avem astfel de exemple printre planetele gigante exterioare. A doua clasă ar include acele planete formate atât de aproape de centrul stelar încât temperaturile ridicate le-ar împiedica să capteze prea mult hidrogen. Ele ar fi planete mici, comparativ sărace în hidrogen şi bogate în oxigen. Cunoaştem foarte bine acest tip, de vreme ce locuim pe una dintre ele. Este, de fapt, singura planetă din sistemul nostru solar pe care o cunoaştem în detaliu şi este logic pentru noi să considerăm că acestea sunt singurele două clase planetare.

– Atunci, presupun că mai există una.

– Într-adevăr. Există clasa super-denselor, cuprinzând planete mai mici şi mai sărace în hidrogen decât planetele interioare ale sistemului nostru solar. Proporţia planetelor hidrogen-amoniac în raport cu aceste lumi super-dense de

apă-oxigen, ca a lor, în întreaga Galaxie - şi vă reamintesc faptul că ei au cercetat o bună parte din volumul acesteia, iar noi, deoarece nu călătorim în spaţiul interstelar, n-o putem face - este aproape de trei la una. Asta înseamnă că ei au la dispoziţie mai multe milioane de lumi super-dense pentru explorare şi colonizare.

Industriaşul îşi ridică privirile spre cerul albastru şi spre coroanele verzi ale arborilor din faţa lor. După o vreme, întrebă:

– Şi lumi ca a noastră?

Astronomul îi răspunse pe un ton foarte moale:

– A noastră face parte din primul sistem solar pe care ei l-au descoperit. Aparent, dezvoltarea sistemului nostru solar a fost aparte şi n-a urmat regulile generale.

Industriaşul medita o vreme, apoi vorbi din nou:

– În concluzie, aceste creaturi din spaţiu sunt locuitori de asteroizi.

– A, nu! Asteroizii sunt şi ei altceva. Se găsesc, mi s-a spus, în unul din opt sisteme stelare, dar sunt complet diferiţi faţă de ceea ce discutăm noi.

– Atunci, cum poate schimba lucrurile faptul că sunteţi astronom şi vă bazaţi pe declaraţiile lor neverificate?

– Dar ei nu s-au limitat la infomaţiile nude. Mi-au prezentat o teorie a evoluţiei stelare pe care a trebuit s-o accept şi care este mult mai plauzibilă decât orice au reuşit să imagineze astronomii noştri, dacă exceptăm posibilele teorii pierdute înainte de războaie. Gândiţi-vă că teoria lor are o structură matematică solidă şi ea prezice chiar o astfel de galaxie precum cea descrisă. Aşadar, vedeţi, au toate lumile pe care şi le doresc. Nu sunt flămânzi de pământuri. Precis nu de pământurile noastre.

– Raţiunea v-ar da dreptate, dacă ceea ce spuneţi ar fi adevărat. Creaturile ar putea fi inteligente, dar nu şi raţionale. Putem presupune că strămoşii au fost inteligenţi,

dar, cu siguranţă, n-au fost şi raţionali. Ce raţiune poate justifica distrugerea aproape în întregime a uriaşei lor civilizaţii într-un război atomic, pentru motive pe care istoricii noştri nu le pot determina cu destulă acurateţe?

Industriaşul medita din nou o clipă, apoi continuă:

– De la căderea primei bombe atomice asupra Insulelor Estice - am uitat numele lor vechi -, nu mai era posibil decât un sfârşit, şi acela destul de evident. Cu toate acestea, lucrurile au fost lăsate să meargă până la capăt.

Apoi se uită în jur şi adăugă pe un ton vioi:

– Unde am ajuns? Mă întreb dacă nu ne-am angajat într-o căutare prostească.

Astronomul ajunsese puţin mai departe şi îi răspunse cu o voce răguşită:

– Nu e deloc prostească, domnule. Priviţi aici!

ŞASE

Red şi Slim îşi urmăriseră părinţii cu experienţa tinerilor, fiind ajutaţi şi de preocuparea şi neliniştea acestora. Vederea obiectului final al căutării lor fusese cumva ascunsă de tufişul în spatele căruia rămăseseră.

– Fumuri sfinte! exclamă Red. Ia te uită! E din argint strălucitor sau ceva asemănător.

Slim se arătă, însă, mult mai surescitat. Se întoarse spre prietenul lui şi spuse direct:

– Eu ştiu ce este. E o navă spaţială. De asta trebuie să fi venit tatăl meu aici. El este unul dintre cei mai mari astronomi din lume, iar tatăl tău trebuie să-l fi chemat dacă o astronavă a aterizat pe domeniul lui.

– Despre ce vorbeşti? Tata nici măcar nu ştia că acel lucru se află acolo. S-a dus pentru că i-am spus eu că am auzit un tunet în acea direcţie, iar asemenea lucruri, precum o astronavă, nu există.

– Ba există! Fii atent! Vezi chestiile acelea rotunde? Sunt hublouri. Se pot distinge şi duzele rachetelor.

– De unde ştii atâtea lucruri?

Slim se îmbujorase.

– Am citit despre ele, spuse el. Tatăl meu are cărţi despre aşa ceva. Cărţi vechi. Scrise Înaintederăzboaie.

– Phu! Acum ştiu că ai dat lovitura! Cărţi scrise înaintederăzboaie!

– Tatăl meu trebuia să le aibă. Predă la Universitate. Este meseria lui.

Vocea lui devenise tot mai ridicată, astfel încât Red trebui să-l împingă puţin şi să-i şoptească indignat:

– Vrei să ne audă?

– În fine, este o astronavă.

– Adică, Slim, tu vrei să spui că este o navă dintr-o altă lume?

– *Trebuie* să fie. Uită-te la tatăl meu cum îi tot dă târcoale. N-ar fi atât de interesat, dacă ar fi altceva.

– Alte lumi! Unde există aceste alte lumi?

– Pretutindeni. Te-ai gândit la planete? Unele dintre ele sunt lumi ca şi a noastră. Iar celelalte stele probabil că au planete. Există probabil zilioane de planete.

Red se simţea copleşit şi depăşit.

– Eşti nebun! murmură el.

– Foarte bine. Atunci, am să-ţi arăt.

– Hei! Unde te duci?

– Chiar acolo. Mă duc să-l întreb pe tata. Presupun că vei crede dacă o să-ţi spună el. Că un Profesor de Astronomie ştie ce....

Se ridică în picioare.

– Hei! interveni Red. O să ne vadă şi o să ne certe, pentru că nu trebuia să ne aflăm aici! Vrei să înceapă să-şi pună întrebări şi să afle de animalele noastre?

– Nu-mi pasă! Ai spus că sunt nebun!

– Turnătorule! Ai promis că n-o să le spui!

– *Nu* am de gând să le spun. Dar dacă află singuri, este vina ta că ai început cearta şi ai spus că sunt nebun.

– Atunci, mi le retrag, murmură el.

– Aşa e mai bine.

Într-un fel, Slim era dezamăgit. Ar fi vrut să vadă astronava mai de aproape. Dar nici nu putea să-şi încalce legământul secret, chiar şi în spirit, fără să mai aibă nici măcar motivul unei insulte personale.

– Este îngrozitor de mică pentru o astronavă! remarcă Red.

– Bineînţeles, pentru că, probabil, este o navă de cercetare.

– Pun pariu că tata nici măcar n-ar încăpea în chestia aia!

Slim nu putea să nu-i dea dreptate. Era un punct slab în argumentaţia sa şi se mulţumi să nu facă nici un comentariu.

Red se ridică la rândul lui în picioare; afişa un aer de plictiseală generală.

– Păi, cred că ar fi mai bine să plecăm. Mai avem treburi de făcut şi nu pot să-mi petrec toată ziua aici zgâindu-mă la o veche astronavă, sau ce o fi ea. Va trebui să avem grijă de animale dacă vrem să ne angajăm la circ. Asta este prima regulă acolo. Circarii trebuie să aibă grijă de animale. Şi, oricum, încheie el cu un aer superior, asta trebuie să fac!

– Dar de ce, Red? Au destulă carne. Hai să mai rămânem şi să privim!

– Nu este nici o distracţie în privitul ăsta! În plus, părinţii noştri vor pleca şi ei, pentru că se apropie ora prânzului.

Red încerca să fie cât mai convingător.

– Fii atent, Slim. Noi nu trebuie să ne comportăm suspicios, ca să nu înceapă ei să-şi pună întrebări. Fumuri sfinte, n-ai citit niciodată o poveste poliţistă? Când eşti pe

cale să faci o afacere mare şi nu vrei să fii prins, cel mai important lucru este să te comporţi normal. Atunci, nimeni nu suspectează nimic. Asta este prima lege...

– Of, ai dreptate!

Slim se ridică fără prea mult chef. În acele momente, circul îi apărea, mai degrabă, drept un substitut ieftin şi neînsemnat comparativ cu gloria astronomiei, şi se întrebă cum de reuşise să cadă în plasa prostească a lui Red.

Începură să coboare panta, Slim, ca de obicei, rămânând ultimul.

ŞAPTE

– Ceea ce mă uimeşte este măiestria lucrăturii, remarcă Industriaşul. N-am mai văzut până acum o asemenea construcţie.

– La ce-ar mai folosi ea acum? răspunse Astronomul pe un ton amar.

N-a mai rămas nimic. Nu va mai exista o altă asolizare. Această navă a detectat viaţă pe planeta noastră din întâmplare. Alte echipe exploratoare se vor apropia doar cât va fi necesar pentru a stabili faptul că nu există lumi super-dense în sistemul nostru solar.

– Oricum, nu este nici o îndoială că a fost vorba de o prăbuşire.

– Nava nu prea pare avariată. Dacă au supravieţuit câţiva, ar putea fi reparată.

– Chiar dacă au supravieţuit, nu va mai fi vorba de nici un comerţ. Sunt prea diferiţi. Prea confuzi. În orice caz, s-a terminat totul!

Intrară în casă şi Industriaşul îşi salută calm soţia.

– E gata masa, scumpo?

– Mă tem că nu. Vezi...

Femeia se uită şovăitoare spre Astronom.

– S-a întâmplat ceva? De ce nu-mi spui? Sunt convins că pe oaspetele nostru nu-l deranjează o mică discuţie familială.

– Vă rog, nu vă faceţi nici o problemă din pricina mea! murmură Astronomul şi se îndreptă abătut spre celălalt colţ al sufrageriei.

Femeia începu pe un ton grăbit şi jos:

– Scumpule, deranjul vine cu adevărat de la bucătăreasă. Încerc s-o potolesc de câteva ore. Drept să-ţi spun, nu ştiu ce i-a făcut Red mai devreme.

– Ce să-i facă?

Industriaşul era mai degrabă amuzat. Fusese nevoie de forţele unite ale lui şi ale fiului său, cu multe luni în urmă, pentru a-şi convinge soţia să utilizeze numele Red mai degrabă decât ridicolul (din punct de vedere al modei tinerilor) nume real pe care-l purta.

– A luat cea mai mare parte din carnea tocată.

– A mâncat-o?

– Păi, sper să n-o fi făcut! Era crudă.

– Atunci, la ce i-ar fi folosit?

– N-am nici cea mai vagă idee. Nu l-am mai văzut de la micul dejun. Bucătăreasa s-a înfuriat. L-a văzut cum dispare pe uşa bucătăriei şi a constatat că bolul de carne tocată era aproape gol şi ea trebuia să gătească prânzul. O cunoşti prea bine pe bucătăreasă. A trebuit să schimbe meniul, şi asta o s-o preocupe toată săptămâna. Va trebui să vorbeşti cu Red, scumpule, şi să-l determini să promită că nu va mai face asemenea lucruri în bucătărie! Şi n-ar strica dacă i-ar cere şi scuze bucătăresei.

– Ei, şi asta! Lucrează pentru noi. Dacă noi nu ne plângem de schimbarea meniului, de ce ar face-o ea?

– Pentru că ea este cea care trebuie să muncească dublu şi mi-a pomenit că ar vrea să ne părăsească. E greu să

găseşti un bucătar bun. Ţi-o aminteşti pe cea de dinaintea ei?

Era un argument serios.

Industriaşul privi în jur, uşor jenat.

– Cred că ai dreptate. Presupun că acum nu este aici, dar când va veni, am să vorbesc cu el.

– Poţi să începi de pe acum. Iată că a şi sosit.

Red tocmai intrase în casă şi acum rostea pe un ton nevinovat:

– E vremea prânzului, presupun.

Îşi privi părinţi, întrebându-se speculativ de ce-l fixau atât, apoi, adăugă repede, în timp ce se îndrepta spre cealaltă uşă.

– Totuşi, mai întâi, mă duc să mă spăl.

– O clipă, fiule, interveni Industriaşul.

– Da, domnule...

– Unde este micul tău prieten?

– Pe aici, pe undeva, spuse el pe un ton indiferent. Ne-am plimbat puţin, şi când m-am uitat mai bine în jur, dispăruse.

Era purul adevăr şi Red se simţea pe un teren solid.

– I-am zis că este vremea prânzului. Am spus: „Presupun că este vremea prânzului. Trebuie să ne întoarcem în casă.” Iar el mi-a răspuns „Da”, şi eu am plecat, şi când am ajuns la pârâu am privit în jur şi...

Astronomul întrerupse povestea volubilă, ridicându-şi privirea de pe o revistă pe care tocmai o răsfoia.

– Eu nu îmi fac probleme din pricina băiatului meu. Îşi poartă singur de grijă. Nu amânaţi prânzul din cauza lui.

– Oricum, prânzul nu este gata, Doctore!

Industriaşul se întoarse din nou spre fiul său.

– Şi pentru că tot vorbeam despre asta, fiule, motivul întârzierii este că s-a întâmplat ceva cu ingredientele. Ai ceva de spus în această privinţă?

– Eu?!

– Nu-mi place că trebuie să fiu mai explicit. De ce ai luat carnea tocată?

– Carnea tocată?

– Carnea tocată.

Industriaşul aştepta răbdător.

– Păi, începu Red, am simţit un fel de...

– Foame? interveni tatăl său. Pentru carne crudă?

– Nu, domnule. Doar că am avut nevoie de ea.

– Pentru ce anume?

Red se simţea mizerabil şi rămase tăcut.

– Dacă nu vă supăraţi, interveni din nou Astronomul, aş adăuga şi eu câteva cuvinte - vă amintiţi că imediat după micul dejun, a venit fiul meu să ne întrebe ce mănâncă animalele.

– Aha, aveţi dreptate! Ce stupizenie din partea mea că am uitat! Fii atent, Red, ai luat-o pentru un animal pe care l-ai prins?

Red îşi recapătă răsuflarea şi izbucni indignat:

– Vreţi să spuneţi că Slim a venit aici şi a spus că eu am un animal?

– Nu, n-a spus asta. Pur şi simplu, a întrebat ce mănâncă animalele. Asta e tot. Acum, dacă ţi-a promis că nu va spune, n-a făcut-o. Este numai prostia ta de a încerca să iei ceva fără să ceri voie. Asta se mai numeşte şi furt. Acum, răspunde: ai vreun animal? Este o întrebare directă.

– Da, domnule.

Fusese o şoaptă atât de joasă încât abia se auzise.

– Foarte bine, va trebui să te descotoroseşti de el. Mă înţelegi?

– Red, vrei să spui că ţii închis un animal carnivor? interveni şi mama băiatului. Te-ar putea muşca şi ţi-ar putea otrăvi sângele.

– Sunt doar unii mititei, îndrăzni Red. Abia dacă se urnesc dacă-i atingi.

– Şi? Câţi ai?
– Doi.
– Unde sunt?
Industriaşul atinse braţul soţiei.
– Nu mai sâcâi copilul în continuare! spuse el în şoaptă. Dacă promite că se va descotorosi de ele, o va face şi asta va fi o pedeapsă suficientă.
Problema îi ieşise deja din minte.

OPT

Prânzul trecuse de jumătate, când Slim dădu buzna în sufragerie. Pentru o clipă, rămase locului ruşinat, dar aproape imediat izbucni ca şi cum ar fi fost cuprins de isterie:
– Trebuie să vorbesc cu Red! Trebuie să-i spun ceva!
Red îl privi speriat. Astronomul interveni primul:
– Fiule, nu cred că eşti din cale afară de politicos! Ne-ai făcut să te aşteptăm cu prânzul.
– Îmi pare rău, tată!
– Vai, dar nu mai certaţi flăcăul! interveni soţia Industriaşului. Poate vorbi cu Red dacă doreşte şi n-a întârziat cu nimic prânzul.
– Vreau să vorbesc cu Red între patru ochi, insistă Slim.
– Acum e destul! spuse Astronomul cu un fel de blândeţe ce părea evident confecţionată pentru uzul străinilor, dar care ascundea o nuanţă de fermitate, la loc la masă!
Slim se conformă, încercând să mănânce doar când cineva se uita direct spre el. Chiar şi atunci, nu dovedea prea mult apetit. Red îi prinse privirea şi îl întrebă doar mişcând uşor din buze:
– Au scăpat animalele?
Slim îşi clătină uşor capul, apoi şoptise:
– Nu, este...

Astronomul îşi întoarse privirea spre el şi Slim fu nevoit să se întrerupă.

După ce prânzul luă sfârşit, Red se strecură afară din încăpere, urmat la distanţă microscopică de Slim.

Merseră în tăcere până la râu. Aici, Red se răsuci furios spre tovarăşul său.

– Fii atent, ce idee a fost şi aia să-i spui tatălui meu că noi hrănim animale?

– N-am spus, se apără Slim. Am întrebat doar cu ce se hrănesc animalele. Nu este acelaşi lucru cu a spune că o facem. În schimb, este vorba de altceva, Red.

Red nu luă, însă, în seamă motivele lui de nemulţumire.

– Dar, oricum, unde ai fost? Am crezut că vii acasă. Au reacţionat ca şi cum ar fi fost vina mea că nu ai ajuns la timp.

– Tocmai încerc să-ţi spun despre asta, dacă taci o secundă şi mă laşi să vorbesc. Nu dai nici o şansă unui semen de-al tău!

– Bine, dă-i drumul, dacă ai atâtea de spus!

– *Am încercat* s-o fac. M-am întors la astronavă. Adulţii nu mai erau acolo, iar eu doream să s-o văd mai bine.

– Nu este o astronavă, îl întrerupse morocănos Red.

Acum, nu mai avea nimic de pierdut.

– Ba este. M-am uitat înăuntru. Poţi să priveşti prin hublouri, iar eu m-am uitat şi am văzut că toţi erau morţi.

Slim arăta foarte deprimat.

– Erau morţi cu toţii, repetă el.

– *Cine* erau morţi?

– Animalele! gemu Slim. Semănau cu animalele *noastr*e! Numai că ei *nu sunt* animale. Sunt fiinţe omeneşti de pe alte planete.

Pentru o clipă, Red lăsa impresia că se transformase în piatră. Nu-i mai trecea prin minte să nu-l creadă pe Slim în această privinţă. Părea mult prea sincer pentru a aduce

asemenea veşti. În cele din urmă, nu reuşi să îngaime decât un „Vai de mine”.

– Şi ce o să facem acum? La naiba, o să iasă o cotonogeală, dacă află cineva! rosti Slim, începând să tremure.

– Cel mai bine ar fi să-i facem scăpaţi, spuse Red.

– O să ne pârască.

– Nu pot vorbi limba noastră, dacă sunt de pe altă planetă…

– Ba da, pot. Pentru că îmi amintesc de tata care spunea ceva de felul acesta mamei, atunci când nu ştia că sunt şi eu în cameră. Povestea despre nişte vizitatori care puteau vorbi cu mintea. Telepaterie, sau aşa ceva. Am crezut că vorbeşte doar aşa.

– Fumuri sfintei - Red îşi ridică privirile. - Am găsit. Tata spunea să mă descotorosesc de ele. Să le îngropăm pe undeva sau să le aruncăm în râu.

– Ţi-a spus să faci aşa ceva?

– M-a făcut să-i spun că am animale, apoi mi-a spus „descotoroseşte-te de ele”. Nu fac decât să-i dau ascultare. Fumuri sfinte, este doar tatăl meu!

O parte din panică părăsi inima lui Slim. Era o cale de ieşire pe de-a-ntregul legală.

– Aşadar, s-o facem chiar acum, înainte de a se afla despre ce este vorba. Oh, la naiba, dacă ne descoperă o să dăm de necaz!

O rupseră la fugă spre hambar, în vreme ce în minţile lor se învălmăşeau viziuni de nedescris.

NOUĂ

Acum totul era diferit, pentru că îi priveau ca pe nişte „oameni”. Ca animale, se dovediseră interesante; ca „oameni”, oribili. Ochii lor, un fel de mici obiecte nedefinite

aşezate frontal, păreau acum să-i privească cu răutate evidentă.

– Fac zgomote, spuse Slim în şoaptă.

– Presupun că vorbesc sau ceva de genul ăsta, răspunse Red. Era ciudat că acele zgomote, pe care le auziseră şi mai înainte, nu avuseseră atunci nici o semnificaţie. Nu se apropiase nici unul dintre ei prea mult.

Pânza era dată la o parte, iar ei doar priveau. Carnea tocată, remarcă Slim, nu fusese atinsă. Tot el rupse primul tăcerea.

– Ai de gând să faci ceva?

– Dar tu?

– Tu i-ai găsit!

– Acum este rândul tău.

– Ba nu este. Tu i-ai găsit! Este greşeala ta, toată povestea! Eu doar am privit.

– Mi te-ai alăturat, Slim. Ştii că ai făcut-o.

– Nu-mi pasă! Tu i-ai găsit şi asta am să le spun când vor veni aici să ne caute.

– Foarte bine, atunci! spuse Red.

Dar gândul la consecinţe îl mai inspiră puţin şi întinse hotărât mâna spre uşiţa coliviei.

– Aşteaptă! spuse Slim.

Red se opri bucuros.

– Acum, ce te mai frământă?

– Unul dintre ei are ceva pe el ce pare a fi din fier sau un material similar.

– Unde?

– Chiar acolo. Am văzut-o şi mai înainte, dar am crezut că face parte din el. Acum, dacă este „om”, poate că este un pistol dezintegrator.

– Ce este ăsta?

– Am citit despre el în cărţile scrise Înaintedерăzboaie. Majoritatea oamenilor din navele spaţiale aveau pistoale dezintegratoare. Îl îndreaptă spre tine şi eşti dezintegrat.

– Până acum, nu l-au îndreptat spre noi, remarcă Red cu inima cât un purice.

– Mie nu-mi pasă! Nu vreau să mai pierd timpul pe aici şi să fiu dezintegrat! Mă duc la tata!

– Pisoi laş! Pisoi galben şi laş!

– Nu-mi pasă! Poţi să-mi spui cum vrei, dar dacă o să te atingi de ei acum, o să fii dezintegrat. Aşteaptă şi ai să vezi… şi va fi numai vina ta!

Slim se îndreptă spre scara spiralată ce ducea la parterul hambarului, dar se opri în capul scărilor şi reveni la loc.

Mama lui Red tocmai începuse să urce treptele, marcată puţin de efort, dar cu un zâmbet pe buze adresat lui Slim, în calitate de oaspete.

– Red! Hei, Red, eşti acolo? Acum nu mai încerca să te ascunzi. Ştiu că aici le păstrezi. Bucătăreasa a văzut unde ai fugit cu borcanul de carne.

– Bună, mamă! răspunse Red cu o voce tremurată.

– Arată-mi acum şi mie animalele alea nostime. Vreau să văd cum te descotoroseşti de ele chiar acum.

Totul se terminase! În ciuda iminentei pedepse corporale, Red mai simţi şi un fel de uşurare, ca şi cum o mare greutate i-ar fi fost luată de pe umeri. Cel puţin, decizia nu mai era în mâinile sale.

– Aici, mamă. Nu le-am făcut nimic. N-am ştiut. Pur şi simplu, seamănă cu nişte animale mici şi m-am gândit că o să-mi dai voie să le păstrez. Nu aş fi luat carnea, dacă ar fi vrut să mănânce iarbă sau frunze, şi n-am găsit nuci sau căpşuni, iar bucătăreasa nu mi-ar fi dat niciodată, dacă aş fi întrebat-o, şi nu ştiam că este pentru prânz, iar…

Vorbea dus de cel mai pur elan al terorii, fără să-şi dea seama că mama sa nu-l auzea. Femeia rămăsese cu ochii pironiţi pe cuşcă, gemând pe tonuri ascuţite, pătrunzătoare.

ZECE

– O înmormântare liniştită este tot ce putem face, spunea Astronomul. Acum, nu este deloc momentul pentru nici un fel de publicitate.

Brusc, auzise ţipătul.

Femeia nu îşi revenise pe de-a întregul în momentul când, ţinând-o numai în fugă, ajunsese la ei. Abia după câteva minute, Industriaşul reuşise să scoată câteva cuvinte inteligibile de la ea.

– Ţi-am spus că sunt în hambar, spuse ea în cele din urmă. Nu sunt ce sunt. Nu, nu...

Stopa gestul Industriaşului de a se repezi într-acolo şi adăugă:

– Nu te duce! Trimite unul dintre angajaţi cu o puşcă. Ţi-am spus că n-am mai văzut în viaţa mea aşa ceva. Nişte animale mici şi oribile cu... cu... Nu pot să le descriu. Când mă gândesc că Red le-a atins şi a încercat să le hrănească... Le ţinea acolo şi le-a dat să mănânce carne.

– Eu doar..., interveni Red.

– Nu era..., bâigui şi Slim.

– Acum, băieţi, aţi făcut destule boacăne pentru astăzi! spuse la repezeală Industriaşul. Marş! În casă! Şi nici un cuvânt! Nu sunt interesat de orice aţi vrea să spuneţi. După ce se termină toate astea, am să vă ascult, iar în ceea ce te priveşte pe tine, Red, o să am grijă să fii pedepsit cu adevărat.

Se întoarse, apoi, spre soţia sa şi continuă:

– Acum, orice fel de animale ar fi, trebuie să le ucidem!

După ce copiii nu-l mai puteau auzi, adăugă pe un ton mai liniştit:

– Haide, scumpo! Copiii n-o să sufere şi, până la urmă, n-au făcut ceva atât de teribil! Şi-au găsit, pur şi simplu, alte animale de casă.

– Scuzaţi-mă, doamnă, interveni Astronomul, puteţi să-mi descrieţi aceste animale?

Femeia îşi clătină capul a neputinţă. Nu reuşea să-şi găsească sub nici o formă cuvintele.

– Puteţi să-mi spuneţi doar dacă...

– Îmi pare rău, interveni Industriaşul pe un ton de scuză, dar cred că trebuie să o menajăm!

– Un moment, vă rog! Un moment. A spus că n-a mai văzut asemenea animale până acum. Cu siguranţă că nu este un lucru obişnuit să găseşti animale care să fie complet unice pe un domeniu ca acesta.

– Îmi pare rău! Hai să nu mai discutăm acum despre asta.

– În afară de cazul în care acele animale ar fi aterizat noaptea trecută.

Industriaşul se depărta câţiva paşi de soţia sa.

– Ce vreţi să insinuaţi?

– Cred că mai bine ne-am duce în hambar, domnule!

Pentu o clipă, Industriaşul rămase blocat, apoi se răsuci pe călcâie şi - fapt total neobişnuit pentru el - începu să fugă. Astronomul îl urmă, iar vaietul femeii se ridică, neluat în seamă, în spatele lor.

UNSPREZECE

Industriaşul le examină, îşi întoarse privirile spre Astronom, apoi din noi spre ele..........

– Arătările astea?

– Astea, confirmase Astronomul. N-am nici o îndoială că şi noi le apărem la fel de stranii şi de respingători.

– Şi ce spun?

– Păi, că sunt lipsiţi de confort şi că se simt obosiţi şi chiar puţin bolnavi, dar că nu sunt răniţi grav, iar tinerii i-au tratat bine.

– I-au tratat bine! Răpindu-i şi închizându-i într-o cuşcă, dându-le iarbă şi carne crudă să mănânce? Spune-mi cum pot să le vorbesc.

– Va dura puţin timp. Gândiţi-vă la ei. Încercaţi să ascultaţi. Îi veţi auzi, dar poate nu chiar aşa de direct.

Industriaşul încercă. Pe chipul lui se putea citi grimasa efortului, în vreme ce se concentra să gândească „Tinerii nu ştiau care este identitatea voastră”.

Gândurile pătrunseră brusc în mintea sa. „Noi am fost cât se poate de conştienţi de acest lucru şi, deoarece ştiam că ei ne vor binele, potrivit propriului lor punct de vedere, n-am încercat să-i atacăm.”

„ Să-i atacaţi?” gândi Industriaşul, şi în concentrarea lui o spusese şi cu voce tare.

„Desigur”, veni gândul răspuns. „Noi suntem înarmaţi.”

Una dintre revoltătoarele creaturi micuţe din cuşcă ridică un obiect din metal şi brusc apăru o gaură în vârful cuştii şi alta în acoperişul hambarului, ambele mărginite de lemn carbonizat.

„Sperăm”, gândiră creaturile, „că nu vă va fi greu să le reparaţi.”

Industriaşul nu mai putu să se concentreze pentru a mai transmite direct vreun gând. Prin urmare, se întoarse spre Astronom.

– Şi având această armă, s-au lăsat prinşi şi băgaţi în cuşcă? exclama el. Nu pot înţelege!

Răspunsul sosi, însă extrem de calm. „N-am vrut să facem rău unui tânăr al unei specii inteligente.”

DOISPREZECE

Căzuse întunericul. Industriaşul sărise complet peste masa de seară şi nici măcar nu era conştient de acest lucru.

– Chiar crezi că nava va zbura?

– Ei aşa pretind, răspunse Astronomul. Sunt convins că vor reuşi. Şi se vor întoarce, sper, nu după prea multă vreme.

– Când o vor face, reluă energic Industriaşul, eu o să-mi respect partea din înţelegere. Mai mult, am să mut munţii din loc pentru a convinge lumea să-i accepte. M-am înşelat pe de-a-ntregul, Doctore! Creaturile care refuză să facă rău copiilor atunci când sunt provocate, cum s-a întâmplat în cazul lor, sunt absolut admirabile. Dar, ştii... e foarte greu să spun...

– Ce să spuneţi?

– Copiii. Al dumneavoastră şi al meu. Aproape că sunt mândru de ei. Imaginţi-vă, să pună mâna pe aceste creaturi, să le hrănească - mă rog, să încerce -, să le ţină ascunse... Lucrul cel mai uluitor este că Red mi-a spus că ideea lui era să obţină un angajament la circ bazându-se pe propriile lor forţe. Imaginaţi-vă!

– Tinereţea, concluziona Astronomul.

TREISPREZECE

– O să decolăm curând? întrebă Negustorul, puţin neliniştit.

– Peste o jumătate de oră, răspunse Exploratorul.

Se profila o călătorie de întoarcere extrem de singuratică. Ceilalţi şaptesprezece membri ai echipajului erau morţi, iar cenuşa lor fusese părăsită pe o planetă stranie. Aveau să se întoarcă pe o navă şubredă şi responsabilitatea comenzilor rămânea doar în seama lor.

– A fost o lovitură de afaceri grozavă faptul că nu le-am făcut nici un rău tinerilor, spuse Negustorul. Am obţinut nişte condiţii foarte bune... condiţii foarte bune.

„Doar afaceri!” gândi Exploratorul.

– S-au aliniat ca să ne vadă decolând, continuă Negustorul. Cu toţii. Nu crezi că sunt prea aproape? Ar fi neplăcut să ardem pe vreunul dintre ei cu jeturile rachetelor, în acest stadiu al înţelegerii.

– Sunt în siguranţă.

– Oribile chestii, nu?

– Suficient de plăcute, în interior. Gândurile lor sunt extrem de prietenoase.

– Nu trebuie să te încrezi în ele. Imaturul acela, cel ce ne-a prins, primul...

– Îi spuneau Red.

– Un nume ciudat pentru un monstru. Mă face să râd. Îi pare sincer rău că plecăm. Numai eu îmi pot da seama exact de ce. Atât cât am putut înţelege, este vorba de pierderea oportunităţii de a face o afacere cu o organizaţie pe care nu pot să o interpretez.

– Un circ, completă scurt Exploratorul.

– Cum? E o impertinenţă monstruoasă!

– De ce nu? Tu ce-ai fi făcut dacă l-ai fi găsit pe el hoinărind pe lumea ta natală - dacă l-ai fi găsit dormind pe o câmpie a Pământului, cu tentaculele lui roşii, cu cele şase picioare, pseudopodele şi toate celelalte?

PAISPREZECE

Red privea nava care decola. Tentaculele sale roşii, care-i dăduseră şi porecla, tremurau de regretul oportunităţii pierdute în ultima clipă, iar ochii de pe extremităţile lor se umpluseră de mişcătoare cristale galbene, echivalentul lacrimilor de pe Pământ.

Traducerea: Mihai Bădescu

ADÂNCUL

UNU

În cele din urmă, orice planetă trebuie să moară. Poate fi vorba despre o moarte rapidă, cauzată de explozia stelei primare. Poate fi una lentă, pe măsură ce steaua respectivă se apropie de final, se răceşte şi oceanele planetare se preschimbă în gheaţă. Cel puţin în acest din urmă caz, viaţa inteligentă are o şansă de supravieţuire.

Direcţia supravieţuirii poate fi spre exterior, în spaţiul cosmic, spre o planetă mai apropiată de steaua în curs de răcire, sau spre o planetă a altei stele. Acest din urmă drum este închis dacă planeta este îndeajuns de ghinionistă ca să fie singurul corp ceresc important ce se roteşte în jurul primarei sale şi dacă, la momentul cu pricina, nici o altă stea nu se află la mai puţin de 500 de ani-lumină depărtare.

Direcţia supravieţuirii poate fi însă şi spre interior, în scoarţa planetei. Este un drum întotdeauna accesibil. În subteran se poate construi un cămin nou, căldura miezului planetei fiind utilizată la producerea energiei. Misiunea respectivă poate dura mii de ani, dar un Soare muribund se răceşte lent.

Numai că şi căldura planetară moare cu timpul. Vizuinele trebuie săpate tot mai adânc, pe măsură ce planeta moare, ajungându-se, până în centru.

Momentul acela se apropia.

La suprafaţă, fuioare de neon se târau fără încetare, de-abia capabile să încreţească lacurile de oxigen acumulate pe terenurile joase. Ocazional, în timpul zilei lungi, Soarele cafeniu fulgera pentru scurt timp într-o lucire roşu-închis şi lacurile de oxigen bolboroseau efemer.

Pe durata nopţii îndelungate, suprafaţa lor se acoperea cu o gheaţă alb-albastră de oxigen, iar pe stânca goală se depunea chiciură de neon.

La o mie două sute de kilometri sub suprafaţă, dăinuia o ultimă enclavă de căldură şi de viaţă.

DOI

Relaţia Wendei cu Roi era pe cât de strânsă şi-o poate închipui cineva, chiar mult mai strânsă decât era decent.

De când se ştia, Wendei i se îngăduise să pătrundă o singură dată în ovarium, şi atunci i se atrăsese atenţia în mod destul de clar că avea să fie singura dată.

„Nu întruneşti toate criteriile, Wenda”, spusese Raseologul, „totuşi eşti fertilă şi te vom supune încercării o dată. S-ar putea să reuşească.”

Ea dorea să reuşească. O dorea cu desperare. Destul de devreme în viaţă, ştiuse că avea o inteligenţă deficitară, că niciodată nu va depăşi condiţia de Manuală. Se simţea ruşinată că nu se ridica la aşteptările Rasei şi tânjea după o singură ocazie de a ajuta la crearea altei fiinţe. Pentru ea, devenise o obsesie.

Secretase un ou într-un colţ al sălii, apoi se întorsese, ca să privească. Printr-un noroc, procesul „aleatoriu” ce deplasa lent ouăle în decursul fertilizării mecanice care asigura o repartizare egală a genelor nu izbutise decât să zgâlţâie puţin oul ei, încastrat între cele trei suprafeţe.

Pe furiş, Wenda îşi continuase observarea pe durata maturizării, îl văzuse pe micuţul ieşit din oul ei, îi remarcase particularităţile fizice, îl urmărise cum creştea.

Era un copil sănătos şi Raseologul era mulţumit de el.

O dată, Wenda rostise, căutând să fie cât mai nepăsătoare:

„Priveşte la cel care stă acolo! E bolnav?”.

„Care?”

Raseologul se alarmase. Prunci vizibil bolnavi în stadiul respectiv ar fi însemnat un serios semn de întrebare la adresa competenţei sale.

„Te referi la Roi? Prostii! Mi-aş dori ca toţi copiii noştri să fie ca el.”

La început, Wenda fusese doar încântată de sine, apoi înspăimântată şi în cele din urmă îngrozită. Constată că-l urmărea întruna pe copil, interesându-se de felul cum mergea cu şcoala şi privindu-l în vreme ce se juca. Se simţea fericită când el se afla în preajmă; când nu-l zărea, era tristă şi nu-şi găsea locul. Până atunci, nu mai auzise de un asemenea comportament şi-i era ruşine.

Ar fi trebuit să-l viziteze pe Mentalist, însă n-o făcuse. Nu era chiar atât de puţin inteligentă ca să nu ştie că în cazul ei nu putea fi vorba despre o simplă aberaţie ce ar fi fost vindecată prin reconfigurarea unei celule cerebrale, ci de o manifestare cu adevărat psihotică. Era cât se poate de sigură în această privinţă. Dacă se afla adevărul, avea să fie izolată. Poate chiar să i se aplice eutanasia, întrucât irosea energia limitată disponibilă rasei. Mai mult chiar, puteau proceda similar şi cu produsul oului ei, dacă aflau cine era acesta.

De-a lungul anilor, Wenda se luptase cu anormalitatea aceea şi, într-o anumită măsură, reuşise. Apoi auzise că Roi fusese ales pentru călătoria cea mare şi fusese copleşită de jale şi durere.

Îl urmase pe unul dintre coridoarele pustii ale subteranei, la kilometri buni de centrul oraşului. Al *singurului* oraş.

Îşi amintea de vremurile când subterana aceea fusese închisă. Bătrânii o măsuraseră, o raportaseră la populaţie şi la energia ce ar fi fost necesară pentru a o întreţine, apoi deciseseră cufundarea ei în beznă. Locuitorii, într-adevăr

puţini, fuseseră mutaţi mai spre centru şi participarea la următoarea perioadă de ovarium fusese desfiinţată.

Wenda constată că nivelul gândirii conversaţionale a lui Roi era superficial, de parcă majoritatea minţii lui s-ar fi focalizat, contemplativ, spre interior.

„Te temi?” gândi spre el.

„Pentru că am venit aici să reflectez?” - Roi şovăi puţin, apoi răspunse: „Da, mă tem. Este ultima şansă a Rasei. Dacă dau greş...”

„Te temi pentru tine?”

O privi surprins şi fluxul gândirii Wendei vibra de ruşine faţă de indecenţa ei.

„Aş fi preferat să mă duc eu”, continuă ea repede. „Crezi că poţi face o treabă mai bună?”

„Ah, nu! Dar dacă eu aş da greş... şi nu m-aş mai întoarce, ar fi o pierdere mai mică pentru Rasă.”

„Pierderea este aceeaşi”, comentă el nepăsător, „indiferent dacă-i vorba despre tine, ori despre mine. Pierderea este a existenţei Rasei.”

În clipa aceea, existenţa Rasei se afla undeva în străfundul minţii Wendei.

„Este o călătorie lungă”, oftă ea.

„Ştii cât de lungă?” surâse tânărul.

Wenda şovăi. Nu dorea să-i pară lipsită de inteligenţă.

„Se spune”, vorbi ea reţinut, „că va ajunge la Nivelul Unu.”

Pe când era mică şi coridoarele încălzite se întindeau mult în afara oraşului, Wenda hoinărea pe ele, explorându-le, aşa cum le place adolescenţilor. Într-o zi, ajungând departe de oraş, acolo unde răceala din aer muşca nemilos, pătrunsese pe un coridor ce urca destul de abrupt, dar care la un moment dat se oprea, blocat de un perete artificial, perfect etanş.

Mult mai târziu, aflase că de cealaltă parte a peretelui se găsea Nivelul Şaptezeci şi Nouă, deasupra aceluia Nivelul Şaptezeci şi Opt, şi aşa mai departe.

„Vom trece de Nivelul Unu.”

„Dar dincolo de el nu mai există nimic!”

„Ai dreptate. Nimic. Acolo se termină materia solidă a planetei.”

„Totuşi, cum poate exista ceva care să fie nimic? Adică, este aer?”

„Nu, chiar *nimic*. Vid. Ştii ce-i vidul, nu?”

„Da. Însă vidul se obţine prin pompare şi trebuie ţinut în incinte etanşe.”

„Asta-i valabil pentru întreţinere. Dincolo de Nivelul Unu există un vid infinit, care se întinde în toate direcţiile.”

Wenda căzu pe gânduri. După o vreme, întrebă:

„A fost cineva vreodată acolo?”

„Bineînţeles că nu. Dar avem datele din arhivă.”

„Poate că datele sunt greşite.”

„Este imposibil. Ştii cât spaţiu voi străbate?”

Fluxul gândirii Wendei indică un negativ absolut.

„Bănuiesc că ştii care-i viteza luminii”, urmă Roi.

„Evident”, replică ea imediat. Era o constantă universală pe care o ştiau şi copiii. „De 1954 de ori lungimea subteranei şi înapoi într-o secundă.”

„Exact”, încuviinţă tânărul, „însă dacă lumina ar călători pe distanţa pe care o voi străbate eu, ar avea nevoie de zece ani.”

„Râzi de mine”, spuse Wenda. „Încerci să mă sperii.”

„De ce aş dori asta?” Roi se ridică. „Am stat însă destul aici…”

Pentru o clipă, unul dintre cele şase membre apucătoare ale sale se aşeză pe unul al Wendei, cu o prietenie detaşată, lipsită de pasiune. Un impuls iraţional o îmboldi pe Wenda să-l prindă strâns, să-l împiedice să plece.

Vreme de câteva momente, ea se sperie că tânărul i-ar fi putut pătrunde în minte dincolo de nivelul conversaţional, că s-ar putea scârbi şi n-ar mai dori s-o vadă niciodată, ba chiar să raporteze că ar avea nevoie de tratament. Apoi însă se destinse. Roi era normal, nu bolnav ca ea. Indiferent de provocare, el n-ar fi visat niciodată să pătrundă în mintea unui prieten dincolo de nivelul conversaţional.

Privindu-l cum se îndepărta, îi aprecie din nou frumuseţea. Membrele apucătoare erau drepte şi puternice, apendicele manipulatoare erau numeroase şi delicate, iar zonele optice aveau opalescentul cel mai minunat pe care-l văzuse vreodată.

TREI

Laura se aşeză cât mai confortabil în fotoliu. Cât de moi şi de încăpătoare le făceau! Cât de plăcute şi de atrăgătoare erau avioanele pe dinăuntru, cât de mult difereau de luciul dur, argintiu, inuman al exteriorului I

Coşul copilului se găsea pe locul de alături. Trase puţin păturica şi privi căpşorul cu scufiţă, dinăuntru. Walter dormea. Chipul lui avea rotunjimile moi ale pruncilor, iar pleoapele păreau două semicercuri tivite de gene.

Un cârlionţ de păr şaten îi atârna pe frunte şi, cu deosebită gingăşie, Laura i-l strecură înapoi sub scufiţă.

În curând, avea să vină ora lui de masă, iar femeia spera că Walter era încă prea mic ca să se sperie de ciudăţenia lucrurilor dimprejur. Stewardesa fusese foarte amabilă şi-i pusese laptele în frigiderul avionului.

Pasagerii de pe locurile situate de cealaltă parte a culoarului o priviseră în felul acela aparte care trăda că ar fi fost încântaţi să-i vorbească, dacă ar fi putut găsi vreun pretext. Clipa respectivă sosi când Laura îl ridică pe Walter

din coşuleţ şi-l aşeză în poală - un boţ de carne roz, cuprins într-un cocon de bumbac alb.

Întotdeauna, copiii constituie un subiect perfect pentru o conversaţie între străini.

Doamna de vizavi exclamă (perfect previzibil):

– Ce copil *drăguţ* ! Câte luni are, scumpo?

– Săptămâna viitoare împlineşte patru luni, răspunse Laura care-l întinsese pe Walter pe o păturică şi-i schimba scutecul.

Walter deschisese ochii şi zâmbea spre femeie, căscând larg guriţa lipsită de dinţi. Întotdeauna îi plăcea să-i fie schimbate scutecele.

– Uite ce scump este, George! spuse doamna.

Soţul ei surâse şi-şi agită prin aer degetele grăsulii.

– Bau-u-u, făcu el.

Walter chicoti ascuţit, parcă sughiţând.

– Cum îl cheamă? se interesă doamna.

– Walter Michael, zise Laura. La fel ca pe taică-său.

Gheaţa fusese spartă. Laura află că stătea de vorbă cu George şi Eleanor Ellis, care erau în concediu; aveau trei copii mari, două fete şi un băiat. Ambele fete se măritaseră, iar una dintre ele avea deja doi copii.

Laura ascultă, cu o expresie de simpatie întipărită pe chip. Dintotdeauna, soţul îi spusese că, dintre toate calităţile ei, cel mai mult îl atrăsese talentul de bună ascultătoare.

Walter începuse să se agite. Laura îi desfăşă braţele, ca să-i îngăduie să-şi convertească sentimentele în efort muscular.

– Eşti atât de amabilă să încălzeşti biberonul? o rugă ea pe stewardesă.

Apoi, îmboldită de întrebările prietenoase ale celor doi Ellis, le explică de câte ori pe zi îi dădea să mănânce lui Walter, ce marcă de lapte folosea şi dacă băieţaşul suferise de colici.

– Sper că n-o să-şi deranjeze stomăcelul, se îngrijoră ea. Mă gândesc la zborul avionului...

– În nici un caz, clătină din cap doamna Ellis, este prea micuţ ca să-l afecteze aşa ceva. În plus, avioanele astea mari sunt de-a dreptul minunate. Dacă n-aş privi pe geam, nici n-aş crede că ne aflăm în văzduh. Nu-i aşa, George?

Domnul Ellis, un bărbat poate cam direct, se mulţumi să remarce:

– Mă surprinde că l-ai luat în avion la o vârstă atât de fragedă.

Doamna Ellis se răsuci şi se încruntă spre el.

Laura îl aşeză pe Walter pe umăr şi-l bătu uşor cu palma pe spate, începutul unui scâncet se stinse aproape imediat, iar degeţelele pruncului se încurcară în părul blond şi moale al mamei, încercând să tragă de funda ce-l strângea la ceafă.

– Îl duc la taică-său, explică Laura. Încă n-a apucat să-l vadă.

Domnul Ellis păru uluit şi vru să comenteze, dar doamna Ellis i-o luă înainte.

– Soţul este cumva militar?

– Da, exact.

Domnul Ellis deschise gura într-o exclamaţie mută şi nu mai insistă.

– Unitatea lui este lângă Davao, explică Laura, dar o să mă aştepte la aeroportul Nichols.

Înainte ca stewardesa să apară cu biberonul, cei doi Ellis mai aflară că soţul Laurei era sergent-major la Intendenţă, că servea de patru ani în armată şi urma să fie trecut în rezervă, că erau căsătoriţi de doi ani şi aveau să petreacă acolo luna de miere, înainte de a reveni la San Francisco.

După sosirea laptelui, Laura îl aşeză pe Walter pe braţul ei stâng şi-i apropie biberonul de guriţă. Gingiile băieţelului înhăţară tetina. Prin lapte începură să se ridice mici bule de

aer, în vreme ce mânuţele pruncului loveau fără putere sticla caldă, iar ochii săi albaştri o priveau fix pe femeie.

Laura îl strânse uşor de tot, cu dragoste, şi se gândi cum, în ciuda tuturor problemelor şi dificultăţilor implicate, era absolut minunat să ai copilaşul tău......

PATRU

„Ipoteze”, se gândi Gan. „Mereu ipoteze.” Cu un milion de ani în urmă, sau mai mult chiar, cei de la suprafaţă putuseră vedea Universul, îl putuseră simţi în mod direct. Acum, având o mie două sute de kilometri de stâncă deasupra capului, Rasa putea doar face deducţii, pe baza acelor indicatoare oscilante ale instrumentelor.

Conform ipotezelor, celulele cerebrale radiau şi alt tip de energie, pe lângă obişnuitele potenţiale electrice. Energia respectivă nu avea o natură electromagnetică, aşadar nu era condamnată la viteza lentă a luminii. Ea era asociată doar funcţiilor superioare ale creierului, motiv pentru care caracteriza numai fiinţele inteligente, dotate cu raţiune.

Atâta doar că un ac indicator detectase un asemenea câmp energetic strecurându-se în subterana lor, iar alte instrumente fixaseră originea câmpului la o distanţă de zece ani-lumină. Cel puţin o stea trebuie să se fi apropiat destul de mult, în răstimpul de când locuitorii suprafeţei calculaseră că cel mai apropiat corp ceresc se găsea la 500 de ani-lumină. Sau ipotezele greşeau?

„Ţi-e frică?” interveni fără nici un avertisment Gan la nivelul conversaţional al gândirii lui Roi.

„Responsabilitatea este mare”, replică tânărul.

„Lasă-i pe *alţii* să vorbească despre responsabilitate”. - De-a lungul multor generaţii, Tehn-şefii lucraseră la Staţiile Rezonatoare şi Receptoare, iar pasul final avea să fie făcut în timpul mandatului lui Gan. Ce ştiau alţii despre

responsabilitate? „Aşa-i”, urmă el. „Vorbim mereu despre extincţia Rasei, concluzionăm că este inevitabilă, totuşi niciodată nu spunem că se va petrece acum, în timpul vieţii noastre. Dar aşa va fi, înţelegi? Aşa va fi. Ceea ce vom face azi, va consuma două treimi din totalul energiei noastre. Nu vom avea suficientă energie pentru a mai încerca o dată. Nu vom avea suficientă energie pentru ca această generaţie să ajungă la sfârşitul vieţii. Totuşi, asta-i lipsit de importanţă, dacă vei urma ordinele. Ne-am gândit la tot. Am irosit generaţii întregi ca să ne gândim la tot.”

„Voi face ceea ce mi se spune.”

„Câmpul tău cerebral va interacţiona cu cele provenite din spaţiu. Fiecare câmp cerebral îşi caracterizează posesorul şi, în mod normal, probabilitatea existenţei unui duplicat este foarte scăzută. Totuşi, conform estimărilor noastre, câmpurile detectate în spaţiu sunt de ordinul miliardelor. Aşadar, probabilitatea respectivă creşte şi, în acest caz, se va stabili o rezonanţă, atâta vreme cât Rezonatorul nostru operează. Cunoşti principiile pe baza cărora funcţionează?”

„Da, domnule.”

„Ştii atunci că, în timpul rezonanţei, mintea ta se va găsi pe Planeta X, în creierul fiinţei cu un câmp cerebral identic cu al tău. Nu acesta este procesul consumator de energie. În rezonanţă cu mintea ta, vom plasa de asemenea masa Staţiei Receptoare. Metoda de transfer masic a fost ultima etapă a problemei ce trebuia soluţionată şi ea va consuma energia pe care Rasa ar fi utilizat-o într-o sută de ani.”

Gan luă cubul negru al Staţiei Receptoare şi-l privi încruntat. Cu trei generaţii în urmă, aşa ceva fusese considerat irealizabil - o concentrare a tuturor caracteristicilor necesare într-un spaţiu mai mic de cincisprezece metri cubi. Acum o făcuseră, iar obiectul nu depăşea în mărime un pumn strâns.

„Câmpul cerebral al celulelor dintr-un creier inteligent”, continuă Gan, „poate urma doar anumite şabloane bine definite. Toate creaturile vii, indiferent de planeta pe care se dezvoltă, trebuie să deţină o bază de proteine şi o chimie de tip oxigen-apă. Dacă ele pot trăi pe planeta respectivă, atunci vom putea trăi şi noi.”

„Ipoteze”, gândi el la un nivel mai profund, „mereu ipoteze”.

La nivel conversaţional, continuă: „Asta nu înseamnă că trupul în care te găseşti, mintea şi sentimentele sale nu pot fi complet străine ţie. De aceea, am pregătit trei metode de activare a Staţiei Receptoare. Dacă vei avea membre puternice, va fi suficient să exerciţi o presiune de 250 de kilograme pe oricare faţă a cubului. Dacă vei avea membre delicate, va trebui să apeşi un buton la care se poate ajunge numai prin această fantă a cubului. Iar dacă nu vei avea membre, dacă trupul-gazdă este paralizat sau incapacitat în altă modalitate, vei putea activa Staţia exclusiv prin energia mentală. După activarea ei, vei deţine două puncte de referinţă, nu numai unul, şi Rasa se va putea transfera pe Planeta X prin teleportare obişnuită.”

„Asta înseamnă că vom utiliza energie electromagnetică.”

„Şi ce dacă?”

„Transferul va dura zece ani.”

„Noi nu vom fi conştienţi de durata lui.”

„Îmi dau seama de acest lucru, domnule, dar în acelaşi timp va însemna că Staţia va rămâne zece ani pe Planeta X. Dacă va fi distrusă între timp?”

„Ne-am gândit şi la asta. Ne-am gândit la tot. După activare, Staţia va genera un câmp de para-masă. Se va deplasa în direcţia atracţiei gravitaţionale, traversând materia obişnuită, până ce un mediu continuu de densitate relativ mare va exercita o forţă de frecare suficientă ca s-o oprească. Apreciem că ar fi vorba despre aproximativ şapte

metri de rocă. Orice alte materiale cu densitate mai redusă n-o vor afecta. Timp de zece ani, ea va rămâne la şapte metri sub pământ, după care va fi adusă la suprafaţă de un contracâmp. Apoi, unul câte unul, se vor ivi membrii Rasei.”

„În cazul acesta, de ce nu s-a automatizat activarea Staţiei? Deţine deja o mulţime de atribute automate...”

„N-ai analizat lucrurile până la capăt, Roi. Noi am făcut-o. Este posibil ca nu toate regiunile de pe Planeta X să fie adecvate. Dacă băştinaşii sunt puternici şi avansaţi, poate va fi necesar să găseşti o ascunzătoare pentru Staţie. Nu putem apărea într-o piaţă publică. De asemenea, trebuie să te asiguri că ambientul nu-i periculos în alte moduri.”

„Ce alte moduri, domnule?”

„Nu ştiu. Arhivele conţin multe date despre suprafaţă pe care noi nu le înţelegem. Nu sunt explicate, deoarece, la momentul respectiv, erau înţelese de la sine. Noi însă am părăsit suprafaţa de aproape o sută de mii de generaţii şi suntem nedumeriţi. Tehnii noştri nu au nici măcar aceleaşi opinii asupra naturii fizice a stelelor, unul dintre aspectele frecvent menţionate şi discutate în arhive. Ce sunt însă «furtunile», «cutremurele», «vulcanii», «tornadele», «măzărichea», «alunecările de teren», «inundaţiile», «fulgerele» şi celelalte? Toţi aceşti termeni definesc fenomene periculoase de la suprafaţă, numai că noi nu ştim ce sunt. Nu ştim cum să ne apărăm de ele. Prin intermediul minţii gazdei tale, vei fi capabil să afli ce-i necesar şi să întreprinzi acţiunile cuvenite.”

„Cât timp voi avea la dispoziţie, domnule?”

„Rezonatorul nu poate opera continuu mai mult de douăsprezece ore. Aş prefera să-ţi închei misiunea în două ore. Vei reveni aici în mod automat, imediat după activarea Staţiei. Eşti gata?”

„Da”, încuviinţă Roi.

Gan porni spre incinta cu geamuri opacizate. Roi îşi ocupă locul, potrivindu-şi membrele în depresiunile corespunzătoare. Apendicele i se afundară în mercur, pentru un contact optim.

„Ce se va întâmpla”, întrebă tânărul, „dacă voi ajunge într-un corp aflat pe punctul de a muri?”

„Câmpul cerebral al unui individ în pragul morţii”, răspunse Gan reglând comenzile, „este distorsionat. Un câmp cerebral normal, ca al tău, nu va putea intra în rezonanţă cu el.”,

„Dar dacă suferă un neaşteptat accident mortal?”

„Ne-am gândit şi la asta. Nu se pot lua măsuri de precauţie, totuşi s-a estimat că probabilitatea unei morţi atât de rapide încât să nu ai timp să activezi mental Staţia este mai mică de unu la douăzeci de trilioane - exceptând, desigur, cazul în care misterioasele pericole de la suprafaţă sunt mai ucigătoare decât ne aşteptaserăm... Mai ai un minut.”

Dintr-un motiv ciudat şi necunoscut, ultimul gând al lui Roi înainte de translaţie se îndreptă către Wenda.

CINCI

Laura se trezi brusc, tresărind. Ce se întâmplase? Parcă simţise o înţepătură.

Soarele după-amiezii îi strălucea în faţă şi razele lui o făcură să clipească. Coborî jaluzelele şi se aplecă să se uite la Walter.

Rămase puţin surprinsă să-l vadă cu ochii deschişi. Nu era una dintre perioadele lui de veghe. Cât despre ora mesei, până atunci era mai mult de un ceas. Laura folosea sistemul de hrănire la cerere, poreclit „dacă vrei mâncare, ţipă şi-o să capeţi”, totuşi băieţelul respecta cu precizie orele de masă.

– Ţi-e foame, răţuşcă? întrebă ea, încreţind din nas spre Wafter. Copilul nu-i răspunse în nici un fel şi Laura se simţi dezamăgită. I-ar fi plăcut să-i zâmbească. Ar fi dorit ca el să râdă, s-o prindă cu mânuţele grăsulii pe după gât, s-o sărute şi să-i spună „mami”, dar ştia că deocamdată Walter nu putea face nimic din toate astea. Deşi, putea să zâmbească.

Puse un deget pe bărbia lui şi o ciocăni uşor.

– Gu-u, gu-u, gu-u, gu-u-u-u.

Întotdeauna zâmbea când îi făcea aşa.

Acum, însă, pruncul clipi din ochi, fără să-şi modifice expresia feţei.

– Sper că nu eşti bolnav, spuse Laura şi se uită alarmată spre doamna Ellis.

Aceasta lăsă revista pe care o citea.

– S-a întâmplat ceva, scumpo?

– Nu ştiu... Nu-mi place cum reacţionează Walter.

– Micuţul de el! Probabil că-i obosit.

– Atunci n-ar trebui să doarmă?

– Se află într-un loc necunoscut. Probabil că se minunează de tot ce-l înconjoară.

Femeia se sculă, traversă culoarul dintre fotolii şi se aplecă prin faţa Laurei, pentru a-l privi pe băiat.

– Te întrebi ce se-ntâmplă, iepuraşule? Da? Da? Te-ntrebi: „Unde-i pătuţul meu cel drag şi jucărioarele mele?”

Scoase o serie de sunete amuzante.

Walter îşi luă ochii de la maică-sa şi o privi cu gravitate pe doamna Ellis.

Femeia se îndreptă brusc de spate şi chipul i se schimonosi. Duse mâna la frunte şi murmură:

– Doamne, ce durere m-a luat!

– I-o fi foame? întrebă Laura.

– Nu, răspunse doamna Ellis, a cărei expresie revenise la normal, copiii te anunţă imediat dacă le este foame. N-are nimic. Am crescut trei copii, scumpo, şi mă pricep.

– Eu ştiu... poate că ar trebui totuşi s-o rog pe stewardesă să-mi încălzească nişte lăptic.

– Dacă asta te linişteşte, sigur că da.

Stewardesa aduse biberonul şi Laura îl luă pe Walter din coş.

– Uite biberonul tău, spuse ea, după aceea o să ne schimbăm şi...

Îi potrivi căpşorul pe braţul ei, îl sărută iute pe obraz, apoi îl ridică puţin şi-i duse biberonul la buze. În clipa aceea, Walter urlă!

Deschise gura la maximum, întinse braţele în faţă, îşi răşchira degetele, cu întregul corp încordat, rigid, parcă într-un spasm de tetanos, şi zbieră. Răcnetul lui răsună în tot avionul.

Laura ţipă şi ea. Scăpă biberonul din mână, tetina sări şi laptele începu să curgă.

Doamna Ellis tresări violent, fiind imitată de alţi şase pasageri. Domnul Ellis se trezi din somn.

– Ce s-a întâmplat? întrebă doamna Ellis nedumerită.

– Nu ştiu, nu ştiu.

Laura îl scutură desperată pe Walter, punându-l pe umărul ei şi bătându-l uşor pe spate.

– Gata, gata, nu mai plânge! Ce s-a-ntâmplat, mămică? Ce s-a-n...

Stewardesa apăru în goană pe coridor. Piciorul ei se opri la doi centimetri de cubul de sub fotoliul Laurei.

Acum, Walter se zbătea furios, urlând ca o sirenă.

ŞASE

Mintea lui Roi era copleşită de şoc. Cu o clipă în urmă, stătuse în fotoliul său, fiind în contact cu mintea clară a lui Gan, iar acum (nu exista conştiinţa unei separări temporale) se afla afundat într-un tumult de gânduri stranii, barbare şi fragmentate.

Îşi închise mintea complet. Fusese larg deschisă, pentru a spori eficienţa rezonanţei, iar prima atingere a fiinţei străine fusese...

Nu dureroasă... nu. Ameţitoare, dezgustătoare? Nu, nici aşa ceva. Nu exista un termen adecvat.

În neantul tăcut al adăpostului mental, Roi îşi recapătă treptat forţele şi-şi analiză situaţia. Simţea atingerea slabă a Staţiei Receptoare, cu care se afla în contact mental. *Venise* cu el. Un lucru bun!

Pentru moment, îşi ignoră gazda. Era posibil să aibă nevoie de ea mai târziu, pentru operaţiuni mai drastice, de aceea ar fi fost înţelept să nu trezească suspiciuni.

Explora. Pătrunse într-o minte, aleatoriu, şi examina întâi impresiile existente acolo. Creatura era sensibilă faţă de unele părţi ale spectrului electromagnetic, faţă de vibraţiile aerului şi, desigur, faţă de contactul corporal. Deţinea senzori locali de detectare chimică...

Cam asta era totul. Stupefiat, cercetă din nou mintea. Nu numai că nu exista simţul masei sau al potenţialului electric - practic, nici unul dintre tălmăcitorii cu adevărat subtili ai Universului -, dar nu exista nici un soi de contact mental.

Mintea creaturii era complet izolată.

Atunci, cum comunicau între ele? Scotoci mai departe. Deţineau un cod complicat de vibraţii ale aerului.

Deţineau inteligenţă? Nu cumva alesese o minte bolnavă? Nu, toate erau identice.

Prin intermediul tentaculelor mentale, Roi filtra grupul de minţi înconjurătoare, căutând printre semiinteligenţele schiloade un Tehn, sau ceva similar. Găsi o minte ce se autodefinea ca fiind pilot de vehicule. O informaţie inundă mintea lui Roi. Se găsea într-un vehicul aeropurtat.

Aşadar, chiar şi fără contact mental, creaturile putuseră construi o civilizaţie mecanică rudimentară. Sau erau uneltele vii ale adevăratelor inteligenţe aflate altundeva pe planetă? Nu... Minţile lor afirmau contrariul.

Testă Tehnul. Care era mediul imediat înconjurător? Erau cu adevărat terifiante problemele anticilor? Părea mai degrabă o problemă de interpretare. Mediul conţinea unele pericole. Mişcări ale aerului. Modificări ale temperaturii. Căderi de apă, în formă lichidă sau solidă, prin aer. Descărcări electrice. Fiecare fenomen era codificat prin vibraţii, dar acestea nu însemnau nimic. Legătura dintre ele şi numele atribuite fenomenelor de către străvechii locuitori ai suprafeţei era probabil o simplă ipoteză.

Prea puţin important. *Acum* exista vreun pericol? *Aici* exista vreun pericol? Exista vreun motiv de teamă sau nelinişte? Nu! Mintea Tehnului spunea că nu.

Asta îi era suficient. Reveni în mintea-gazdă şi se odihni o clipă, apoi se extinse precaut...

Nimic !

Mintea-gazdă era pustie. În cel mai fericit caz, putea distinge o vagă senzaţie de căldură şi o pâlpâire ştearsă de răspuns nedirecţionat la stimulii fundamentali.

Poate că, totuşi, gazda trăgea să moară. Afazie? Decerebralizare?

Trecu rapid la mintea cea mai apropiată, scotoci după informaţii legate de gazdă şi le găsi.

Gazda era un copil al speciei.

Un copil? Un copil *normal* ? Şi atât de nedezvoltat?

Îşi lăsă mintea să se afunde şi să se contopească pentru o clipă cu ceea ce exista în gazdă. Căută regiunile motorii ale creierului şi, cu dificultate, le găsi. Un stimul prudent fu urmat de o mişcare imprevizibilă a extremităţilor gazdei. Încercă un control mai fin, însă eşuă.

Simţi mânie. Va să zică, nu se gândiseră chiar la toate! Nu se gândiseră la fiinţe inteligente lipsite de posibilitatea de a stabili un contact mental! Nu se gândiseră la creaturi tinere atât de nedezvoltate încât parcă nici nu şi-ar fi părăsit oul!

Asta însemna, desigur, că din corpul gazdei nu putea să activeze Staţia Receptoare. Mintea şi muşchii ei erau mult prea neputincioşi pentru oricare dintre cele trei metode prezentate de Gan.

Roi se gândi cu intensitate. Nu se putea aştepta să influenţeze prea multă masă prin focalizarea imperfectă a celulelor cerebrale ale gazdei, dar ar fi putut încerca o influenţă indirectă, prin intermediul unui creier adult. Influenţa fizică directă ar fi fost minimă; s-ar fi limitat la descompunerea moleculelor de adenozin trifosfat şi acetilcolină. Ca atare, creatura ar fi acţionat pe cont propriu.

Ezită totuşi să încerce, temându-se de eşec, apoi se blestemă pentru laşitate. Pătrunse din nou în mintea cea mai apropiată. Era o femelă a speciei, aflată în starea de inhibiţie temporară pe care o remarcase şi în alte minţi. Nu-l surprindea. Minţile atât de rudimentare aveau nevoie de repausuri periodice.

Examina acum mintea din faţa lui, pipăind mental zonele ce ar fi putut răspunde stimulării. Alese una dintre ele, o apăsă şi aproape simultan zonele conştiente fură inundate cu viaţă. Impresiile senzorilor se revărsară în interior şi nivelul gândirii crescu brusc.

Era bine!

Totuşi, nu îndeajuns de bine. Fusese o simplă împunsătură, o zgândărire. Nu avusese nimic dintr-o acţiune specifică.

Se foi, tulburat, când senzaţiile se revărsară asupra sa. Proveneau dintr-o minte pe care de-abia o stimulase şi erau direcţionate, bineînţeles, către gazdă, nu către el. Cu toate acestea, vulgaritatea lor primitivă îl nemulţumea, astfel încât îşi închise mintea faţă de căldura neplăcută a sentimentelor dezvăluite ale celeilalte creaturi.

O a doua minte se concentra asupra gazdei, şi dacă Roi ar fi avut o natură materială, sau ar fi controlat o gazdă mulţumitoare, probabil că şi-ar fi descărcat furia într-un mod fizic.

Pe Marile Caverne, chiar n-aveau de gând să-i îngăduie să se concentreze asupra problemei sale importante?

Împunse cu răutate în a doua minte, activând câţiva centri ai neplăcerii, şi ea se îndepărtă.

Se simţi încântat. Fusese un stimul simplu, nedefinit, dar încununat de succes. Degajase atmosfera mentală.

Reveni la Tehnul de la comenzile vehiculului. El trebuia să cunoască detaliile suprafeţei peste care treceau.

Apă? Parcurse rapid datele.

Apă! Şi mai multă apă!

Pe Veşnicele Niveluri, cuvântul „ocean” căpăta sens acum! Vechiul, anticul cuvânt „ocean”. Cine ar fi visat că poate exista atât de multă apă?

Şi atunci, dacă acesta era „oceanul”, vechiul cuvânt „insulă” avea o semnificaţie evidentă. Îşi extinse întreaga minte, în căutare de informaţii geografice. „Oceanul” era presărat cu punctuleţe de uscat, dar lui îi trebuia exact…

Fu întrerupt de un scurt fior de surpriză, când gazda lui fu deplasată prin spaţiu şi lipită de corpul femelei vecine.

Fiind atât de preocupată, mintea lui Roi rămăsese deschisă şi neprotejată. Sentimentele pline de intensitate ale femelei îl asaltară pe neaşteptate.

Roi se crispă. Încercând să îndepărteze supărătoarele senzaţii animalice, prinse cu furie celulele cerebrale ale gazdei, prin care acestea goneau în stare pură.

Acţionase însă prea rapid, prea energic. Mintea gazdei fu inundată cu o durere difuză şi instantaneu aproape toate minţile la care putea ajunge reacţionară la vibraţiile aerului ce rezultaseră.

Iritat, încercă să înăbuşe durerea şi reuşi doar s-o stimuleze şi mai mult.

Prin pâclele mentale ale durerii gazdei, scotoci minţile Tehnilor, căutând să evite defocalizarea contactului.

Mintea îi căpătă claritatea şi duritatea gheţii. Momentul şansei optime se apropia! Avea la dispoziţie aproximativ douăzeci de minute. Şi după aceea aveau să existe ocazii, dar nu la fel de favorabile. Nu îndrăznea totuşi să încerce să direcţioneze acţiunile altora, atâta vreme cât mintea gazdei lui se găsea într-o asemenea stare de dezorganizare.

Se retrase în adăpostul mental, păstrând doar o infimă legătură cu celulele spinale ale gazdei, şi aşteptă.

Trecură mai multe minute şi, treptat, reveni la o relaţie mai completă. Mai avea de aşteptat cinci minute. Alese un subiect.

ŞAPTE

– Cred că începe să se simtă mai bine, sărăcuţul, spuse stewardesa.

– Niciodată n-a mai făcut aşa ceva, repetă Laura printre lacrimi. Niciodată.

– Cred c-a fost o criză de colici.

– Sau poate că-i prea înfofolit, sugeră doamna Ellis.

– Poate, aprobă stewardesa. Aici e destul de cald.

Desfăcu pătura şi scutecul; sub cămăşuţă, burtica lui Walter era roz şi durdulie, ridicându-se şi coborând în ritmul respiraţiei sale accelerate.

– Vreţi să vă ajut să-l schimbăm? întrebă stewardesa. E ud fleaşcă.

– Mulţumesc tare mult, şopti Laura.

Majoritatea pasagerilor din apropiere reveniseră la locurile lor. Cei mai îndepărtaţi încetaseră să-şi lungească gâturile. Domnul Ellis rămăsese pe culoarul dintre fotolii.

– Ia uitaţi aici, exclamă el.

Laura şi stewardesa erau prea ocupate ca să-l bage în seamă, iar doamna Ellis îl ignoră din obişnuinţă.

Domnul Ellis era învăţat cu asemenea reacţii; oricum, remarca lui fusese pur retorică. Se aplecă şi trase cutia de sub fotoliu.

– Pentru Dumnezeu, George, îl privi doamna Ellis, ce faci cu bagajele altora? Aşază-te! Stai în drumul oamenilor.

Domnul Ellis se ridică derutat.

– Nu-i a mea, spuse Laura cu ochii încă roşii şi înlăcrimaţi, nici măcar n-am ştiut că-i sub scaun.

– Ce anume? întrebă stewardesa.

– O cutie, strânse din umeri domnul Ellis.

– Tot nu-nţeleg ce vrei să faci cu ea?! pufni nevastă-sa. Domnul Ellis căută un motiv. Ce dorea să facă cu cutia?

– Eram pur şi simplu curios, mormăi el.

– Gata! exclamă stewardesa. Băieţelul este curăţel şi uscăţel şi fac prinsoare că-n două minute o să fie cel mai fericit din lume. Eh, ce zici, ochiosule?

Ochiosul continua să scâncească. Întoarse capul, ferindu-se imediat ce apăru biberonul.

– Staţi să mai încălzesc puţin lăpticul, spuse stewardesa. Luă biberonul şi dispăru pe culoar.

Domnul Ellis luă o hotărâre. Ridică ferm cutia şi o aşeză pe braţul fotoliului, ignorând încruntătura nevestei.

– N-o stric, explică el. Doar mă uit. Nu-mi dau seama din ce-i făcută.

O ciocăni cu încheieturile degetelor. Nici unul dintre ceilalţi pasageri nu părea interesat. Nu se uitau nici la domnul Ellis, nici la cutie. Parcă cineva le-ar fi decuplat preocuparea respectivă. Până şi doamna Ellis, care conversa cu Laura, stătea cu spatele la el.

Domnul Ellis întoarse cutia şi găsi deschizătura. Ştia că trebuia să aibă o deschizătură. Era îndeajuns de mare ca să strecoare un deget, deşi, bineînţeles, nu exista nici un motiv pentru care ar fi dorit să-şi introducă degetul într-o cutie străină.

Precaut, vârî degetul. Zărise un buton negru pe care tânjea să-l atingă. Îl apăsă.

Cutia vibra şi brusc îi scăpă din mâini, trecând prin braţul fotoliului, apoi dispăru prin podea. Domnul Ellis deschise larg mâinile şi-şi privi palmele, apoi se lăsă în genunchi şi pipăi podeaua.

– Aţi pierdut ceva, domnule? întrebă stewardesa, care revenea cu biberonul.

– George! exclamă doamna Ellis, privind în jos.

Domnul Ellis se ridică, roşu la faţă şi fâstâcit.

– Cutia..., începu el. A alunecat şi mi-a căzut...

– Care cutie, domnule? făcu stewardesa.

– Poţi să-mi dai biberonul, domnişoară? interveni Laura. Văd că s-a oprit din plâns.

– Sigur că da. Poftim.

Walter deschise guriţa nerăbdător, acceptând tetina. Băşicuţele de aer suiră prin lapte şi se auziră sunete de înghiţire. Laura ridică ochii fericită.

– Şi-a revenit acum! Mulţumesc pentru ajutor. Vă mulţumesc şi dumneavoastră, doamnă Ellis. Pentru câteva clipe, parcă nici nu mai era băieţaşul meu.

– N-a păţit nimic, comentă doamna Ellis. Poate c-a avut un deranjament trecător. Stai jos, George!

– Chemaţi-mă, dacă mai aveţi nevoie de ceva, spuse stewardesa.

– Mulţumesc, zise Laura.

– Cutia..., începu domnul Ellis şi se opri.

Ce cutie? Nu-şi amintea de nici o cutie.

O singură minte de la bordul avionului putu urmări cubul negru care cobora într-o parabolă neafectată de vânt sau de rezistenţa aerului, trecând prin moleculele de gaze ce-i stăteau în cale.

Atolul de dedesubt era cerculeţul central al unei ţinte imense. Cândva, în timpul războiului, acolo existaseră barăci şi o pistă pentru avioane. Construcţiile se prăbuşiseră, pista era o dungă zdrenţuită pe cale de dispariţie şi atolul rămăsese pustiu.

Cubul atinse frunzişul penat al unui palmier, fără să clintească măcar o frunzuliţă. Străbătu trunchiul arborelui, ajungând până la coral. Se afundă în planetă însăşi, fără să înalţe cel mai mărunt norişor de praf care să-i trădeze existenţa.

La şapte metri sub suprafaţa solului, cubul rămase nemişcat, contopit cu atomii rocii, dar în acelaşi timp distinct.

Asta fusese totul. Veni noaptea, apoi ziua următoare. Plouă, vântul bătu şi valurile Pacificului se sparseră înspumate pe coralul alb. Nu se întâmplă nimic.

Nu avea să se întâmple nimic - vreme de zece ani.

OPT

„Am difuzat ştirea succesului tău”, spuse Gan. „Cred că acum ar trebui să te odihneşti.”

„Să mă odihnesc? Acum? Când am revenit la minţile complete? Mulţumesc, dar nu! Satisfacţia este prea mare!”

„Te-a afectat chiar atât de mult inteligenţa lipsită de contact mental?”

„Da”, replică Roi sec.

Plin de tact, Gan se abţinu de la încercarea de a urmări linia gândului celuilalt, mulţumindu-se să întrebe: „Cum este suprafaţa?”

„Absolut oribilă. Ceea ce anticii denumeau «Soare» este ceva insuportabil de strălucitor deasupra capului. Pare a fi o sursă de lumină care variază periodic - «ziua» şi «noaptea» sunt variaţii ale ei. Există însă şi alte variaţii imprevizibile.”

„Poate «norii»„, sugeră Gan.

„De ce tocmai «norii»?”

„Pe baza tradiţionalei expresii: «Norii ascund Soarele».”

„Crezi? Da, s-ar putea...”

„Continuă!”

„Să vedem... «Ocean» şi «insulă» le-am explicat deja. «Furtună» implică o umiditate atmosferică, ce se precipită în picături mari. «Vântul» este deplasarea aerului la o scară gigantică. «Tunetul» este fie o descărcare electrică spontană în atmosferă, fie un zgomot brusc foarte intens. «Măzărichea» este gheaţă care cade din înălţimi.”

„Curios”, medita Gan. „De unde ar putea cădea? Cum? De ce?”

„N-am nici cea mai vagă idee. Totul este variabil. Uneori, este furtună, alteori nu. Aparent, pe suprafaţă există regiuni unde întotdeauna este rece, altele unde întotdeauna este cald şi, în sfârşit, altele unde este atât rece cât şi cald, în momente diferite.”

„Uluitor. Cam ce proporţie din toate acestea apreciezi că ar reprezenta-o interpretarea eronată a minţilor străine?”

„Zero la sută. Sunt absolut sigur. Totul a fost limpede. Am avut timp suficient ca să examinez minţile lor stranii. Prea mult timp...”

Din nou, gândurile sale plutiră spre problemele intime.

„Este foarte bine”, comentă Gan. „Mi-a fost mereu teamă de predilecţia noastră de a mitiza această aşa-zisă Epocă de Aur a strămoşilor de la suprafaţă. Am simţit că în grupul nostru se va manifesta un impuls puternic în favoarea unui nou trai la suprafaţă.”

„Nu”, rosti Roi vehement.

„Bineînţeles că nu. Cred că nici cei mai îndrăzneţi dintre noi nu vor accepta să trăiască măcar o zi într-un ambient precum cel descris de tine, cu furtuni, zile, nopţi şi variaţii indecente şi imprevizibile. Mâine vom începe procesul de transfer. O dată ajunşi pe insulă... Nelocuită, spuneai?”

„Complet nelocuită. A fost singura de acest tip peste care a trecut vehiculul. Informaţiile Tehnului erau detaliate.”

„Perfect. Vom începe operaţiunile. Va dura câteva generaţii, dar, în cele din urmă, ne vom găsi în Adâncul unei planete noi şi calde, în subterane plăcute, în care ambientul controlat va contribui la dezvoltarea şi rafinarea societăţii.”

„Şi fără nici un contact cu creaturile de la suprafaţă”, adăugă Roi.

„De ce spui asta? Deşi sunt primitive, ne vor putea fi de folos după ce ne vom stabili baza. O rasă capabilă de construirea unor aparate de zbor trebuie să aibă anumite aptitudini.”

„Nu-i vorba despre asta, domnule, dar sunt fiinţe războinice. La prima ocazie favorabilă, ne vor ataca manifestând o ferocitate animalică şi...”

Gan îl întrerupse: „Mă alarmează psihopenumbra ce înconjoară referirile tale la străinii aceia”, îl întrerupse Gan. „Îmi ascunzi ceva.”

„La început”, vorbi Roi, „crezusem că ne putem folosi de ei. Dacă nu ne-ar fi admis ca prieteni, cel puţin i-am fi putut controla. Am reuşit să-l silesc pe unul dintre ei să închidă contactul din cub, dar a fost dificil. Foarte dificil. Minţile lor sunt fundamental diferite de ale noastre.”

„În ce mod?”

„Dacă aş putea-o descrie, diferenţa n-ar fi fundamentală. Dar vă pot oferi un exemplu. M-am aflat în mintea unui prunc. Ei nu au săli de maturizare. Pruncii se află în grija indivizilor. Creatura care avea grijă de gazda mea...”

„Da?”

„Era o femelă care avea o legătură cu totul specială cu acel copil. Exista o senzaţie de proprietate, o relaţie ce excludea restul societăţii lor. Mi s-a părut că detectez, vag, ceva din sentimentul care-i leagă pe asociaţi sau pe prieteni, dar era mult, mult mai intens şi nereţinut.”

„Ei bine”, comentă Gan, „fiind lipsiţi de contacte mentale, probabil că ei nu au o concepţie reală a societăţii şi a subrelaţiilor pe care le pot dezvolta. Sau a fost doar un caz patologic?”

„Nu, nu, este ceva universal. Femela care avea grijă de prunc era chiar mama lui.”

„Imposibil! Propria lui mamă?”

„Din necesitate. Pruncul petrecuse prima parte a existenţei în interiorul mamei. Este vorba despre interiorul fizic al mamei! Ouăle creaturii rămân în corp şi tot în corp are loc fertilizarea. Ele se dezvoltă în interiorul corpului şi pruncii ies vii.”

„Pe Marile Subterane”, şopti Gan, cuprins de dezgust. „Fiecare creatură să cunoască identitatea odraslei sale. Fiecare copil să aibă un tată anume...”

„Care va fi, de asemenea, cunoscut. Gazda mea era purtată opt mii de kilometri, din câte am putut aprecia distanţa, ca să fie văzută de tată.”

„Incredibil!”

„Mai aveţi nevoie şi de alte detalii ca să înţelegeţi că nu poate fi vorba despre o comuniune a minţilor noastre? Diferenţa este absolut fundamentală, este înnăscută.”

Galbenul regretului coloră şi înăspri fluxul gândului lui Gan.

„Păcat”, murmură el. „Crezusem că...”

„Ce anume, domnule?”

„Crezusem că, pentru prima dată, va fi vorba despre două inteligenţe ajutându-se reciproc. Crezusem că laolaltă vom putea progresa mai rapid decât am fi făcut-o oricare dintre noi, separat. Chiar dacă sunt primitivi din punct de vedere tehnologic, tehnologia nu înseamnă totul. Crezusem că vom putea învăţa câte ceva de la ei.”

„Ce să învăţăm?” întrebă Roi cu brutalitate. „Să ne cunoaştem părinţii şi să devenim prieteni cu copiii noştri?”.......,

„Aşa este”, clătină din cap Gan. „Aşa este, ai dreptate. Bariera dintre noi trebuie să rămână de-a pururi coborâtă. Ei vor deţine suprafaţa, iar noi Adâncul, şi aşa va rămâne.”

Ieşind din laborator, Roi se întâlni cu Wenda.

Gândurile ei erau de fericire pură.

„Mă bucur că te-ai întors!”

Gândurile lui Roi exprimau de asemenea încântarea. Era plăcut să realizezi un contact mental clar cu un prieten.

Traducerea Mihai-Dan Pavelescu

MOMEALA FRAIERULUI

UNU

Triplu G fulgeră în tăcere, ieşind din neantul hiperspaţiului în spaţiu-timpul material. Apăru în scânteierile imensului nor stelar Hercules.

Rămase precaută în spaţiu, înconjurată de stele, stele şi iar stele, fiecare radiind un câmp gravitaţional care trăgea minuscula carapace metalică. Calculatoarele navei se descurcaseră însă bine şi o aduseseră exact în poziţia dorită. Faţă de sistemul Lagrange, se afla la distanţă de o zi - distanţă ce urma să fie parcursă cu motoarele convenţionale prin spaţiul normal.

Faptul cu pricina avea semnificaţii diferite pentru cei de la bordul navei. Pentru echipaj, însemna încă o zi de muncă şi încă o zi de leafă, urmată de permisia la sol. Planeta spre care se îndreptau era nelocuită, dar permisia putea fi un interludiu plăcut chiar şi pe un asteroid. Membrii echipajului nu-şi dădeau osteneala să se gândească la faptul că ar fi fost posibil ca pasagerii să fi avut o părere diferită.

Ca să spunem adevărul, îi dispreţuiau pe pasageri şi îi evitau atunci când puteau.

'Telectuali!

Exact asta şi erau, cu o excepţie. Folosind un termen mai politicos, erau savanţi şi alcătuiau un grup destul de eterogen. Singurele lor sentimente cât de cât umane în clipele acelea le constituiau grija faţă de aparatele şi instrumentele personale şi vaga dorinţă a unei verificări finale.

Poate că exista şi o uşoară creştere a nivelului de tensiune şi nelinişte. *Totuşi*, era vorba despre o planetă nelocuită. În

repetate rânduri, savanţii negaseră cu hotărâre sentimentele respective. Cu toate acestea, nimeni nu poate şti ce se ascunde în mintea oamenilor.

Cât despre singurul personaj neobişnuit de la bord - nici membru de echipaj şi nici savant adevărat -, sentimentul lui cel mai puternic era unul de totală slăbiciune. Se ridicase fără vlagă, chinuindu-se să-şi alunge ultimele accese de rău de spaţiu. Se numea Mark Annuncio şi de patru zile zăcea în pat, aproape fără să se hrănească, în vreme ce nava se deplasa în zigzag prin hiperspaţiu şi Univers, sărind peste distanţe de ani-lumină.

Acum, însă, Mark era mai puţin sigur de iminenta sa moarte şi trebuia să răspundă chemării căpitanului. În felul său nerostit, tânărul detesta solicitarea respectivă. Obişnuia să facă lucrurile aşa cum ştia el, văzând ceea ce simţea că trebuie văzut. Cine se credea căpitanul ca să…?

Îl mâna întruna imboldul de a-i povesti totul doctorului Sheffield, lăsându-l pe acesta să rezolve treburile.

Totuşi, Mark era curios şi de aceea ştia că avea să se ducă. Acela era marele lui viciu. Curiozitatea!

Întâmplător, tocmai în asta consta profesiunea şi rolul lui în viaţă.

DOI

Căpitanul Follenbee era un individ încăpăţânat. Cel puţin, aşa se considera el în rarele clipe când se gândea la sine. Mai transportase şi în alte rânduri expediţii finanţate de guvern. Erau profitabile. Confederaţia nu se târguia. Fiecare asemenea cursă îi aducea o reparaţie capitală, înlocuirea tuturor pieselor defecte şi condiţii excelente pentru echipaj. Era o afacere bună. Ba chiar a naibii de bună.

Expediţia de acum, însă, părea niţel diferită.

Nu-l deranjau prea mult pasagerii. Se aşteptase la explozii temperamentale, la crize de isterie şi la stângăcii care să-l scoată din sărite, dar se dovedise că 'telectualii se purtau în mare măsură ca toţi oamenii obişnuiţi. Nu-l deranjase nici faptul că aproape jumătate din navă fusese modificată şi refăcută în ceea ce, conform contractului, se numea „Laborator universal cu acces central”.

În realitate-şi detesta gândul acesta -, îl neliniştea „Junior”, planeta spre care se îndreptau.

Desigur, echipajul nu ştia nimic, dar el personal, aşa încăpăţânat cum se considera, începea să simtă că respectiva chestiune era neplăcută.

Totuşi, abia începea...

Pe moment, îşi spunea, îl irita Mark Annuncio - dacă ăsta-i era numele. Lovi puternic cu pumnul în palma celeilalte mâini şi se gândi furios la el. Chipul masiv şi lătăreţ i se înroşise de enervare.

Fusese pur şi simplu obrăznicie!

Un puşti care n-avea probabil nici douăzeci de ani şi al cărui rol în cadrul expediţiei nu-l cunoştea să-i ceară aşa ceva!

Ce se ascundea în spatele solicitării? Cel puţin *asta* trebuia lămurit.

În starea sa actuală, ar fi dorit s-o lămurească înhăţându-l pe băiat de guler şi scuturându-l până-i clănţăneau dinţii, dar mai bine nu... mai bine nu...

La urma urmelor, Confederaţia Planetară finanţa o expediţie cu adevărat ciudată şi poate că un tânăr de douăzeci de ani, extrem de curios şi de băgăreţ, făcea parte integrantă din misterul cursei. De ce se afla la bord? Sau ce era cu dr. Sheffield, care nu făcea altceva decât să aibă grijă de puşti? De ce oare? *Cine* era Annuncio ăsta?

Suferise de rău de spaţiu pe toată durata călătoriei, sau nu fusese decât un truc pentru a rămâne în cabină?

Un semnal luminos începu să pâlpâie în aceeaşi clipă când se auzi bâzâitul de la uşă.

Trebuia să fie puştiul.

Uşurel, îşi spuse căpitanul. Uşurel...

TREI

Mark intră în cabina căpitanului şi-şi umezi buzele într-o tentativă zadarnică de a scăpa de gustul amar din gură. Îşi simţea mintea ameţită şi inima grea.

Pe moment, ar fi fost gata să renunţe la statutul Serviciului pentru a fi înapoi pe Pământ.

Se gândi cu nostalgie la propria sa locuinţă micuţă, dar intimă - era singur şi în acelaşi timp alături de cei asemenea lui. Nu avea decât un pat, un birou, un scaun şi un dulap, dar acces gratuit la Biblioteca Centrală. Aici nu exista nimic. Crezuse că va putea învăţa multe la bordul unei nave. Până atunci, nu mai fusese niciodată într-una. Nu se aşteptase însă la atâtea zile de rău de spaţiu.

Ducea în asemenea măsură dorul casei încât era gata să izbucnească în lacrimi şi detesta acest lucru, deoarece ştia că ochii îi erau roşii şi umezi, iar căpitanul avea să-şi dea seama imediat de realitate. Se detesta fiindcă nu era voinic şi înalt, fiindcă arăta ca un şoricel.

Aceea era descrierea cea mai potrivită. Avea părul castaniu, cu fir subţire şi drept ca blana unui şoarece, bărbia îngustă şi teşită, gura mică şi nasul ascuţit. Nu-i mai trebuiau decât cinci-şase mustăţi lungi şi fine de ambele părţi ale nasului pentru ca iluzia să fie completă. În plus, era mai scund decât majoritatea oamenilor.

Apoi zări câmpul de stele prin hubloul de observaţie din cabina căpitanului şi simţi că i se taie respiraţia.

Stelele !

Stelele aşa cum nu le văzuse niciodată!

Până atunci, Mark nu părăsise niciodată Pământul. Dr. Sheffield îi explicase că de aceea suferea de rău de spaţiu, dar Mark nu-l credea, în cincizeci de cărţi diferite, citise că răul de spaţiu avea cauze psihogene. Chiar şi dr. Sheffield încerca uneori să-l păcălească.

Nu părăsise niciodată Pământul şi era obişnuit cu bolta terestră. Era obişnuit să vadă două mii de stele risipite pe jumătate din sfera celestă, dintre care doar zece de magnitudinea unu.

Aici, însă, erau pur şi simplu puzderie. Numai în cercul micuţ al hubloului se găseau de zece ori mai multe stele decât pe tot cerul Pământului. Şi orbitor de strălucitoare!

Reţinu cu nesaţ configuraţia respectivă. Îl copleşea. Desigur, cunoştea toate datele despre roiul Hercules. Conţinea între un milion şi zece milioane de stele (încă nu se efectuase numărătoarea exactă), totuşi una este să ştii cifrele şi cu totul altceva să vezi stelele.

Încercă dorinţa bruscă şi copleşitoare să le numere. Voia să ştie câte erau. Se întrebă dacă aveau toate denumiri; dacă li se cunoşteau datele astronomice. Ia să vedem...

Le numără în grupe de câte o sută. Două... trei... s-ar fi putut folosi de configuraţia memorată, dar îi plăcea să vadă obiectele materiale atunci când erau atât de incredibil de frumoase... şase... şapte...

Glasul sonor al căpitanului se revărsă asupra lui, readucându-l în interiorul navei.

– Încântat de cunoştinţă, domnule Annuncio.

Mark întoarse privirea, surprins şi iritat. De ce-i fusese întreruptă numărătoarea?

– Stelele! rosti el ţâfnos şi arătă hubloul.

Căpitanul se răsuci într-acolo.

– Ce-i cu ele? Ce s-a-ntâmplat?

Mark privi spatele lat şi posteriorul supradezvoltat al căpitanului. Privi ţepii suri ce acopereau ţeasta bărbatului şi

mâinile mari, cu degete groase, împreunate la spate, care loveau ritmic plastexul lucios al vestonului.

„Ce-i pasă *lui* de stele?” se gândi. „Ce-i pasă *lui* de mărimea, de magnitudinea şi de clasele lor spectrale?”

Buza inferioară îi tremură. Căpitanul era un noncompos. Toţi de pe navă erau noncomposi. Aşa le spuneau ei, cei din Serviciu. Noncomposi. Toţi. Fără un calculator, n-ar fi putut ridica cincisprezece la puterea a treia.

Mark se simţi extrem de singur.

Ştia că n-avea nici un rost să încerce să explice, de aceea spuse:

– Stelele sunt foarte dese aici. Pacă sunt măzăriche.

– Simplă aparenţă, domnule Annuncio. (Căpitanul pronunţa *c*-ul din numele lui Mark ca pe un *s* şi sunetul zgârie urechea tânărului.) În cel mai dens nor stelar, distanţa medie dintre aştri depăşeşte un an-lumină. Loc destul, da? Deşi par ticsite. În privinţa asta, vă dau dreptate. Dacă stingem luminile interioare, ar sclipi ca un trilion de puncte Chisholm într-un câmp de forţă oscilant.

Cu toate acestea, nu se oferi să stingă luminile şi Mark nu intenţiona să-l roage s-o facă.

– Luaţi loc, domnule Annuncio, spuse căpitanul. N-are rost să stăm în picioare, da? Fumaţi? Vă deranjează dacă fumez eu? Păcat că n-aţi putut veni azi dimineaţă. Am avut o panoramă excelentă cu Lagrange I şi II, la şase ore-spaţiu. Roşu şi verde. Ca semaforul, da? Nu v-am văzut deloc pe durata călătoriei. Nu aveaţi încă experienţa spaţiului, da?

Îşi lătra „da”-urile, înălţând glasul într-un mod care pe Mark îl călca pe nervi.

– Acum mă simt bine, spuse tânărul cu voce scăzută.

Aparent, căpitanul nu părea satisfăcut de răspuns. Pufăi din ţigară şi-l privi încruntat pe Mark, apoi rosti tărăgănat:

– Oricum, mă bucur să vă văd. Obişnuiţi-vă cu locul. Cunoaşteţi-i pe băieţi. *Triplu G* a participat la multe

expediţii finanţate de guvern. Nici un necaz. Niciodată n-am avut necazuri. Nici nu doresc să am necazuri, înţelegeţi, da?

Mark nu înţelegea. Era prea obosit ca să încerce să înţeleagă. Ochii îi reveniră lacomi spre stele. Configuraţia se modificase puţin.

Căpitanul îi zări privirea. Se încruntă şi mai mult, iar umerii părură că-i tremură, gata să se ridice, indiferenţi. Se apropie de pupitrul de comandă şi, aidoma unei uriaşe pleoape, un oblon metalic culisă peste hubloul de observaţie.

Mark tresări de furie şi nu-şi putut stăpâni ţipătul:

– Ce faceţi? Le număram!

– *Număraţi*... Căpitanul se împurpura la chip, totuşi îşi păstră tonul politicos. Scuzele mele! Trebuie să discutăm o problemă.

Sublinie uşor cuvântul „problemă”.

Mark ştia la ce se referea.

– N-am nimic de discutat. Vreau să văd jurnalul de bord al navei. Am cerut asta de câteva ore bune. Mă amânaţi!

– Ce-ar fi să-mi spuneţi de ce vreţi să-l vedeţi, da? Nu mi s-a mai cerut niciodată aşa ceva. Aveţi vreo autorizaţie?

– Pot cere să mă uit la orice doresc, exclamă uluit Mark. Fac parte din Serviciul Mnemonic.

Căpitanul pufăi nervos din ţigara specială, fabricată pentru spaţii închise. În compoziţie fusese inclus un oxidant, astfel încât să nu fie consumat oxigenul atmosferic.

– Da? făcu el. N-am auzit de Serviciul ăsta. Ce este?

– Serviciul Mnemonic, atât şi nimic mai mult, pufni indignat Mark. Misiunea mea este să privesc orice doresc şi să solicit orice doresc. Am autorizaţia respectivă.

– Nu puteţi consulta jurnalul de bord, dacă eu nu sunt de acord.

– Tu n-ai de spus nici un cuvânt în privinţa asta, *noncomposule*!

Calmul căpitanului se destramă. Azvârli cu violenţă ţigara pe jos şi o strivi cu talpa, apoi o ridică şi o puse cu atenţie în fanta pentru deşeuri.

– Ce Noru' Galactic mai e şi asta? se răsti el. Cine eşti tu, de fapt? Agent de securitate? Care-i treaba? Să lămurim lucrurile. Acum, pe loc!

– Ţi-am spus tot ce trebuie să ştii.

– N-am nimic de ascuns în jurnal, dar am şi eu anumite drepturi.

– Nimic de ascuns? croncăni Mark. Atunci de ce nava se numeşte *Triplu G*?

– Pentru că aşa se numeşte.

– Serios? În registrele terestre nu există numele acesta. O ştiam dinainte de a mă îmbarca. Aşteptam momentul să te întreb.

Căpitanul clipi de câteva ori înainte de a răspunde.

– Numele oficial este *George G. Grundy*. Toată lumea îi spune *Triplu G*.

– Bine, chicoti Mark. După ce văd jurnalul de bord, vreau să stau de vorbă cu echipajul. Am dreptul ăsta. Întreabă-l pe dr. Sheffield.

– Şi cu echipajul, da? izbucni căpitanul. Voi discuta cu dr. Sheffield, şi apoi vei fi consemnat în cabină până la asolizare. Un puşti cu caş la gură!

PATRU

Ţinând seama de câtă muncă trebuia făcută, savanţii erau puţini la număr şi destul de tineri. Poate nu chiar ca Mark, care reprezenta un caz aparte, totuşi cel mai bătrân dintre ei, Emmanuel George Cimon (astrofizician) nu împlinise încă treizeci şi nouă de ani. Părea de altfel mult mai tânăr,

graţie părului negru şi des şi ochilor mari, scânteietori. De fapt, scânteierile se datorau parţial lentilelor de contact.

Poate exagerat de conştient de vârsta sa şi de faptul că era şeful expediţiei, un aspect pe care majoritatea celorlalţi tindeau să-l ignore, Cimon obişnuia să privească misiunea cu detaşare. Prefiră printre degete banda perforată, apoi o lăsă să se încolăcească silenţioasă pe tamburul ei.

– Rutine, suspină el aşezându-se în fotoliul cel mai moale din micuţul salon pentru pasageri. Nimic altceva.

Privi cele mai recente fotografii ale binarelor Lagrange, indiferent la frumuseţea lor. Lagrange I, mai mică şi mai fierbinte decât Soarele Pământului, strălucea într-o nuanţă de verzui-albastru, înconjurată de o coroană perlată, verde-gălbuie, aidoma monturii de aur a unui smarald. Părea de dimensiunile unei bile de rulment. Puţin mai departe (pe fotografie) se găsea Lagrange II. Datorită poziţiei din spaţiu, părea de două ori mai mare decât cealaltă stea. În realitate, diametrul era de numai patru cincimi, volumul pe jumătate, iar masa egală cu două treimi din Lagrange I. Culoarea ei roşie-portocalie, faţă de care pelicula era mai puţin sensibilă prin comparaţie cu retina umană, părea mai întunecată ca oricând, comparativ cu lucirea glorioasă a stelei surori.

Înconjurându-le pe amândouă, neocultate de sorii apropiaţi, ca rezultat al lentilelor diferenţial polarizate special utilizate în acest scop, se zărea incredibila scânteiere a norului Hercules ca o pulbere groasă de diamante, sclipind galben, alb, albastru şi roşu.

– Nimic, repetă Cimon.

– Mie mi se par fotografii bune, replică celălalt bărbat din salon, Groot Knoevenaagle (medic, mic de statură, durduliu şi poreclit de toţi Novee). Unde-i Junior? întrebă el şi se apleacă peste umărul celuilalt, îngustându-şi ochii uşor miopi.

Cimon ridică privirea şi se cutremură.

– Nu se numeşte aşa! În puzderia asta de stele nu poţi zări planeta Troas... *dacă* la ea te refereai. Fotografia este preluată din *Scientific Earthman*. Nu-i prea utilă.

– Fir-ar a Spaţiului! exclamă Novee dezamăgit.

– Oricum, ce contează? Dacă ţi-aş fi spus că unul dintre punctuleţele astea este Troas, nu m-ai fi putut contrazice şi cu ce te-ar fi ajutat?

– Stai aşa, Cimon! Nu mai fi atât de superior. Este un sentiment normal. O vreme, vom locui pe Junior. Din câte ştim, acolo o să şi murim.

– Novee, în jurul nostru nu-s spectatori, nu-s microfoane, nici trompeţi - atunci, de ce atâta dramatism? N-o să murim acolo. Dacă vom muri, va fi numai din vina noastră şi, probabil, din cauza abuzurilor alimentare.

Rostise ultimele cuvinte apăsându-le în felul aparte în care o fac persoanele ce mănâncă puţin atunci când vorbesc cu indivizi dotaţi cu apetit considerabil, de parcă o digestie deficitară ar fi cauzată exclusiv de rigiditatea virtuţii şi de intelectul superior.

– Totuşi, au murit o mie de oameni, murmură Novee.

– Bineînţeles. Zilnic, în galaxie, mor un miliard de oameni.

– Nu în felul ăsta.

– Adică în ce fel?

Novee făcu un efort vizibil pentru a-şi păstra glasul tărăgănat.

– Nu se discută decât la şedinţele oficiale. Aşa s-a hotărât.

– Eu n-am nimic de discutat, rosti posac astrofizicianul. Sunt două stele obişnuite. Să fiu al naibii dacă ştiu de ce m-am oferit voluntar. Cred că am făcut-o pentru ocazia de a vedea din apropiere un sistem troian anormal de mare. Pentru posibilitatea de a cerceta o planetă locuibilă cu doi sori. Nu ştiu de ce ar fi trebuit să-mi închipui că putea fi vorba despre ceva uluitor.

– Pentru că te-ai gândit la o mie de oameni morţi, replică Novee, apoi continuă grăbit: Spune-mi, te rog, de fapt, ce-i o plantă troiană?

Înfruntă preţ de o clipă privirea dispreţuitoare a celuilalt, după care continuă:

– Asta-i, ce vrei? Nu ştiu. Nici tu nu le ştii pe toate. Ce ştii tu despre inciziile ultrasonice?

– Nimic, şi asta-i foarte bine. Consider că, pentru un expert, informaţiile din afara specialităţii sale sunt inutile şi consumatoare de psihopotenţial. Punctul de vedere al lui Sheffield mă lasă rece.

– Vreau, totuşi, să ştiu ceea ce te-am întrebat. Desigur, dacă-mi poţi explica...

– Sigur că pot. De fapt, s-a menţionat în prima informare, dar pesemne nu ai fost atent. Majoritatea stelelor multiple, care la rândul lor reprezintă o treime din totalul stelelor din Univers, deţin sisteme planetare. Problema este că respectivele planete nu sunt locuibile. Dacă se află prea departe de centrul de masă al sistemului pentru a putea avea o orbită aproximativ circulară, temperatura lor este atât de scăzută încât heliul se lichefiază la suprafaţa lor. Dacă sunt suficient de apropiate pentru a primi căldură, cel puţin o dată la fiecare revoluţie, se apropie aşa mult de una dintre stele, încât se poate topi fierul. Aici însă, în sistemul Lagrange, ne confruntăm cu un caz aparte. Cele două stele, Lagrange I şi Lagrange II, şi planeta Troas cu satelitul ei, Ilium, se găsesc în vârfurile unui triunghi echilateral imaginar. Ai înţeles? Întâmplător, aranjamentul este stabil şi te rog să nu-mi ceri să-ţi precizez motivul, ia-o ca pe opinia mea profesională.

– Nici prin cap nu-mi trecea s-o pun la îndoială, murmură Novee.

Strâmbându-se, Cimon continuă:

– Sistemul se roteşte ca o singură unitate. Troas rămâne permanent la o sută cincizeci de milioane de kilometri de fiecare stea, iar stelele rămân permanent la o distanţă de o sută cincizeci de milioane de kilometri una de alta.

Novee îşi frecă lobul unei urechi şi păru nemulţumit.

– Ştiu toate astea. Am fost atent la informare. Dar de ce este o planeta *troiană* ? De ce *troiană* ?

Buzele subţiri ale astrofizicianului se strânseră pentru o clipă, parcă reţinând cu greu un cuvânt urât, după care acesta urmă:

– În sistemul solar al Pământului, există un aranjament similar. Soarele, Jupiter şi un grup de asteroizi mici formează un triunghi echilateral stabil. Întâmplător, asteroizii aveau denumiri ca Hector, Ahile, Ajax... şi alţi eroi ai războiului troian. Mai este nevoie de alte explicaţii?

– Asta-i tot?

– Da. Ai de gând să mă mai deranjezi?

– Mai du-te-ncolo!

Novee se ridică, pregătindu-se să-l părăsească pe astrofizicianul indignat, dar uşa glisă cu o clipă înainte ca mâna lui să fi atins activatorul şi în salon pătrunse Boris Vernadsky (geochimist, având sprâncene ca pana corbului, gură largă, faţă lătăreaţă şi o afecţiune inveterată pentru cămăşile cu buline şi clamele magnetice din plastic roşu).

Nici măcar nu luă în seamă chipul împurpurat al lui Novee şi expresia de neplăcere îngheţată a lui Cimon.

– Stimaţi colegi, începu el exuberant, dacă veţi asculta foarte atenţi, probabil că veţi auzi o explozie care va întrece Big Bang-ul, dinspre cabina căpitanului.

– Ce s-a-ntâmplat? întrebă medicul.

– Căpitanul l-a consemnat pe Annuncio, puştiul-minune al lui Sheffield, şi doctorul s-a năpustit la atac cu ochii injectaţi.

Cimon întoarse spatele, pufnind dezgustat.

– Sheffield?! exclamă Novee. Tipul ăla nu se poate enerva. Nu l-am auzit vreodată măcar ridicând tonul.

– De data asta, a făcut-o. Când a aflat că puştiul a plecat din cabină fără să-l anunţe şi c-a fost luat în răspăr de căpitan... Măiculiţă! Ştiai că şi-a revenit?

– Nu, dar nu mă surprinde. Aşa-i răul de spaţiu. Când suferi, crezi c-o să mori în scurt timp. Ba chiar, abia aştepţi să mori. Apoi, în două minute ţi-a trecut şi te simţi perfect. Slăbit, dar fără să suferi. Azi dimineaţă i-am spus lui Mark că mâine vom asoliza şi cred că asta i-a dat putere. Gândul la o suprafaţă planetară apropiată face minuni în cazul răului de spaţiu. Este adevărat că vom asoliza în curând, nu, Cimon?

Astrofizicianul emise un sunet care putea fi interpretat drept un mormăit de aprobare. Cel puţin aşa îl interpretă Novee.

– Oricum, ce s-a întâmplat? întrebă el.

– Ei bine, începu Vernadsky, de când puştiul a căzut la pat din cauza răului de spaţiu, Sheffield s-a mutat cu mine în cabină. Era la birou, lucrând la diagramele lui, alea de neînţeles, şi cu minicalculatorul, când a sunat telefonul. Era căpitanul. Aşa am aflat că băiatul se găsea la el, iar el voia să ştie ce mama mă-sii intenţiona guvernul de adusese un spion la bord? Sheffield a zbierat la el c-o să-i bage un tub de dren într-un loc anume, dacă i-a făcut ceva puştiului, şi a plecat imediat, lăsând telefonul deschis şi pe căpitan spumegând.

– Asta sunt înfloriturile tale, zise Novee. Sheffield n-ar fi spus aşa ceva.

– Mă rog, asta a fost ideea generală.

Medicul se răsuci spre Cimon.

– Tu eşti şeful. De ce nu intervii?

– Numai în cazuri din astea sunt şeful! mârâi Cimon. Brusc, îmi sunt amintite responsabilităţile. Lasă-i să se

bată-ntre ei. Sheffield se bate extraordinar cu gura, iar căpitanul nu-şi ia niciodată mâinile de la spate. Din povestea lui Vernadsky nu reiese că vor urma violenţe fizice.

– Perfect, dar n-are rost să existe neînţelegeri într-o expediţie ca a noastră.

– Vrei să spui, într-o misiune ca a noastră! - Geochimistul îşi ridică braţele în sus, într-un gest de batjocură, şi-şi dădu ochii peste cap. - Cât mă-nfior de clipa când ne vom afla printre zdrenţele şi oasele primei expediţii.

Şi ca şi cum imaginea conjurată în felul acela n-ar fi fost una care să fie tratată cu superficialitate, brusc nimeni nu mai adăugă nimic. Până şi ceafa lui Cimon, singura parte din astrofizician care se zărea deasupra spătarului fotoliului, păru că se încordează pentru o clipă.

CINCI

Oswald Mayer Sheffield (psiholog, subţire ca aţa, lung... ca o aţă lungă şi cu un glas care putea fi întrebuinţat pentru a cânta cu surprinzătoare virtuozitate o arie clasică, ori pentru a susţine o argumentaţie, blând, dar cu o acurateţe pătrunzătoare) nu trăda furia ce ar fi fost de aşteptat din relatarea lui Vernadsky.

Ba chiar zâmbea în clipa când intră în cabina căpitanului.

Follenbee izbucni, de îndată ce-l văzu:

– Uite ce-i, Sheffield...

– O clipă, domnule căpitan. Cum te simţi, Mark?

Tânărul coborî ochii şi mormăi:

– Mă simt bine, dr. Sheffield.

– Nu ştiusem că te-ai dat jos din pat.

Tonul lui nu avusese nici urmă de reproş, totuşi Mark începu să se scuze:

– Mă simţeam mai bine, dr. Sheffield, şi nu sunt în apele mele dacă nu lucrez. De când am venit la bord, n-am făcut absolut nimic. De aceea l-am sunat pe căpitan, ca să-i cer să consult jurnalul de bord, şi el m-a poftit aici.

– Bine. Sunt sigur că acum nu se va supăra dacă o să revii în cabina ta.

– Chiar aşa? începu căpitanul.

Ochii lui Sheffield îl ţintuiră cu blândeţe.

– Răspund de el, domnule căpitan.

Cumva, Follenbee nu mai avu replică.

Mark se răsuci ascultător şi Sheffield îl privi ieşind din cabină. Aşteptă până ce uşa se închise, apoi se întoarse din nou spre căpitan.

– Ce dracu' te-a apucat, căpitane?

Genunchii acestuia se flexară puţin, apoi se îndreptară şi se flexară din nou, într-un ritm ameninţător. Plesnetul palmelor ţinute la spate se auzea limpede.

– Asta ar trebui eu să întreb. Eu sunt căpitanul aici, Sheffield.

– Ştiu.

– Dar ştii şi ce-nseamnă asta, da? În spaţiu, nava este o enclavă legal recunoscută. Eu sunt conducătorul absolut. Ordinele mele nu se discută. Este legea decretată de Comitetul Central al Confederaţiei. Trebuie să menţin disciplina şi nu accept nici un spion...

– Bine, acum lasă-mă să-ţi spun *eu* ceva, căpitane. Eşti angajat de Biroul Regiunilor Exterioare ca să transporţi o expediţie de cercetare finanţată de guvern până la sistemul Lagrange, să rămâi acolo atât cât vor dura cercetările şi cât o va permite siguranţa echipajului şi a navei, iar apoi să ne aduci acasă. Ai semnat contractul şi ţi-ai asumat nişte obligaţii, căpitane. De pildă, îţi este interzis să umbli cu instrumentele noastre şi să le distrugi...

– Pe Spaţiu, dar cine face asta?

Vocea căpitanului detunase ca o rafală de indignare.

– Dumneata. Ia-ţi mâinile de pe Mark Annuncio. Tot aşa cum nu te atingi de monocromul lui Cimon şi de micropticele lui Vailleux, trebuie să nu te atingi nici de Annuncio al meu. Iar asta înseamnă să nu-l atingi cu nici unul dintre cei zece cârnăciori ai degetelor. Ai înţeles?

Pieptul îmbrăcat în uniformă al căpitanului se dilată.

– La bordul navei mele, nu ascult ordinele altcuiva. Limbajul dumitale reprezintă o încălcare a disciplinei, *domnule* Sheffield. Dacă mai continui aşa, vei fi consemnat în cabină. Dumneata şi Annuncio al dumitale. Dacă nu-ţi convine, n-ai decât să reclami Biroului de Analiză la întoarcerea pe Pământ. Până atunci, te rog să-ţi ţii gura!

– Uite ce-i, căpitane, aş vrea să-ţi explic ceva. Mark face parte din Serviciul Mnemonic...

– L-am auzit şi pe el spunând asta. Serviciul Nemonic. Serviciul Demonic. Mi se pare clar că-i vorba despre o poliţie secretă. Ei bine, nu la bordul navei mele, da?

– Serviciul Mnemonic, repetă Sheffield răbdător. Cu *m*. Derivă dintr-un cuvânt grecesc care înseamnă memorie.

– Adică ţine minte lucruri? îşi miji ochii căpitanul.

– Exact. Recunosc, într-un fel este vina mea. Ar fi trebuit să te pun la curent. Să ştii că aş fi făcut-o, dacă băiatul nu s-ar fi simţit atât de rău după decolare. Nu m-am mai gândit aproape la nimic altceva. În plus, nu mi-a trecut prin minte că el ar putea fi interesat de funcţionarea navei în sine. Pe Spaţiu, dacă ştiu de ce am crezut aşa. În mod normal, pe el îl interesează totul.

– Ar fi trebuit, da? - Căpitanul privi orologiul antic de pe perete. - Pune-mă acum la curent. Dar fără cuvinte hoaţe, da? De fapt, cu cât mai puţine cuvinte. N-am mult timp la dispoziţie.

– Te asigur că nu va dura mult. Căpitane, eşti un om care a călătorit mult. Câte lumi locuite crezi că există în Confederaţie?

– Optzeci de mii, răspunse prompt Follenbee.

– Optzeci şi trei de mii două sute, preciza Sheffield. Cum crezi că poate fi condus un sistem politic de dimensiunile astea?

Căpitanul nu ezită nici acum.

– Cu calculatoare.

– Perfect. Jumătate din populaţia Pământului lucrează pentru guvern şi nu face nimic altceva decât să stea în faţa calculatoarelor. De asemenea, pe toate planetele există subcentre de calcul. Totuşi, datele se mai pierd. Pe fiecare planetă se cunoaşte câte ceva ce nu mai ştie nimeni altcineva. Ba chiar putem spune asta despre fiecare om. De pildă, în grupul nostru, Vernadsky habar n-are de biologie, iar eu nu cunosc chimie nici cât să supravieţuiesc. Cu excepţia lui Fawkes, nici unul dintre noi nu poate pilota cel mai simplu vehicul spaţial. De aceea, lucrăm împreună şi fiecare suplineşte cunoştinţele care le lipsesc celorlalţi. Există însă un clenci. Nici unul dintre noi nu ştie exact care anume dintre datele lui are un înţeles pentru ceilalţi într-o situaţie anume. Nu putem să ne oprim şi să enumerăm tot ceea ce cunoaştem. Aşa că facem speculaţii şi uneori greşim. Două elemente, A şi B, se pot asocia minunat uneori. De aceea, Persoana A, care cunoaşte Elementul A, îi spune Persoanei B, care cunoaşte Elementul B: „De ce nu mi-ai spus asta acum zece ani?”, iar Persoana B răspunde: „N-am crezut că era ceva important”, sau „Crezusem că o ştiu toţi”.

– De asta există calculatoare, interveni căpitanul.

– Calculatoarele au nişte limite. În primul rând, trebuie întrebate. Apoi, este necesar ca întrebările să aibă o anumită logică internă. Mai mult chiar, calculatoarele sunt

foarte literale. Ele răspund la ceea ce le-ai întrebat, nu la ceea ce te-ai gândit. Uneori, nu nimereşti întrebarea cuvenită, sau n-o formulezi tocmai logic, iar într-un asemenea caz calculatorul nu-ţi poate oferi informaţii. Oamenii au nevoie de un calculator care să nu fie mecanic, de un calculator cu imaginaţie. Există aşa ceva, căpitane. Psihologul îşi atinse tâmpla. Există în fiecare om.

– Poate, mârâi Follenbee, totuşi eu fac aşa cum am învăţat. Apăs pe buton.

– Şi cum procedezi când eşti nesigur? Maşinile n-au inspiraţie. Dumneata ai avut vreodată inspiraţie?

– Ajungi la subiect? se interesă căpitanul, privind din nou spre orologiu.

– Undeva în interiorul creierului uman, spuse Sheffield, există înregistrarea tuturor informaţiilor care au fost receptate vreodată. Un procent infim din ele sunt reamintite în mod conştient, dar toate se păstrează acolo, şi o simplă asociaţie de idei le poate readuce la suprafaţă, fără să ştim de unde au răsărit. Atunci spunem că avem „inspiraţie” sau „intuiţie”. Unii indivizi sunt mai pricepuţi în privinţa asta. Alţii pot fi antrenaţi în direcţia respectivă. Unii sunt aproape perfecţi, ca Mark Annuncio şi alţii o sută aidoma lui. Sper că într-o bună zi vor exista un miliard ca ei, şi atunci vom avea într-adevăr un Serviciu Mnemonic. Toată viaţa, ei nu fac altceva decât să citească, să privească, să asculte şi să se antreneze să fie cât mai eficienţi. Nu contează ce date colectează. Nu trebuie să aibă un sens ori o semnificaţie evidentă. Nu contează dacă un membru al Serviciului vrea să-şi petreacă o săptămână parcurgând bazele de date ale campionatelor de polo spaţial ţinute în Sectorul Canopus în ultimul secol. Orice date pot fi utile cândva. Asta-i axioma fundamentală. Din când în când, un membru al Serviciului poate corela nişte informaţii într-un mod în care nici o maşină nu l-ar putea

face vreodată. Maşinile n-ar reuşi, fiindcă nu există calculatoare care să deţină informaţii cu caracter atât de disparat, sau, dacă ar deţine, nici un om n-ar fi atât de nebun ca să pună întrebarea corectă. O singură corelare utilă poate justifica toţi banii cheltuiţi de Serviciu în zece ani.

– Stai puţin, ridică Follenbee mâna cu un aer vădit tulburat. Annuncio a zis că în registrele terestre nu există nici o navă cu numele *Triplu G*. Vrei să spui că ştie pe dinafară toate navele înregistrate?

– Probabil. Este posibil să fi parcurs baza de date a Registrului Spaţial. Dacă a făcut-o, cunoaşte toate denumirile, tonajul, anul fabricaţiei, portul de destinaţie, numărul de membri ai echipajului şi orice altceva ar conţine baza de date.

– Acum numără stelele.

– De ce nu? Este o bază de date.

– Să fiu al naibii!

– Cum doreşti, căpitane. Ideea este că unul ca Mark nu seamănă cu ceilalţi oameni. El s-a dezvoltat altfel, poate chiar cumva deformat, şi vede lumea din jur cu alţi ochi. Acum este prima dată când a părăsit sediul Serviciului, de la vârsta de cinci ani, când a început instruirea. Este uşor tulburat... şi poate fi afectat. Aşa ceva nu trebuie să se întâmple, iar rolul meu este tocmai de a-l păzi. Mark este instrumentul meu - un instrument mai valoros decât orice se găseşte la bordul navei, în toată Calea Lactee mai există doar o sută ca el.

Căpitanul Follenbee afişă un aer de demnitate jignită.

– Bine, atunci. Jurnalul de bord. Strict confidenţial, da?

– Strict. El îmi spune numai mie, iar eu nu spun nimănui, decât dacă se face vreo corelaţie.

Deşi n-avea impresia că asta înţelegea el prin „strict”, căpitanul pufni şi adăugă:

– Dar cu nimeni din echipaj.

Făcu o pauză semnificativă.

– Înţelegi la ce mă refer, da?

Sheffield porni spre uşă.

– Mark ştie perfect. Crede-mă, echipajul nu va afla nimic de la el.

Când puse mâna pe clanţă, căpitanul rosti:

– Sheffield!

– Da?

– Pe Spaţiu, ce este un noncompos?

Sheffield îşi înăbuşi un surâs.

– Te-a numit aşa?

– Ce este?

– Prescurtarea de la *non compos mentis*. Membrii Serviciului folosesc această denumire pentru cei care nu sunt mnemonici. Pentru dumneata, pentru mine… în latină, înseamnă „nestăpân pe minte”. Să ştii ceva, căpitane… eu cred că au dreptate.

Apoi, ieşi rapid pe uşă.

ŞASE

Mark Annuncio citi jurnalul de bord al navei în cincisprezece secunde. I se păru incomprehensibil dar, la urma urmelor, acelaşi lucru se putea spune despre majoritatea materialelor pe care le stoca în minte. Asta nu-l deranja deloc. Nici faptul că erau chestiuni plictisitoare. Se simţi doar dezamăgit că nu-şi satisfăcuse curiozitatea, de aceea îl termină cu uşurare şi în acelaşi timp cu neplăcere.

Trecu apoi în biblioteca navei şi parcurse trei duzini de cărţi pe cât de rapid îşi putu opera scanerul. În copilărie petrecuse trei ani învăţând cum să citească prin *gestalt* total şi-şi amintea cu aceeaşi mândrie faptul că, la examenul final, stabilise un nou record al şcolii.

În cele din urmă, intră în laboratoarele navei, trăgând cu ochiul ici şi colo. Nu punea întrebări şi se îndepărta de îndată ce era privit cu insistenţă.

Detesta modul insuportabil în care ceilalţi se uitau la el, ca şi cum ar fi fost un animal straniu. Detesta aerul lor de cunoaştere superioară, de parcă ar fi fost ceva valoros în irosirea întregului creier pentru un subiect minuscul şi în reamintirea doar a unei părticele infime din subiectul respectiv.

Desigur, finalmente, va fi *nevoit* să le pună întrebări. Era slujba lui şi, chiar dacă n-ar fi fost, curiozitatea l-ar fi împins s-o facă. Spera totuşi că se va putea abţine până după asolizare.

Constată că se simţea încântat de faptul că se găseau într-un alt sistem stelar. În curând, avea să vadă o planetă nouă, cu sori noi - doi la număr! - plus o lună nouă. Patru corpuri cereşti, fiecare deţinând informaţii inedite; un număr imens de date care să fie colectate şi sortate cu dragoste.

Simplul gând al muntelui amorf de informaţii ce-l aştepta îi dădea fiori de încântare. Mark îşi considera propria minte drept un excepţional sistem de clasificare cu index, index încrucişat şi index încrucişat încrucişat. Îl imagina ca întinzându-se la nesfârşit în toate direcţiile. Bine pus la punct. Fiabil. Lubrifiat. Perfect şi precis.

Se gândi la podurile colbuite pe care noncomposii le numeau minţi şi aproape că izbucni în râs. Lucrul acesta rămânea valabil chiar şi când discuta cu dr. Sheffield, care era un individ de treabă pentru un noncompos. Se străduia din răsputeri şi uneori aproape că înţelegea. Minţile celorlalţi de la bordul navei semănau cu nişte depozite de cherestea. Stive de scânduri răvăşite şi dezordonate; cât despre acces, nu puteai ajunge decât la ceea ce se găsea deasupra.

Sărmanii! I-ar fi privit cu milă, dacă ei n-ar fi fost atât de răutăcioşi şi de nepricepuţi. Dacă ar fi *ştiut* cum erau de fapt. Dacă *şi-ar fi dat seama*.

Ori de câte ori putea, Mark intra în posturile de observaţie şi privea noile corpuri cereşti ce se apropiau.

Trecură destul de aproape de satelitul Ilium. Cimon era extrem de meticulos în a numi planeta lor de destinaţie „Troas” şi satelitul „Ilium”, dar toţi ceilalţi le spuneau „Junior”, respectiv „Surioara”. De partea diametral opusă a celor doi sori, în cealaltă poziţie troiană, se afla un grup de asteroizi. Cimon îi denumise „Epsilon Lagrange”, însă restul le ziceau „Căţeluşii”.

Mark se gândi la toate astea în mod vag simultan, în clipa când cuvântul „Ilium” îi apăru în minte. De-abia conştient de el, îl lăsă să treacă, considerându-l lipsit de interes imediat. Mai vag şi mai adânc sub suprafaţa conştiinţei mentale, se învolburau însă lent vreo cinci sute de porecle familiare ale altor denumiri astronomice celebre. Despre unele citise, despre altele auzise în programele audio-video, pe unele le întâlnise în ştirile zilnice, iar pe altele le aflase în decursul unor conversaţii obişnuite. Materialele ajunseseră la el în mod conştient, ori putea fi vorba despre un cuvânt auzit întâmplător. Până şi substituţia *Triplu G* în loc de *George G. Grundy* avea locul ei într-un fişier obscur al minţii.

Odată, Sheffield îl întrebase - foarte precaut, foarte pe departe - ce se petrecea în mintea lui.

– Dorim mai mulţi ca tine, Mark, pentru Serviciul Mnemonic. Avem nevoie de milioane. În cele din urmă, de miliarde, dacă rasa umană va popula întreaga galaxie, aşa cum se va întâmpla cu siguranţă într-o bună zi. Dar de unde să facem rost de ei? Nu ajunge să ne bazăm pe talentele înnăscute. Cu toţii le avem, într-o măsură mai mare sau mai mică, dar important este antrenamentul, şi dacă nu aflăm

câte ceva despre ceea ce se petrece, nu vom şti cum să antrenăm.

Parcă îmboldit de Sheffield, Mark se privise, se ascultase, îşi îndreptase ochii spre înlăuntru şi încercase să devină *conştient*. Aflase despre fişierele din mintea sa. Le privise derulându-se. Observase subiectele individuale ivindu-se la apel, întotdeauna pregătite. Era dificil de explicat acest proces, dar se străduise din răsputeri.

Propria lui încredere sporise în acest răstimp. Anxietăţile din perioada copilăriei - acei primi ani petrecuţi în Serviciu - se micşorară. Încetă să se mai trezească în toiul nopţii, scăldat în sudoare, strigând de frică să nu uite. De asemenea, migrenele încetară.

Privi cum Ilium apăru în hublou la periheliu. Era mai luminos decât şi-ar fi putut imagina despre un satelit natural. Valorile albedoului a trei sute de corpuri cereşti locuibile îi defilară prin minte, aranjate în ordine descrescătoare, de-abia vălurindu-i suprafaţa minţii. Le ignoră.

Strălucirea din faţa lui se concentra în petecele vaste, neregulate, despre care Cimon spusese - îl auzise răspunzând plictisit la întrebarea altcuiva - că fuseseră cândva fundurile unor mări. În mintea lui Mark apărură imediat câteva cifre. Raportul original al lui Hidosheki Makoyama afirmase că acele săruri strălucitoare aveau compoziţia: 78,6 % clorură de sodiu, 19,2 % carbonat de magneziu, 1,4 % sulfura de... Gândul pălise. Nu era necesar.

Ilium avea o atmosferă. Presiunea: aproximativ 100 mm coloană de mercur. Cu puţin peste o optime din cea terestră, de zece ori mai mare decât cea marţiană, 0,254 din atmosfera lui Coralemon, 0,1376 din atmosfera Aurorei. Fără un scop precis, lăsă numerele să înşiruie tot mai multe zecimale. Era un soi de exerciţiu, care însă îl plictisi repede.

Aritmetica instantanee te putea atrage doar până în clasa a cincea. În realitate, el continua să aibă probleme cu integralele şi se întreba dacă asta se datora faptului că nu ştia ce anume era o integrală. Vreo şase-şapte definiţii îi traversară mintea, totuşi nu avusese niciodată la dispoziţie un aparat matematic necesar pentru a le înţelege, deşi le putea reproduce cu exactitate.

La şcoală, i se spusese mereu: „Niciodată să nu fii prea interesat de un singur lucru sau de grup de lucruri. De îndată ce o vei face, vei începe să-ţi selectezi faptele, iar o asemenea atitudine trebuie evitată cu străşnicie. *Totul*, *orice* este important. Atâta vreme cât ai informaţiile în fişiere, nu contează dacă le înţelegi sau nu.”

Însă noncomposii nu gândeau aşa. Minţi arogante şi găunoase!

Acum se apropiau de Junior. Planeta era şi ea strălucitoare, dar în alt mod. Avea calote arctice la ambii poli. Manuale de paleoclimatologia Pământului îi defilară prin minte, fără ca Mark să se străduiască să le oprească. Calotele se retrăgeau. Peste un milion de ani, Junior urma să aibă climatul actual al Pământului. De altfel, avea cam aceeaşi masă şi rază ca Pământul şi se rotea în 36 de ore în jurul axei proprii.

Ar fi putut să fie geamăna Terrei. Conform rapoartelor lui Makoyama, deosebirile erau în avantajul lui Junior. Din câte se ştia, pe suprafaţa lui nu exista nimic care să ameninţe omenirea. Nimeni nu şi-ar fi imaginat că planeta ar fi putut ascunde un pericol oarecare, dacă n-ar fi fost realitatea faptului că primii colonişti planetari muriseră până la ultimul.

Mai rău încă, distrugerea se petrecuse într-un asemenea mod încât studierea informaţiilor păstrate nu oferise nici un indiciu rezonabil despre cele petrecute.

ŞAPTE

Cu două ore înainte de asolizare, Sheffield intră în cabina lui Mark şi se alătură tânărului. Iniţial, ei doi împărţiseră aceeaşi cabină. Fusese un experiment. Mnemonicilor nu le plăcea compania noncomposilor. Nici chiar a celor mai capabili. Oricum, experimentul eşuase. Aproape imediat după decolare, faţa asudată a lui Mark şi ochii săi rugători făcuseră intimitatea esenţială pentru el.

Sheffield se simţea responsabil pentru tot ce era legat de Mark, indiferent dacă era sau nu vina lui. El şi alţii îi luaseră pe Mark şi pe alţi copii asemănători şi-i antrenaseră într-o aventură ce-i putea distruge. Fuseseră crescuţi forţat. Fuseseră deformaţi şi modelaţi. Nu li se permiseseră contacte fireşti cu copii normali, pentru a nu-şi dezvolta obiceiuri mentale fireşti. Nici un mnemonic nu avusese o căsătorie normală, nici chiar în interiorul grupului.

Toate astea îi accentuau lui Sheffield un teribil sentiment de vinovăţie.

Cu douăzeci de ani în urmă, existaseră vreo doisprezece puşti antrenaţi la o şcoală aflată sub conducerea lui U Karaganda, un asiatic puţin nebun care stârnise comentariile ironice ale unui grup de reporteri mass-media. Finalmente, Karaganda se sinucisese, dintr-un motiv prea puţin cunoscut, însă alţi psihologi, printre care şi Sheffield, mult mai respectabili şi neîndoios mai puţin sclipitori, apucaseră să i se alăture şi să înveţe multe lucruri de la el.

Şcoala continuase să funcţioneze, apoi apăruseră şi altele. Una fusese întemeiată tocmai pe Marte şi în prezent avea cinci elevi. La ultimul recensământ, existau o sută trei absolvenţi în viaţă; evident, doar o mică parte dintre elevi reuşeau s-o termine. Cu cinci ani în urmă, guvernul planetar terestru (care nu trebuia confundat cu Comitetul Central Galactic, cu sediul pe Pământ, care conducea

Confederaţia Galactică) îngăduise înfiinţarea Serviciului Mnemonic, ca parte a Departamentului de Interne.

Deja Serviciul îşi acoperise de câteva ori cheltuielile, însă prea puţini ştiau asta. Guvernul terestru nu făcuse publicitate în jurul mnemonicilor, ci păstrase o discreţie grijulie. Era un „experiment”. Se temeau că un eventual eşec putea fi costisitor pe plan politic. La conferinţele planetare, opoziţia, şi aşa greu de oprit să nu atace subiectul în campania electorală, se referea la „aiurisme” şi la „irosirea banilor contribuabililor”. Cea din urmă afirmaţie se făcea în ciuda dovezilor ce demonstrau exact contrariul.

În civilizaţia ridicată în jurul maşinilor care ticseau galaxia, erau dificil de apreciat realizările minţii lipsite de orice ajutor exterior.

Sheffield se întrebă cât avea să mai dureze această situaţie.

Nu avea totuşi rost să fie deprimat în prezenţa lui Mark. Exista pericolul ca tânărul să se molipsească.

– Arăţi bine, amice, rosti el.

Mark păru încântat să-l revadă.

– Dr. Sheffield, îi spuse, când vom reveni pe Pământ...

Se opri, se îmbujora uşor, apoi continuă:

– Presupunând că ne vom întoarce, intenţionez să caut cât mai multe cărţi şi filme despre tradiţiile şi obiceiurile populare. Am fost în biblioteca navei, dar n-am găsit absolut nimic.

– De unde până unde interesul ăsta?

– Căpitanul mi l-a trezit. Dumitale nu ţi-a spus că echipajul nu trebuie să ştie că asolizăm pe o planetă unde au murit toţi membrii primei expediţii?

– Ba da. Şi?

– Astronauţii consideră că poartă ghinion să cobori pe o asemenea planetă, mai ales pe una care pare inocentă. Ei o numesc „momeala fraierului”.

– Aşa este.

– *Aşa* susţine căpitanul. Eu însă nu înţeleg cum poate fi adevărat. Cunosc 17 planete locuibile de pe care n-au mai revenit primele expediţii. Toate au fost colonizate ulterior, iar acum sunt membre ale Confederaţiei. De exemplu, Sarmatia, care este una dintre lumile importante.

– Există şi planete a căror istorie este un permanent dezastru, rosti Sheffield pe un ton sigur pe sine.

„Nu pune niciodată întrebări" fusese una dintre Legile lui Karaganda. Corelaţiile mnemonice nu aveau nici o legătură cu inteligenţa conştientă; nu erau un act de voinţă. De îndată ce se punea o întrebare directă, rezultau o multitudine de corelaţii, dar numai de genul celor pe care le-ar fi putut face orice om rezonabil informat. Doar mintea subconştientă putea sări peste hăurile necunoscute.

Ca orice mnemonic, Mark căzu în capcana respectivă.

– Nu, rosti el energic, n-am auzit de nici una. În nici un caz în privinţa planetelor locuibile. În cazul unei planete de gheaţă solidă sau complet pustie, se schimbă situaţia. Junior nu este aşa.

– Nu este, încuviinţă Sheffield.

– Atunci, de ce i-ar fi echipajului frică? Tot timpul cât am zăcut m-am întrebat asta. De aceea m-am şi gândit să parcurg jurnalul de bord. Nu văzusem nici unul până atunci, aşa că oricum ar fi fost interesant. Pe de altă parte, am fost sigur că acolo voi găsi adevărul.

– Ah-ha, făcu Sheffield.

– Ei bine... poate că am greşit. Nicăieri în jurnal nu se menţionează ţelul expediţiei. Aşadar, obiectivul este secret. Se pare că este păstrat secret chiar şi faţă de ceilalţi ofiţeri aflaţi la bord. Iar numele navei este într-adevăr *George G. Grundy*.

– Normal...

– Nu ştiu. Pe mine mă pusese pe gânduri chestia aceea cu *Triplu G*, se încruntă Mark.

– Pari dezamăgit că Follenbee n-a minţit.

– Dezamăgit? Nu. Mai degrabă uşurat. Credeam... credeam...

Se opri şi păru extrem de stânjenit, dar Sheffield nu făcu nici o încercare de a-i sări în ajutor. Ca atare, tânărul fu silit să continue:

– Credeam că este posibil să mă mintă toţi, nu doar căpitanul. Chiar şi *dumneata*, doctore. Crezusem că, din cine ştie ce motive, pur şi simplu nu doreai să discut cu echipajul.

Psihologul încercă să zâmbească şi izbuti s-o facă. Boala profesională a Serviciului Mnemonic era suspiciunea. Mnemonicii erau izolaţi şi bănuitori. Cauza şi efectul deveneau evidente.

– Cred că în lecturile despre tradiţiile populare, zise el, vei descoperi că ele nu se bazează neapărat pe analiza logică. Din partea unei planete care a devenit rău-famată se aşteaptă lucruri rele. Evenimentele bune sunt ignorate, pe când cele negative sunt exagerate şi difuzate peste tot. Are loc un efect tip bulgăre-de-zăpadă, de amplificare continuă.

Se îndepărtă de Mark şi îşi găsi o ocupaţie, examinând fotoliile hidraulice. În curând, aveau să asolizeze. Pipăi în mod inutil centurile încrucişate sub formă de plasă, rămânând cu spatele la tânăr. Astfel protejat, rosti aproape în şoaptă:

– Desigur, situaţia e agravată de faptul că Junior este atât de diferit.

„Uşurel acum, uşurel. Nu forţa!” Mai încercase trucul acesta şi altădată şi...

– Nu, nu este, zise Mark. Câtuşi de puţin. Celelalte expediţii care au eşuat au fost diferite. Asta-i adevărat.

Sheffield rămase cu spate întors şi aşteptă.

– Celelalte şaptesprezece expediţii care au eşuat pe planete acum locuite au fost de dimensiuni reduse. În şaisprezece situaţii, cauza morţii a fost o avarie a navei. În cazul al şaptesprezecelea, Coma Minor, eşecul a fost determinat de un atac surpriză lansat de forme de viaţă băştinaşe, desigur lipsite de inteligenţă. Cunosc detalii despre ele...

Sheffield de-abia mai răsufla. Mark putea să-i ofere detalii despre toate. Absolut toate detaliile. Pentru el, era un fleac să-i recite datele despre oricare dintre cazuri, cuvânt cu cuvânt. Şi se putea decide s-o facă. Un mnemonic nu avea selectivitate, iar asta era una dintre cauzele ce făceau imposibilă asocierea firească a mnemonicilor cu oamenii obişnuiţi. Prin natura lucrurilor, mnemonicii erau teribil de plictisitori. Până şi Sheffield suspină încetişor, deşi fusese antrenat şi se obişnuise să asculte atent, însă, oricum, nu intenţiona să-l oprească pe Mark dacă se lansa într-un lanţ de asociaţii.

– ... dar ce rost ar avea, urmă Mark şi psihologul se simţi salvat din faţa unui dezastru. Pur şi simplu, nu au avut aceleaşi dimensiuni cu expediţia Junior, care a fost compusă din 789 bărbaţi, 207 femei şi 15 copii mai mici de treisprezece ani. În decursul primului an, au sosit încă 315 femei, 9 bărbaţi şi 2 copii. Colonia a supravieţuit aproape doi ani şi cauza morţilor este necunoscută, deşi, pe baza raportului lor, ar putea fi vorba despre o maladie. Ei bine, partea asta diferă. Totuşi, Junior în sine nu are nimic neobişnuit, exceptând... desigur...

Mark se opri, de parcă informaţia ar fi fost prea lipsită de importanţă ca să-şi bată capul cu ea, şi Sheffield se simţi gata să zbiere. Se strădui să spună cu calm:

– Ah, da, diferenţa *aceea*.

– O ştim cu toţii, zise Mark. Are doi sori, în vreme ce restul n-au decât unul.

Psihologul se simţi copleşit de dezamăgire. Nimic! - De ce să se consume, însă? Poate că data viitoare avea să fie mai norocos. Dacă n-ai răbdare cu un mnemonic, mai bine să te lipseşti de el.

Se aşeză în fotoliul hidraulic şi-şi legă strâns centurile. Mark îl imită. Sheffield ar fi dorit să-l ajute, dar n-ar fi fost un gest înţelept. Îşi privi ceasul. Probabil chiar în clipa aceea coborau spre planetă.

Înapoia dezamăgirii sale, bărbatul simţea o tulburare şi mai acută. Mark acţionase greşit pe baza intuiţiei că toţi cei din navă, în frunte cu căpitanul, îl minţeau. Mnemonicii tindeau să creadă că, întrucât cunoşteau atât de multe lucruri, le ştiau pe toate. Evident, aceea era o primă eroare. Ca atare, era necesar (astfel grăit-a Karaganda) să-şi prezinte corelaţiile înaintea autorităţilor competente şi să nu acţioneze niciodată de capul lor.

Ei bine, cât de semnificativă fusese această eroare a tânărului? Mark era primul mnemonic ce părăsise sediul Serviciului, primul care fusese separat de cei de-o seamă cu el, primul care fusese izolat printre noncomposi. În ce fel îl afectase asta? În ce fel avea să-l afecteze în continuare? Dacă avea să fie ceva negativ, cum putea fi stopat?

La toate aceste întrebări, dr. Oswald Mayer Sheffield nu cunoştea nici un răspuns.

OPT

Oamenii de la pupitrele de comandă erau cei mai norocoşi. Ei şi, bineînţeles, Cimon, care, în calitate de astrofizician şi şef al expediţiei ştiinţifice, li se alăturase, beneficiind de o dispensă specială. Ceilalţi membri ai echipajului aveau alte sarcini, în vreme ce restul savanţilor preferau confortul relativ al fotoliilor hidraulice pe durata

spiralei ce ocolea planeta pentru a coborî în cele din urmă pe suprafaţa ei.

Scena era grandioasă când Junior se găsea încă îndeajuns de departe ca să poată fi zărit în totalitate.

Calotele polare coborau din nord şi din sud, acoperind cam o treime din distanţa până la Ecuator; se găseau de-abia la începutul retragerii lor ce urma să dureze milenii. Deoarece *Triplu G* descria o spirală gigantică de la nord la sud - aleasă în mod deliberat pentru observarea regiunilor polare, aşa cum insistase Cimon, cu costul unei siguranţe nu tocmai maxime -, calotele apăreau, pe rând, dedesubt.

Din cauza axei planetare lipsite de înclinare, ambele străluceau la fel de puternic sub razele sorilor. Şi ambele se zăreau sub forma unor sectoare colorate, ca un tort tăiat cu un cuţit curcubeu.

Treimea dinspre lumină era iluminată de ambii sori simultan, într-un alb sclipitor, care se îngălbenea treptat spre vest şi, la fel de treptat, se înverzea spre est. În estul sectorului alb se afla un altul, pe jumătate ca lăţime, la care ajungea numai lumina lui Lagrange I, iar neaua de acolo scânteia aidoma safirului. Spre vest, o altă jumătate de sector, expus doar spre Lagrange II, se întrevedea în roşu-portocaliul cald al unui amurg terestru. Cele trei culori se întrepătrundeau în alte benzi de degradeuri, sporind asemănarea cu un curcubeu.

Ultima treime era surprinzător de întunecată, dar, dacă priveai cu atenţie, şi ea era divizată în părţi inegale. Porţiunea cea mai mică era cu adevărat neagră ca smoala, dar cea mai mare părea vag lăptoasă.

– Lumina lunii, mormăi Cimon pentru sine. Bineînţeles.

După aceea, privi iute în jur, ca să vadă dacă fusese auzit. Nu-i plăcea ca oamenii să observe procesul prin care concluziile i se dezvoltau în minte. Ele urmau să fie prezentate studenţilor şi publicului larg, pe scurt, tuturor

celor din jur, într-o perfecţiune lustruită, care să nu trădeze locul naşterii sau evoluţia.

Acum, însă, în jur se găseau numai astronauţi, iar aceştia nu-l ascultau. În ciuda faptului că deveniseră imuni înaintea spaţiului, îşi utilizau puţinele clipe de care dispuneau, atunci când se puteau desprinde din faţa instrumentelor, pentru a privi spectacolul minunat din faţă.

Spirala cotea, abătându-se de la direcţia nord-sud, spre nord-est prin sud-vest, şi în cele din urmă spre est-vest, unde ar fi fost cel mai potrivit loc pentru o asolizare fără probleme. Vuietul surd al atmosferei pătrunse în cabina de pilotaj, mai întâi subţire şi ascuţit, dar sporind în volum şi intensitate o dată cu trecerea minutelor.

Până atunci, în interesul observaţiilor ştiinţifice şi spre considerabila nemulţumire a căpitanului, spirala fusese strânsă, decelerarea slabă şi ocolirile planetei numeroase. Pătrunzând însă în învelişul de aer al lui Junior, deceleraţia spori brusc.

Calotele polare dispărură de ambele părţi şi începu o alternanţă egală între uscat şi apă. Un continent, muntos pe ambele ţărmuri şi plat la interior, aidoma unei farfurii cu două margini mai înalte înzăpezite, fulgeră pe dedesubt timp îndelungat. Acoperea jumătate din planetă, restul fiind apă.

În momentul acela, majoritatea oceanului se găsea pe faţa întunecată; emisfera vizibilă era scăldată de lumina roşie-portocalie a lui Lagrange II. Sub razele sale, apele se coloraseră într-un purpuriu de amurg, presărat de punctuleţe stacojii ce se îndeseau spre nord şi spre sud. Aisberguri!

Deocamdată, uscatul era împărţit între jumătatea de sector roşu-portocaliu şi lumina de un alb-orbitor. Doar ţărmul răsăritean arăta verde-albastru. Lanţul estic de

munţi era un peisaj uimitor, cu versanţii vestici roşii, iar cei estici verzi.

Nava încetinea rapid; zborul peste ocean se apropia de sfârşit.

Urma asolizarea!

NOUĂ

Primii paşi au fost efectuaţi cu destulă prudenţă. Încet şi precaut. Cimon a inspectat cu multă atenţie fotocromele făcute din spaţiu. În urma protestelor, le arătase şi celorlalţi membri ai expediţiei, şi nu puţini au gemut în gând la ideea de a fi plasat confortul înaintea ocaziei de a vedea originalul, pe viu.

Vernadsky rămăsese aplecat deasupra spectrografului gazos, o simfonie de haine ţipătoare şi mormăieli înfundate.

– Judecând după valoarea acceleraţiei gravitaţionale, anunţă el, aş zice că ne aflăm la nivelul mării. Presiunea atmosferică este de aproximativ 800 mm coloană de mercur, cu cinci la sută mai mare decât cea terestră. Presiunea oxigenului este de 240 mm, faţă de 150 pe Pământ. Nu-i rău!

Părea să aştepte aprobările celorlalţi, dar savanţii remarcaseră de multă vreme că era preferabil să comentezi cât mai puţin despre datele din alte domenii de specialitate.

– Evident, continuă Vernadsky, există şi azot. Monoton - nu credeţi? - felul în care natura se repetă ca un copilaş de trei ani ce recită aceleaşi câteva poezele. Îţi piere tot cheful când descoperi că o planetă acoperită de ape are întotdeauna o atmosferă oxigen-azot. Realmente, te apucă plictiseala.

– Ce mai există în atmosferă? întrebă Cimon iritat. Până acum, avem oxigen, azot şi filosofie ieftină din partea unchiului Boris.

Vernadsky îşi trecu braţul peste spătarul scaunului şi comentă ironic:

– Dumneavoastră cine sunteţi? Şeful cel mare?

Cimon, pentru care şefia însemna doar cu puţin mai mult decât corvoada redactării de rapoarte pentru Birou, se înroşi la faţă şi mormăi:

– Ce alte elemente mai există în atmosferă, dr. Vernadsky?

– Între 0,01 şi 1 la sută: hidrogen, heliu şi bioxid de carbon, în ordinea respectivă, recită geochimistul fără să-şi consulte însemnările, între 0,0001 şi 0,01 la sută: metan, argon şi neon, în ordinea respectivă, între 0,000001 şi 0,0001 la sută: radon, kripton şi xenon, în ordinea respectivă. Valorile nu spun prea multe. Din ele, nu pot desprinde decât că este posibil ca Junior să fie bogat în uraniu, sărac în potasiu şi că nu-i de mirare existenţa a două calote polare aşa frumuşele.

Făcuse afirmaţiile acelea în mod deliberat, ca să fie întrebat de unde ştia toate astea, şi, spre mulţumirea lui, cineva îl întrebă.

– Radonul atmosferic, rânji fericit Vernadsky, este de zece până la o sută de ori mai mare decât pe Pământ. La fel şi heliul. Atât radonul, cât şi heliul apar ca produse secundare ale descompunerii radioactive a uraniului şi toriului. Concluzia: Uraniul şi toriul sunt de zece până la o sută de ori mai abundente în scoarţa lui Junior decât în cea terestră. Pe de altă parte, argonul este de o sută de ori mai redus decât pe Pământ. Există posibilitatea ca Junior să nu mai aibă nici o moleculă din argonul cu care a pornit la drum. O planetă de acest tip deţine doar argonul format din

descompunerea izotopului de potasiu K^{40}. Argon puţin înseamnă potasiu puţin. Simplu ca bună ziua!

– Ce-i cu calotele polare? se interesă altcineva.

Cimon, care cunoştea răspunsul, i-o luă înainte.

– Care-i valoarea exactă a procentajului de bioxid de carbon?

– 0,016, zise Vernadsky.

Astrofizicianul încuviinţă din cap, fără un cuvânt.

– Care-i treaba? insistă curiosul.

– Bioxidul de carbon are doar jumătate din valoarea terestră şi el asigură efectul de seră. Undele scurte ale razelor solare îl pot traversa spre sol, însă undele lungi ale radiaţiei termice planetare nu sunt lăsate în exterior. Când concentraţia bioxidului de carbon creşte în urma acţiunii vulcanice, planeta se încălzeşte şi apare era carboniferă, cu oceane întinse şi uscat redus. Când concentraţia de bioxid de carbon scade, datorită vegetaţiei care îl utilizează, temperatura scade şi ea, se formează gheţurile, începe un ciclu nemilos de glaciaţiuni şi *voilà*...

– Mai există ceva în atmosferă? întrebă Cimon.

– Vapori de apă şi praf. În plus, bănuiesc că în fiecare centimetru cub există câteva milioane de spori şi de microbi.

Vorbise pe un ton destul de amuzat, totuşi cei din cabină se foiră vizibil. Câţiva părură că-şi ţin respiraţia.

Vernadsky ridică din umeri şi continuă:

– Nu trebuie să vă faceţi griji acum. Eşantioanele mele au fost sterilizate. Totuşi, nu-i domeniul meu. Aş propune ca Rodriguez să-şi dezvolte culturile sub sticlă. O sticlă destul de groasă.

ZECE

Mark se plimba pretutindeni. Ochii lui scânteiau atunci când asculta, şi se apropia cât mai mult ca să audă totul. Membrii grupului îi tolerau activitatea, cu diverse grade de acceptare, în concordanţă cu personalitatea şi temperamentul fiecăruia. Nimeni nu-i adresa vreun cuvânt.

Sheffield rămase aproape de mnemonic. Nici el nu i se adresa prea des. Se străduia din răsputeri să rămână pe fundalul conştiinţei tânărului. Dorea să nu-i lase impresia că-l urmăreşte, ci să-i ofere iluzia libertăţii. Voia să se ivească lângă el aparent întâmplător.

Ştia bine că era o tentativă sortită eşecului, dar ce altceva ar fi putut face? Trebuia să-l oprească pe puşti să dea de bucluc.

UNSPRCZECE

Miguel Antonio Rodriguez y Lopez (microbiolog; scund, brunet, cu păr negru lung şi cu reputaţia, pe care nu încerca s-o nege, unui comportament latin în privinţa doamnelor) tratase cu cea mai mare precizie şi delicateţe praful preluat din analizorul de gaze al lui Vernadsky.

– Nimic, rostise el finalmente. Toate culturile obţinute par inofensive.

Cineva sugeră că nu era obligatoriu ca bacteriile de pe Junior să pară nocive; toxinele şi procesele metabolice nu puteau fi analizate vizual, nici cu microscopul.

Remarca fu întâmpinată cu dispreţ, aproape ca o tentativă de invazie a domeniului profesional. Ridicând o sprânceană, Rodriguez preciză:

– Aici este vorba despre intuiţie. Când cineva ca mine a văzut o parte atât de mare a microcosmosului, el poate simţi pericolul - sau absenţa pericolului.

Era o minciună sfruntată şi Rodriguez o dovedi, transferând în medii izotonice eşantioanele diverselor culturi de microbi pe care le pregătise şi injectând hamsteri cu serurile rezultate. Animalele nu părură afectate.

După aceea, colectă atmosferă nesterilă în incinte mari, în care introduse specimene de faună terestră şi de pe alte planete. Nici acelea nu pătiră nimic.

DOISPREZECE

Nevile Fawkes (botanist; un bărbat care-şi aprecia propria frumuseţe, coafându-se în stilul întâlnit la busturile tradiţionale ale lui Alexandru Macedon, dar al cărui profil era serios afectat de un nas mult mai acvilin decât avusese Alexandru vreodată) lipsise mai bine de două zile, măsurate după timpul local, cu una dintre navetele atmosferice. Era un pilot excelent, de altfel singurul nemembru al echipajului care ştia să piloteze, ca atare alegerea lui fusese firească. Fawkes, însă, nu păruse extrem de încântat.

Revenise complet nevătămat şi incapabil să-şi ascundă rânjetul de uşurare. Se supuse procesului de iradiere, în vederea sterilizării costumului planetar, conceput flexibil pentru a-i proteja pe astronauţi de efectul vătămător al mediului exterior în condiţii de presiune similare celor terestre, rezistenţa şi lipsa de flexibilitate a unui costum spaţial fiind evident inutile într-o atmosferă cu densitatea lui Junior. Naveta fu supusă unei iradieri şi mai intense şi introdusă într-un hangar etanş.

Fawkes făcuse o mulţime de fotografii. Fertilitatea şesului central depăşea visele oricărui pământean. Râurile erau vijelioase, munţii sălbatici şi acoperiţi de zăpezi, cu obişnuitele efecte pirotehnice solare. Scăldată numai în lumina lui Lagrange II, vegetaţia părea vag respingătoare, întunecată ca sângele închegat. Sub razele lui Lagrange I,

însă, sau ale celor doi sori combinaţi, verdele scânteietor, abundent, şi sclipirea numeroaselor lacuri, mai cu seamă în regiunea nordică şi cea sudică, rămase în urma gheţarilor ce se retrăgeau, aduseră în inimile multora nostalgia locurilor natale.

– Uitaţi-vă la acestea, le atrase atenţia Fawkes.

Coborâse mult, pentru a fotografia un câmp de flori uriaşe smălţuite în stacojiu. Sub ultravioletele abundente ale lui Lagrange I, timpii de expunere trebuiau să fie foarte scurţi şi, în ciuda vitezei navetei, fiecare floare se distingea perfect, ca o pată de culoare stridentă, clar conturată.

– Vă jur, urmă botanistul, că fiecare avea cam doi metri în diametru. Toţi le admirară în tăcere.

– Bineînţeles, continuă Fawkes, nici urmă de viaţă inteligentă.

Sheffield ridică brusc privirea de pe fotografii. La urma urmelor, viaţa şi inteligenţa erau componente ale domeniului său de expertiză.

– De unde ştii?

– Poţi vedea şi singur. Nu se văd aşezări, şosele, sisteme de irigaţii sau conducte, practic nimic construit de mâna omului.

– Adică, nu se văd urme ale unei civilizaţii mecanice, preciza Sheffield. Atât!

– Chiar şi troglodiţii ar fi construit adăposturi şi ar fi întrebuinţat focul, pufni Fawkes ofensat.

– Continentul este de zece ori mai întins decât Africa, iar tu l-ai explorat vreme de două zile. Este posibil să nu fi observat multe...

– Nu atâtea câte ai crede. Am parcurs fiecare râu major de la izvor până la vărsare şi am examinat ambele litoraluri. Orice aşezări ar trebui să se găsească lângă apă.

– În patruzeci şi opt de ore să cercetezi două litoraluri lungi de douăsprezece mii de kilometri, aflate la o

depărtare de cincisprezece mii de kilometri unul de celălalt, plus nu mai ştiu câte mii de kilometri de râuri - trebuie să fi fost o examinare destul de rapidă!

– Ce-i discuţia asta? interveni Cimon. *Homo Sapiens* este singura inteligenţă descoperită vreodată în galaxie - cel puţin asta-i concluzia la care s-a ajuns, după ce s-au explorat peste o sută de mii de planete. Şansele ca Troas să găzduiască viaţă inteligentă sunt practic nule.

– Da? făcu psihologul. Folosind absolut aceleaşi argumente, pot demonstra că pe Pământ nu există viaţă inteligentă.

– În raportul lui, replică Cimon, Makoyama n-a menţionat forme de viaţă inteligentă.

– Şi cât timp a avut la dispoziţie? Practic, a vârât un deget în claia cu fân şi a anunţat că nu există nici un ac.

– Pe eternul Univers! se enervă Rodriguez. Ne certăm ca proştii! Propun să considerăm ipoteza inteligenţei băştinaşe ca nefiind dovedită şi să trecem mai departe. Sper că n-am terminat investigaţiile.

TREISPREZECE

Primele fotografii ale suprafeţei lui Junior fuseseră incluse în aşa-numitele dosare deschise. După a doua explorare, Fawkes revenise mai încruntat şi discuţia membrilor expediţiei fusese mai calmă.

Noile fotografii trecuseră din mână în mână, apoi Cimon le închisese în seiful special pe care, cu excepţia lui, nu-l putea descuia nimeni şi nimic, poate doar o explozie nucleară.

– Principalele două fluvii, spuse Fawkes, urmează în general direcţia nord-sud, în lungul marginilor estice ale lanţului muntos din apus. Cel mai mare dintre ele izvorăşte din calota polară nordică, celălalt din cea sudică. Afluenţii

vin dinspre lanţul muntos răsăritean, brăzdând întregul şes central, care se pare că-i uşor povârnit pe direcţia est-vest. Poate că acest lucru era de aşteptat. Lanţul răsăritean e mai înalt, mai lat şi aparent neîntrerupt. N-am reuşit să fac determinări de altitudine, dar n-aş fi surprins descoperind că depăşeşte Himalaia. Aş zice chiar că seamănă mult cu lanţul Wu Ch'ao de pe Hesperus. Ca să treci peste el, trebuie să ieşi în stratosferă, şi este stâncos, nu glumă! Oricum, fluviile amintite se unesc cam la 160 km la sud de Ecuator şi trec apoi printr-un defileu din lanţul vestic, de unde mai au vreo 120 km până la ocean. Locul de vărsare este perfect pentru metropola planetară. Drumurile comerciale ducând spre interiorul continentului trebuie să conveargă acolo, aşa că ar fi nodul firesc pentru comerţul spaţial. În privinţa comerţului planetar, de pe coasta răsăriteană a continentului trebuie să se transporte mărfurile peste ocean. Este prea dificil să se traverseze lanţul muntos estic. Mai sunt apoi şi insulele pe care le-am văzut la asolizare. Prin urmare, acolo aş fi căutat colonia, chiar dacă nu am fi avut localizarea ei. Şi să ştiţi că indivizii aceia ştiau să privească în viitor. Exact acolo au întemeiat-o.

– Crezuseră, spuse Novee cu glas scăzut, că se pricep la prezicerea viitorului. N-a mai rămas mare lucru din ei, este?

Fawkes căută să adopte o atitudine filosofică.

– A trecut mai bine de un veac. La ce te aştepţi? Să fiu sincer, a rămas mai mult decât aş fi crezut. În majoritate, clădirile au fost construite din semifabricate. S-au năruit şi vegetaţia le-a acoperit. S-au păstrat în mare parte datorită climei glaciale. Arborii - mai degrabă aşa-zişii arbuşti - sunt mici şi în mod evident de-abia cresc. Luminişul iniţial a dispărut. Din văzduh, singura modalitate în care se poate ghici că acolo a existat cândva o aşezare este faptul că

vegetaţia nouă are o culoare şi... hai să zicem o textură uşor diferite de pădurea înconjurătoare.

Indică o fotografie.

– Ăsta nu-i decât un morman de zgură. Poate că, odată, a fost o maşinărie. Eu unul cred că sunt tumuli.

– Ceva rămăşiţe? întrebă Novee. Oase?

Fawkes clătină din cap.

– Nu-mi vine să cred că ultimii supravieţuitori s-au îngropat singuri, pufni medicul.

– Poate că au fost mâncaţi de animale.

Fawkes se întoarse cu spatele spre ceilalţi şi urmă:

– Ploua, când am coborât. Se auzea pic, pic, pic pe frunzele de deasupra, iar solul era buretos şi îmbibat de apă. Era semiîntuneric şi o atmosferă apăsătoare. Sufla un vânt rece. Fotografiile nu-mi transmiseseră toate astea, dar aveam impresia că existau o mie de fantome care mă aşteptau...

Starea botanistului era molipsitoare.

– Termină! se răsti Cimon.

Undeva în spate, nasul ascuţit al lui Mark aproape că tremură de intensitatea curiozităţii. Se întoarse spre Sheffield şi şopti:

– Fantome? Nu există nici o semnalare autentică... Psihologul îl atinse uşor pe umăr.

– E o simplă metaforă. Nu trebuie însă să-ţi pară rău că n-a vorbit în sens literal. Asişti la naşterea unei superstiţii, şi asta este ceva, nu?

PAISPREZECE

După a doua revenire a lui Fawkes din explorare, în aceeaşi seară, căpitanul Follenbee îl chemă pe Cimon în cabina sa şi începu pe un ton morocănos:

– Nu-mi place, dr. Cimon. Oamenii mei sunt neliniştiţi. Foarte neliniştiţi.

Obloanele blindate ale hubloului erau ridicate. Lagrange I apusese de şase ore, iar lumina stacojie a lui Lagrange II îşi închidea tot mai mult nuanţa, întunecând chipul căpitanului şi colorându-i părul sur în purpuriu.

Cimon, a cărui atitudine faţă de echipaj în general şi faţă de căpitan în particular era una de plictiseală controlată, întrebă:

– Ce s-a întâmplat, căpitane?

– Suntem aici de două săptămâni terestre, şi totuşi nimeni nu iese fără costum. Întotdeauna, se practică sterilizarea la întoarcere. Este ceva-n neregulă cu aerul?

– Din câte ne dăm seama - nu.

– Atunci, de ce se mai poartă costumele?

– Căpitane, asta n-o decid eu.

Purpuriul din obrajii lui Follenbee deveni real.

– Conform contractului, începu el, nu sunt obligat să mai stau dacă este pusă în primejdie siguranţa navei. Nu doresc un echipaj înspăimântat şi gata de revoltă.

– Nu-ţi poţi stăpâni propriii tăi oameni?

– În anumite limite rezonabile.

– Bine, de fapt ce anume îi deranjează? Este o planetă nouă şi suntem precauţi. Nu pot să înţeleagă asta?

– Au trecut două săptămâni şi sunteţi tot precauţi. Ei cred că li se ascunde ceva. Este adevărat. O ştii şi dumneata. În plus, este necesar să le acord permisii pe suprafaţa planetei. Este un drept al echipajului. Chiar dacă ar fi vorba despre un asteroid sterp cu diametrul de un kilometru. Trebuie să poată evada. Să scape de rutine. Nu le pot refuza dreptul ăsta.

– Mai păsuieşte-mă până mâine, pufni astrofizicianul dispreţuitor.

CINCISPREZECE

A doua zi, savanţii se adunară în observator şi Cimon deschise discuţia:

– Vernadsky îmi repetă că atmosfera nu conţine elemente toxice, iar Rodriguez n-a descoperit nici un organism patogen care să se transmită prin aer.

Ultima afirmaţie fu întâmpinată cu murmure de îndoială şi Novee rosti:

– Coloniştii au murit din cauza unei boli. Pot jura în privinţa asta.

– Poate că da, interveni Rodriguez, dar ne-ai putea explica în ce mod? E imposibil. V-o spun şi v-o repet. Uitaţi care-i treaba: Aproape toate planetele terrane dau naştere vieţii, iar formele respective de viaţă sunt întotdeauna de natură proteică şi sunt organizate fie celular, fie viral. Dar atât! Aici similitudinile se opresc. Voi, necunoscătorii, credeţi că tot ce-i valabil pe Pământ e valabil şi pe altă planetă. Microbii sunt microbi şi viruşii sunt viruşi. Nu înţelegeţi posibilităţile infinite de variaţie din molecula de proteină! Chiar şi pe Pământ, fiecare specie are propriile ei boli. Este adevărat, unele se pot transmite la alte specii, totuşi pe Pământ nu există o singură formă de viaţă patogenă, indiferent de tip, care să le poată ataca pe toate celelalte specii. Credeţi că un virus sau o bacterie care se dezvoltă independent vreme de un miliard de ani pe altă planetă, cu aminoacizi diferiţi, cu sisteme enzimatice diferite, cu scheme metabolice diferite va aprecia pur şi simplu că *Homo Sapiens* e dulce şi suculent ca o acadea? Aşa ceva este o naivitate!

Ca medic, Novee se simţise rănit de includerea în amorful „voi, necunoscătorii” şi nu era dispus să cedeze aşa uşor.

– Rod, zise el, *Homo Sapiens* îşi poartă cu el propriii microbi, oriunde s-ar duce. Cine poate afirma că virusul

guturaiului n-a suferit o mutaţie datorită unor condiţii specifice lui Junior, transformându-se în ceva ucigaş? Sau virusul gripei? Astfel de situaţii s-au petrecut chiar pe Pământ. În 2755, para-poj...

– Ştiu totul despre epidemia de para-pojar din 2755, încuviinţă Rodriguez, despre epidemia de gripă din 1918 şi despre cea de ciumă bubonică din Evul Mediu. Spune-mi însă un caz recent. De acord, colonia a fost întemeiată acum mai bine de un secol, totuşi asta nu însemna în era preatomică. Aveau medici. Aveau medicamente şi - pe Spaţiu! - cunoşteau tehnicile inducţiei anticorpilor. Nu sunt deloc complicate. În plus, primiseră şi ajutoare medicale.

Novee îşi mângâie burtica rotofeie şi replică încăpăţânat:

– Simptomele au fost ale unei infecţii respiratorii: dispnee...

– Cunosc lista, totuşi repet că n-au murit din cauza unei boli contagioase. Este imposibil!

– Atunci, de ce au murit?

– Asta îmi depăşeşte competenţa profesională. Eu îţi spun doar că n-a fost infecţie. Nici chiar una produsă de un agent mutant. Nu se putea. *Matematic*, nu se putea.

Ascultătorii se foiră nedumeriţi când Mark apăru, strecurându-şi trupul slăbuţ lângă microbiolog, şi vorbi pentru prima dată de când participa la întruniri:

– Matematic? întrebă el entuziast.

Sheffield îl urmă grăbit, lovindu-i pe cei din jur cu coatele şi genunchii săi ascuţiţi şi cerându-şi repetat scuze.

Aparent într-o stare avansată de exasperare, Rodriguez îşi răsfrânse buza inferioară şi pufni:

– *Tu* ce vrei?

Mark tresări. Mai puţin entuziast, vorbi:

– Aţi spus că matematic nu putea fi o infecţie. Mă întrebam cum... matematic...

Apoi, amuţi.

– Mi-am declarat opinia profesională, spuse Rodriguez rigid, pe un ton sec.

După aceea, îi întoarse spatele. Nimeni nu contesta opinia profesională a altcuiva, decât dacă aparţinea aceleiaşi specialităţi. În caz contrar, implicarea cuiva din afară ar fi atras după sine propunerea că experienţa şi cunoştinţele expertului erau suficient de vagi ca să poată fi puse la îndoială de un necunoscător.

Mark ştia asta, însă el făcea parte din Serviciul Mnemonic. Îl atinse uşor pe umăr pe Rodriguez, în vreme ce cei din jur încremeniseră, fascinaţi, şi spuse:

– Ştiu că este opinia dumneavoastră profesională, totuşi aş dori s-o explicaţi.

Nu voise să sune agresiv. Pur şi simplu, solicitase o lămurire.

– Vrei să ţi-o explic? se răsuci microbiologul. Pe eternul Univers, cine eşti *tu* ca să-mi pui mie întrebări?

Mark rămase uluit de vehemenţa bărbatului, dar Sheffield ajunsese acum lângă el, aşa încât căpătă curaj. Acestuia i se adăugă nemulţumirea. Ignorând murmurul grăbit al lui Sheffield, vorbi pe un ton ascuţit:

– Sunt Mark Annuncio de la Serviciul Mnemonic şi v-am pus o întrebare. Vreau să vă explicaţi afirmaţia.

– N-o să explic nimic. Sheffield, ia-l de aici pe puştiul ăsta nebun şi du-l la culcare! Şi, de acum, te rog să-l ţii cât mai departe de mine. Mucos obraznic!

Ultimele două cuvinte fură auzite clar de toată lumea. Sheffield îl apucă pe Mark de mână, dar acesta se smuci, desprinzându-se. Tânărul începu să strige:

– Noncompos prost ce eşti! Mărginitule! Minte-de-sită! Dă-mi drumul, dr. Sheffield... Nu eşti un expert. Nu ţii minte nimic din ce-ai învăţat şi nici n-ai învăţat prea multe. Nu eşti un expert, nici unul dintre voi nu-i...

– În numele Spaţiului, izbucni Cimon, Sheffield, du-l pe cretin de-aici!

Cu obrajii arzând, psihologul îl luă pe Mark pe sus şi-l scoase din cabină.

Lacrimile se prelingeau de sub pleoapele tânărului şi, după ce ieşiră pe uşă, el izbuti să articuleze:

– Dă-mi drumul. Vreau să aud... vreau să aud ce discută.

– Nu te întoarce, Mark. Te rog.

– Nu mă-ntorc, nu-ţi face griji. Dar…

Nu-şi încheie propoziţia.

ŞAISPREZECE

În observator, Cimon, pământiu la chip, rosti:

– Gata, gata! Să revenim la problema noastră. Vă rog! Linişte! Eu accept punctul de vedere al lui Rodriguez. Pentru mine este suficient, şi nu cred că vreunul dintre cei prezenţi îi contestă opinia profesională.

– Ar fi preferabil, mormăi microbiologul, cu ochii negri arzând de iritare.

– Deoarece nu avem de ce ne teme în privinţa unei infecţii, continuă Cimon, îl voi anunţa pe căpitan că membrii echipajului pot coborî din navă fără protecţii atmosferice speciale. Se pare că şederea exclusiv în navă le afectează moralul. Există obiecţii?

Nimeni nu se împotrivi.

– De asemenea, nu văd nici un motiv pentru care să nu putem trece la următoarea etapă a investigării. Propun să stabilim o tabără pe locul fostei aşezări. Cinci dintre noi se vor deplasa acolo: Fawkes, care poate pilota naveta, Novee şi Rodriguez, pentru analizarea datelor biologice, iar Vernadsky şi cu mine ca să ne ocupăm de aspectele chimice şi fizice. Evident, toţi ceilalţi vor fi ţinuţi la curent cu datele pertinente propriilor lor specialităţi, aşteptând de

la ei să vină cu sugestii referitoare la direcţiile de investigare etc. etc. În cele din urmă, s-ar putea să ne stabilim toţi acolo, dar deocamdată vor pleca numai cei anunţaţi. Până la alte dispoziţii, comunicaţiile dintre noi şi grupul principal de pe navă se vor face prin radio. Dacă problemele, indiferent care ar fi natura lor, se dovedesc a fi localizate în zona coloniei, nu vor fi afectaţi decât cinci oameni.

– Coloniştii au murit abia după câţiva ani, observă Novee. Oricum, după mai mult de un an. Este posibil să treacă destulă vreme înainte să fim siguri că nu există probleme.

– Noi nu suntem colonişti, sublinie astrofizicianul, ci un grup de experţi care investighează o situaţie. Dacă există vreo cauză, o vom găsi şi o vom soluţiona. De asemenea, nu vom avea nevoie de ani de zile. Sunt obiecţii?

Nimeni nu comentă, aşa că şedinţa luă sfârşit.

ŞAPTESPREZECE

Mark stătea pe cuşeta sa, cu mâinile strângând un genunchi şi cu bărbia lăsată în piept. Nu mai avea lacrimi în ochi, dar glasul îi era încărcat de frustrare.

– Nu mă iau, spuse el. Nu mă lasă să-i însoţesc.

Sheffield se găsea pe scaunul din faţa tânărului, zbătându-se în agonia derutei.

– Poate că te vor lua mai târziu, îi zise.

– Nu, rosti Mark apăsat, n-or să mă ia! Mă urăsc. În plus, eu vreau să merg acum. N-am fost niciodată pe altă planetă. Sunt atâtea lucruri de văzut şi de aflat! N-au dreptul să mă oprească, dacă vreau să merg.

Sheffield clătină din cap. Mnemonicilor li se înrădăcinase profund credinţa că *trebuiau* să colecteze fapte şi că nimeni sau nimic n-ar fi putut ori n-ar fi trebuit să-i oprească. Poate că, la revenirea pe Pământ, va trebui să recomande un

anumit grad de dezîndoctrinare. La urma urmelor, era necesar ca mnemonicii să mai trăiască şi în lumea reală. Poate chiar tot mai mult, cu fiecare generaţie, pe măsură ce ajungeau să joace un rol important în galaxie.

Încercă un experiment.

– Să ştii că poate fi periculos, spuse el.

– Nu-mi pasă. Trebuie să aflu. Trebuie să aflu cât mai multe despre planeta asta. Dr. Sheffield, du-te la dr. Cimon şi spune-i că merg şi eu.

– Mark...

– Dacă nu te duci dumneata, o să mă duc eu.

Îşi ridică trupul slăbuţ de pe pat, gata să plece chiar în momentul acela.

– Poate că eşti cam agitat acum...

– Nu-i cinstit! îşi încleşta Mark pumnii. Eu am găsit planeta asta. E planeta *mea*!

Sheffield se simţi cuprins de un fior de remuşcare. Într-un fel, afirmaţia lui Mark era adevărată. Nimeni, cu excepţia tânărului, n-o ştia mai bine decât Sheffield. Şi nimeni, tot cu excepţia tânărului, nu cunoştea istoria lui Junior mai bine decât psihologul.

Abia în ultimii douăzeci de ani, confruntată cu presiunile demografice şi cu recesiunea frontierelor galactice de pe planetele mai bătrâne, Confederaţia Planetară începuse să exploreze sistematic galaxia. Anterior, expansiunea omenirii se făcuse la întâmplare. În căutarea unor noi cămine şi a unei vieţi mai bune, oamenii se luau după zvonurile legate de existenţa unor planete locuibile sau trimiteau grupuri de explorare alcătuite din amatori ca să descopere ceva promiţător.

Cu 110 ani în urmă, un astfel de grup găsise planeta Junior. Descoperirea nu fusese anunţată oficial, deoarece exploratorii nu doriseră o avalanşă de speculanţi de terenuri, agenţi de promovare, profitori şi pungaşi care, de

obicei, îşi făceau rapid apariţia pe planetele noi. În următoarele luni, bărbaţii necăsătoriţi aranjaseră să fie aduse şi femei, şi colonia trebuie să fi înflorit o vreme.

Abia după un an, când unii muriseră, iar majoritatea supravieţuitorilor erau bolnavi sau pe moarte, se expediase un semnal de ajutor spre Pretoria, cea mai apropiată planetă locuită. La momentul respectiv, guvernul pretorian traversa un moment de criză, de aceea retransmisese mesajul la guvernul Sectorului Spaţial de pe Altmark. După aceea, Pretoria se simţise perfect justificată să uite complet de problema cu pricina.

Acţionând în mod reflex, guvernul Altmark trimisese spre Junior o navă medicală. Aceasta paraşutase medicamente şi seruri, dar nu asolizase, deoarece medicul de la bord diagnosticase cazul ca fiind o gripă severă şi apreciase că nu se justificau consumurile de combustibil necesare coborârii şi decolării de pe planetă. Este posibil ca asolizarea să fi fost evitată şi de teama unei molipsiri, totuşi nimic din raportul oficial nu indica această variantă.

Peste trei luni, de pe Junior se primise un ultim mesaj, în care cei zece supravieţuitori ai coloniei solicitau ajutor; ei înşişi se aflau pe moarte. De această dată, mesajul fusese retransmis spre Pământ, însoţit de anteriorul raport medical. Guvernul central era însă un labirint în care majoritatea sesizărilor erau uitate, dacă cineva nu avea suficient interes personal şi influenţă ca să le menţină pe calea de rezolvare. Nimeni nu manifestase prea mare interes faţă de o planetă îndepărtată şi neştiută pe care mureau zece oameni.

Cazul fusese abandonat într-un dosar şi, pentru un secol, oamenii nu mai călcaseră pe Junior.

Apoi, într-o nouă febră a explorării galactice, sute de nave se răspândiseră prin imensitatea spaţiului, cercetând în toate direcţiile. În scurt timp, rapoartele lor se

transformaseră într-o avalanşă. Unele îi aparţinuseră lui Hidosheki Mikoyama, care trecuse de două ori prin norul Hercules, şi a doua oară murise într-o asolizare forţată, cu glasul încordat şi desperat răsunând prin subeter într-un ultim mesaj: „Suprafaţa se apropie rapid, pereţii navei sunt roşii de...” şi atât.

Cu un an în urmă, mormanele de rapoarte, ce depăşiseră posibilităţile de procesare ale oricărui om, fuseseră introduse într-un supercalculator din Washington. Caracterul locuibil al planetelor avusese prioritate printre toate datele şi - surpriză! - Junior apăruse pe locul întâi.

Sheffield îşi amintea entuziasmul de atunci. Sistemul stelar fusese anexat galaxiei şi denumirea Junior fusese dată de un tânăr inteligent din Biroul Provinciilor Exterioare, care simţise nevoia unei legături cât mai personale între om şi planetă. Calităţile lui Junior fuseseră amplificate. Fertilitatea, climatul („o veşnică primăvară”) şi, în primul rând, uriaşul potenţial de viitor fuseseră făcute publice, fără să se simtă nevoia de discreţie. „În următorul milion de ani”, trâmbiţau reclamele, „Junior va deveni tot mai bogat. În timp ce alte planete îmbătrânesc, Junior va întineri pe măsură ce gheţarii se vor retrage şi vor fi dezvăluite terenuri virgine. Mereu o nouă frontieră, mereu bogăţii încă neexploatate.”

În următorul milion de ani!

Fusese capodopera Biroului. Trebuia să fie spectaculosul start încununat de succes al unui program de colonizare finanţat de guvern. Urma să fie, în sfârşit, începutul exploatării ştiinţifice a galaxiei pentru binele omenirii.

În momentul acela intrase în scenă Mark Annuncio, care auzise mare parte din publicitatea făcută în jurul planetei şi pe care ideea respectivă îl aţâţa la fel de mult ca pe orice pământean, dar care, într-o bună zi, se gândise la ceva ce văzuse pe când răsfoia leneş dosarele „înmormântate” ale

Biroului Provinciilor Exterioare. Văzuse un raport medical despre o colonie de pe o planetă dintr-un sistem a cărui descriere şi localizare spaţială corespundeau cu grupul Lagrange.

Sheffield îşi amintea ziua când Mark venise la el cu vestea.

Îşi amintea, de asemenea, chipul Secretarului pentru Provincii Exterioare când aflase ştirea. Văzuse cum maxilarul pătrat al bărbatului se înmuiase lent şi în ochi îi apăruse o privire desperată.

Guvernul se angajase deja! Urma să trimită pe Junior milioane de oameni, să distribuie terenuri şi să finanţeze primele loturi de seminţe, utilaje agricole, fabrici... Junior avea să fie un paradis pentru numeroşi membri ai electoratului şi făgăduiala unui paradis pentru mulţi alţii.

Dacă, dintr-un motiv sau altul, planeta se dovedea ucigaşă, ar fi însemnat sinuciderea politică a tuturor factorilor implicaţi în program. Era vorba de oameni cu funcţii importante, inclusiv de Secretarul pentru Provincii Exterioare.

După zile de verificări şi de ezitări, Secretarul îi spusese lui Sheffield:

– Se pare că va trebui să aflăm ce s-a întâmplat acolo şi să înglobăm cumva cazul în propaganda noastră. Nu crezi că l-am putea neutraliza în felul ăsta?

– Numai dacă ceea ce s-a întâmplat nu-i prea oribil pentru a fi neutralizat.

– Dar nu se poate aşa ceva, nu? Adică... ce-ar putea fi?

Bărbatul era de-a dreptul îngrozit. Sheffield ridicase din umeri.

– Uite ce facem, urmase Secretarul. Putem trimite o navă cu experţi. Numai voluntari, dar, bineînţeles, oameni de nădejde. Îi putem acorda prioritate absolută, şi ştii bine că programul Junior ocupă oricum un loc important pe agenda

noastră. Pe de altă parte, aici vom încetini lucrurile, până la revenirea navei. S-ar putea să reuşim, nu, ce crezi?

Sheffield nu fusese chiar sigur în această privinţă, dar pe neaşteptate fusese încercat de imboldul de a participa şi el la expediţie, însoţit de Mark. L-ar fi putut studia pe mnemonic într-un mediu străin acestuia, şi dacă Mark ar fi putut ajuta la soluţionarea misterului...

Din capul locului, se apreciase că era un mister. La urma urmelor, oamenii nu mor de gripă. Iar nava medicală nu asolizase şi personalul de specialitate nu observase *realmente* ce se petrecea. Din fericire pentru el, medicul de bord decedase cu treizeci şi şapte de ani în urmă, altfel acum ar fi fost deferit Curţii Marţiale.

Dacă Mark ar fi putut ajuta la soluţionarea misterului, Serviciul Mnemonic şi-ar fi consolidat enorm poziţia. Guvernul i-ar fi fost recunoscător.

Acum însă...

Sheffield se întrebă dacă Cimon ştia cum fusese dezgropată istoria primei colonii. În mod aproape sigur, nici un membru al echipajului n-avea habar. Nu era un subiect pe care Biroul să-l fi popularizat.

Pe de altă parte, din punct de vedere politic, n-ar fi fost recomandabil să întrebuinţeze istoria cu pricina ca pe un atu cu care să smulgă concesii din partea astrofizicianului. Dacă felul în care Mark corectase „stupizenia” Biroului (în mod sigur, aşa avea să proclame opoziţia) urma să fie făcut public, Biroul ar fi primit o lovitură grea şi s-ar fi putut arăta răzbunător. Sheffield n-ar fi dorit să vadă în ce fel putea fi afectat Serviciul Mnemonic.

Totuşi...

Bărbatul se ridică brusc, decis.

– Bine, Mark. O să te duc la fosta colonie. O să mergem amândoi. Acum rămâi aici şi aşteaptă-mă. Te rog să-mi promiţi că nu vei face nimic de capul tău.

– Îţi promit, încuviinţă tânărul şi se aşeză pe cuşetă.

OPTSPREZECE

– Ce este, dr. Sheffield? întrebă Cimon.

De la biroul său, pe care hârtiile şi benzile video formau teancuri meticulos aranjate în jurul unui micuţ integrator Macfreed, astrofizicianul îl privi pe Sheffield, care intrase în cabină.

Nepăsător, psihologul se aşeză pe pătura perfect întinsă de pe cuşeta lui Cimon. Era conştient de privirea nemulţumită a conducătorului expediţiei, dar aceasta nu-l îngrijora, ci chiar îi făcea plăcere.

– Am o problemă, începu el, legată de componenţa echipei care se va deplasa la locul fostei colonii. Ai ales doi oameni pentru ştiinţele fizice şi trei pentru cele biologice. Aşa-i?

– Da.

– Consideri probabil că ai acoperit situaţia ca un ovospor Danielski la periheliu.

– În numele Spaţiului! Ai vreo propunere?

– Aş dori să vin şi eu.

– De ce?

– Nu ai nici un expert în ştiinţe mentale.

– Ştiinţele *mentale*!. Pe Galaxie! Dr. Sheffield, cinci oameni reprezintă un risc suficient. De fapt, dumneata şi… ă-ă-ă, protejatul dumitale aţi fost incluşi în personalul ştiinţific al acestei nave prin ordinul specific al Biroului Provinciilor Exterioare, fără ca eu să fi fost consultat în prealabil. Voi fi sincer cu dumneata. Dacă aş fi fost consultat, m-aş fi opus. Nu văd rolul ştiinţei mentale într-o asemenea investigaţie, care, la urma urmelor, este pur materială. Este regretabil că Biroul doreşte să experimenteze cu mnemonicii într-o astfel de ocazie. Nu ne putem permite scene precum cea în care a fost implicat Rodriguez.

Sheffield decise că Cimon nu ştia de legătura dintre Mark şi decizia de trimitere a expediţiei. Îşi îndreptă spatele, îşi puse palmele pe genunchi, cu coatele întoarse spre exterior, şi arboră o atitudine rece şi oficială.

– Aşadar, dr. Cimon, te întrebi care este rolul ştiinţelor mentale într-o asemenea investigaţie? Ce-ai crede dacă ţi-aş spune că tragicul final al coloniei poate fi explicat pe bază psihologică?

– N-aş fi impresionat. Un psiholog este un individ care poate explica orice, fără să dovedească nimic.

Cimon rânji parcă încântat de maxima enunţată.

– Permite-mi să detaliez puţin, îl ignoră Sheffield. În ce mod diferă Junior de toate celelalte optzeci şi trei de mii de planete locuite?

– Deocamdată, informaţiile noastre sunt incomplete. Nu pot oferi un răspuns.

– Haide-haide. Informaţia respectivă o deţineai înainte chiar de a porni încoace. Junior are doi sori.

– Da, bineînţeles, pufni astrofizicianul, în vreme ce o expresie derutată i se strecurase în privire.

– Atenţie, este vorba despre sori coloraţi. Sori coloraţi. Ştii ce-nseamnă asta? Înseamnă că un om, ca mine, ca dumneata, stând sub razele ambilor sori va avea două umbre. Una colorată în verde-albstru şi cealaltă în roşu-portocaliu. Evident, lungimea fiecăreia va varia în funcţie de oră. Ai verificat cumva distribuţia culorilor în cele două umbre? Cum îi ziceţi voi... spectrul reflecţiilor?

– Bănuiesc, răspunse superior Cimon, că ar fi identic cu spectrul sorilor. Ce doreşti să spui?

– Ar fi bine să verifici. Nu cumva atmosfera absoarbe anumite lungimi de undă? Sau vegetaţia? Ce mai rămâne? Apoi, să examinăm satelitul lui Junior - Surioara. Am privit-o în ultimele nopţi. Şi ea este colorată, iar culorile îşi modifică poziţiile.

– Bineînţeles, ce naiba! Trece prin faze lunare, independente pentru fiecare Soare.

– N-ai verificat nici spectrul reflecţiilor ei, aşa este?

– Trebuie să-l avem pe undeva. Nu prezintă nici un interes. De fapt, pe dumneata de ce te interesează?

– Dragă dr. Cimon, un fapt psihologic bine cunoscut este acela că orice combinaţii ale culorilor roşu şi verde exercită efecte dăunătoare asupra stabilităţii mentale. În cazul de faţă, imaginea cromopsihică, pentru a folosi terminologia tehnică, roşu-verde este inevitabilă şi asociată unor circumstanţe ce par cu totul nenaturale minţii omeneşti. Este foarte posibil ca această cromopsihoză să atingă nivelul fatal prin inducerea hipertrofiei foliculilor trinitarieni, urmată de catatonie cerebrală.

Cimon păru dărâmat.

– N-am auzit niciodată de aşa ceva, mormăi el.

– Bineînţeles că nu, pufni Sheffield; era rândul lui să fie superior. Doar nu eşti psiholog. Sper că nu-mi conteşti opinia profesională.

– Nu, sigur că nu. Totuşi, din ultimele rapoarte ale expediţiei se desprindea destul de clar faptul că muriseră de ceva ce părea o maladie respiratorie.

– Corect, totuşi Rodriguez neagă acest lucru, iar dumneata i-ai acceptat opinia profesională.

– N-am spus că era o maladie respiratorie. Am spus că părea o maladie respiratorie. Unde ar interveni cromo-nu-ştiu-cum roşu-verde a dumitale?

Sheffield clătină încet din cap.

– Voi, necunoscătorii, aveţi nişte prejudecăţi de care nu vă puteţi dezbăra. Chiar dacă există efecte fizice, asta nu înseamnă absenţa unei cauze mentale. Aspectul cel mai convingător al ipotezei mele este acela că, conform cazuisticii existente, prima manifestare a cromopsihozei

roşu-verde pare similară unei infecţii respiratorii psihogene. Înţeleg că nu ştii nimic despre psihogenie.

– Nu. Depăşeşte domeniul meu.

– Ah, da, era de aşteptat. Conform calculelor mele, în atmosfera bogată în oxigen a acestei planete, infecţia respiratorie psihogenă este atât inevitabilă, cât şi extrem de acută. Ai privit luna - mă refer la Surioară - în ultimele nopţi?

– Da, m-am uitat la Ilium.

Cimon nu se putea abţine să nu folosească numele oficial al Surioarei.

– Ai privit-o pe perioade îndelungate? Amplificată vizual?

– Da, încuviinţă astrofizicianul, uşor tulburat.

– Mda, făcu Sheffield. Ei bine, în ultimele nopţi, culorile lunare au fost extrem de puternice. Cred că ai sesizat o foarte vagă inflamare a mucoasei nazale şi uşoare înţepături în gât. Sunt sigur că deocamdată n-a fost nimic dureros. Ai tuşit sau ai strănutat? Ai mici probleme la înghiţit?

– Cred că...

Cimon înghiţi, apoi inspiră adânc, testând.

După aceea sări în picioare, cu pumnii încleştaţi şi răcni:

– Pe Marea Galaxie, Sheffield, n-aveai dreptul să ascunzi chestia asta! Aşa-i, am simţit! Ce să fac? Nu-i ceva incurabil, nu? La naiba, Sheffield - glasul îi devenise ascuţit - de ce nu ne-ai spus nimic pân-acum?

– Pentru că, zise psihologul calm, nu există nici măcar un grăunte de adevăr în tot ce am spus. Nici o iotă. Culorile nu fac rău nimănui, la loc, dr. Cimon. Dacă intră cineva, o să rămână cu o impresie greşită văzându-te aşa.

– Spuneai, începu Cimon derutat şi cu un glas care părea să se sufoce, că în opinia dumitale profesională...

– Opinia mea profesională! Pe Spaţiu şi Comete, Cimon, ce ţi se pare atât de magic într-o opinie profesională? Un

individid poate să mintă sau, pur şi simplu, să fie ignorant, chiar în detalii ale propriei sale specialităţi. Un expert poate greşi, deoarece ignoră o altă specialitate. E posibil ca el să fie convins că are dreptate, şi totuşi să greşească. Uită-te la dumneata. Cunoşti tot ceea ce face ca Universul să meargă precum un ceasornic, în vreme ce eu sunt complet pierdut în domeniul respectiv - ştiu doar că stelele pâlpâie pe boltă, iar un an-lumină este ceva foarte mare. Cu toate acestea, dumneata înghiţi pseudoaiureli psihologice de care ar râde şi un student din anul întâi. Cimon, nu crezi că ar fi timpul să ne facem mai puţine griji despre opinia profesională şi să ne preocupăm mai degrabă de cooperare?

Culoarea se scursese complet din obrajii astrofizicianului. Acesta devenise palid ca varul. Buzele îi tremurau.

– Te-ai folosit de statutul profesional, şopti el, ca de un paravan dinapoia căruia să-ţi baţi joc de mine.

– Cam aşa ceva, încuviinţă celălalt.

– Niciodată, niciodată..., se înecă Cimon, apoi începu din nou: Niciodată n-am asistat la ceva mai laş şi mai lipsit de morală.

– Intenţia mea a fost să-ţi atrag atenţia în privinţa unui detaliu.

– Ai făcut-o. Oho-ho, mi-ai atras atenţia din plin!

Treptat, Cimon îşi revenise şi glasul i se apropia de normal.

– Doreşti să-l luăm cu noi pe protejatul dumitale.

– Exact.

– Nu. Nu! În nici un caz! Ţi-aş fi răspuns nu, înainte să intri, iar acum răspunsul este de un milion de ori nu.

– Care ar fi fost motivul? Mă refer la cel dinainte de a fi intrat?

– Este psihopat. Nu poate sta alături de oamenii normali.

– Aş aprecia, rosti Sheffield încruntat, dacă n-ai mai utiliza termenul „psihopat”. Nu deţii competenţa respectivă. Dacă

eşti atât de scrupulos în privinţa eticii profesionale, ţine minte şi evită specialitatea mea, atunci când sunt de faţă. Mark Annuncio este perfect normal.

– După scena aceea cu Rodriguez? Sigur că da! Cum să nu?!

– Mark avea dreptul să întrebe. Asta este slujba şi sarcina lui. Rodriguez nu avea nici un drept să fie atât de grosolan.

– Dacă nu te superi, pentru mine Rodriguez este mai important.

– De ce? Mark ştie mai multe decât Rodriguez. Ştie chiar mai multe decât mine ori decât dumneata. Intenţionezi să te întorci cu un raport inteligent, sau să satisfaci o vanitate meschină?

– Declaraţiile dumitale despre cunoştinţele băiatului nu mă impresionează. Ştiu foarte bine că poate să recite aidoma unui papagal perfect, dar că, pe de altă parte, nu-i capabil să înţeleagă nimic. Sarcina mea este să-i asigur accesul la date, fiindcă aşa a ordonat Biroul. N-am fost consultat în această privinţă, dar nu-i nimic. Voi fi cooperant. Îşi va primi datele aici, în navă.

– Nesatisfăcător, rosti psihologul. El trebuie să fie pe teren. Poate vedea lucruri pe care nu le văd preţioşii tăi experţi.

– N-are decât, zise tăios Cimon. Răspunsul este acelaşi - nu. Nu mă poţi convinge în nici un fel.

– Pentru că mi-am bătut joc de dumneata?

– Pentru c-ai încălcat cea mai fundamentală obligaţie a unui expert. Nici un expert respectabil nu se va folosi vreodată de cunoştinţele sale pentru a abuza de inocenţa altei persoane aflată în necunoştinţă de cauză.

– Deci, mi-am bătut joc de dumneata.

– Te rog să pleci, îi întoarse spatele Cimon. Pe durata expediţiei, noi doi nu vom mai avea ce discuta, exceptând problemele strict necesare.

– Dacă plec, spuse celălalt, este posibil ca restul băieţilor să afle ce s-a petrecut aici.

– O să povesteşti episodul acesta? tresări astrofizicianul.

Un surâs rece îi apăru pe buze, transformându-se după aceea în obişnuita sa expresie de dispreţ.

– Toţi vor afla ce ticălos eşti!

– Mă-ndoiesc că ei o vor lua în serios. Toţi ştiu că psihologilor le place să facă farse. În plus, vor fi mult mai ocupaţi să râdă de dumneata. Parcă văd… mereu distantul şi autoritarul dr. Cimon ţinându-se cu mâinile de beregată şi răcnind după salvare, în urma câtorva bolboroseli mistice.

– Cine te va crede?

Sheffield îşi ridică mâna dreaptă. Între degetul mare şi cel arătător se zărea un obiect paralelipipedic, cu butonaşe cât gămălia unui ac.

– Un reportofon, anunţă el.

Apăsă un butonaş şi glasul lui Cimon se auzi limpede: „Ce este, dr. Sheffield?” Răsunase pompos, superior, ba chiar puţin îngâmfat.

– Dă-mi-l imediat! se repezi Cimon spre el.

– Te rog să nu foloseşti forţa, întinse un braţ psihologul, stopându-l. Până acum câţiva ani, am participat la campionatele de lupte libere. Uite ce-i, sunt gata să fac un târg cu dumneata.

Cimon continua să se zbată, uitând de demnitate şi icnind de mânie. Sheffield îl păstră la distanţă, retrăgându-se încetişor.

– Dacă Mark şi cu mine ne alăturăm vouă, continuă el, nimeni nu va auzi înregistrarea asta.

Treptat, celălalt bărbat se potoli.

– Mi-o dai? gâfâi el.

– După ce ne întoarcem de la locul coloniei.

– Să am încredere în *dumneata*?

Se străduise să confere glasului un ton cât mai dezgustat cu putinţă.

– De ce nu? În tot cazul, poţi fi convins că voi difuza înregistrarea. Mai întâi, i-o voi pune lui Vernadsky. O să fie în culmea încântării. Ştii ce simţ primitiv al umorului are...

Cu o voce abia auzită, astrofizicianul rosti:

– Poţi veni împreună cu băiatul.

Apoi, ridicând tonul:

– Dar ţine minte, Sheffield! Când revenim pe Pământ, o să te-aduc în faţa Comitetului Central al AGPS. Ţi-o promit! Vei fi degradat.

– Nu mă tem de Asociaţia Galactică pentru Progresul Ştiinţelor, rosti Sheffield apăsând pe fiecare silabă. La urma urmelor, de ce anume mă vei acuza? Le vei prezenta înregistrarea ca dovadă? Fii serios - haide, să nu fim ranchiunoşi. Eu unul nu te-aş sfătui să-ţi etalezi propria... ă-ă-ă, greşeală în faţa celor mai scorţoşi indivizi de pe optzeci şi trei de mii de planete.

Surâzând cu blândeţe, ieşi cu spatele înainte.

Surâsul dispăru însă, când uşa se interpuse între el şi Cimon. Nu-i făcuse plăcere să procedeze în felul acela. Acum, când totul se terminase, se întreba dacă meritase să-şi facă un asemenea duşman.

NOUĂSPREZECE

Lângă locul primei colonii de pe Junior se înălţaseră şapte corturi. De pe terasa puţin înaltă pe care se afla, Fawkes le putea zări pe toate. Se împlinea o săptămână de când ajunseseră acolo.

Bărbatul ridică ochii spre cer. Norii erau groşi şi prevesteau ploaie. Asta îl mulţumea. Cu ambii sori ascunşi îndărătul plafonului de nori, lumina difuză era alb-cenuşie. Obiectele păreau aproape normale.

Vântul umed sufla în rafale neregulate, aşa cum se petrecea în aprilie în Vermont. Fawkes era american şi-l încânta această asemănare. Peste patru-cinci ore, Lagrange I avea să apună şi norii urmau să devină stacojii, iar peisajul aproape imposibil de distins din cauza umbrelor. Până atunci, Fawkes intenţiona să fie deja în cort.

Deşi se găseau atât de aproape de Ecuator, era foarte rece! Desigur, temperatura se putea schimba în decursul mileniilor. Pe măsură ce gheţarii se retrăgeau, aerul se încălzea, iar solul se usca. Aveau să apară jungle şi deşerturi. Nivelul oceanelor avea să urce lent, acoperind o mulţime de insuliţe. Cele două fluvii vor deveni o mare interioară, modificând configuraţia singurului continent de pe Junior, poate chiar divizându-l în mai multe continente.

Se întrebă dacă locul coloniei avea să fie acoperit de ape. Probabil că da, decise în cele din urmă. Poate că în felul acela avea să se înlăture blestemul.

Înţelegea de ce Confederaţia era atât de nerăbdătoare să rezolve misterul primei colonii. Chiar dacă n-ar fi fost altceva decât o molimă, erau necesare dovezi. Altfel, cine ar mai fi venit să colonizeze planeta? Nu numai astronauţii împărtăşeau superstiţia „momelii fraierului”.

El însuşi... Ei bine, prima lui vizită la locul fostei colonii nu fusese chiar atât de neplăcută, deşi fusese bucuros când scăpase de ploaie şi de beznă. Când se întorsese, fusese mai rău. Adormise greu, cu gândul că o mie de morţi misterioase se petrecuseră în jur, de care îl despărţea numai acel lucru lipsit de substanţă care este timpul.

Cu detaşarea şi sângele rece specific medicilor, Novee descoperise mai mult de zece morminte. Fawkes nu putuse atunci şi nici după aceea să privească rămăşiţele dinăuntru. Novee spusese că nu găsise decât oseminte măcinate de vreme, din care nu se putea deduce nimic.

– Par a exista unele anomalii privind descompunerea asta, comentase el, dar, după ce i se ceruseră detalii, recunoscuse că efectele se puteau datora exclusiv acţiunii de o sută de ani a umezelii din sol.

Fawkes construise o teorie fantezistă care-l obseda chiar şi când era treaz. Pe planetă exista o rasă de fiinţe inteligente ce trăiau în subteran, se furişau nevăzute şi care îi bântuiseră cu o perseverenţă teribilă pe primii colonişti.

Îşi imaginase un silenţios război bacteriologic. Parcă îi vedea pe băştinaşi în laboratoarele situate sub rădăcinile arborilor, cultivând spori şi mucegaiuri, în căutarea unuia care să poată ataca oamenii. Poate că-i capturaseră pe copii, ca să aibă subiecţi pentru experimentări.

Iar după ce ajunseseră la rezultatul dorit, sporii plutiseră tăcuţi peste colonie, în nori otrăvitori...

Fawkes ştia că toate acelea nu erau decât rodul imaginaţiei. Şi le închipuise în nopţile când fusese de veghe, fără a avea nici o dovadă în acest sens, cu excepţia nodului de spaimă din stomac. Totuşi, rămas singur în pădure, se răsucea brusc nu numai o dată, mânat de o bruscă şi oribilă convingere că nişte ochi scânteietori îl urmăreau din umbrele purpurii proiectate de copaci sub razele lui Lagrange I.

Deşi era cufundat în gânduri, ochii lui de botanist examinau vegetaţia pe lângă care trecea. Părăsise tabăra, îndreptându-se într-o nouă direcţie, dar vedea numai flora pe care o zărise şi până atunci. Pădurile de pe Junior nu erau nici dese, nici încâlcite. Nu puteau fi considerate obstacole în calea călătorilor. Arbuştii (puţini se ridicau mai sus de trei metri, deşi trunchiurile lor erau aproape la fel de groase precum majoritatea copacilor tereştri) creşteau la distanţe destul de mari unul de altul.

Fawkes alcătuise o schemă aproximativă de dispunere a florei de pe Junior într-o ordine taxonomică. Îşi dădea prea

bine seama de faptul că în felul acela putea intra în istoria ştiinţei.

Exista, de pildă, „arborele-baionetă”. Uriaşele lui flori stacojii atrăgeau creaturile tip insectă care-şi construiau cuiburile mici în interiorul său. Apoi, la un semnal sau impuls pe care botanistul încă nu-l putuse sesiza, în toate florile de pe un arbore anume creştea, parcă peste noapte, câte un pistil strălucitor de alb. Acesta era înalt de peste jumătate de metru, ca şi cum, deodată, florile s-ar fi echipat cu o baionetă.

După încă o zi, însă, floarea era fertilizată, iar petalele se închideau - dispăreau pistilul, insectele, totul. Makoyama îl botezase „arborele-baionetă”, dar Fawkes II redenumise, plin de îndrăzneală, *Migrania Fawkesii*.

Toţi copacii aveau însă o anumită caracteristică. Lemnul lor era incredibil de dur. În mod firesc, geochimistul trebuia să determine starea fizică a moleculei de celuloză, iar geofizicianul felul în care apa putea fi transportată prin textura impenetrabilă a lemnului. Din propria sa experienţă, Fawkes ştia că florile se desprindeau dacă erau trase cu forţă, dar lujerii lor se îndoiau numai cu mare greutate, fără să se rupă. Briceagul i se tocise fără măcar să lase o zgârietură.

Pentru a defrişa terenurile, fără îndoială că primii colonişti trebuiseră să dezgroape rădăcinile copacilor.

Prin comparaţie cu Pământul, pădurile nu aveau aproape deloc faună. O explicaţie putea s-o reprezinte climatul glacial, dar Fawkes n-ar fi băgat mâna în foc.

Insectele aveau toate o singură pereche de aripi, de forma unor micuţe ferigi multilobate, ce băteau aerul fără sunet. Aparent, nici una din ele nu se hrănea cu sânge.

Singura ocazie în care văzuseră animale fusese atunci când, deasupra taberei, apăruse brusc o creatură mare, înaripată. Avuseseră nevoie de aparatele de fotografiat cu

viteză mare ca să dezvăluie forma animalului, deoarece acesta, aparent mânat de curiozitate, revenise iarăşi şi iarăşi peste corturi în picaje atât de rapide încât simplele observaţii vizuale nu erau suficiente.

Avea patru aripi; cele anterioare se terminau prin gheare puternice, erau membranoase şi asigurau planarea. Perechea posterioară, acoperită cu cu perişori, lovea aerul prin vibraţii rapide.

Rodriguez propusese să boteze creatura *Tetrapterus*.

Fawkes se opri din depanarea amintirilor şi examina un sortiment de iarbă pe care nu-l mai zărise până atunci. Firele erau dese şi se trifurcau spre vârf. Îşi scoase lupa din buzunar şi pipăi uşurel un fir. Precum celelalte de pe Ju...

În clipa aceea, auzi foşnetul din spate... cât se poate de distinct. Ascultă o clipă, în vreme ce bubuiturile inimii sale acopereau sunetul, apoi se răsuci brusc. O siluetă micuţă, umanoidă, se ascundea îndărătul unui arbore.

Fawkes simţi că i se opreşte răsuflarea. Bâjbâi în căutarea blasterului de la şold, iar mâna păru că i se mişca prin melasă.

Oare fanteziile lui să nu fi fost de fapt fantezii? Oare Junior era cu adevărat locuit?

Fără să-şi dea seama cum se întâmplase, se trezi şi el înapoia altui copac. Nu putea lăsa lucrurile aşa. O ştia prea bine. Nu le putea spune celorlalţi: „Am văzut o vietate. Poate că ea reprezenta răspunsul la toate întrebările noastre, dar mi-a fost frică şi am lăsat-o să scape.”

Trebuia să facă o încercare.

Chiar în spatele copacului după care se pitise silueta necunoscută se afla un „arbore-potir”. Acesta înflorea şi petalele colorate în alb şi crem se ridicau moi în sus, aşteptând ploaia care avea să vină în curând. Se auzi trosnetul sec al unei flori rupte şi fâşiile crem se răsuciră şi se plecară în jos.

Nu era o fantezie. Cineva se găseam spatele copacului.

Fawkes inspiră adânc şi ţâşni din ascunzătoare, cu blasterul întins înainte, gata să apese pe trăgaci la cel mai mărunt semn de pericol.

În clipa aceea, un glas strigă:

– Nu! Eu sunt!

Dindărătul trunchiului apăru un chip speriat, dar în tot cazul omenesc.

Era Mark Annuncio.

Fawkes se opri în mijlocul sprintului şi holbă ochii. În cele din urmă, reuşi să croncăne:

– Ce cauţi aici?

– Vă urmăream, răspunse tânărul cu ochii asupra blasterului.

– De ce?

– Ca să văd ce faceţi. Mă interesa ce aţi putea descoperi. Credeam că dacă o să mă vedeţi, mă veţi alunga.

Botanistul îşi aminti de arma cu care continua să-l fixeze pe Annuncio şi o coborî. Avu nevoie de trei încercări ca să nimerească tocul. Primele picături mari de ploaie începură să cadă.

– Să nu le spui nimic celorlalţi, rosti aspru Fawkes.

Îl fulgeră pe Mark cu o privire ostilă, după care porniră amândoi spre tabără, tăcuţi, ţinându-se la distanţă unul de altul.

DOUĂZECI

Celor şapte corturi li se adăugase o clădire centrală din prefabricate. Acum, grupul se adunase în interiorul ei, în jurul mesei lungi.

Momentul era unul deosebit, deşi cu toţii erau cufundaţi în tăcere. Vernadsky, care în timpul facultăţii îşi gătise singur

hrana, fusese uns ca bucătar-şef. Acum ridică vasul de pe plita cu ultrascurte şi întrebă:

– Doreşte cineva calorii?

Distribui mâncarea cu generozitate.

– Miroase foarte bine, rosti Novee pe un ton nesigur.

Ridică o bucată de carne în furculiţă. Era purpurie şi continua să fie tare, în ciuda faptului că fusese fiartă îndelung. Ierburile ce o înconjurau păreau mai moi, dar şi mai puţin comestibile.

– Haideţi, îi îndemnă geochimistul, mâncaţi! Am gustat şi e bună.

Îşi umplu gura şi mestecă. Continuă să mestece.

– Cam tare, dar bună.

– Probabil că ne va ucide, comentă sumbru Fawkes.

– Prostii! replică Vernadsky. Şoarecii o mănâncă de două săptămâni.

– Două săptămâni nu-nseamnă mare lucru, observă Novee.

– Ei bine, decise Rodriguez, o muşcătură n-o să ne omoare. Să ştii că-i chiar *bună*.

Avea dreptate. Finalmente, toţi fură de acord în această privinţă. Deocamdată, se părea că produsele de pe Junior, atunci când puteau fi consumate, erau bune. Grăunţele se dovediseră aproape imposibil de măcinat şi transformat în făină, totuşi, dacă se insista, se obţinea o pâine cu conţinut ridicat de proteine. Pâinea se afla chiar acum pe masă, neagră la culoare, foarte densă, însă deloc rea la gust.

Fawkes studiase flora de pe Junior şi ajunsese la concluzia că un pogon de teren, corespunzător irigat şi însămânţat, putea asigura hrana pentru un număr de zece ori mai mare de rumegătoare decât ar fi făcut-o aceeaşi suprafaţă pe Pământ.

Sheffield fusese impresionat; se referise la Junior ca la grânarul a o sută de planete, totuşi Fawkes însuşi ridicase din umeri şi pufnise:

– Momeala fraierului.

Cam cu o săptămână în urmă, grupul intrase în alertă din cauza refuzului hamsterilor şi şoarecilor albi de a a se atinge de nişte plante noi aduse de botanist. Cei care mâncaseră cantităţi mici din acestea, amestecate în raţiile lor obişnuite, muriseră.

Să fi fost oare rezolvarea misterului?

Nu tocmai. Peste câteva ore, Vernadsky apăruse şi le comunicase calm:

– Cupru, plumb şi mercur.

– Poftim? făcuse Cimon.

– Mă refeream la plantele acelea. Au un conţinut bogat în metale grele. Probabil că este o trăsătură evoluţionistă, menită să-i descurajeze pe cei care voiau să le mănânce.

– Primii colonişti..., începuse astrofizicianul.

– Nu. Imposibil. Majoritatea plantelor nu au absolut nimic. Este vorba numai despre acestea, şi nimeni nu le-ar mânca.

– De unde ştii?

– Şoarecii n-au vrut să le mănânce.

– Şoareci...

Exact atâta aşteptase Vernadsky. Pe un ton dramatic, declarase:

– Puteţi aclama un martir al ştiinţei. Le-am gustat şi eu.

– Cum? răcnise Novee.

– Cu vârful limbii. Nu vă faceţi griji. Sunt unul dintre martirii precauţi. Oricum, gustul este mai amar decât cel al stricninei. La ce vă puteaţi aştepta? Dacă o plantă se ticseşte cu plumb doar pentru a alunga animalele, ce are de câştigat dacă animalul moare abia după ce a mâncat-o? Amăreala accentuată slujeşte ca avertisment. Combinaţia de avertisment şi otrăvire determină reacţia dorită.

– În plus, adăugase medicul, coloniştii n-au murit din cauza unei otrăviri cu metale grele. Simptomele au fost altele.

Toţi cunoşteau suficient de bine simptomele, unii în termeni tehnici, alţii ca profani. O respiraţie îngreunată şi dureroasă, care devenea tot mai dificilă. Acela era finalul.

Fawkes lăsă jos furculiţa.

– Dar dacă hrana aceasta conţine alcaloizi ce paralizează nervii care controlează muşchii cavităţii toracice, împiedicând plămânii să se contracte şi să se dilate? întrebă el.

– Şoarecii au acelaşi sistem respirator ca oamenii, răspunse Vernadsky, şi n-au murit.

– Poate că-i un efect cumulativ.

– Bine, bine, sunt de acord. Dacă aveţi dificultăţi respiratorii, reveniţi la consumul raţiilor din navetă şi vedeţi dacă se înregistrează ameliorări. Nu se iau însă în considerare tulburările psihosomatice.

– Asta-i meseria mea, mormăi Sheffield. Nu vă faceţi griji în legătură cu ea.

Fawkes inspiră adânc o dată şi încă o dată. Încruntându-se, duse la gură altă bucată de friptură.

Într-un colţ al mesei, mâncând mai încet decât ceilalţi, Mark se gândi la monografia „Gust şi miros” de Norris Vinograd. Acesta făcuse o clasificare a gusturilor şi mirosurilor, bazată pe configuraţiile de inhibiţie enzimatică din papilele gustative. Tânărul nu ştia exact ce însemna asta, dar îşi amintea simbolurile, valorile lor şi definiţiile descriptive.

În vreme ce plasă gustul fripturii în trei subclasificări, termină de mâncat. Fălcile îl dureau uşor din cauza masticaţiei dificile.

DOUĂZCCI ŞI UNU

Seara se apropia şi Lagrange I aproape apusese. Fusese o zi senină şi rezonabil de caldă, iar Vernadsky se simţea mulţumit. Efectuase câteva măsurători interesante şi puloverul lui viu colorat prezentase modificări fascinante de la oră la oră, pe măsură ce poziţiile sorilor se schimbaseră.

În clipa aceea, umbra lui era lungă şi roşie, având treimea inferioară cenuşie, acolo unde se suprapunea umbra lui Lagrange II. Bărbatul întinse un braţ şi acesta proiectă două umbre. Una de un portocaliu-spălăcit, lungă de vreo cinci metri, iar alta de un albastru-închis, în aceeaşi direcţie, dar fără să depăşească doi metri în lungime. Dacă ar fi avut timp la dispoziţie, Vernadsky ar fi putut obţine un set excelent de umbrograme.

Era atât de încântat încât nu simţi nici un resentiment la vederea lui Mark, care-l urmărise de la depărtare. Lăsă jos nucleometrul şi flutură braţul.

– Vino aici!

Tânărul se apropie şovăitor.

– Bună ziua.

– Doreai ceva?

– Doar... doar mă uitam.

– Aha! Ei bine, poţi să te uiţi. Ştii ce fac aici?

Mark clătină din cap.

– Acesta este un nucleometru, explică Vernadsky. Îl înfigi în sol... uite-aşa. Are în vârf un generator de câmp de forţă, ca să pătrundă în orice rocă.

În timp ce vorbea, apăsă instrumentul, care intră mai bine de jumătate de metru în stratul stâncos.

– Vezi?

Ochii lui Mark străluceau şi geochimistul se simţi încântat.

– Pe părţile laterale are generatoare termice microscopice. Fiecare dintre ele vaporizează în jur de un milion de

molecule din solul înconjurător şi le descompune în atomi. După aceea, atomii sunt diferenţiaţi în funcţie de masa nucleară şi de sarcină şi rezultatele pot fi citite direct pe afişajul de aici. Ai priceput?

– Nu sunt tocmai sigur, dar este bine să cunoşti.

Vernadsky zâmbi şi continuă:

– Aşa se obţin date despre diferitele elemente din crustă. În general, sunt cam aceleaşi pe toate planetele din categoria oxigen-apă.

– Planeta cu cel mai mult siliciu este Lepta, spuse Mark. Are 32,765 procente. Pământul nu are decât 24,862 procente. Este vorba despre procentaje masice.

Zâmbetul lui Vernadsky se destramă. Întrebă sec:

– Ştii datele tuturor planetelor, amice?

– Ah, nu! Ar fi imposibil. Nu cred că au fost toate explorate. *Manualul de cruste planetare* de Bischoon şi Spenglow conţine liste numai pentru 21.854 de planete. Pe aceleea le cunosc, bineînţeles.

Cu un clar sentiment de dezumflare, Vernadsky urmă:

– Ei bine, Junior are o distribuţie a elementelor mult mai egală decât se întâlneşte de obicei. Oxigenul este scăzut. Din determinările mele de până acum, am obţinut o medie jalnică, de 42,113. Siliciul atinge de abia 22,72. Metalele grele sunt de zece până la o sută de ori mai concentrate ca pe Pământ. Ăsta nu-i totuşi un fenomen local, deoarece densitatea generală a lui Junior este cu 5 la sută mai ridicată decât a Pământului.

Vernadsky nu era sigur de ce anume îi spunea puştiului toate lucrurile acelea. Pe de o parte, fiindcă era bine să găsească pe cineva care să-l asculte. Oricine devine însingurat şi frustrat când nu poate sta de vorbă cu un expert din specialitatea sa.

De aceea, continuă să explice, începând să se simtă încântat în rolul de profesor:

– Pe de altă parte, elementele mai uşoare sunt de asemenea mai bine distribuite. În ocean nu predomină clorura de sodiu, ca pe Pământ. Oceanele de pe Junior conţin o cantitate respectabilă de săruri de magneziu. Să examinăm acum aşa-numitele „metale uşoare”: litiul, beriliul şi borul. Ele sunt mai uşoare decât carbonul, dar sunt foarte rare pe Pământ şi, de fapt, pe toate planetele. Pe de altă parte, Junior abundă în ele. Laolaltă, toate trei formează aproape patru zecimi dintr-un procent, spre deosebire de cazul Pământului, unde alcătuiesc cam patru miimi.

– Aveţi o listă cu procentajele tuturor elementelor? întrebă Mark, trăgându-l uşor de mânecă. Pot s-o văd?

– Cred că da.

Se scotoci prin buzunare şi scoase o foaie de hârtie împăturită. Zâmbi, văzând ardoarea cu care o luă tânărul, şi spuse:

– Nu cumva să le publici înaintea mea!

Mark privi hârtia şi i-o restitui.

– Ai terminat? întrebă Vernadsky surprins.

– Ah, da, încuviinţă Mark gânditor. Le-am reţinut pe toate.

Se răsuci pe călcâie şi se îndepărtă, fără un cuvânt de despărţire. Ultima scânteiere a lui Lagrange I pieri sub orizont. Vernadsky se uită după tânăr şi înălţă din umeri. Extrase nucleometrul din sol şi porni şi el către corturi.

DOUĂZECI ŞI DOI

Sheffield era moderat mulţumit. Mark se descurcase mai bine decât se aşteptase. Desigur, de-abia scotea o vorbă, dar asta nu însemna nimic serios. Cel puţin, dovedea interes şi nu era morocănos. În plus, nu avusese nici o izbucnire de nervi.

Ba chiar Vernadsky îi povestise psihologului că, cu o zi în urmă, Mark discutase cu el cât se poate de normal, fără ca vreunul să utilizeze tonuri ridicate, despre analizele crustelor planetare. Chimistul păruse puţin amuzat, spunând că Mark ştia analizele crustelor de pe douăzeci de mii de planete şi că, într-o bună zi, avea să-l roage să i le recite, doar ca să vadă cât timp i-ar fi luat.

Mark însă nu amintise nimic despre episodul cu pricina. Toată dimineaţa rămăsese în cortul său. Sheffield strecurase capul înăuntru, îl văzuse aşezat pe pat, cu privirea aţintită asupra vârfurilor cizmelor, şi-l lăsase în pace.

Psihologul simţea că el însuşi avea nevoie de o idee bună. O idee cu adevărat excepţională.

Deocamdată, nu obţinuseră nimic. O lună întreagă de nereuşite. Rodriguez continua să se opună oricărei posibilităţi de infecţie. Vernadsky scotea din discuţie intoxicaţia alimentară. Novee scutura vehement din cap la sugestiile unor afecţiuni metabolice. „Care ar fi dovezile?” întreba el.

Finalmente, toate cauzele fizice ale morţii fuseseră eliminate pe baza opiniilor experţilor. Totuşi, muriseră toate femeile, bărbaţii şi copiii. Trebuia să existe un motiv. Putea oare să fi fost de natură psihologică?

Înainte să fi ajuns acolo, Sheffield satirizase o asemenea ipoteză în faţa lui Cimon, urmărind un scop anume, însă acum sosise momentul s-o privească cu toată seriozitatea. Oare coloniştii fuseseră împinşi la sinucidere? De ce? Omenirea colonizase zeci de mii de planete, fără ca stabilitatea ei mentală să fi fost serios afectată. De fapt, rata sinuciderilor, ca şi incidenţa psihozelor, era mai mare pe Pământ decât oriunde în galaxie.

În plus, colonia solicitase cu desperare ajutor medical. Oamenii nu doriseră să moară.

Tulburări de personalitate? Ceva specific grupului respectiv? Suficient ca să afecteze peste o mie de oameni şi să le provoace moartea? Puţin probabil. Apoi, cum ar fi putut descoperi dovezi? Locul fostei colonii fusese cercetat cu atenţie, în căutare de filme sau de înregistrări, oricât de banale. Nimic! Un secol de umiditate nu permisese păstrarea unor obiecte atât de fragile.

Din acest motiv, Sheffield lucra practic în gol. Se simţea neajutorat. Cel puţin, ceilalţi culegeau date, aveau informaţii pe baza cărora puteau să formuleze ipoteze. El nu avea nimic.

Se trezi din nou în faţa cortului lui Mark şi privi înăuntru în mod automat. Cortul era gol. Se uită în jur şi-l văzu pe tânăr părăsind tabăra şi pătrunzând în pădure.

– Mark! îl strigă. Aşteaptă-mă!

Mark se opri, păru că vrea să pornească mai departe, apoi se răzgândi şi-l aşteptă pe psiholog să i se alăture.

– Încotro? întrebă Sheffield, gâfâind uşor după alergarea prin aerul dens al lui Junior.

– La navetă, replică Mark morocănos.

– Da?

– N-am avut ocazia să mă uit la ea.

– Ba ai avut. Ţin minte că, la venire, ai sorbit din ochi gesturile lui Fawkes.

– Erau toţi în jurul meu, se strâmbă tânărul. Vreau să-o văd singur.

Sheffield se simţi neliniştit. Mark era furios şi tulburat. Ar fi fost bine să-l însoţească şi să încerce să afle ce se întâmplase.

– Dacă mă gândesc bine, spuse el, mi-ar plăcea şi mie s-o văd. Te-ar deranja dacă aş veni şi eu?

Mark şovăi, apoi spuse:

– Mă rog, dacă ţii morţiş…

Nu fusese invitaţia cea mai elegantă.

– Ce ai în mână? se interesă psihologul.

– O ramură de copac. Am tăiat-o cu ferăstrăul de câmp ultrasonic. Am luat-o pentru cazul în care m-ar opri cineva.

O flutură, vâjâind prin aerul dens.

– De ce te-ar opri cineva? În locul tău, aş arunca-o. Este grea, dură şi poate răni pe cineva.

– N-o arunc, zise Mark îndepărtându-se.

Sheffield reflectă câteva clipe, apoi decise că nu era momentul unei dispute. Ar fi fost preferabil să descopere motivul ostilităţii tânărului.

– Bine, încuviinţă el.

Naveta atmosferică se afla într-o poieniţă. Blindajul metalic lucios reflecta luminiţe verzui; Lagrange II încă nu răsărise. Mark privi atent de jur-împrejur.

– Nu-i nimeni, îl linişti Sheffield.

Urcară la bord. Naveta era destul de mare. Îi transportase pe cei şapte oameni, echipamentele şi proviziile lor în numai trei zboruri. Sheffield privi cu respect la panoul de comandă.

– Imaginează-ţi că un botanist ca Fawkes, rosti el, a învăţat s-o piloteze, deşi treaba asta îi depăşeşte cu mult specialitatea.

– Şi eu o pot pilota, vorbi brusc tânărul.

– Poţi? îl privi Sheffield surprins.

– Când am venit, m-am uitat la dr. Fawkes. Ştiu tot ce a făcut. În plus, are şi un manual tehnic de reparaţii. I l-am luat pe ascuns şi l-am citit.

– Asta-i grozav, zise Sheffield pe un ton nepăsător. În caz de necesitate, mai avem un pilot.

Se întoarse cu spatele la Mark, aşa încât nu văzu ramura noduroasă care coborî spre capul său. Nu auzi nici glasul plin de regrete al tânărului rostind:

– Îmi pare rău, dr. Sheffield.

De fapt, se poate spune fără greşeală că nu simţi nici lovitura care-l năuci.

DOUAZECI ŞI TREI

Ulterior, Sheffield se gândi că zguduitura asolizării navetei îl ajutase să-i revină din leşin. La început, fusese doar durere, întuneric şi buimăceală.

Glasul lui Mark se auzea de undeva. Aceea a fost prima senzaţie reală a psihologului. Când încercă să se rostogolească pe o parte şi să se ridice într-un genunchi, simţi durerea zvâcnindu-i în cap.

O vreme, vocea lui Mark nu era decât o înşiruire de sunete lipsite de sens pentru Sheffield. Treptat, acestea începură să se închege în cuvinte. În cele din urmă, când pleoapele i se deschiseră şi lumina pătrunse atât de ascuţită încât fu nevoit să le strângă imediat, putu distinge fraze. Rămase locului, cu capul aplecat, sprijinit într-un genunchi tremurător.

Mark vorbea întretăiat, cu glas ascuţit:

– ... murit o mie de oameni. Mai există doar mormintele. Şi nimeni nu ştie cauza.

Îi replică un mormăit complet neinteligibil. Probabil o altă voce, răguşită şi groasă. Din nou Mark:

– Este cât se poate de adevărat. De ce credeţi că au venit toţi savanţii?

Sheffield se sculă cu mare greutate în picioare şi se rezemă de un perete. Duse mâna la cap şi o retrase plină de sânge. Părul îi era năclăit. Gemând, se împletici spre uşa navetei. Bâjbâi în căutarea mânerului şi izbuti s-o deschidă.

Rampa de asolizare fusese depliată. Psihologul rămase locului câteva clipe, legănându-se, temându-se să se încreadă în propriile sale picioare.

Trebuia să privească scena pe fragmente. Ambii sori se aflau pe boltă, iar la vreo trei sute de metri depărtare giganticul cilindru de oţel al lui *Triplu G*îşi ridica vârful deasupra arbuştilor ce-l înconjurau.

Mark se găsea la piciorul rampei, în faţa unui semicerc alcătuit din membrii echipajului. Toţi erau dezbrăcaţi până la brâu şi puternic bronzaţi de ultravioletele lui Lagrange I. Graţie atmosferei dense şi a stratului gros de ozon, ultravioletele nu atingeau un nivel periculos.

Bărbatul ce se afla chiar în faţa lui Mark se rezema într-un baston de baseball. Un altul se juca neatent cu o minge. Aproape toţi ceilalţi aveau mănuşi de baseball.

„Amuzant”, se gândi Sheffield fără să vrea, „Mark a asolizat în mijlocul unui meci.”

Tânărul ridică ochii şi-l zări. Strigă aţâţat:

– Uite, întrebaţi-l! Haide, întrebaţi-l! Dr. Sheffield, nu este adevărat că pe planeta asta a mai coborât o expediţie, care a murit în condiţii misterioase?

Sheffield încercă să spună: „Mark, ce faci?”, dar nu reuşi. Când deschise gura, se auzi doar un geamăt.

– Puştiulică ăsta spune adevărul, domnule? întrebă individul cu bastonul de baseball.

Psihologul se ţinu de balustrada rampei cu ambele mâini, care-i transpiraseră. Chipul celui care-l întrebase păru că-i joacă în faţa ochilor. Faţa aceea avea buze groase şi ochi mici, afundaţi sub sprâncenele groase zbârlite. Îi juca foarte rău în faţa ochilor.

Apoi rampa se ridică brusc şi se roti în jurul capului său. Simţi solul sub palme şi o răceală neaşteptată sub un obraz. Renunţă la luptă şi-şi pierdu din nou cunoştinţa.

DOUĂZECI ŞI PATRU

A doua trezire fu mai puţin dureroasă. Acum se găsea în pat şi două feţe neclare erau aplecate deasupra lui. Un obiect lung şi subţire îi trecu prin faţa ochilor şi un glas, ce abia răzbătea peste vuietul din urechi spuse:

– Îşi revine.

Sheffield închise ochii. Cumva, părea să fie conştient de faptul că un bandaj masiv îi acoperea complet capul.

Stătu nemişcat un minut, răsuflând adânc. Când redeschise ochii, chipurile de deasupra lui deveniseră clare. Pe faţa rotundă a lui Novee, cuta micuţă şi serioasă dintre sprâncene dispăru când psihologul rosti:

– Salut, Novee!

Cealaltă persoană era Cimon, cu maxilarele încleştate şi mânios la culme, dar având totodată o undă de satisfacţie în ochi.

– Unde suntem? întrebă Sheffield.

– În spaţiu, dr. Sheffield, răspunse rece Cimon. De două zile, ne găsim în spaţiu.

– De două..., holbă ochii psihologul.

– Ai suferit o comoţie serioasă, explică medicul, aproape o fractură. Ia-o încetişor.

– Dar ce s-a întâm... Unde-i Mark? *Unde-i Mark*?

– Uşurel, uşurel, zise Novee, apăsându-l pe ambii umeri, ca să-l silească să rămână pe pernă.

– Protejatul tău este în celulă, rosti Cimon. Dacă doreşti să cunoşti motivul acestei încarcerări, îţi voi spune că el a provocat în mod deliberat o răscoală la bord, punând astfel în primejdie siguranţa a cinci oameni. A fost cât pe ce să fim abandonaţi în tabăra temporară, deoarece echipajul a dorit să plece imediat. Doar căpitanul i-a convins să ne ia.

Sheffield încercă să îndepărteze braţele medicului. Avea o vagă amintire cu Mark şi un bărbat cu baston de baseball. Mark spunea: „...murit o mie de oameni...”.

Cu un efort teribil, psihologul se ridică într-un cot.

– Uite ce-i, Cimon, nu ştiu de ce Mark a procedat aşa, dar lasă-mă să stau de vorbă cu el. O să aflu.

– Nu-i nevoie. La proces se va afla totul.

Sheffield se strădui din nou, fără succes, să-l învingă pe Novee.

– De ce să facem totul public? De ce să mai implicăm Biroul? Am putea rezolva totul între noi.

– Exact asta şi intenţionăm să facem. Conform legilor spaţiului, căpitanul este împuternicit să prezideze completurile de judecată care se ocupă de delicte comise în spaţiu.

– Căpitanul? Un proces aici? La bordul navei? Cimon, nu-l lăsa s-o facă! Îl va călca în picioare!

– Câtuşi de puţin. Va fi o judecată corectă şi nepărtinitoare. Sunt de aceeaşi părere cu căpitanul. Pentru menţinerea disciplinei, este necesar un proces.

– Cimon, mormăi stânjenit Novee, n-ar fi trebuit să-i spui. Încă se resimte...

– Ghinionul lui.

– Nu-nţelegi, insistă Sheffield. Eu sunt responsabil pentru Mark.

– Dimpotrivă, înţeleg foarte bine. De aceea, am aşteptat să-ţi recapeţi cunoştinţa. Vei fi judecat alături de el.

– Cum?!

– Eşti răspunzător în general pentru acţiunile lui. Mai precis, ai fost împreună cu el când a furat naveta. Echipajul te-a văzut în uşa navetei, în vreme ce îi incita la revoltă.

– Dar mi-a spart capul ca să poată lua naveta. Nu-ţi dai seama că a fost acţiunea unei minţi serios afectate? Nu poate fi considerat responsabil pentru actele lui.

– Îl vom lăsa pe căpitan să decidă în privinţa asta. Rămâi cu el, Novee.

Astrofizicianul se întoarse să plece.

– Cimon, strigă Sheffield cu toată puterea pe care izbutise s-o găsească, faci asta ca să te răzbuni pe mine pentru lecţia de psihologie pe care ţi-am dat-o. Eşti meschin şi... şi...

Căzu pe pernă, răsuflând cu greu.

Din uşă, şeful expediţiei îi răspunse:

– Apropo, Sheffield, pentru incitarea la revoltă la bordul unei nave, pedeapsa este moartea!

DOUĂZECI ŞI CINCI

Ei bine, se gândi Sheffield cu amărăciune, era *un fel de proces*. Nimeni nu respecta cu acurateţe procedura legală, dar, psihologul era sigur, nimeni nu cunoştea corecta procedură legală, şi cel mai puţin dintre toţi căpitanul.

Foloseau cabina cea mare de întruniri unde, în călătoriile obişnuite, echipajul se aduna ca să vizioneze emisiunile de holoviziune. De data aceasta, membrilor echipajului li se interzisese participarea, dar erau prezenţi toţi savanţii.

Sheffield şi Mark, care se întâlniseră în „tribunal” pentru prima dată după episodul cu naveta, îşi strânseră mâinile ceremonios la iniţiativa primului. Iniţial, Mark se retrăsese un pas, privind scurt spre plasturele lat care acoperea porţiunea rasă de pe capul psihologului.

– Îmi pare rău, dr. Sheffield! Îmi pare foarte rău!

– Nu-i nimic, Mark. Cum s-au purtat cu tine?

– N-am nimic să le reproşez.

Glasul căpitanului bubui:

– Acuzaţii n-au dreptul să discute între ei.

– Căpitane, începu Sheffield pe un ton cât mai neoficial cu putinţă, n-am avut nici avocaţi şi nici timpul necesar pentru a ne pregăti apărarea.

– Nu-i nevoie de nici un avocat, preciza căpitanul. Nu ne găsim pe Pământ. Este un proces prezidat de mine, deci e cu totul altceva. Mă interesează doar faptele, nu chiţibuşurile avocăţeşti. Procedurile pot fi revăzute pe Pământ.

– Dar până atunci se poate ca noi să fim morţi, observă Sheffield.

– Să-i dăm drumul! anunţă căpitanul, lovind în masă cu un ic de aluminiu.

Cimon stătea în primul rând, zâmbind răutăcios. Zâmbetul nu dispăru nici o clipă, pe măsură ce fură audiaţi diverşi martori care declarară că fuseseră informaţi că echipajul nu trebuia afle nimic despre adevărata natură a misiunii, iar Mark şi Sheffield fuseseră prezenţi atunci când se întâmplase asta. Un micolog relată o discuţie purtată cu Sheffield, care dovedea că acesta din urma cunoştea perfect interdicţia.

Se aminti faptul că Mark zăcuse bolnav pe aproape toată durata călătoriei spre Junior şi că, după asolizare, avusese un comportament ciudat.

– Cum se explică asta? întrebă căpitanul.

– Îi era frică, se auzi glasul calm al lui Cimon. Era în stare de orice, numai ca să scape de pe planetă.

– Încalcă procedura! sări în picioare psihologul. Nu este martor.

– Stai jos! se răsti căpitanul, lovind în masă cu ciocănelul improvizat. Procesul continuă.

Un tehnician din echipaj fu chemat să depună mărturie că Mark îi informase asupra primei expediţii şi că în acest timp Sheffield stătuse înapoia lui.

– Doresc să-i pun şi eu o întrebare martorului! strigă Sheffield.

– Mai târziu, îl potoli căpitanul.

Tehnicianul fu expediat din tribunal.

Sheffield privi spectatorii. Părea evident că nu toţi erau de partea căpitanului. În calitatea lui de psiholog, se întrebă, chiar şi în clipele acelea, câţi dintre ei se simţeau uşuraţi în secret că părăsiseră planeta, ba chiar îi erau recunoscători lui Mark deoarece deteminase plecarea prin felul cum acţionase. Nici evidenta încălcare a procedurilor juridice nu-i încânta. Vernadsky se încruntase, iar Novee îl privea cu evidentă nemulţumire pe Cimon.

Şeful expediţiei îl nelinişte pe Sheffield. Simţea că el îl convinsese pe căpitan să procedeze în felul acela şi că tot el insistase asupra pedepsei supreme. Psihologul regreta din adâncul sufletului că-i rănise vanitatea patologică.

Dincolo de toate acestea, cel mai mult îl deruta atitudinea lui Mark. Tânărul nu lăsa să se întrevadă nici un semn al răului de spaţiu, sau al vreunei spaime. Asculta totul cu multă atenţie, însă nu părea afectat de nimic. Se comporta de parcă în clipele acelea nu-l puteau atinge banalităţile, ca şi cum ar fi deţinut informaţii ce anulau orice atuuri ale acuzării.

Căpitanul lovi cu ciocănelul în masă şi anunţă:

– Cred că asta a fost totul. Faptele sunt limpezi. Indiscutabile. Putem încheia.

Sheffield sări din nou în picioare.

– O clipă! Noi nu avem dreptul la apărare?

– Gura! porunci căpitanul.

– *Dumneata* să taci!

Psihologul se întoarse către auditoriu:

– Nu ne putem apăra? Nu avem nici dreptul de a-i examina pe martori? Vi se pare cinstit?

Murmurul sălii crescu, acoperind sunetul ciocănelului.

– Ce puteţi invoca în apărare? întrebă rece Cimon.

– Poate că nimic, replică Sheffield, şi atunci ce aveţi de pierdut dacă ne ascultaţi? Sau vă este teamă că avem nişte argumente?

Dintre spectatori începură să se audă strigăte.

– Lăsaţi-l să vorbească!

– Dă-i drumul! ridică din umeri Cimon.

– Ce vrei să faci? mormăi posac căpitanul.

– Să acţionez în calitate de avocat al meu şi să-i cer lui Mark Annuncio să depună mărturie.

Mark se ridică destul de calm. Sheffield îi întoarse scaunul, astfel încât ca să fie cu faţa spre public, şi-i făcu semn să ia loc.

Psihologul decisese că nu avea rost să încerce să imite melodramele judecătoreşti de la holoviziune. Întrebările pompoase legate de nume şi de ocupaţie n-aveau să intereseze pe nimeni. De aceea, preferă să fie direct.

– Mark, întrebă el, atunci când ai povestit echipajului despre prima expediţie ştiai ce se va întâmpla?

– Da, dr. Sheffield.

– Atunci, de ce ai procedat ca atare?

– Pentru că era important să plecăm imediat de pe Junior. Spunând echipajului adevărul, asiguram modalitatea cea mai rapidă de părăsire a planetei.

Sheffield simţi impresia nefavorabilă pe care acel răspuns i-o indusese publicului, dar nu putea decât să-şi urmeze instinctul. Instinctul că numai anumite cunoştinţe speciale îl puteau face atât de calm pe Mark, sau pe oricare alt mnemonic, în faţa primejdiilor. La urma urmelor, cunoştinţele speciale reprezentau specializarea lor.

– De ce era important să plecăm imediat de pe Junior? întrebă el.

Mark nici măcar nu clipi. Privi direct spre savanţii din sală şi răspunse:

– Pentru că ştiu de ce au murit membrii primei expediţii şi era numai o chestiune de timp până când acel lucru avea să ne omoare şi pe noi. Ba chiar, s-ar putea să fie deja prea târziu. Poate că suntem chiar acum pe moarte. Este posibil să fim cu toţii deja condamnaţi.

Sheffield lăsă murmurele sălii să crească în intensitate şi apoi să se potolească. Până şi căpitanul părea şocat, iar surâsul lui Cimon începuse să se estompeze.

Pentru moment, Sheffield era mai puţin preocupat de „cunoştinţele" lui Mark, oricare ar fi fost acelea, decât de faptul că, pe baza lor, tânărul acţionase independent. Nu era prima dată când se întâmpla asta. Mark examinase jurnalul de bord al navei, deoarece avusese o ipoteză personală. Lui Sheffield îi venea să-şi dea palme că nu insistase în momentul acela în a-i cerceta tendinţa respectivă.

De aceea, întrebă cu un ton destul de sever:

– De ce nu m-ai consultat pe mine în privinţa aceasta?

Mark şovăi o clipă, înainte de a răspunde.

– Nu m-ai fi crezut. Am fost nevoit să te lovesc, ca să nu mă opreşti. Nici unul dintre ei nu m-ar fi crezut. Toţi mă urau.

– Ce te face să crezi că te urau?

– Ai uitat incidentul cu dr. Rodriguez?

– Asta a fost demult. Ceilalţi nu s-au certat cu tine.

– O puteam spune din felul cum mă privea dr. Cimon. Dr. Fawkes a vrut să mă împuşte cu blasterul.

– Ce?!

Sheffield se răsuci, uitând la rândul lui de caracterul oficial al procesului.

– Ai încercat să-l împuşti, Fawkes?

Botanistul se ridică, roşu la faţă, sub toate privirile întoarse către el.

– Eram în pădure şi el mi s-a furişat în spate. Am crezut că-i un animal şi am scos blasterul. Când mi-am dat seama cine era, am pus arma în toc.

– Aşa a fost? îl întrebă Sheffield pe Mark.

Tânărul redevenise morocănos.

– Apoi... l-am rugat pe dr. Vernadsky să-mi arate nişte date pe care le colectase, iar el mi-a spus să nu le public înaintea lui. Voia să spună că aş fi necinstit.

– Pe numele Pământului, a fost doar o glumă, se auzi un răcnet indignat.

– Bine, Mark, interveni iute psihologul, aşadar n-ai avut încredere în noi şi ai considerat că trebuie să acţionezi pe cont propriu. Să trecem la principala problemă. Ce anume crezi că i-a ucis pe primii colonişti?

– Ar fi fost posibil să-l ucidă şi pe exploratorul Makoyama, dar el a murit într-un accident, la numai două luni şi trei zile după ce fusese pe Junior, aşa încât nu vom afla niciodată adevărul.

– Perfect, dar la ce te referi?

În sală se lăsă o tăcere absolută.

Mark privi de jur împrejur şi rosti:

– La praf.

Toţi izbucniră în hohote şi obrajii tânărului se învăpăiară.

– Ce vrei să spui? insistă Sheffield.

– Praful! Praful din aer. Are în compoziţie beriliu. Întrebaţi-l pe dr. Vernadsky.

Vernadsky se ridică în picioare şi înaintă.

– Cum aşa? întrebă el buimăcit.

– Reiese din datele pe care mi le-aţi arătat, spuse Mark. Procentajul de beriliu din crustă era foarte mare, ca atare el trebuie să se găsească şi în praful din aer.

– Şi ce dacă există mult beriliu? întrebă Sheffield. Vernadsky, te rog, lasă-mă pe mine să întreb.

– Dacă omul respiră praf de beriliu, în plămânii lui se formează granuloame maligne... care nu ştiu ce sunt. Oricum, apare sufocarea şi în final survine moartea.

– Ce tot spui acolo? Doar nu eşti medic? se auzi un alt glas, destul de agitat. Era Novee.

– Ştiu că nu sunt medic, aprobă Mark, dar am citit odată un manual vechi despre otrăvuri. Era atât de vechi încât era tipărit pe coli de hârtie, în bibliotecă, existau câteva asemenea cărţi şi le-am parcurs, fiindcă reprezentau o noutate absolută pentru mine.

– Bine, bine, îl zori Novee. Ce anume ai citit? Îţi aduci aminte?

Tânărul ridică bărbia superior.

– Pot reproduce cuvânt cu cuvânt: „O varietate suprinzător de mare de reacţii enzimatice din corp sunt activate de mai mulţi ioni metalici bivalenţi de raze ionice similare. Dintre aceştia fac parte, printre alţii, ionii de magneziu, mangan, zinc, fier, cobalt şi nichel. Ionul de beriliu, care are mărime şi sarcină similare, acţionează faţă de ei ca un inhibitor şi astfel afectează mai multe reacţii catalizate de enzime. Întrucât se pare că plămânii nu au capacitatea de eliminare a beriliului, inhalarea prafului ce conţine anumite săruri de beriliu poate duce la diverse afecţiuni metabolice, provocând boală şi moarte. Se cunoaşte un caz în care expunerea la praful de beriliu a cauzat moartea. Apariţia simptomelor este lentă, în unele cazuri manifestându-se abia la trei ani după expunere. Prognosticul nu este favorabil.”

Căpitanul se aplecă înainte, agitat.

– Ce-s toate chestiile astea, Novee? Au vreun înţeles real?

– Nu ştiu dacă are sau nu dreptate, răspunse medicul, dar n-a zis nici măcar un cuvânt absurd.

– Vrei să spui că nu ştii dacă beriliul este sau nu toxic? întrebă apăsat Sheffield.

– Da, nu ştiu. N-am citit niciodată nimic despre asta. N-am întâlnit niciodată un asemenea caz.

– Beriliul se foloseşte la ceva? se întoarse Sheffield către Vernadsky.

– Nu, răspunse complet surprins geochimistul. La naiba, nu-mi vine în minte nici măcar o singură utilizare. Deşi, fiţi atenţi! La începutul epocii atomice, se întrebuinţa în reactoarele primitive cu uraniu, ca decelerator pentru neutroni, alături de alte materiale ca parafina şi grafitul. Sunt aproape sigur de asta.

– Şi acum nu se mai întrebuinţează?

– Nu.

Brusc, expertul în electronică interveni:

– Cred că învelişurile de beriliu-zinc au fost utilizate la primele lămpi fluorescente. Parcă-mi amintesc că era menţionat pe undeva...

– Nicăieri altundeva?

– Nu.

– Ei bine, rosti Sheffield, atunci ascultaţi-mă cu atenţie. În primul rând, toate citatele lui Mark sunt absolut corecte. Dacă aşa scria în manualul acela, el l-a reprodus identic. După părerea mea, beriliul este toxic. În viaţa obişnuită, este lipsit de importanţă, deoarece procentajul de beriliu din sol este foarte redus. Atunci când oamenii au concentrat beriliul pentru a-l folosi în reactoarele nucleare, la lămpile fluorescente sau chiar în aliaje, ei s-au confruntat cu toxicitatea şi au căutat substituenţi pentru acesta, l-au găsit, au uitat de beriliu şi finalmente au uitat şi de toxicitatea lui. Apoi, noi am descoperit o planetă cu un conţinut neaşteptat de mare de beriliu - Junior şi nu ne-am putut da seama ce s-a întâmplat.

Cimon nu părea atent la ceea ce se discuta. Cu glas scăzut, întrebă:

– Ce înseamnă „Prognosticul nu este favorabil”?

– Adică dacă te-ai intoxicat cu beriliu, n-o să te mai însănătoşeşti.

Astrofizicianul se lăsă încet în scaun, muşcându-şi buza de jos.

– Simptomele otrăvirii cu beriliu..., se întoarse Novee către Mark.

– Vă pot oferi lista completă, răspunse imediat tânărul. Nu înţeleg cuvintele, dar...

– Printre ele figura şi termenul „dispnee”?

– Da.

Medicul oftă, apoi rosti:

– Sugerez revenirea imediată pe Pământ, pentru investigaţii de laborator.

– Ce rost au, dacă tot nu ne mai însănătoşim? şopti Cimon.

– Medicina a avansat mult din epoca în care cărţile se tipăreau pe hârtie, răspunse Novee. Apoi, este posibil să nu fi absorbit doza toxică. Primii colonişti au supravieţuit un an întreg, având parte de o expunere permanentă. Noi am fost expuşi numai o lună, mulţumită acţiunii hotărâte şi drastice a lui Mark Annuncio.

– În numele Spaţiului, căpitane, răcni desperat Fawkes, şterge-o de aici şi du-ne cât mai repede pe Pământ!

Aşa luă sfârşit procesul. Sheffield şi Mark ieşiră printre primii din sală.

Cimon fu ultimul care se ridică din scaun. Când păşi, mersul lui împleticit părea cel al unui cadavru viu.

DOUĂZECI ŞI ŞASE

Sistemul Lagrange era doar o luminiţă pierdută în norul care se micşora.

Sheffield privi pâcla întinsă de stele şi rosti:

– Ce planetă frumoasă! suspină el. Ei bine, să sperăm că vom supravieţui. Oricum, pe viitor, guvernul va fi atent la

planetele cu conţinut ridicat de beriliu. Oamenii n-or să se mai lase amăgiţi de un astfel de tip de momeală a fraierului.

Mark preferă să tacă înaintea optimismului manifestat de psiholog. Procesul se încheiase şi aţâţarea dispăruse. Tânărul simţea lacrimi în ochi. Se gândea doar că era posibil să moară, iar în Univers existau atât de multe lucruri pe care n-avea să le mai afle niciodată!

Traducerea Mihai-Dan Pavelescu

CONTENTS

4 nuvele
în care părintele roboticii
explorează,
în binecunoscuta
manieră rațională
și plină de imaginație,
aspecte ale viitorului
omenirii

Confruntați cu ariditatea planetei lor, coloniștii de pe Marte trebuie să rezolve cu orice preț problema apei...

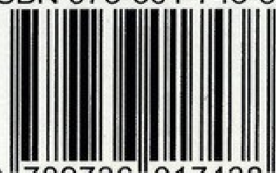
Oare cu ce se pot hrăni două creaturi stranii, despre care nu știm dacă sunt animale sau nu? Nu cumva...

Invazia Pământului poate avea loc fără ca măcar să avem habar?

Cine și cum i-a ucis pe toți membrii expediției de pe planeta Troas?

Stilul limpede și ideile fascinante au făcut ca povestirile lui Isaac Asimov să poată fi citite cu aceeași satisfacție și la decenii după apariția lor.

ISBN 973-601-743-5

Editura **Teora**
Lei 15 000